

ಕನ್ನಡ ರಘುವಂಶ

ಎಸ್. ವಿ. ಪರನೇಶ್ವರಭಟ್ಟಿ, ಎಂ.ಎ.

ಮುನ್ನುಡಿ :

ಎ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರೀ, ಎಂ.ಎ.

ಶಾರದಾ ಮಂದಿರ

ಕೃಷ್ಣರಾಜನನಂ, ನೈಸೂರು

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200860

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. ^{K 816}
P 22 R Accession No. K 5529

Author వరదాచలపాణి

Title (కవి) రమ్యకావ్యం 1955

This book should be returned on or before the date last marked below.

ಕನ್ನಡ ಕವಿಕಾವ್ಯಮಾಲೆ --- ೨೫

ಕನ್ನಡ ರಘುವಂಶ

ಪುಣೆ ವಜ್ರ ಸಮುದ್ರೀರ್ಷಿ ಸೂತ್ರಸ್ಯೇವಾಸ್ತಿ ಮೇ ಗತಿ-ಕಾಳಿದಾಸ

ಎಸ್. ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಭಟ್ಟ, ಎಂ. ಎ.

ಶಾರದಾ ಮಂದಿರ

ಕೃಷ್ಣರಾಜವನಂ ಮೈಸೂರು

Editor and Publisher
H. M. SHANKAR NARAYAN RAO, M.A.
Assistant Professor
and *Head of the Department of Kannada*
Sarada Vilas College, Mysore

ನೊಂದಲ ಸುಂದ್ಯಣ ೧೯೫೫

ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಕುಗಳೂ ತೀಖಕರವು

ಬೆಲೆ : ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿ ೪-೦-೦
ಕ್ಯಾಲಿಕೊ ಪ್ರತಿ ೬-೦-೦

ಸುಂದ್ಯಕರು :

ಜಿ. ಎಚ್. ರಾನುರಾವ್, ಬಿ. ಎಸ್.ಸಿ.

ವೈಸೂರು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್
ವೈಸೂರು

ಮುನ್ನುಡಿ

ಕಾಳಿದಾಸನು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿ ; ಭಾರತೀಯ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಪಂಕ್ತಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕವನು ; ಅವನಿಗಿಂತ ಮಾಘ ಶ್ರೀಹರ್ಷ ಮುಂತಾದ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಸಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅಭಿರುಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬದಲಾಗಿವೆ. ಕಾಳಿದಾಸನು ಶ್ಲೇಷ ಯಮಕಾನುಪ್ರಾಸಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಪಂಡಿತ ಪ್ರೀತಿಯಾಗುವಂತೆ ಬರೆಯಬಲ್ಲನು ; ಆದರೆ ಆದರ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಮೋಹವಿಲ್ಲ. ಸಹಜವಾಗಿ ಸರಳಸುಂದರವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಳಿದಾಸನು ಎತ್ತಿದ ಕೈ. ಅವನು ಎಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆಂದರೆ, ಇಂದಿಗೂ ಅವನ ರಘುವಂಶವನ್ನು ಬಾಲಸಾಠವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ—ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಸುವಿನ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಸುವಂತೆ. ಸರಳವಾದದ್ದಕ್ಕೂ ಸುಲಭವಾದದ್ದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಗೌರವ ಸಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಮೋದಕಪ್ರಿಯನು ಮೆಚ್ಚದಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಲಿಗೂ ಹಸುವಿಗೂ ಬೆಲೆ ಕಡಮೆಯಾದೀತೇ? ಹಾಲು ಬಾಲರಿಗೂ ಬೇಕು, ವೃದ್ಧರಿಗೂ ಬೇಕು.

ಭಾರತೀಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಯಾದ—ಅಥವಾ ಕೆಲವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ—ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಶ್ವಕವಿಗಳ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯನಾಗಿರುವ ಕಾಳಿದಾಸನ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವ ಭಾರತೀಯನು ವಿದ್ಯಾವಂತನೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರನು. ಆದರೆ ಅವು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ದೂರವಲ್ಲ ; ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಪಡಬೇಕಾದ ಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೂರನೆಯ ಒಂದು ಪಾಲು ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟರೂ ಕಾಳಿದಾಸನ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಸವಿಯಬಲ್ಲಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗಾಗಿ, ಧನಕನಕಗಳಿಗಾಗಿ, ಜೀವನನ್ನು ತೆಯ್ಯಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ; ಹಣಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಬಂದಿದೆ, ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಓದು ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುಟ್ಟ ಬೆಳೆದಿರುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ. ಕಾಳಿದಾಸನ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿದಿರುವ ಹಳಗನ್ನಡ ಕವಿಯಿಲ್ಲ. ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಮಿಕ್ಕವರು ಅವನ ಭಾವಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವನ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನಾಗಲಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಕನ್ನಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಅವರಾಗಿಗೂ ಬಂದ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯಶಃ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣ, ಹಿಂದಿನ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಿಸಿಕೊಂಡವರೆಲ್ಲರೂ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ತಿಳಿವೇ ಇದ್ದು, ಕಾಳಿದಾಸನ ಕಾವ್ಯನಾಟಕಗಳನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲೇ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾಷಾಂತರವು ಭಾಷಾಂತರವೇ. ಎಷ್ಟು ಇನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿವಾಗಲಿ, ಅದು ಮೂಲದಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಸುಯರೂಪವಾದ ಒಳಮೈಯೂ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯೂ ಸವಾದ ಮೊರಮೈಯೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಇವು 'ವಾಗರ್ಥ' ಗಳಂತೆ ಏಕಜೀವವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ; ಇವನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗದ್ಯಕಾವ್ಯವಾದರೆ ಅದರ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಸುಯವನ್ನು ಮೊರಕಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. ಕವ್ಯಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಸುಯವೆಷ್ಟು ನುಯ್ಯವೋ ಪ್ರತಿಪಾದವೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ 'ರೀತಿರಾತ್ಮ್ಯ ಕಾವ್ಯಸ್ಯ' ಎಂಬ ಸೇಳಿಕೆ ಇಂದಿಗೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮೂಲವನ್ನು ಓದಬಲ್ಲ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಭಾಷಾಂತರದಿಂದ ಅದಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಬೇಕು, ಸಂತೋಷಪಡೆಯಬೇಕು. ಉತ್ತಮಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದು, ರಸಿಕರಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಜೀವಾಳವನ್ನು ಅರಿತವರಾಗಿದ್ದು, ಮೂಲದ ಬಣ್ಣ, ಭಾಯಿ, ಕಾಂತಿ, ಕೆಡದಂತೆ, ಅಥವಾ ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಬರುವಂತೆ ತರಬಲ್ಲವರಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಭಾಷೆಗಳಾದರೆ—ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲ ಸಹವರ್ತನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪ್ರೋಷ್ಟೋಪೋಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ—ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನೂ

ರೂಢಿಯನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡ, 'ಚಂದ್ರಮುಖಿ' 'ಸಾದಕನುಲ' ಎಂಬುದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದರೆ ವಿಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ; ಭಾವಾನುವಾದ ಮಾಡಿದರೆ ಭಾಷಾಂತರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಗೆ ನೈಜವಾಗಿರುವ ನಾದಮಾಧುರ್ಯವೇ ಬೇರೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ನೈಜವಾಗಿರುವ ನಾದಮಾಧುರ್ಯವೇ ಬೇರೆ. ಆದರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ—ಇವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷಾವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ—ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವ ಎಷ್ಟೋ ಮಾತುಗಳು ಕನ್ನಡದ ಕೋಶವನ್ನು ತುಂಬಿವೆ.—ಗವ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಸನ್ಯವಲ್ಲಿ ಅಗಲೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಇಂದಿಗೂ ಅವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕವಿಶೇಷದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಬರೆದರೆ ಯಾರೂ ಅಕ್ಷೇಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ.—ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅವು ಅವಶ್ಯಕವೂ ಅನೇಕಕ್ಷಣವೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಭಂದಿಸಿದ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುಕ್ತಾಯ ಮೂರುವಿವಿಧವಾಗಲಿಲ್ಲ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಅನುಷ್ಟುಪ್ಪು ಅಥವಾ 'ಶ್ಲೋಕ'ವೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ—ಹಳಗನ್ನಡ ಗ್ರಂಥರಾಶಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಿದರೂ ಕ್ಲೇಶಪಟ್ಟು ಬರೆದದ್ದು ನಾಲ್ಕೋ ಆರೋ ಸಿಕ್ಕಿಯಾವು. ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ವೃತ್ತಗಳೂ ಉತ್ತಮವಾಗಲಾದಿ ಆರು "ಖ್ಯಾತ ಕರ್ಣಾಟಕ" ವೃತ್ತಗಳೂ ರೂಢಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದುವು ಇವೂ ಚಂಪೂಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲೆಯೇ.—ಅನೇಕ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು. ಏರಕ್ಕಿನ ಕಾಲದಿಂದ ಮುಂದೆ ಹಾಡು ವೃತ್ತಗಳುಳ್ಳ—ದ್ರಾವಿಡ ಭಂದಿಸಿದ—ಕಾವ್ಯಗಳೇನೋ ಬಂದುವು. ಆ ರೂಢಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದರ ವಿಚಾರ ಪ್ರಕೃತವಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತವಾದದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಕಾಳಿದಾಸಾದಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಸೌಂದರ್ಯ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಭಾಷಾ ಸೌಂದರ್ಯವೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ, ಅವುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಟ್ಟಿರುವ ಭಂದಿಸ್ತೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಕೇಳುವ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಸೌಖ್ಯ ಅವುಗಳ ವಾಗ್ಗುಂಘನದಿಂದ, ಭಂದಿಸಿದ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ. ಇದರ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾದರೆ ಆಯಾ ವೃತ್ತದ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಕನ್ನಡ ಭಂದಿಸನ್ನಾದರೂ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಅಂಥ ಹಿಂದಿನವು ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹಿಂದೆ, ಎಸ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು, ಕುಕ್ಕೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಎಂ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮುಂತಾದವರು ರಘುವಂಶ ಮೇಘ ಸಂದೇಶಾದಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟದಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನನಗೇನೋ ' ಅಥ ಪ್ರಜಾನಾಮಧಿಪಃ ಪ್ರಭಾತೇ ಜಾಯಾಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಹಿತಗಂಧಮಾಲ್ಯಾಂ ' ಎಂಬುದನ್ನಾಗಲಿ - ತೇ ಚ ಪ್ರಾವುರುದನ್ವಂತಂ ಬುಬುಧೇ ಚಾದಿಪೂರುಷಃ ' ಎಂಬುದನ್ನಾಗಲಿ ಪಟ್ಟದಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿದರೆ ಪೇಲವವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮಾ ಪರಮೇಶ್ವರಭಟ್ಟರು ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಲ್ಲವರಾಗಿ ರಘುವಂಶವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಋತುಸಂಹಾರ ಮೇಘಸಂದೇಶ ಕುಮಾರಸಂಭವಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಪಿ ಅವರ ಕೈ ಕುದುರಿದೆ. ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ಇಂಪನ್ನಾ ಬಲ್ಲವರಾಗಿ ಪದಗಳನ್ನು ಔಚಿತ್ಯದಿಂದ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಛಂದಸ್ಸನ್ನು— ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಹಳೆಯ ಹೊಸ ಛಂದಸ್ಸನ್ನು— ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಕಳೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಲಕ್ಷಣ ಔಚಿತ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾಳಿದಾಸನು ದೊಡ್ಡ ಕವಿ, ವರಕವಿ. ಅಂಥವನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಸವಿಯುವುದಕ್ಕೂ, ಕೂಡ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು. ನಾನು ಈಗ್ಗೆ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆಯೇ ರಘುವಂಶವನ್ನು ಓದಲು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಓದು ತಿದ್ದಿದ್ದೇನೆ— ಓದಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಹೊಸ ಸೊಗಸು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಆತುರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಸಿದರೆ ಕವಿಗಾಗಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗಾಗಲಿ ಕನ್ನಡಿಸಿದವರಿಗಾಗಲಿ ನ್ಯಾಯ ಸಂದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ— ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳು ಹೀಗೆ ಆತುರ ದಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆಯೋ, ಸರಿಯಾದ ಹದಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆಯೋ, ಕಂಡರೂ ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಭಾಷಾಂತರವು ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ಈ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ :—

೧. ಕುಲಸತಿ ತೋರಿಸಿದೆಲೆವನೆಯೊಳು ಆ ನರಪ ದಿಲೀಪನು ಪುಗುತಂದು
 ಸುತ್ತಿ ಸುದಕ್ಷಿಣೆಯೊಡನೆ ಕುರಾಂಕುರ ತಲ್ಪದೊಳಿರುಳನು ತಾಂ ಕಳೆದು
 ಶಿಷ್ಯರ ವೇದಾಭ್ಯಯನದ ಘೋಷದೊ ಸಿಶಿ ಕೊನೆಗೊಂಡುದ ಸಲೆ ತಿಳಿದು
 ಮುದದಿಂ ಸತಿನೆರಸೊಡನೆಳ್ಳತ್ತನು ನೇಸರಿನುದಯದೊಳಂತರದು ||
೨. ಕರುವಿದರ ವಂದಿದಿದು ಕಂದಮೂಲವನುಂದು ದಿನವು ನೀನಿಂತು ನಡೆದು
 ವಿದ್ಯೆಯನು ಅಭ್ಯಾಸಬಲದಿಂದಲೆಂತರತು ಹಸುವನಿದನೊಲಿಯಬಯದು ||
೩. ಅಸಿಯಳಾದರು ನೀನು ಕೊಡನೀರನೊಲಿದೆರೆದು
 ಬೆಳಸಿರುವ ಈ ಮಾವಿನೆಳಸಸಿಗಳಿಂದೆ
 ಮುತ್ತೆ ಮೊಗಸತ್ತಿರುವ ಋಣಿಪ್ಪಂದಗಳಿಂದೆ
 ಪೂಜವಟಿ ಬರುವಿನಕೆ ಮುದವೀಯುತಿಯದು ||
೪. ಜನನಿಯರ ಆನಂದಜಲದಿಂದ ಮೊದಲಾದ
 ರಘುವಂಶಕೇತುವಿನ ಅಭಿಷೇಕವದನು
 ವೃದ್ಧಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದು ಹೊಂಗೆೊಡಗಳಲಿ ತಂದ
 ತೀರ್ಥಾಂಬುವನ್ನೆರೆದು ಮುಗಿಸಿದರು ನಲಿದು ||
೫. ಹೊಳೆಕದಲುಕೊಳಗಳಿಂದುದಕವನು ಮೊಗನೊಗೆದು
 ಮಂಗಳಕ್ಕ ಸರೊಷೆಯರೆಲ್ಲರೂ ತಂದು
 ಜಿಷ್ಣುವಿನ ಸೆತ್ತಿಯೊಳು ಸುರುವಿದರು ಮೋರಗಳೂ
 ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಮೂರ್ಧ್ನಿಯೊಳು ಮಳೆಗರೆವವೋಲು.

ಇದಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಈ ಪದ್ಯಗಳ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು
 ಕನ್ನಡಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಇವು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗಿವೆ, ಕಿವಿಗೆ ಇಂಪಾ
 ಗಿವೆ, ಭಾವಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಲೂ ಭಾಷಾಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಲೂ ರಮ್ಯವಾಗಿವೆ.
 ಕನ್ನಡಿಗರು ಈ ಸುಂದರ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಿ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಜನ
 ವನ್ನೂ ಪಡೆದಾರಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು
 ೨-೬-೧೯೫೫ }

ಎ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರೀ

ಕೃತಜ್ಞತೆ

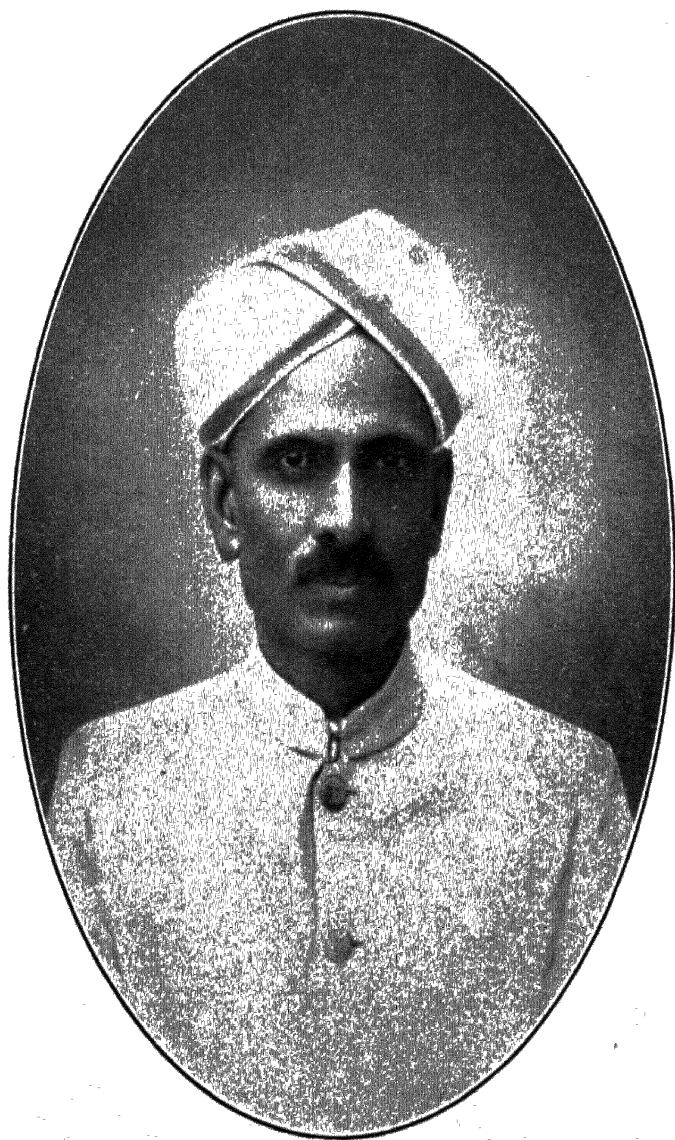
‘ ಕನ್ನಡ ರಘುವಂಶ ’ ದ ಪ್ರಕಟನೆಯೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಭಟ್ಟರ ಕಾಲಿದಾಸನ ಕಾವ್ಯಗಳ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಿಯಗುರುಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಎ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮುನ್ನುಡಿಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಹರಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಡು, ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಸಿದ ‘ ಕರುಣಾಳು ಬೆಳಕು ’ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ತಳುಕಿನ ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಕೃತಿ ಅರ್ಪಿತವಾಗಿರುವುದು ನನಗೆ ತುಂಬ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯನವರ ಪಡಿಯಚ್ಚನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರಚಾರೋಪನ್ಯಾಸ ಮಾಲೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮಿತ್ರ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ರಾಮರಾಯರು ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ನನ್ನ ಹಿತೈಷಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳು.

ಶಾರದಾಮಂದಿರ
ಕೃಷ್ಣರಾಜವನಂ
ಮೈಸೂರು
೨೦-೬-೫೫

ಎಚ್. ಎಂ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣರಾವ್,
ಸಂಪಾದಕ

ಪ್ರಿಯ ಗುರುಗಳಾದ

ಶ್ರೀ ತಳುಕಿನ ನೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯನವರಿಗೆ

ಕನ್ನಡವನ್ನೋದಿಸಿದರೆನ್ನೊಳಂದಕ್ಕರಿಯನೆರೆದು ಪಾಲ್ಪವಿಯ

ಮುಡುಪಿದನು ಕೊಳುವುದಿಂದಾಕೃತಿಯ ಬಲದೊಳನುವದಿಸಿದೀ ಕೃತಿಯ.

ಅರಿಕೆ

ಶ್ರೀಶಾನುಗ್ರಹವೂ ಗುರುಜನಕೃಪೆಯೂ ಒದಗಿ ಬಂದುದರ ಫಲವಾಗಿ ಕಾಳಿದಾಸ ಮಹಾಕವಿಯ ಕಾವ್ಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕನ್ನಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಈ ಕೃತಿಯ ಪ್ರಕಾಶನದೊಂದಿಗೆ ಮುಗಿಸತಾಯಿತು. ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಓದಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾದ ಮುನ್ನುಡಿಯ ಮಲ್ಲಿಗೆಯನ್ನು ಮುಡಿಸಿ ಹರಸಿ ಕಳುಹಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡವರ ಈ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಧನ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ನನ್ನ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿರಿಯರ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗೆ ಹರಕೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಮ್ರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ನನ್ನ ಈ ಅನುವಾದಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಮೆಚ್ಚಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಹೀಗೆ ಅಂದವಾದ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಹೃದಯರಿಗೂ ನನ್ನ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಹಾರಾಜರವರ ಕಾಲೇಜು ಎಸ್. ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಭಟ್ಟ

ಮೈಸೂರು

೧೦-೬-೫೫

ಪರಿವಿಡಿ

ಮುನ್ನುಡಿ	iii
ಕೃತಜ್ಞತೆ	viii
ಅರಿಕೆ	xi

ಕನ್ನಡ ರಘುವಂಶ

೧ ವಸಿಷ್ಠಾಶ್ರಮಾಭಿಗಮನ	೧
೨. ನಂದಿನೀವರಪ್ರಸಾದ	೧೩
೩. ರಘುರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ	೨೮
೪. ರಘುದಿಗ್ವಿಜಯ	೪೨
೫. ಅಜಸ್ವಯಂವರಾಭಿಗಮನ	೫೪
೬. ಸ್ವಯಂವರವರ್ಣನೆ	೭೦
೭. ಅಜಸಾಣಿಗ್ರಹಣ	೮೮
೮. ಅಜವಿಲಾಸ	೯೭
೯. ಮೃಗಯಾವರ್ಣನ	೧೧೦
೧೦. ರಾಮಾವತಾರ	೧೨೮
೧೧. ಸೀತಾವಿವಾಹ	೧೩೮
೧೨. ರಾವಣಸಂಹಾರ	೧೫೮
೧೩. ದಂಡಕಾಪ್ರತ್ಯಾಗಮನ	೧೭೨
೧೪. ಸೀತಾಪರಿತ್ಯಾಗ	೧೮೮
೧೫. ಶ್ರೀರಾಮಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣ	೨೦೬
೧೬. ಕುಮುದ್ವತೀಪರಿಣಯ	೨೧೮
೧೭. ಅತಿಥಿರಾಜ್ಯಭಾರ	೨೩೬
೧೮. ವಂಶಾನುಕ್ರಮ	೨೪೬
೧೯. ಅಗ್ನಿವರ್ಣಶೃಂಗಾರ	೨೫೭

ಕನ್ನಡ ರಘುವಂಶ

ಮೊದಲನೆಯ ಸರ್ಗ

ವಸಿಷ್ಠಾಶ್ರಮಾಭಿಗಮನ

೧

ವಾಗರ್ಥದಂತನಿಶಮೊಡವೆರೆದು ಶೋಭಿಸುವ ಜಗದ ತಾಯ್ತಂದೆಯರನು
ಪಾರ್ವತೀಪರಮೇಶ್ವರರ್ಕಳನು ವಾಗರ್ಥದರಿವಿಗಿಂದೆರಗಿದಪೆನು.

೨

ಸೂರ್ಯನಿಂದೊಗೆದ ಕುಲವೆತ್ತಣದು ಅಲ್ಪವಿಷಯಜ್ಞಮತಿಯೆತ್ತಣದಿದು ?
ಮೋಹದಿಂದೆಳಸಿದನು ದುಸ್ತರದ ಸಾಗರವ ತೆಪ್ಪದೊಳು ದಾಂಟಲೆಂದು.

೩

ಕವಿಯ ಜಸವನು ಬಯಸಿದೆಗ್ಗನಿರದಿಂದು ನಾನಪಹಾಸ್ಯಕೆಡೆಯಾದೆನು
ಉನ್ನತನಿಗಿಟುಕಲಿಹ ಫಲಕೆಳಸಿ ಕೈನೆಗಪಿದಾಕುಳ್ಳಗೆಣೆಯಾದೆನು.

೪

ಅಲ್ಲದಿರೆ ಪೂರ್ವಸೂರಿಗಳೆಸಗದೊಂದು ವಾಗ್ಧ್ವಾರದೊಳು ಸರಿದು ಸಂದು
ಬಿಜ್ಜದಿಂದಣಿಗೈದ ಮಣಿಗಣದೊಳಿಹ ಸೂತ್ರದಂತೆನ್ನ ಗತಿಯಪ್ಪುದು.

೫

ಜನನಾದಿಯಿಂದಮಳರಾದರನು, ಫಲ ದೊರಕುವನ್ನೆವರಮೆಸಗುವರನು,
ಕಡಲವರೆಗಿರುವಳೆಯನಾಳ್ವರನು, ತೇರಿನೊಳು ದಿವಿಯವರೆಗೈದುವರನು,

೬

ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಹೋಮಾಗ್ನಿಯುಳ್ಳರನು, ತಪ್ಪಿತಕೆ ತಗುವನಿತೆ ದಂಡಿಪರನು,
ಬೇವ್ವನಿತನೆರೆದವರಿಗೇವರನು, ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕೆಳ್ಳರಿದರ್ಪರನು,

೭

ತ್ಯಾಗಕೆಂದೈಸಿರಿಯ ಗಳಿಪರನು, ದಿಟಕೆಂದೆ ಮಿತವಚನವುಳ್ಳವರನು,
ಜಸಕೆಂದೆ ಜಯವನೆಳಸಿರ್ಪರನು, ಸಂತಾನಕೆಳಸಿ ಗೃಹಿಯಾದವರನು,

೮

ಬಾಲ್ಯದೊಳು ವಿದ್ಯೆಗಳಿಸಿದರನು, ಹರಯದೊಳು ವಿಷಯಸುಖಕಿಚ್ಚಿಪರನು
ಮುಪ್ಪಿನೊಳು ಮುನಿವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳರನು, ಯೋಗದಿಂದಂತ್ಯದೊಳು
ಮೈಯನುಳಿವರನು,

೯

ಅಲ್ಪವಾಗ್ವಿಭವನಾಗಿದೊಡಂ ತದ್ಗುಣಗಳೆನ್ನ ಕಿವಿವೊಕ್ಕವೆಂದು
ಚಾಪಲ್ಯ ಚೋದಿಸಿರಲಾ ಮಹಾರಘುರಾಜರನ್ನಯವನೊರೆವೆನಿಂದು.

೧೦

ಗುಣದೋಷಮಂ ಪೇಳ್ವ ಸತ್ಪುರುಷರಿಕ್ಕೃತಿಯನಾಲಿಸಲ್ಪಹರಹುದು
ಕಾಂಚನದ ಶುದ್ಧತೆಯೊ ಕಾಳಿಮೆಯೊ ತೋರ್ದವುದು ಬೆಂಕಿಯೊಳ
ಗುರುಹಿದಂದು.

೧೧

ವೇದಗಳಲೋಂಕಾರವೆಂತಂತು ಬುಧಮಾನನೀಯನೆನಿಸಿದ ನೃಪನು
ಖ್ಯಾತ ವೈವಸ್ವತನು ಆ ಮಹಿಪಾಲರೊಳು ಮೊದಲಿಗನು ತಾನಿದರನು.

೧೨

ಆ ನಿರ್ಮಲಾನ್ವಯದೊಳೊಗೆದನು ದಿಲೀಪನೆನುವತ್ಯಂತ ಪರಿಶುದ್ಧನು
ಇಂಗಡಲಿನಿಂದಲೊಗೆದೈತಂದ ಇಂದುವೊಲು ರಾಜೇಂದುವೆಸೆದಿದರನು.

೧೩

ಅಗಲವಾದೆದೆಯವನು ಸಾಲದಂತುನ್ನತನು ವೃಷಭಭುಜಶಿರನು ನೃಪನು
ನಿಜಕರ್ಮಕೊಪ್ಪು ವೊಂದಂಗದಿಂದಾಕ್ಷಾತ್ರ ಧರ್ಮದವೊಲವನಿದರನು.

೧೪

ರೂಪಕೊಪ್ಪುವ ಬುದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಿಗನುಗುಣವೆನಿಸುವಾಗಮುಚ್ಚ ತೆಯೆಸೆವುದು
ಆಗಮುಚ್ಚ ತೆಗೆಣೆಯ ಆರಂಭವಾರಂಭಕೆಣೆಯ ಫಲಸಿದ್ಧಿಯಿಹುದು.

೧೫

ಎಲ್ಲವನು ಮಾರಿಸುವ ಬಲದಿಂದಲೆಲ್ಲವನು ಕಡೆಗಣಿಪ ತೇಜದಿಂದೆ
ಎಲ್ಲಕಿಂತೆತ್ತರದ ತನುವಿಂದಲುರ್ಮಿಯನು ಮಾರಿದನು ಮೇರು ತೆರದೆ.

೧೬

ಭೀಮಕಾಂತಂಗಳಾದರಸುಗುಣಗಣಗಳಿಂದಾಶ್ರಿತರಿಗುರ್ವೀಶನು
ಜಲಜಂತುರತ್ನಗಳನಾಂತಬ್ಧಿವೋಲಧ್ಯಷ್ಯನುಮಹನು ಸೇಷ್ಯನುಂ ಅಹನು.

೧೭

ಮನುಮಾರ್ಗಮಂ ತ್ಯಜಿಸದೋರ್ಗೆರೆಯನಾದೊಡಂ ತುಳಿಯದಿಹರಿವನ ಜನರು
ಉತ್ತಮನಿಯಂತಾರ ನಡೆಯಿಸುವ ತೇರ್ಗಾಲಿ ಜಾಡನಿಸಿಸುಳಿಯದವೊಲು.

೧೮

ಜನರೆಲ್ಲರೇಳಿಗೆಯ ನೆನೆದೆ ದಲ್ ಕಾಣಿಕೆಯ ಕೊಂಡನು ದಿಲೀಪ ನೃಪನು
ಮತ್ತೆ ಸಾಸಿರ್ದಡಿಯನೊಲಿದೀಯಲೆಂದೆ ದಲ್ ರವಿ ನೀರನೀಂಟಿದವನು.

೧೯

ಶಾಸ್ತ್ರದೊಳಕುಂತಿಪ್ರಜ್ಞೆಯೊಂದಾ ಧನುವಿಗೇರಿಸಿದ ಮೌರ್ವಿಯೊಂದು
ಅರ್ಥಸಾಧನಗಳೇ ದ್ವಯಗಳಿಗೆ ಉಪಕರಣಮಾತ್ರದೊಲು ಪಡೆಯಿದುರ್ದು.

೨೦

ತನ್ನೊಳಗ ತೋರದೆಯೆ ಮುಖಚರ್ಯೆಯನು ಮುಚ್ಚಿ ಹೃದ್ಗತದ
ನೃಪನುಪಾಯಂಗಳು ಫಲಾನುಮೇಯಂಗಳಾ ಪೂರ್ವಸಂಸ್ಕಾರದವೊಲು.
ಹೊಲಬುಗೊಡದೆ

೨೧

ಗಳಿಸಿದನು ಧರ್ಮವನನಾತುರನು, ದೇಹವನು ರಕ್ಷಿಸಿದನತ್ರಸ್ತನು,
ನಿರ್ಲೋಭನರ್ಥವನು ಗಳಿಸಿದನು, ಸುಖವನನುಭವಿಸಿದನನಾಸಕ್ತನು.

೨೨

ಜ್ಞಾನದೊಳು ಮೌನವನು, ಶಕ್ತಿಯೊಳು ಸಹನೆಯನು, ತ್ಯಾಗದೊಳು
ನಿಃಸ್ತುತಿಯನು,
ಕೂಡಿಸಿರಲವಿರೋಧದಿಂದಿರುವ ಗುಣಗಳಿವು ಒಡಹುಟ್ಟುಗಳತೆರದೊಲಿಹವು.

೨೩

ವಿಷಯಸುಖವಶವರ್ತಿಯೆನಿಸದನು ವಿಧ್ಯೆಗಳ ತುಟ್ಟತುದಿ ಮುಟ್ಟಿದವನು
ಧರ್ಮರತನಾದವನು ಜರೆಯಿಲ್ಲದೊಂದು ವೃದ್ಧಿತ್ವವನು ಪಡೆದವನು.

೨೪

ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರ ನಿತ್ಯಭರಣಶಿಕ್ಷಣರಕ್ಷಣಾದಿಗಳನೆಸಗಿದಂದು
ನೃಪನೆ ದಲ್ ತಂದೆಯೆನೆ ಜನ್ಮಕಾರಣ ಮಾತ್ರರಹುದು ನಿಜಜನಕರವರು.

೨೫

ಸ್ಥಿತಿಗಿಂದು ದಂಡ್ಯರನು ದಂಡಿಪನು, ಸಂತಾನಕೆಂದೆ ಸತಿಯರ ಪಡೆವನು,
ಬುಧನೊಳಾ ಅರ್ಥಕಾಮಂಗಳುಂ ಧರ್ಮಪುರುಷಾರ್ಥಕೆಂದಿವುದೈಸೆ !

೨೬

ಬೀಳ್ತೆಗಿಂದಿಳೆಯನು ನೃಪಾಲಕನು, ಬೆಳೆಗೆಂದು ನಾಕವನು ದೇವೇಂದ್ರನು,
ಹಿಳಿಯುತಿರ್ವರುಮುಭಯಲೋಕವನು ಸಿರಿಯ ಕೊಳುಕೊಡೆಯಿಂದೆ
ಪೋಷಿಸಿದರು.

೨೭

ಪೊರೆಯುತಿರುವರಸಿನ ನೆಗಳ್ತೆಯನು ಅನುಕರಿಸದಿರಂದನ್ಯನೃಪರು
ಪೆರರೊಡವೆಯೊಳು ಸಲದೆ ' ಕಳವು ' ವಾಚಕಶಬ್ದ ಗತಮಾತ್ರ
ಮಾದುದೆನಲು.

೨೮

ಹಗೆಯಾದರೂ ಸರಿಯೆ ರೋಗಿಗೌಷಧಂತೆ ಒಳ್ಳಿದನು ಹಿತನನಹನು,
ಪ್ರಿಯನಾದರೂ ಸರಿಯೆ ಹಾವಗದ ಬೆರಳವೊಲು ಕೆಟ್ಟವನು ತ್ಯಾಜ್ಯನಹನು.

೨೯

ಬ್ರಹ್ಮನು ದಿಲೀಪನನು ಪೃಥ್ವ್ಯಾದಿ ಭೂತಕಾರಣವಸ್ತುಪರಿಕರದೊಳು
ಸೃಜಿಸಿದನಲ್ಲದೊಡೆ ಗುಣಗಳವು ತಾಂ ಪರಾರ್ಥೈಕಪರಮವು ದೇತು !

೩೦

ಕಡಲೆ ಪೇರಗಳೆನಲು ಕಡಲ ದಡವದುವೆ ದಲ್ ಮದಿಲೆನಲು ಮೆರೆವಿಳೆಯನು
ಪೋಳಲೊಂದನೆಂತಂತೆ ಶಾಸಿಸಿದನನ್ಯರಾಜಾಜ್ಞೆ ತಾನಿಲ್ಲದುದನು.

೩೧

ಅವನ ಸತಿ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗುಣಯುತಳು ವರಮಗಧವಂಶದೊಳು ಹುಟ್ಟಿದವಳು
ಆ ಸುದಕ್ಷಿಣೆಯಿರದಳಧ್ಯರವ ಬೆಳಗುತಿಹ ಹೆಸರಾಂತ ದಕ್ಷಿಣೆವೊಲು.

೩೦

ಭಾವಿಸಿದನಂತವುರದರಸಿತಿಯರಧಿಕ ಜನರಿದೊಡಂ ತನ್ನನಂದು
ಆ ಮನಸ್ವಿನಿ ಮತ್ತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯರಿನಾ ನೃಪನು ಸಲೆ ಸಪತ್ನೀಕನೆಂದು.

೩೩

ಆತ್ಮಾನುಗುಣಸತಿಯೊಳಾ ಸುದಕ್ಷಿಣೆಯೊಳಂದಾತ್ಮಜನ್ಮನನು ತಾನು
ಪಡೆಯುವ ಕುತೂಹಲದೊಳಾ ಬಯಕೆಯಾಸೆಯೊಳು ಕಾಲವನು
ಕಳೆಯುತ್ತಿಹನು.

೩೪

ಧರಣಿಪನು ಬಳಿಕ ಸಂತಾನಾರ್ಥಮಾದನುಷ್ಠಾನಗಳನೆಸಗಲೆಂದು
ನಿಜಭುಜದಿನಿಳುಹಿಸಿದ ಜಗದ ಗುರುಭಾರವನು ಸಚಿವದೊಳಗಿರಿಸಿದನು.

೩೫

ಪುತ್ರಕಾಮನೆಯಿಂದಲಾ ಬಳಿಕ ದಂಪತಿಗಳಿರ್ದರುಂ ಶುದ್ಧರೆನಿಸಿ
ಬ್ರಹ್ಮನನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದರ್ಚಿಸುತೆ ಗುರು ವಸಿಷ್ಠಾಶ್ರಮಕೆ ಹೊರವಂಟರು.

೩೬

ಮಧುರತರ ಗಂಭೀರ ಘೋಷದ ವರೂಥವನು ನಲಿದೇರಿ ಹೊರವಂಟರು
ಸೆಳೆಮಿಂಚು ಸುರಗಜಗಳೇರಿ ನಡೆವಂದದೊಳು ಮಳೆಗಾಲದಂಬುದವನು.

೩೭

ಪೀಡೆ ತಗದಾಶ್ರಮಕ್ಕೆಂದು ಮಿತಪರಿವಾರದೊಡಗೂಡಿ ತೆರಳಿದವರು
ಸೇನೆಯಿಂದಾವೃತರವೋಲಿದರ್ಪನುಭಾವದತಿಶಯದೊಳಂದು ಮೆರೆದು.

೩೮

ಸಾಲಪರಿಮಳವೆರೆದು ವನರಾಜಿಯನು ತೊನೆದು ಹೂಹುಡಿಯ ಹರಹಿ ತಂದು
ಸೋಂಕಿಗಿನಿದನೆ ಸುಳಿದು ತಣ್ಣನೆಯ ತೆಳುಗಾಳಿ ಸೇವಿಸಿದುದವರನಂದು.

೩೯

ರಥದ ನೇಮಿಯ ದನಿಯನಾಲಿಸುತೆ ಮೊಗವೆತ್ತಿ ಷಡ್ಜವನು ಹೋಲುತಿರುವ
ನವಿಲುಗಳ ಇರ್ತೆರದ ಕೇಕೆಯನು ದಂಪತಿಗಳಾಲಿಸುತ್ತೈತಂದರು.

೪೦

ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣೆ ರಳೆಗಳು ತೇರು ಬಳಿ ಬಂದೊಡನೆ ದಾರಿಯನು ಬಿಟ್ಟು ಸರಿದು
ನೋಡುತ್ತೆ ನಿಂದಂದು ತೆರಳಿದರು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯ ನೆನೆದು.

೪೧

ಕಂಬವನು ನಿಲಿಸದೆಯೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ತೋರಣದ ಮಾಲೆಯೊಲು ಮೆರೆವ
ಸಾಲ್ಪಿಡಿದ ಕಲರವದ ಸಾರಸವ ನೋಡಿದರು ದಂಪತಿಗಳೆತ್ತಿ ಮೊಗವ.

೪೨

ಪ್ರಾರ್ಥನಾಸಿದ್ಧಿಯನು ಸೂಚಿಸುತಲನುಕೂಲ ಮಾರುತನು ಸುಳಿಯುತ್ತಿರಲು
ತೆರಳಿದರು ತುರಗಗಳ ಧೂಳು ಸಲೆ ಕವಿಯದಿಹ ಮುಂಗುರುಳು ಹಾರುತ್ತಿರಲು.

೪೩

ದಾರಿ ಬಳಿ ಕೆರೆಗಳೊಳು ತೆರೆತೆರೆಯ ತುರುಗಯೊಳು ತಣ್ಣೆಡಿದು ಸುಳಿವೆಲರನು
ಸವಿದು ನಲಿದೈದಿದರು ತಮ್ಮ ಸಿರಿಗಣೆಯೆನಿಸ ತಾವರೆಯ ನರುಗಂಪನು.

೪೪

ಯೂಪಚಿಹ್ನಗಳಿರುವ ತಾನೆ ದತ್ತಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲಂದು ನೆರೆದು
ಯಾಜಕರು ಕೊಟ್ಟಘೃವನು ಪಡೆದು ಗೃದ ನಲ್ವರಕೆಗಳನಾಂತು ನಡೆದು;

೪೫

ಆಗಳೆಯೆ ಕಾಯಿಸಿದ ನರುನೆಯ್ಯನೊಯ್ದು ತರುವಾ ಗೊಲ್ಲ ಮುದುಕರಿಂದೆ
ದಾರಿಯಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಕಾಡುಮರಗಳಿಗಿರುವ ಹೆಸರುಗಳ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ;

೪೬

ಪರಿಶುದ್ಧ ವೇಷರವೈದುತಿರಲೊಂದಧಿಕ ಶೋಭೆಯೊಳು ಮೆರೆದರಂದು
ಚಿತ್ರೆಯುಂ ಚಂದ್ರನುಂ ಹಿಮವಳಿದಹುಣ್ಣಿ ಮೆಯೊಳೊಡವೆರೆದವೋಲಿದರ್ರು.

೪೭

ಸೌಮ್ಯದರ್ಶನನಂತು ನಿಜಕಾಂತೆಗದನದನು ತೋರಿಸುತ್ತಲೈದುವಂದು
ಪಥವೆನಿತು ಕಳೆದಿರುವುದೆನುವುದನು ಅರಿಯನು ಬುಧೋಪಮನು
ಭೂಪಾಲನು.

೪೮

ದುಷ್ಪ್ರಾಪಯಶನು ಮಹಿಷೀಸಖನು ಮೇಣ್ ಶ್ರಾಂತವಾಹನನು ಭೂಪಾಲನು
ಸಂಜೆಯೊಳು ತಾನಂದು ಸಂಯಮಿ ಮಹರ್ಷಿಯ ತಪೋವನವನೈತಂದನು.

೪೯

ತಾಂ ಸಮಿತ್ ಕುಶಫಲಂಗಳನು ಕೊಂಡಾ ವನಾಂತರದಿಂದೆ ಮರಳುತಿರುವ
ಆ ಅದೃಶ್ಯಾಗ್ನಿಯಿಂದಿಗೊಂಡರೆನೆಯೊಡನೆ ಒಳವೊಕ್ಕ ಮುನಿಗಳಿರುವ ;

೫೦

ಆಲವಾಲಾಂಬುವನು ಕುಡಿವ ಹಕ್ಕಿಗಳೊಂದು ನಂಬುಗೆಯ ಗಳಿಸಲೆಂದು
ಸೇಕಾಂತದೊಳು ಸರಿದು ಮುನಿವಧುಗಳುಳಿದಿರುವ ವೃಕ್ಷಮೂಲಂಗಳಿರುವ ;

೫೧

ಬೈಗು ಬಿಸಿಲಾರುತಿರೆ ಗುಡ್ಡೆಗೈದಿರುವ ಆ ನೀವಾರರಾಶಿಯೆಡೆಯೆ
ಎಲೆವನೆಯ ಅಂಗಳದೊಳೆರಳೆವಿಂ ಡೊಲಿದಾಡಿ ಮಲಗಿ ಮೆಲುಕಾಡುತಿರುವ;

೫೨

ಉರಿಗೊಳಿಸಿದಗ್ನಿಯನು ಸೂಚಿಸುವ ಹೋಮಗೈದಾಹುತಿಯ ಕಂಪನುಗುವ
ಗಾಳಿಯಲಿ ಬೀಸಿಬಹ ಹೋಗೆಯಂದು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ದುವನ ಶುಚಿಗೊಳಿಸುವ.

೫೩

ಬೊಗಸೆ ನೀವಾರಗಳನೊಲಿದು ಮೆಲುವಾತುರದೊಳೆಲೆಮನೆಯ
ಬಾಗಲಿನೊಳು
ರಿಸಿವೆಣ್ಣೆಳಕ್ಕರೆಯ ಮಕ್ಕಳೊಲಡ್ಡ ವಿರುವೆರಳೆವಿಂಡೆಸೆಯುತಿರುವ.

೫೪

ಧರಣಿಪನು ಬಳಿಕ ಯಂತಾರನನು ಕುದುರೆಗಳ ದಣಿವಾರಿಸೆಂದೊರೆದನು
ಕೈಗೊಟ್ಟು ತೇರಿನಿಂದಿಳುಹಿದನು ಮಡದಿಯನು ತಾನುಮಾಬಳಿಕಿಳಿದನು.

೫೫

ಮಡದಿಯೊಡನೈತಂದ ಪರಮ ಸಂಪೂಜ್ಯನನು ನಯಚಕ್ಷುವೆನಿಸಿದನನು
ಸಭ್ಯರು ಜಿತೇಂದ್ರಿಯರು ಮುನಿಜನಗಳರ್ಚಿಸಿದರಾ ಪರಮರಕ್ಷಕನನು.

೫೬

ಸಂಜೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಾ ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಹಾನ್ವಿತಾಗ್ನಿವೋಲಿಸೆವನನು
ಪತಿ ಅರುಂಧತಿ ಸೇವಿಸಾ ತಪೋನಿಧಿಯನು ದಿಲೀಪನವಲೋಕಿಸಿದನು.

೫೭

ಆ ರಾಜರಾಣಿಯರು ಅವರುಗಳ ಪದಕಮಲಗಳಿಗೊಲಿದು ನಮಿಸಿದಂದು
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಾಗುರುವಸಿಷ್ಠನುಮರುಂಧತಿಯುಮವರುಗಳ ಮನ್ನಿಸಿದರು.

೫೮

ತೇರ ಕುಲುಕಾಟದುರುಬಳಲಿಕೆಯನತಿಥಿಸತ್ಕಾರದೊಳು ಕಳೆದವನನು
ಕುಶಲವನು ಕೇಳಿದನು ಮುನಿವರನು ರಾಜ್ಯವೆನುವಾಶ್ರಮಮುನೀಶ್ವರನನು.

೫೯

ಆ ಬಳಿಕ ಸಾರ್ಥವಚನಂಗಳನು ವಿಚಿತಾರಿಪುರನು ವಾಚಾಲವರನು
ಅರ್ಥಪತಿ ನುಡಿದನು ದಿಲೀಪಭೂಪಾಲಕನಧರ್ಮನಿಧಿ ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳು.

೬೦

ಮಾನುಷದ ದೈವಿಕದ ಆಪದಗಳೆಲ್ಲವನು ನೀಂ ನಿವಾರಿಸುತಲಿರಲು
ನನ್ನ ಈ ಸತ್ತರಾಜ್ಯಾಂಗದೊಳು ಮಂಗಳಂ ದಲ್ ಮೂಡಿ ಬೆಳಗುತಿಪುದು.

೬೧

ಹೇ ಮಂತ್ರವೇತ್ತಾರ! ದೂರದೊಳೆ ಹಗೆಗಳನು ತೊಡೆವ ತವಮಂತ್ರದೆದುರು
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಲಕ್ಷ್ಯವನು ಭೇದಿಸುವ ನನ್ನ ಶರವಾಂತಿಪುದು ನಿರಸನವನು.

೬೨

ನೀಂ ಯಥಾವಿಧಿಯಿಂದಲಗ್ನಿಯೊಳು ಹವನಗೈದಾಜ್ಯಾದಿ ಹವನಿಚಯವು
ಮಳೆ ಬರದೆ ಒಣಗಿರುವ ಬೆಳೆಗಳನು ಹೋತೃ ಕೇಳೋವಿ ತಾಂ
ಮಳೆಗರೆವುವು.

೬೩

ತಾಂ ನಿರಾತಂಕರು ನಿರೀತರು ಶತಾಯುಷರು ನನ್ನ ಆ ಸರ್ವ ಜನರು
ಆ ಎಲ್ಲ ಸೌಖ್ಯಕೆ ನಿಮಿತ್ತಮೀ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಮೆ ವಲಂ ಹೇ ಮಮ ಗುರು !

೬೪

ಬ್ರಹ್ಮವಂಶೋದ್ಭವನೆ ಗುರುವರನೆ ನನ್ನ ಶುಭಚಿಂತನದೊಳಿರಲು ನೀನು
ನನ್ನ ಸಂಪದಗಳೆಡೆವಿಡದೆ ತಾಮಾಪದಗಳಲ್ಲದೊಲು ಬೆಳೆಯವೇನು !

೬೫

ಈ ನಿನ್ನ ಸೊಸೆ ಸುದಕ್ಷಿಣೆಯೊಳನುರೂಪಸಂತಾನವನು ಕಾಣದಿಹೆನು
ಮುದಗೊಳಿಸದದರಿಂದಲಿನ್ನಿತರ ಸದ್ವೀಪಮೇದಿನಿಯುಮೀಯೆನ್ನನು.

೬೬

ಪಿಂಡವಿಚ್ಛೇದನವನೆನ್ನ ಸಮನಂತರದೊಳಾ ಪಿತೃಗಳೂಹಿಸುವರು
ಶ್ರಾದ್ಧದೊಳು ತೃಪ್ತಿಯಪ್ಪಂತುಣರು ತಾಂ ಸ್ವಧಾಸಂಗ್ರಹಾಸಕ್ತರಹರು.

೬೭

ನನ್ನನಂತರದೊಳಿದು ದೊರೆವುದಸದಳವೆಂದು ನಂನೀವ ಜಲವನಿಂದು
ಪೂರ್ವಜರು ನಿಟ್ಟುಸಿರ್ಗರೆದು ನಸುಬೆಚ್ಚುಗಾದುದಕವನು ಕುಡಿವರಹುದು.

೬೮

ಯಜ್ಞ ಶುದ್ಧಾತ್ಮನುಂ ಸಂತಾನಲೋಪದುಃಖಾತ್ಮನುಂ ಆದ ನಾನು
ಬೆಳಕು ಕಳ್ತಲೆಗಳಿಂ ತಳ್ತ ಲೋಕಾಶೋಕದಾ ಅಚಲದಂತಿರ್ಪೆನು.

೬೯

ವರತಪೋದಾನಂಗಳಿಂದೊಗೆದ ಪುಣ್ಯದೊಳು ಪರದ ಸುಖಮಾತ್ರವಹುದು
ಶುದ್ಧವಂಶದೊಳೊಗೆದ ಸಂತತಿಯನಿಹಪರಗಳೆರಡರಲು ಸುಖವಪ್ಪುದು.

೭೦

ನೇಹದಿಂದುದವೆರೆದು ಬೆಳೆಯಿಸಿ ರುವೆಲೆವನೆಯ ಗಿಡು ಬಂಜೆಯಾದ ತೆರದೆ
ಸಂತಾನಹೀನನಾದೆನ್ನನಿಂದೆಂತು ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂ ನೋಳ್ವಯ್ ವಿಧಾತ್ರಾ !

೭೧

ನೀರಾಟಕೆಳಸುತಿರುವಾನೆಗಾಲಾನವೆಂತುಮ್ಮಳವನೀವುದಂತು
ಪಿತೃ ಋಣವದೆನಗಿಂದಸಹ್ಯಸೀ ಡೆಯನೀವುದೋವೊ ಭಗವಂತ ತಿಳಿಯಯ್ !

೭೨

ತಾತ ಕೇಳಾ ಋಣವಿಮೋಚನೆಯ ಮಾರ್ಗವನು ನನಗರುಹಲರ್ಹ ನೀವು
ಇಕ್ಕನ್ನೆಕು ಭೂಮಿಸರ ದುಷ್ಪ್ರಾಪ್ಯಮಾದರ್ಥಸಿದ್ಧಿ ದಲ್ ತ್ವದಧೀನವು.

೭೩

ಬಿನ್ನವಿಸಲೀತೆರದೊಳವನಿಸನು ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಮುನಿವರನು ಜಾನಿಸಿದನು
ಮೀಂಗಳೊಂದಿನಿಸುಮಲುಗದೆ ನಿಂದ ಮಡುವಿನೊಂದಂದದೊಳು
ತಾನಿದರ್ನು.

೭೪

ಬಳಕ ವಾಸಿಷ್ಠಮುನಿ ಭೂಪತಿಯ ಸಂತತಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಾರಣವನು
ಧ್ಯಾನದಿಂದಾಭಾವಿತಾತ್ಮನರಿತವನಿಸತಿಗೊರೆಯಲಂದನುವಾದನು.

೭೫

ಅಂದೊರ್ಮೆ ಸುರಪತಿಯನೋಲೈ ಸುತುರ್ವಿಗಂದೈದುತಿರುವವಸರದೊಳು
ನೀಂಬರುವ ದಾರಿಯೊಳು ಸುರತರುಚ್ಛಾಯೆಯೊಳು ಆ ಸುರಭಿ
ಮಲಗಿದರ್ನು.

೭೬

ಈ ಋತುಸ್ನಾತೆಯನು ರಾಣಿಯನು ಧರ್ಮಲೋಪದ ಭಯದೊಳಂದು ನೆನೆದು
ಸುರಭಿಯನು ಆ ವಂದನಾರ್ಹಳನು ನಿಂದು ನೀಂ ವಂದಿಸದೆ ಬಂದೆಯಹುದು.

೭೭

ನನ್ನ ನೀನಾವೊಂದು ಕತದೆ ಕಡೆಗಣಿಸಿದೆಯೊ ಅದರಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನಿನಗೆ
ನನ್ನ ಕರು ನಂದಿನಿಯನರ್ಚಿಸದೆ ಸುತರಾಗದಿರಲೆಂದು ಶಪಿಸಿತ್ತೈ ಕೊನೆಗೆ.

೭೮

ಆಗ ಕೇಳಾಕಾಶಗಂಗೆಯೊಳಗುದ್ದಾಮ ದಿಗ್ಗಜವು ದನಿಗೈಯಲು
ನೀಂ ಕೇಳುದಿಲ್ಲದರ ಶಾಪವನು ಒಡನಿದರ್ ಸಾರಥಿಯುಮದನರಿಯನು.

೭೯

ದೊರೆಯೆ ನೀಂ ತಿಳಿವುದಂದೆಸಗಿದವಮಾನದಿಂದಿಷ್ಟಾರ್ಥಕೆಡರಾದುದು
ಏಳಿಗೆಯೆ ತಡೆಯವ್ಪುದರ್ಚಿಸದೆ ಪೂಜ್ಯರನು ಮೀರಿ ಮರೆತೈದಿದಂದು.

೮೦

ವರುಣಕೈಕೊಂಡಿತನು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಯಾಗವನು ಹವಿಯನೊಲಿದೀವೆನೆಂದು
ಬಾಗಲೊಳು ಹಾವುಗಳು ಕಾದಿರುವ ವಾತಾಳಲೋಕದಳು ಸುರಭಿಯಿಹಳು.

೮೧

ಆ ಹಸುವಿನೆಡೆಯೊಳವಳಣುಗಿಯನು ನಂದಿನಿಯನೊಳ್ಳಗೆಯೊಳೊಲಿದು
ನೀನು
ಮಡದಿಯೊಡನರ್ಚಿಸಲು ಕರೆವಳಾಮೋದವಡೆದವಳು ನಿನ್ನಾಸೆಗಳನು.

೮೨

ಹೋತೃ ತಾನಿಂತೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವನಿತರೊಳು ಹವಿಯ ಮುನಿವರನಿ
ಗಿರೆವ
ತುರುವು ಅನವದ್ಯೆ ನಂದಿನಿಯನುವಳ್ಳಿತಂದಳಡವಿಯಿಂದಾಶ್ರಮವನು.

೮೩

ಬೆಳ್ಳನೆಯ ನಸುಕೊಂಕಿದೆಳೆರೊಣೆಗಳೆಲೆಗೆಂಪು ನುಣ್ಣನೆಯ ಹಣೆಯೊಳೆಸೆಯೆ
ವೊಚ್ಚಪ್ರೊಸ ಪೆರೆಯನಾಂತೆಸೆವ ಮುಚ್ಚಂಜೆಯೊಲು ಮೆರೆವಾವು
ಬಂತು ಬಳಿಯೆ.

೮೪

ಬಂದ ತುರುವವಭೃತದ ಮೀಹಕೆಂ ಮಿಗಿಲು ಪರಿಶುದ್ಧವೆನುವಂಥ ಬೆಚ್ಚನೆಯ
ಕರು ಕಂಡು ಸೊರೆಬಿಡುವ ಕೊಡಮೊಲೆಯ ಪಾಲ್ಗೆರದು ತೋಯಿಸಿದು
ದೆಲೆವನೆಯ ಇಳಿಯೆ.

೮೫

ವರತೀರ್ಥ ಜಲದಿಂದೆ ಪರಿಶುದ್ಧಿಗೈವಂತೆ ಋರವುಟದ ರಜಕಣಗಳಿಂದೆ
ದೊರೆಯ ಮೈಯನು ಸೋಂಕಿ ಪೂತಗೊಳಿಸುತ ಬಂದುದಾ
ಮುನಿಯ ಹೋಮಧೇನು.

೮೬

ಶಕುನವನು ಬಲ್ಲವನು ಆ ತವೋನಿಧಿ ನೋಡಿ ವರಪುಣ್ಯ ದರ್ಶನೆಯನು
ಯಜ್ಞಗೈವನಿಪನೊಳಾ ಸಫಲನಿಜಮನೋರಥನೃಪನೊಳಿಂತೆಂದನು.

೮೭

ತುರುವ ಹೆಸರುಚ್ಚರಿಸಿದನಿತರೊಳೆ ಕಲ್ಯಾಣಿ ನಿಂದಿತೆನೆ ಬಳಿಯೊಳಿಂದು
ನಿನ್ನ ಮನದಿಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದರಸ ತಿಳಿಯನ್ನಿರದು ದೂರವೆಂದು.

೮೮

ತುರುವಿದರ ಬಿಂಬಿಡಿದು ಕಂದಮೂಲವನುಂಡು ದಿನವು ನೀನಿಂತು ನಡೆದು
ವಿದ್ಯೆಯನು ಅಭ್ಯಾಸಬಲದಿಂದಲೆಂತಂತು ಹಸುವನಿದನೊಲಿಯಬಹುದು.

೮೯

ತುರು ನಡೆಯಲಿದರೊಡನೆ ನೀಂ ನಡೆದು ನಿಲ್ಲಲಿದು ನೀನುಮಂತೊಡನೆ
 ತುರು ಕುಡಿಯಲಿದರೊಡನೆ ನೀಂ ಕುಡಿದು ಕುಳಿತುಕೊಳೆ ನೀನುಮಂತೊಡನೆ
 ಕುಳಿತು.

೯೦

ಉಪಚರಿಸು ನೀನಿದನು ನಿನ್ನ ರಸಿ ಕಟ್ಟಿರಕದಿಂದರ್ಚಿಸುತ್ತಲಿರಲಿ
 ಎಲೆವನೆಯಕೊನೆಯ ಗಡಿವರೆಗಿದನು ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಸಂಜೆಗಿರದೆದುರುಗೊಳಲಿ.

೯೧

ಧೇನು ನಿನಗೊಲಿವನ್ನೆವರಮಿಂತು ಪರಿಚರ್ಮದೇಸಕದೊಳು ತೊಡಗು ನೀನು
 ವಿಘ್ನಗಳು ಬರದಿರಲಿ ತಂದೆವೊಲು ಸತ್ಪುತ್ರನಂ ಪಡೆದು ಮೆರೆವೆ ಮುಂದೆ.

೯೨

ಗುರುವಿನಾದೇಶವನು ದೇಶಕಾಲಜ್ಞನಾದವನಿಪನು ತಲೆಯೊಳಾಂತು
 ಅಂತಾಗಲೆಂದೊಪ್ಪುತರಸಿವೆರೆದೆರಗಿದನು ಪರಿತುಷ್ಟ ಶಿಷ್ಯನೃಪನು.

೯೩

ಆಬಳಿಕ ರಾತ್ರಿಯೊಳು ದೋಷಜ್ಞನಬ್ಜ ಜನ ವರಸುತನು ಸತ್ಯವಚನು
 ಸುಖನಿದ್ರೆಗನುಮತಿಯನಾರ್ಜಿತ ಶ್ರೀಯುತನಿಗಾ ವಿಶಾಂಪತಿಗಿತ್ತನು.

೯೪

ವರತಪಃಸಿದ್ಧಿಯಿಹುದಾದೊಡಂ ವ್ರತನಿಯನುನಿಹುದೊಳ್ಳಿತೆಂದು
 ವನ್ಯದರ್ಭಾದಿಗಳನವನಿಪನಿಗಲ್ಲವನು ಕಲ್ಪಿಸಿದನಾ ಕಲ್ಪವಿದನು.
 ಬಗೆದವನು

೯೫

ಕುಲಪತಿ ತೋರಿಸಿದೆಲೆವನೆಯೊಳು ಆ ನರಪ ದಿಲೀಪನು ಪುಗುತಂದು
 ಪತ್ನಿ ಸುದಕ್ಷಿಣೆಯೊಡನೆ ಕುಶಾಂಕುರತಲ್ಪದೊಳಿರುಳನು ತಾಂ ಕಳೆದು
 ಶಿಷ್ಯರ ವೇದಾಧ್ಯಯನದ ಘೋಷದೆ ನಿಶಿ ಕೊನೆಗೊಂಡುದ ಸಲೆ ತಿಳಿದು
 ಮುದದಿಂ ಸತಿವೆರಸೊಡನೆಳ್ಳತ್ತನು ನೇಸರಿನುದಯದೊಳಂತಂದು.

ಎರಡನೆಯ ಸರ್ಗ
ನಂದನೀವರಪ್ರಸಾದ

೧

ಪೊಳ್ಳರೆಯೊಳಾ ಬಳಿಕ ಗಂಧಮಾಲೆಯ ತಂದು
ಜಾಯೆ ಗೋಪೂಜೆಯನು ಮಾಡಿದಂದು
ಮೊಲೆಯುಂಡ ಕರುಕಟ್ಟಿ ಅದನಡವಿಗಟ್ಟಿದನು
ಜನಪನು ಯಶೋಘನನು ಮೇಯಲೆಂದು.

೨

ಧೇನುಮುರವಿನ್ಯಸ್ತ ಪೂತಪಾಂಸುಲಪಥದೊ
ಳಾ ಮನುಷ್ಯೇಶ್ವರನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ
ಬೆಂಬಳಿಯೊಳ್ಳಿದಿಳು ಸ್ಮೃತಿ ಶ್ರುತಿಯನನುಸರಿಸು
ವಂದದೊಳಪಾಂಸುಲರೊಳಗ್ರಗಣೈ.

೩

ನಾಲ್ಕಡಲ ಪೆರೊಲೆಯ ಗೋರೂಪಧಾರಿಣಿಯ
ಪೊರೆವಂತೆ ನೃಪವರನು ಸುರಭಿಸುತೆಯ
ಪೊರೆಯಲುಜ್ಜುಗಿಸಿದನು ನಿಲವೇಳ್ಳು ದಯಿತೆಯನು
ಕೀರ್ತಿಪರಿಮಳಯುತನು ಕರುಣೆ ತಾನು.

೪

ನೋಂಪಿಗಿಂದಾಕಳನು ಅನುಸರಿಸುತಿರುವವನು
ಅನುಯಾಯಿವರ್ಗಮುನಿರವೇಳ್ಳನು
ಏಕೆ ಮೈಗಾವಲಿಗೆ ಹೆರರಂಗರಕ್ಷಕರು
ನಿಜವೀರ್ಯರಕ್ಷಿತರು ಮನುಪುತ್ರರು.

೫

ಇನಿಯತೆನೆವುಳ್ಳನು ಬಾಯಿಗೂಡಿಸಿ ನಲಿದು
ನೋಣಗಳನು ಹೊಡೆದು ಮೈನವೆಯ ಕೆರೆದು
ಮನಬಂದನೋಲಾವು ಅಲೆಯುವುದಕನುಮತಿಸು
ತದರೊಂದು ಸೇವೆಯೊಳು ಸಂದನರಸು.

೬

ನಿಲ್ಲುವೊಡೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತೆ ಚಲಿಸುವೊಡೆ ಚಲಿಸುತ್ತೆ
 ಮಲಗಿದೊಡೆ ಧೇನು ತಾಂ ಕುಳ್ಳಿರುತ್ತೆ
 ಮತ್ತೆ ನೀರೀಂಟಿದರೆ ತಾನುಮುದವೀಂಟುತ್ತೆ
 ನೃಪನದನು ಸಾರಿದನು ನೆಳಲಿನಂತೆ.

೭

ತೇಜೋವಿಶೇಷಾನುಮಿತ ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿಯನು
 ತಳೆದವನು ಚಿಹ್ನೆಗಳನುಳಿದರೇನು
 ಅಂತರ್ಮದಾವಸ್ಥೆಯನು ತಳೆದ ಗಜ ತಾನು
 ಮದಜಲವ ಹೊರಸೂಸದಿದ್ದರೇನು ?

೮

ಮುನಿಹೋಮ ಧೇನುವನು ರಕ್ಷಿಪ ನಿಮಿತ್ತದೊಳು
 ದುಷ್ಟ ಸತ್ಯಗಳನು ಪಳಗಿಪವೊಲು
 ವನದೆ ಸಂಚರಿಸಿದನು ಹೆದೆಯೆಳೆದ ಬಿಲ್ವಿಡಿದು
 ಬಳ್ಳಿದಾಂಗುಡಿಗಳಲಿ ಮುಡಿಯ ಬಿಗಿದು.

೯

ಪಾರ್ಶ್ವಾನುಯಾಯಿಗಳ ಕಳುಹಿ ಬರುತಿರುವೆಂದು
 ಪಾಶಭೃತ ಸಮನ್ವಯನ ನೋಡಿ ನಲಿದು
 ಪಾರ್ಶ್ವದ್ರುಮಂಗಳಂದಾಲೋಕ ಶಬ್ದವನು
 ಹಾಡಿದವು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕಲರವದೊಳು.

೧೦

ಪರಮಸಂಪೂಜ್ಯನನು ವಾಯುಸಖತೇಜನನು
 ಮರುತಚೋದಿತ ಬಾಲಲತೆಗಳೆಂದು
 ನೆನೆದರಳ ಸುರಿಸಿದವು ಆಚಾರಲಾಜವನು
 ಸುರಿವಂತೆ ಚಾರುವುರಕನ್ನಿಕೆಯರು.

೧೧

ಚಾಪವನು ಧರಿಸಿರುವನಾದರೂ ಕರುಣಾಳು
 ವೆಂದದರ ಭಯ ತೊರೆದ ಬಗೆವೊಗಳಲು
 ಆ ಚಾರುದೇಹವನು ನಿಟ್ಟಿಸಿದ ಘಳಿಗೆಯೊಳೆ
 ಹರವುಗಣ್ಣಿನ ಫಲವ ಪಡೆದುದೆರಳೆ.

೧೨

ಮಾರುತನು ವೇಣುವಿವರಂಗಳಲಿ ಸುಳಿಸುಳಿದು
 ಕೊಳಲವೋಲಿಂಚರವ ಸೂಸುವಂದು
 ವನದೇವಿಯರು ನಲಿದು ನಿಜವಂಶಕೀರ್ತಿಯನು
 ದನಿಯೆತ್ತಿ ಹಾಡಿದುದನಾಲಿಸಿದನು.

೧೩

ಆಧೂತತರುಸುಮೋತ್ಕರಗಂಧ ಪರಿಮಳನು
 ನಿರ್ಝರತುಷಾರಯುತ ಪವಮಾನನು
 ಶೂನ್ಯಾತಪತ್ರನನು ಆತಪಕ್ಲಾಂತನನು
 ಆಚಾರಪೂತನನು ಸೇವಿಸಿದನು.

೧೪

ರಕ್ಷಕ ದಿಲೀಪನೃಪನೈದಿದೆಡೆಯೆಡೆಗಳಲಿ
 ಮಳೆ ಹೊಯ್ಯದಾರಿದುದು ಕಾಡುಕಿಚ್ಚು
 ವೈರ ಕಾಣಿಸದಾದುದಧಿಕಸತ್ತ್ವಂಗಳಲಿ
 ತೋರಿದವು ಹೂ ಹಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು.

೧೫

ದಿವಸಾವಸಾನದೊಳು ಚಿಂಗುಡಿಯ ಚಿಗುರವೊಲು
 ಹೊಳೆವಿನನ ಕಾಂತಿ ಮೇಣ್ ಮುನಿಯ ಧೇನು
 ದಿಗ್‌ದಿಗಂತವ ಚರಿಸಿ ಚರಿಸಿದೆಡೆ ಶುಚಿಗೈದು
 ಮರಳಲುಜ್ಜು ಗಿಸಿದವು ಮನೆಯ ನೆನೆದು.

೧೬

ದೇವ ಪಿತೃತ್ರಿಧಿಕ್ರಿಯೆಗಳಲಿ ಸಲುವಳನು
 ಮಧ್ಯಲೋಕೇಶ್ವರನು ಬಳಿವಿಡಿದನು
 ಸಜ್ಜನಸ್ತು ತನಿಂದಲಾಕೆಯುಂ ಬೆಳಗಿದಳು
 ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿಧಿಯುಕ್ತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಂತೆ.

೧೭

ಪಲ್ವಲದಿನೆದ್ದು ಬರುವೆಕ್ಕಲದ ಹಿಂಡಿನೊಳು
 ಕೃಷ್ಣಮೃಗತತಿಯಿರುವ ಶಾದ್ವಲದೊಳು
 ಮರಗಳಿಕ್ಕೆಯೆ ಸಾರುತಿರುವ ನವಲೋಳಿಯೊಳು
 ಕಾಡು ಕಪ್ಪಾದುದನು ನೋಡಿದನು ನೃಪನು.

೧೮

ಆ ಪೀನಭಾರದುದ್ವಹನ ಪ್ರಯತ್ನದೊಳು
 ಮೇಣ್ ತನ್ನದೊಂದು ತನುಗೌರವಮೊಳು
 ನಂದಿನಿ ನರೇಂದ್ರರ್ಕಳಿರ್ವರೂ ದಾರಿಗರು
 ಆಶ್ರಮದ ಮಾರ್ಗವನು ಬೆಳಗಿದರು.

೧೯

ವಾಸಿಷ್ಠಧೀನುವನು ಅಡವಿಯಿಂದನುಸರಿಸು
 ತೈತರುವ ಸಮಯದೊಳು ತನ್ನ ಅರಸು
 ಆ ಸುದಕ್ಷಿಣೆಯೊಲಿದುಪೋಷಿತ ವಿಲೋಚನದೆ
 ಕುಡಿನವೋಲೀಕ್ಷಿಸಿದಳೆವೆ ಮಿಡುಕದೆ.

೨೦

ಆಕಳನು ಮುಂದಿರಿಸುತಾ ನೃಪನು ಹಿಂದಿರಲು
 ನೃಪಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಬಂದೆದುರುಗೊಳಲು
 ಅವರಿರ್ವರಂತರದೊಳಾಧೀನು ಬೆಳಗಿಹುದು
 ಹೆಗಲು ಇರುಳುಗಳೆಡೆಯ ಸಂಜಿವೋಲು.

೨೧

ಅಕ್ಷತೆಯ ಪಾತ್ರವಿಡಿದಾ ಸುವಕ್ಷಿಣೆ ಬಂದು
 ಗೋಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೈದು ಮಣಿದು ನಿಂದು
 ಅರ್ಚಿಸಿದಳರ್ಥಸಿದ್ಧಿ ದ್ವಾರದಂತಿರುವ
 ಸುವಿಶಾಲಶೃಂಗಾಂತರವನು ತುರುವ.

೨೨

ನಲಿದರಾಯಿರ್ದರುಂ ಧೇನು ವತ್ಸೋತ್ಸುಕಳು
 ಅರಸಿಯ ಸಪತ್ನಿಯನು ಕೊಂಡಳೆಂದು
 ತದ್ವಿಧರನುಗ್ರಹದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಭಕ್ತೋಪ
 ಪನ್ನರೊಳು ಸದ್ಯಃಫಲಂಗಳಲ್ಲೆ !

೨೩

ಪತ್ತಿಯೊಡನಿರುವ ಗುರುಚರಣಗಳನೊತ್ತಿದನು
 ಮುಗಿಸಿದನು ಸಂಧ್ಯಾದಿ ಕರ್ಮಗಳನು
 ದೋಹಾವಸಾನದೊಳು ಸೇವಿಸಿದನಾಕಳನು
 ಅರಿಗಳನು ತೋಳ್ಬಲದೊಳಳಿಸಿದವನು.

೨೪

ಹೊಜಣ್ಣು ದೀಪಧೂಪಾದಿಗಳ ಸನಿಹದೊಳು
 ಹಸು ಕುಳಿತ ಬಳಿಕರಸು ಕುಳಿತು ತಾನು
 ಹಸು ನಿದ್ದೆಗೈದಂದು ತಾನು ನಿದ್ದೆಗೆ ಸಂದು
 ಪಾಲಕನು ತುರುವೆದ್ದ ಬಳಿಕೆದ್ದನು.

೨೫

ಸತಿಯೊಡನೆ ಪುತ್ರಾರ್ಥಮೀ ತೆರದ ನೋಂಪಿಯೊಳು
 ಮೂರು ಸೂಳೆಳುದಿನ ಸಂದಿದುರ್ದು
 ದೀನಜನರುದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯದೊಳು ತೊಟ್ಟವನು
 ಮಹನೀಯಕೀರ್ತಿಯುತನಾ ಮಹಿಮನು.

೨೬

ಮರುದಿನದೊಳಾತ್ಮಾನುಚರನೊಂದು ಭಾವವನು
 ತಿಳಿವೆನೆಂದಾ ಮುನಿಯ ಹೋಮಧೇನು
 ಹೊಕ್ಕುದಮರಾಪಗೆಯ ಜಲದೊಳಗೆ ಬೆಳೆದಗೆಯ
 ಉಮೆಯ ತಂದೆಯ ಮನೆಯ ಹುಲ್ಲುಗವಿಯ

೨೭

ಹಿಂಸ್ರಗಳು ಮನದೊಳುಂ ಕೊಲಲಾರವಿದನೆಂದು
 ಗಿರಿವನದ ಶೋಭೆಯೊಳು ಮುಳುಗಿದಂದು
 ನೃಪನ ಕಣ್ಣರಿಯದೊಲು ನೆಗೆದು ಕತ್ತನು ಮುರಿದು
 ಕೊಂಡೊಯ್ದು ದಾ ತುರುವ ಸಿಂಹವೊಂದು.

೨೮

ಗವಿಯ ಮಾರ್ದನಿಯಿಂದೆ ಆಕಳನ ರೋದನವು
 ಸಲೆ ಬೆಳೆದು ನೀಳಮೆನೆ ರಶ್ಮಿವೋಲು
 ಆರ್ತಜನಸಾಧುವಾದಾ ನೃಪನ ದಿಟ್ಟಿಯನು
 ಎಳೆದುದಂದದ್ರಿಯೊಳೆ ನಾಟಿದದನು.

೨೯

ಧಾತುರಾಗಗಳಿಡಿದ ಗಿರಿಯ ಶಿಖರದ ಮೇಲೆ
 ಬೆಳೆದು ಹೂ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಲೋಧ್ರದೊಲೆ
 ಕೆಂಪು ಹಸುವಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವ ಸಿಂಹವನು
 ಕಂಡನು ಧನುರ್ಧರದಿಲೀಪನೃಪನು.

೩೦

ಸಿಂಹದೊಲು ನಡೆವವನು ಶರಣರನು ಪ್ರೊರೆವವನು
 ಹಗೆಗಳನು ಕೊಂದವನು ರೋಷಮೊಗೆಯೆ
 ಬಳಿಕವನು ಕೊಲಲೆಂದು ಕೊಲತಕ್ಕ ಸಿಂಹವನು
 ದೊಣೆಯಿಂದಲೆಳಸಿದನು ಕಣೆಯನೆಳೆಯೆ.

೩೧

ಅಂಗುಲಿಯ ಬೆಳಗಿನೊಳು ಹಿಳುಕುಗಳು ಹೊಳೆದೆಯೆ
 ಶರವುಂಖದೊಳು ಸಿಲುಕಿದುಗುರು ಮೆರೆಯೆ
 ಕೊಲಲೆಂದು ಬತ್ತಳೆಕೆಗಿಟ್ಟ ಬಲಗೈಯಂದು
 ಚಿತ್ರದೊಳು ಬರೆದಂತೆ ತಾನಿದುರ್ದು.

೩೨

ಮಂತ್ರಮಾಟಂಗಳಿಂದಳವಿಗಿಟ್ಟಹಿಯವೊಲು
 ಭುಜವಲುಗದಂದೊಗೆದ ಕಿನಿಸು ಮಿಗಲು
 ಸನಿಹದಪರಾಧಿಯನು ಸೋಂಕದೊಲು ಭೂಮಿಪನು
 ಒಳಗೊಳಗೆ ನಿಜತೇಜದಿಂದುರಿದನು.

೩೩

ಆರ್ಯಜನಗೃಹ್ಯನನು ಮನುವಂಶಕೇತುವನು
 ಸಿಂಹೋರುಸತ್ತನನು ವಿಸ್ಮಿತನನು
 ಮತ್ತುಮಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸುತಿಳಿಯ ನರರಾಡುವೊಲು
 ನುಡಿಸಿದುದು ಹಸುಹಿಡಿದ ಸಿಂಹ ತಾನು.

೩೪

ಬೇಡ ಬೇಡೀಶ್ರಮಂ ಸಾಕೆಲೆ ಮಹೀಪಾಲ
 ಕಣೆಯನಿರದೆಚ್ಚೊಡಂ ವ್ಯರ್ಥ ಕೇಳ
 ವೃಕ್ಷಮೂಲೋತ್ಪಾಟನಾಸಕ್ತಮಾರುತನು
 ಅದ್ವಿಭೇದನಕೆಂತು ಶಕ್ತನಪನು

೩೫

ನಾನೆ ಕುಂಭೋದರನು ಆ ನಿಕುಂಭನ ಸಖನು
 ಕೈಲಾಸದಂತಿರುವ ಬಿಳಿಯ ಮೈಯು
 ನಂದಿಯನು ಹರನೇರುವಂದಡಿಯ ಸೋಂಕಿನೊಳು
 ಶುಚಿಗೊಂಡ ತೊತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯೆನ್ನನು.

೩೬

ಸ್ತಂದಜನನಿಯ ಮೊಲೆಯಿನ್ನುಗುವ ಆ ಪಯವೆಂತು
ಹೊಂಗೆೊಡದಿನಾಕೆಯೆರೆದುದವನಂತು
ಸವಿಸವಿದು ಬೆಳೆದಿರುವ ಈ ದೇವದಾರುವನು
ಮಗನವೊಲು ಕಾಂಬನು ವೃಷಧ್ವಜನು.

೩೭

ಒಂದುದಿನ ಕಾಡಾನೆ ಕೆನ್ನೆ ತುರಿಕೆಯ ಕಳೆಯೆ
ಕಟಿಯುಜ್ಜ ದಂದಿದರ ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಿಯೆ
ಅಸುರಾಸ್ತ್ರಘಾಯದೊಳು ತನ್ನಾ ಕುಮಾರನೆಯೆ
ನೊಂದವೊಲು ಮರುಗಿದಳು ಅದ್ರಿತನಯೆ.

೩೮

ವನಗಜತ್ರಾಸಾರ್ಥಮೀ ಅದ್ರಿಕುಕ್ಷಿಯೊಳು
ಶೂಲಧರನಂದಿನಿಂದೀ ತೆರೆದೊಳು
ಬಳಿಬರುವ ಮೃಗಗಳನು ಕೊಲುವ ಸಿಂಹತ್ವವನು
ನನ್ನೊಳಿಟ್ಟೇ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು.

೩೯

ಕಾಲಸಂದುದು ಎಂದು ಪರಶಿವನೆ ಸಾರಿರುವ
ತಾನಾಗಿ ಬಂದಿಂತು ಬಳಿಯೊಳಿರುವ
ಇದರ ನೆತ್ತರಿನೂಟದಿಂದಾನು ತಣಿಯುವೆನು
ರಾಹು ಶಶಿಕಿರಣದಿಂ ತಣಿಯುವಂತೆ.

೪೦

ಬೆಳಗಿರುವೆ ಗುರುವಿನೊಳು ನೀಂ ಶಿಷ್ಯಭಕ್ತಿಯನು
ಲಜ್ಜೆಯನು ತೊರೆದಿನ್ನು ತೆರಳು ನೀನು
ಕಾಪಿಡುವುದರಿಂದವೃದ್ಧದಿಂದಾದವನು
ಜಸಗುಂದನದರಿಂದಲಸ್ತ್ರಧರನು.

೪೧

ಪುರುಷಾಧಿರಾಜನು ಮೃಗಾಧಿರಾಜನು ಪೇಳ್ವೆ
ಪ್ರೌಢವಚನಂಗಳನು ಕೇಳ್ದು ತಾನು
ತೊರೆದನಪಮಾನವನು ಗಿರಿಶಪ್ರಭಾವದೊಳು
ಪ್ರತ್ಯಾಹತಾಸ್ತ್ರನಾಗಿರುವೆನೆಂದು.

೪೨

ವಜ್ರಮೋಚನಭರದೊಳಸಮಾಕ್ರನೀಕ್ರಣದೆ
ನಿಶ್ಚಲಿತನಾದಿಂದ್ರನೊಂದು ತೆರದೆ
ಬಾಣಪ್ರಯೋಗದೊಳು ತತ್ಪೂರ್ವಭಂಗಿತನು
ವಿತಥಪ್ರಯತ್ನನೃಪನಿಂತೊರೆದನು.

೪೩

ಸಂದುದ್ಧಜೀಷ್ಣನಿರಲಿಂದೇನನಾಡಿದರು
ನನ್ನ ಮಾತಪಹಾಸ್ಯಕೆಡೆಯೆನಿಪುದು
ಬಲ್ಲೆ ನೀಂ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೃದ್ಯತಿಯನೆಲ್ಲವನು
ಆದುದರಿನೊರೆಯುವೆನು ಹೇ ಮೃಗೇಂದ್ರ !

೪೪

ಆತನು ಚರಾಚರಂಗಳ ಜನಿಸ್ಥಿತಿಮೃತಿಯು
ಕಾರಣಮಹೇಶ್ವರನು ಸನ್ಮಾನ್ಯನು
ಅನುಪೇಕ್ಷಣೀಯಮಲ್ಲೆನ್ನೆ ದುರೊಳಳಿಯುತಿರು
ವಾಹಿತಾಗ್ನಿಯ ಗುರುವಿನೀ ಧನವಿದುಂ.

೪೫

ಕತ್ತಲಾಗುತ ಬರಲು ಆತುರದೊಳೆಣ್ಣು ತಿರು
ವೆಳಗರುವಿನೀ ತಾಯ, ಮುನಿಯ ತುರುವ
ಮೃಗರಾಜ ! ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವೊಂದನುಗ್ರಹ ತೋರು
ನನ್ನೊಡಲಿನಿಂದ ಹೊರೆ ನಿನ್ನ ತನುವ.

೪೬

ಆ ಬಳಿಕ ದಾಡೆಗಳ ಕಿರಣತತಿ ಗಿರಿಗುಹೆಯ
 ಕತ್ತಲೆಯ ಕಳೆಯುತಿರೆ ಭೂತಪತಿಯ
 ಕಿಂಕರನು ನಸುನಗುತ್ತಾಡಿದನು ಮರುನುಡಿಯ
 ಮರಳಿ ತಾ ನುಡಿಸಿದನರ್ಥಪತಿಯ.

೪೭

ಹೊಸಹರೆಯವಿಹುದು ಮೇಣೋಕ್ಕೊಡೆಯ ತಿರೆಯೊಡೆಯ
 ತನವಿಹುದು ದೇಹಸೌಂದರ್ಯವಿಹುದು
 ಅತ್ಯಲ್ಪಫಲಕೆಂದು ಅತ್ಯಧಿಕದವುಗಳನು
 ಬಿಡುವ ನೀನವಿಚಾರಿಯೆಂದೆಣಿಸೆನು.

೪೮

ಭೂತಾನುಕಂಪೆಯೊಳು ಜನನಾಥ ನೀನಳಿಯೆ
 ನಿನ್ನಳಿವಿನಿಂದಳಿವುದೊಂದು ತುರುವು
 ನೀನುಳಿದೆಯಾದೊಡೆಂದೆಡರಡಸದಂದೊಳು
 ಪ್ರಜೆಗಳನು ತಂದೆವೊಲು ಪೊರೆಯಲಹುದು.

೪೯

ಹಸುವೊಂದರಪರಾಧದಿಂದುರಿಯುವಗ್ನಿವೊಲು
 ಮುನಿದೇಳ್ವ ಗುರುವರನಿಗಂಜುತಿಹೆಯ
 ಒಡನೆ ಕೊಡವಾಲ್ಕರಿವ ಕೋಟಿಗೋಗಳನಿತ್ತು
 ಮುನಿಯ ಮುನಿಸಿಳಿಯಿಸುವ ಶಕ್ತ ನೀನು.

೫೦

ರಕ್ಷಿಪುದು ಮಂಗಳಪರಂಪರೆಯ ಭೋಗಿಸುವ
 ತೇಜಸ್ವಿಯಾದೊಡಲನಿಂದು ನೀನು
 ಶುದ್ಧಯುತ ರಾಜ್ಯವದು ಇಳಿಗಂಟಿಕೊಂಡಿರುವು
 ದೊಂದರೊಳು ದಿವಿಯಿಂದೆ ಭಿನ್ನ ತಾನು.

೫೧

ಇನಿತೊರೆದು ವಿರಮಿಸಿರಲಾ ಮೃಗೇಂದ್ರಾಧಿಪನು
ತದ್ಗುಹೆಯ ಮಾರ್ದನಿಯೊಳದ್ರಿಶತಿಯುಂ
ಕ್ಷಿತಿಪಾಲನಂ ಕುರಿತು ಸ್ಪೀತಿಯಿಂದುಚ್ಚತರ
ಕಂಠದಿಂದದನೆ ಪೇಳ್ವಂತಿರ್ದು.

೫೨

ಆಲಿಸುತೆ ದೇವಾನುಚರನೊರೆದ ನುಡಿಗಳನು
ಮರಳಿಯುಂ ನರದೇವನಿಂತೆಂದನು
ಬೆದರುಗಣ್ಣಿ ನೊಳಾವು ಮೃಗಹಿಡಿದ ಭೀತಿಯೊಳು
ತನ್ನನೇ ನೋಡುತಿರೆ ಆ ದಯಾಳು.

೫೩

ಕ್ಷತದಿಂದಲಾರ್ತರನು ಪೊರೆವೊಂದು ಕತದಿಂದೆ
ಕ್ಷತ್ರಪದ ಭುವನದೊಳು ಸಂದಿರ್ದು
ತದ್ವೈಪರೀತ್ಯದೊಳು ಅರಸುತನವೆನಗೇಕೆ
ದುಗುಡದೊಳು ಮಲಿನಗೊಂಡಸುವಿದೇಕೆ ?

೫೪

ಪೆರಪೆರತು ತುರುಗಳನು ಕೊಡುವುದರಿನಾ ಮುನಿಯ
ಕೋಪವನು ನಾಂ ತವಿಸಲೆಂತಪ್ಪುದು
ಸುರಭಿಯಿಂ ನ್ಯೂನಮಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿ ನಂದಿನಿಯ
ರುದ್ರೋಜೆಯಿಂದಿದನು ಹಿಡಿದೆಯಿಂದು.

೫೫

ಆದುದರಿನಿತ್ತೆನ್ನ ದೇಹವನು ನಿನ್ನಿಂದ
ಲೀ ತುರುವನುಳಿಸುವುದು ಯುಕ್ತವಹುದು
ನಿನ್ನ ಪಾರಣೆ ನಿಲ್ಲದೆಂದಿನವೊಲಾಗುವುದು
ಹೋಮವಿಧಿಗೀ ಧೇನು ಮುನಿಗುಳಿವುದು.

೫೬

ಅತಿಜತನದಿಂದಿಂತು ದೇವದಾರುವ ಪೊರೆವ
ಪರತಂತ್ರನಾದನೀನರಿಯೆಯೇನು
ರಕ್ಷ್ಯವನು ಕಳೆದುಕೊಂಡೊಡೆಯನ ಸಮಕ್ಷದೊಳು
ಅಕ್ಷತನು ನಿಲಲಾರೆನೆನುವುದಿದನು.

೫೭

ತಿಳಿಯುಪೊಡೆ ನನ್ನನು ವಧಾರ್ಹನಿವನಲ್ಲೆಂದು
ಮಮಯಶಃಕಾಯದೊಳು ದಯವ ತೋರು
ದೇಹ ನಶ್ವರವೆಂದು ತಿಳಿದವರು ಲೆಕ್ಕಿಸರು
ಮೃಣ್ಮಯದ ದೇಹವನು ನನ್ನನ್ನರು.

೫೮

ಮಾತುಕಥೆಯಿಂದೆ ಕೆಳೆ ಬೆಳೆವುದೆಂದೆನ್ನುವರು
ಕಾಡಿನೊಳು ಕೂಡಿದವು ಕೆಳೆ ಬೆಳೆದುದು
ನಿನ್ನ ಬಂಧುವಿನೊಂದು ಬೇಡಿಕೆಯ ಕೆಡಿಸದಿರು
ಭೂತನಾಥಾನುಚರ ಬೇಳ್ಳೆನಿಂದು.

೫೯

ಒಳ್ಳಿತಹುದಂತಾಗಲೆಂದು ಹರಿ ನುಡಿದಂದು
ಮುಕ್ತಭುಜಬಂಧನು ದಿಲೀಪನೃಪನು
ಶರವನೊರ್ಕಡೆಯೆಸೆದು ಮಾಂಸದೊರ್ಪಿಂಡದೊಲು
ನಿಜತನುವ ಹರಿಗಿತ್ತನೊಲಿದು ತಾನು.

೬೦

ಭರದಿಂದಲಿರವೆ ಬಂದೆರಗುವುದು ಹರಿಯೆಂದು
ಮೊಗಬಾಗದವನಿಪನು ಎಣಿಸಿದಂದು
ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯ ಕರೆದರೊಡನೆ ವಿದ್ಯಾಧರರು
ಆನಂದಸಂಭ್ರಮೋತ್ಸಾಹಯುತರು.

೬೧

ಅಮೃತಾಯಮಾನಮಪ್ಪಿನಿಡಿಯ ಮಾತಿನೊಳು
ಮಗನೆ ಏಳೇಳೆಂದು ಹೇಳುತಿರಲು
ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಪುತಿಯಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಂಡನು ನೃಪನು
ತಾಯವೊಲು ಪಾಲ್ಗರೆವ ನಂದಿನಿಯನು.

೬೨

ನಾನೆ ಮಾಯೆಯ ರಚಿಸಿ ನಿನ್ನನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ
ಎಲೆ ಸಾಧು ಎಂದು ಆ ವಿಸ್ಮಿತನನು
ನಂದಿನಿಯು ನುಡಿಸಿದಳು ಮುನಿಮಹಿಮೆಯಿಂದಾನು
ಯಮನಿಗಾದರು ಅಂಜನುಳಿದವರಿನೇನು !

೬೩

ಗುರುವಿನೊಳು ಭಕ್ತಿಯನು ನನ್ನೊಳನುಕಂಪೆಯನು
ಮೆರೆದಿರುವ ನಿನಗೆ ನಾನೊಲಿದಿರುವೆನು
ಬಗೆಯದಿರು ಬರಿಯ ಹಾಲನು ಕರೆವ ಹಸುವೆಂದು
ವರವನೆರೆ ಕಾಮದುಘೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು.

೬೪

ನಿಜಕರಾರ್ಜಿತವೀರಶಬ್ದಸಂಶೋಭಿತನು
ಕರಮುಗಿದು ಬೇಡಿದನು ಮಾನಿತಾರ್ಥಿ
ವಂಶಕರ್ತನು ಸುತನು ಕೀರ್ತಿ ಸಂಶೋಭಿತನು
ತನಗಾ ಸುದಕ್ಷಿಣೆಯೊಳಾಗಲೆಂದು.

೬೫

ಸಂತಾನಕಾಮನಾದರಸನೊಂದರಿಕೆಯನು
ಸಲಿಪೆನೆಂದಂತಾಗಲೆಂದು ಗೋವು
ಎಲೆಯ ದೊನ್ನೆಯಗೈದು ನನ್ನ ಹಾಲನು ಕರೆದು
ಎಲೆ ಮಗನೆ ನೀನಿಂದು ಕುಡಿಯೆಂದಿತು.

೬೬

ಕರು ಹಾಲು ಕುಡಿದಂದು ಹೋಮವಿಧಿ ಮುಗಿದಂದು
 ಬಳಿಕ ಋಷಿಯೊಪ್ಪಿಗೆಯನೊಲಿದು ಪಡೆದು
 ಉಳಿದ ಸಾಲನು ಕುಡಿಯಲಾಶಿಸುವೆನೆಲೆ ಮಾತೆ
 ಪೊರೆವ ತಿರೆಯಾರನೆಯ ಸಾಲಿನಂತೆ.

೬೭

ಮುನಿಯ ತುರು ಕಟ್ಟಿರಕಗೊಂಡುದಂತನೊಳು
 ಬಿನ್ನವಿಸಲಿಳೆಯೆರೆಯನೀ ತೆರದೊಳು
 ಅಶ್ರಮದೊಳಾಶ್ರಮಕೆ ಹಿಮಗಿರಿಯ ಗವಿಯಿಂದೆ
 ಮರಳಿದುದು ಅನುಸರಿಸುತರಸು ಬರೆ ಹಿಂದೆ.

೬೮

ಹರ್ಷಚಿಹ್ನಾ ನುಮಿತಧೇನುಪ್ರಸಾದವನು
 ನೃಪರಗುರು ಸುಪ್ರಸನ್ನೇಂದುಮುಖನು
 ಪುನರುಕ್ತಿಯಂತಿರಲು ಗುರುವಿಗಂದರುಹಿದನು
 ನಿಜಸತಿಗುಮದನೊಲಿದು ವಿವರಿಸಿದನು.

೬೯

ಕರುವು ಕುಡಿದುಳಿದುದನು ಹವನಕೆರೆದುಳಿದುದನು
 ಗುರುವಿನಪ್ಪಣೆಪಡೆದು ಕುಡಿದನಲ್ಲೆ
 ನಿರ್ದುಷ್ಟಗುಣಯುತನು ಸಾಧುಜನವತ್ಸಲನು
 ಬೆಳ್ಳ ಸವನಂಗವಿಸಿ ಕುಡಿಯುವಂತೆ.

೭೦

ಮರುದಿವಸದುದಯದೊಳು ವ್ರತಪಾರಣಾಂತದೊಳು
 ಪ್ರಸ್ಥಾನದಾಶಿಷಂಗಳನು ನುಡಿದು
 ರಾಜದಂಪತಿಗಳನು ವಶಿವಸಿಷ್ಯನು ತಾನು
 ರಾಜಧಾನಿಗೆ ನಲಿದು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನು.

೭೧

ಹುತಹೋಮವಹ್ನಿಯನು ಮುನಿವರವಸಿಷ್ಠನನು
ಆಬಳಿಕ ಮುನಿಸತಿಯರುಂಧತಿಯನು
ಬಲವಂದು ಬಳಿಕ ಕರುವೊಡನಿರುವ ಧೇನುವನು
ಮಂಗಳೋದ್ಯತ್ಸ್ರಭನು ಹೊರವಂಟನು.

೭೨

ಕಿವಿಗೆ ಸವಿಯನು ಸುರಿವ ಜೇನಿಂಚರಂಗೈವ
ಅತ್ತಿತ್ತಲಲುಗದೊಲು ಮುಂಬರಿಯುವ
ಚೆಲುವು ತೇರೊಳು ಕುಳಿತು ತೆರಳಿದನು ಸತಿವೆರಸು
ಫಲಿಸಿದ ಮನೋರಥವನೇರಿದನೊಲು.

೭೩

ಬರದೆ ಕಾಂಬಾಸೆಯನು ಜನದೊಳೊಗೆಸಿದನನು
ವ್ರತದೆ ಸೊರಗಿದನನು ನರಪತಿಯನು
ಅದೆಹುಟ್ಟಿದಿಂದುವನು ನೋಳ್ವಂತೆ ಪುರಜನರು
ತಣಿಯದೊಲು ಸಡಗರದಿನೀಕ್ಷಿಸಿದರು.

೭೪

ಪುರಜನರು ಪೊಗಳುತ್ತಿರಲಮರೇಂದ್ರವೈಭವನು
ಕೇತುತತಿ ಮೆರೆವ ಪುರಕೈತಂದನು
ಶೀಷಸಮಭುಜಬಲನು ಮರಳಿ ಭೂಭಾರವನು
ನಿಜಭುಜದೊಳಾಂತನು ದಿಲೀಪನೃಪನು.

೭೫

ಅತ್ರನೇತ್ರೋದ್ಯೂತ ತೇಜವನಂಬರವು ತಳೆದಂದದೆ
ಅಗ್ನಿಯಿರಿಸಿದ ಶೈವತೇಜವನಮರನದಿ ತಳೆದಂದದೆ
ಲೋಕಪಾಲಕರಂಶದಿಂದೆಸೆವಮಳಗರ್ಭವನರಸಿತಿ
ತಮ್ಮ ನರಪತಿವಂಶವರ್ಧನಕೆಂದು ತಳೆದಳು ಗುಣವತಿ.

ಮೂರನೆಯ ಸರ್ಗ
ರಘುರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ

೧

ಪತಿಯ ಕೋರಿಕೆಯೆನುವ ಏಳ್ಗೆಯಗೆಯೆನುವ
ಸಖಿಯರಾಲೋಕನಕೆ ಬಿಳುದಿಂಗಳೆನುವ
ಇಕ್ವಾಸ್ವಕುಸಂತತಿನಿಧಾನವೆಂದೆನುವ
ಗರ್ಭಲಕ್ಷಣಗಳನು ತಳೆದಕಾ ಮಹಿಷಿ.

೨

ಸೊರಗಿ ಮೈಕಂದಿದವಳಲ್ಪಭೂಷಣಳು
ಲೋಧ್ರದರಳನವೋಲು ಬೆಳ್ಳುಮೊಗದವಳು
ಹಲಕೆಲವು ಚುಕ್ಕಿಗಳ ಪೊಗರೆಸೆವ ಪೆರೆಯ
ಪೊಳ್ತರೆಯ ಶರ್ವರಿಯ ಪೋಲ್ತಳಾ ಪರಿಯ.

೩

ಮಣ್ಣುಗಂಪುಗುವವಳ ಮೊಗವನವನಿಸನು
ಗುಟ್ಟಿನೊಳು ಮೂಸಿಯೂ ಪಡೆಯ ತೃಪ್ತಿಯನು
ಮುಗಲ ದಿನಗಳಲಿಳವ ಮಳೆಹನಿಗಳಿಂದೆ
ತೊಯ್ದಡವಿಹೊಂಡವನು ಸವಿವಾನೆ ತೆರದೆ.

೪

ಭುವಿಯನು ದಿಗಂತವಿಶ್ರಾಂತರಥಸುತನು
ದಿವಿಯನೆಂದ್ರಸಂತನುಭವಿಸಲಿಹನು
ಎಂದಿತರ ರಸಗಳನು ಆ ದೇವಿ ತೊರೆದು
ಮನವಿಟ್ಟಳಾ ತೆರದಭೀಷ್ಟಗಳಲಂದು.

೫

ನಾಣಿನಿಂದಾಸೆಗಳನೆನಗರುಹದಿಹಳು
ಆವುದನು ಬಯಸಿಹಳೊ ಈಕೆ ಮಾಗಧಳು
ಇಂತಾ ದಿಲೀಪನ್ಯಪ ನಿಮಿಷನಿಮಿಷದೊಳು
ಕೇಳುತಿಹನಾಳಿಯರ ತಾನಾದರದೊಳು.

೬

ಬಸುರಿನೊಳ್ಳ ಯಕೆಯು ಬ್ಬಿಗವನವಳಾಂತು
ಬಯಸಿದುದನೊಡನೊಡನೆ ಪಡೆದಳು ಸಮಂತು
ಹೆದೆಯನೆಳೆದೇರಿಸಿದ ಬಿಲ್ಲರಲು ನೃಪನು
ನಾಕದಿಂದಾದರೂ ಬಯಸಿದುದ ತಹನು.

೭

ಬಳಿಕ ದಿನಕಳೆದಂತೆ ಬಯಕೆಗಳನುಳಿದು
ಹೊರವಾದ ಬೆಳೆದ ಅಂಗಾಂಗಗಳನಂದು
ಹಳೆಯೆಲೆಗಳುದುರಿ ಹೊಸ ಚಿಗುರುಗಳ ತಳೆದು
ಮೆರೆವೊಂದು ಬಳ್ಳಿವೊಲು ತೋರ್ದಳವಳೆಸೆದು.

೮

ದಿನದಿನಕೆ ಕಡುಬಟ್ಟೆ ತೆನಲುಬ್ಬಿ ಬೆಳೆದು
ಸುತ್ತ ತುದಿ ಕಡು ಕವ್ವು ಬಣ್ಣವನು ತಳೆದು
ಅಳಿ ಮುತ್ತಿದಬ್ಜ ಕೋಶದ್ವಯದ ಸಿರಿಯ
ಕುಚಯುಗ್ಮ ತಾನಿಳಿಕೆಗೈದುದರಸಿತಿಯ !

೯

ನಿಕ್ಷೇಪಗರ್ಭೆಯಹ ಕಡಲುಡೆಯ ತಿರಿಯ
ಪಾವಕನು ಮಧ್ಯೆ ತಾನಡಗಿರುವ ಶಮಿಯ
ಒಳಗೊಳಗೆ ಜಲ ಪರಿಯುವಾ ಸರಸ್ವತಿಯ
ಎಣೆಯೆಂದು ಎಣಿಸಿದನು ನೃಪನು ಗರ್ಭಿಣಿಯ.

೧೦

ಪ್ರಿಯೆಯಸಿಯ ಅನುರಾಗಕುಚಿತವೆಂದೆನುವ
ಭುಜಬಲಮೊಳಾಜಿಸಿದ ಸಂಪದಕೆ ತಗುವ
ಮಗನೊಗವ ಸಂತಸಕೆತಗುವ ಸರಿದೊರಿಯ
ಪುಂಸವನವೆಸಗಿದನು ದಾತ್ಯತ್ವಕೆಣೆಯ.

೧೧

ಇಂದ್ರಾದ್ಯ ರಂಶಂಗಳೊಳವೊಕ್ಕ ಕತದೆ
 ಬಸಿರ ಹೊರೆಯಿಂದೆಂತೊ ಮೆಲ್ಲನಿರದೆಳ್ಳು
 ಬೊಗಸೆಗೈಮುಗಿವಂದು ಕಡು ಬಳಲಿದವಳ
 ಕುಡಿನೋಟಕೊಲಿದಪನು ಮನೆಗೆ ಬಂದರಸು.

೧೨

ಶಿಶುವೈದ್ಯಪರಿಣತರು ವರಭಿಷಕ್ ಜನರು
 ಗರ್ಭಸಂರಕ್ಷಣೆಯೊಳವರಿರಲು ಹಿತರು
 ಕಾಲದೊಳು ಪ್ರಸವೋನ್ಮುಖೀಪ್ರಿಯೆಯನರಸು
 ನೋಡಿದನು ಮುಗಿಲಿರುವ ಬಾನನೆಂತಂತು.

೧೩

ಗ್ರಹಗಳೈದುದಯಿಸುತಲುಚ್ಚದೆಸೆಗಿರಲು
 ಭಾಗ್ಯಸಂಪದಗಳನು ಸೂಚಿಸುತಲಿರಲು
 ಸಾಧನತ್ರಯಶಕ್ತಿಯಕ್ಷಯಾರ್ಥವನು
 ಪಡೆವಂತೆ ಪಡೆದಳವಳಂದು ಪುತ್ರನನು.

೧೪

ದಿಕ್ಕುಗಳು ಪೊಂದಿದವು ಸುಪ್ರಸನ್ನತೆಯ
 ಬಲವರುತಲುರಿದಗ್ನಿ ಕೊಂಡನಾಹುತಿಯ
 ಸೊಗದೆಲರು ಸುಳಿದಾದುದೆಲ್ಲ ಶುಭವರಿಯ !
 ಲೋಕದಭೃದಯ ದಲ್ ಅಂತಪ್ಪರುದಯ !

೧೫

ಹೊಲೆಮನೆಯ ಹಾಸಿಗೆಯ ಸುತ್ತ ಹಸರಿಸುತೆ
 ಆ ಸುಜನ್ಮನದೊಂದು ನಿಜತೇಜಮೆಸೆಯೆ
 ನಡುವಿರುಳ ದೀಪಂಗಳೊಡನೆ ಕಳೆ ತೆಗೆಯೆ
 ತೋರಿದುವು ಚಿತ್ರಾರ್ಪಿತಂಗಳೆನುವಂತೆ.

೧೬

ಅಣುಗನೊಗೆದುದನು ಸೊದೆಯಕ್ಕರದೊಳೊಲಿದು
 ಒರೆವಂತವುರದವರಿಗರಸನೀವಂದು
 ಕೊಡೆಯೊಂದು ಚಮರವೆರಡೀ ಮೂರೆ ಉಳಿದು
 ಕೊಡಬಾರದಂಥ ವಸ್ತುಗಳಾದುವಹುದು.

೧೭

ಎಲರಿರದ ತಾವರೆಯವೋಲಲುಗದಿರುವ
 ಕಣ್ಣುಗಳಿನಂದವಡೆದಾ ಮಗನ ಮೊಗವ
 ನಿರುಕಿಸುವ ದೊರೆಯೊಲುಮೆಯುಕ್ಕಿದುದು ಮೊರೆದು
 ಕಡಲ ನೀರುಕ್ಕುವೊಲು ಕಾಣಲೊಡನಿಂದು.

೧೮

ಆಶ್ರಮದಿನೈತಂದ ಕುಲ ಪುರೋಹಿತನು
 ಮುಗಿಸುತಿರೆ ಜಾತಾದಿ ವಿಧಿಗಳೆಲ್ಲವನು
 ನರಪತಿ ದಿಲೀಪಸುತ ಕರಮೆಸೆದನತ್ತಿ
 ಸಂಸ್ಕಾರಮಂಗೈದ ಗಣಿಯ ಮಣಿಯಂತೆ.

೧೯

ಇನಿದನಿಯ ಶುಭತೂರ್ಯ ನಿಸ್ಪೃಹಗಳಂದು
 ಗಣಿಕೆಯರ ಆಮೋದನೃತ್ಯದೊಡವೆರೆದು
 ನರಪತಿಯ ಸದ್ವದೊಳೆ ಮೊರೆದುದೆಂದಲ್ಲ
 ಮೊರೆದಿದ್ದುರದಮರವರರಧ್ಯದೊಳುಮೆಲ್ಲ !

೨೦

ವರರಾಜ್ಯಭಾರದೊಳಗಿಲ್ಲದಿರೆ ಸೆರೆಯು
 ತಾನಾರ್ವ ಬಿಡಿಸುವನು ಸುತಜನ್ಮಸುಖಿಯು !
 ತಂದೆತಾತದೊಂದು ಋಣದ ಸೆರೆಯಿಂದೆ
 ತಾನೊಬ್ಬ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಪಡೆದನಹ ಭರದೆ !

೨೧

ಶಾಸ್ತ್ರಪಾರಂಗತನು ತಾನಹನು ಮಗನು
ಯುದ್ಧದೊಳು ಶಾಸ್ತ್ರಪಾರಂಗತನುಮಹನು
ಇಂತು ಧಾತುವಿನ ಗಮನಾರ್ಥವನು ಬಗೆದು
ರಘುವೆಂದು ಹೆಸರಿಸಿದನರ್ಥವಿದನೊಲಿದು.

೨೨

ಸಿರಿ ಮೆರೆಯುವಯ್ಯನುರು ಜತನಗಳಿಂದೆ
ಶುಭಕರತನುಶ್ರೀಯ ಅವಯವಗಳಿಂದೆ
ಪುಗುವ ರವಿ ಕಿರಣಗಳನೆಳೆವೆರೆಯವೆಂತು
ದಿನದಿನಕೆ ಬೆಳೆಬೆಳೆಯುತಿರ್ದನವನಂತು

೨೩

ಗೌರೀವೃಷಧ್ವಜರು ಷಣ್ಮುಖನಿಂತು
ಶಚೀಪುರಂದರರಾ ಜಯಂತನಿಂದೆಂತು
ತತ್ಸದೃಶ ಮಾಗಧೀನೃಪರುಮಂದಂತು
ಆ ಎಣೆಯ ಅಣುಗನಿಂದೆಸೆದರು ಸಮಂತು.

೨೪

ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳಂತೆ ಮನವನೆಳೆದಿಸೆವ
ಅವರೊಳು ಪರಸ್ಪರಾಶ್ರಿತಮೆನಲು ಮೆರೆವ
ಅವರೊಲುಮೆ ಮಗನಿಂದಲೊಡೆದಿದ್ದರೇನು
ಮತ್ತು ಮನ್ಯೋನ್ಯಮೆನೆ ವೆರ್ಚಿದುದು ತಾನು.

೨೫

ದಾದಿ ಮೊದಲಾಡಿದುದನಾಡಿದನು ಮಗನು
ಅವಳ ಕೈಯನು ಹಿಡಿದು ನಡೆಗಲಿತನವನು
ಹಿರಿಯರೆದುರೆರಗುತೆ ವಿನಮ್ರನೆನಿಸಿದನು
ಅಂತು ರಘುವಯ್ಯನನು ಮೋದಗೊಳಿಸಿದನು.

೨೬

ಸೊದೆಯ ಮಳೆಗರೆಯುವನೊ ಮೈಯೊಳೆನುವಂತೆ
ಮೈಯ ಸೋಂಕಿನೊಳಾದ ಸೊಗಕೆ ನೃಪನಂತೆ
ನೊಡೆಗೆ ತೆಗೆದವೃತ್ತಂದಣುಗನನು ಮುದದೆ
ಕೊನೆಗಣ್ಣು ನಸುಮುಚ್ಚು ಕೊಲಿಯುವನು ಭರದೆ.

೨೭

ಸದ್ಗುಣದ ನಿಜಮೂರ್ತಿ ಭೇದದಿಂದಜನು
ಸ್ಥಿರಮೆಂದು ಬಗೆದನೆಂತಾತ್ಮಸರ್ಗವನು
ತನ್ನಂಶದಿಂದೊಗೆದ ಸದ್ಗುಣದ ಮಗನು
ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಪನನ್ವಯವನೆಂದಿಹನು ನೃಪನು.

೨೮

ಚಲಕಾಕ ಪಕ್ಷನಾ ಚೌಳ ಮುಗಿದಂದು
ಓರಗೆಯ ಮಂತ್ರಿಸುತರೊಡಗೂಡುಕೊಲಿದು
ವರ್ಣಗಳನೋರಂತೆ ಕಲಿತು ವಾಜ್ಞಯವ
ಸೇರಿದನು ಸೇರುವೊಲು ತೊರೆಯಿನಂಬುಧಿಯ.

೨೯

ಉಪನಯನಮಾಡೊಡನೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸಿದರು
ಗುರುಜನಪ್ರೀತನನು ಬುಧರು ಗುರುಜನರು
ಈತನೊಳು ಗುರುವರರ ಯತ್ನ ಸಾರ್ಥಕವು
ಸಫಲ ದಲಾ ಸಚ್ಚಿಷ್ಯಗೆರೆದ ಶಿಕ್ಷಣವು.

೩೦

ಮತಿಯಖಿಳಗುಣವೆರಡುದಾರಧೀಯವನು
ನಾಲ್ಕು ಕಡಲಂತಿರುವ ನಾಲ್ಕುಬಿಜ್ಜೆಗಳನು
ಗಾಳಿವೇಗವ ಮೀರುವಶ್ಯಗಳಿನನು
ನಾಲ್ಕೆಸೆಯ ದಾಂಟುವೊಲು ದಾಂಟಿದನು ಸುತನು

೩೧

ಹೊದೆದು ರಘು ಶುದ್ಧವಹ ಕೃಷ್ಣಾ ಜಿನವನು
ತಂದೆಯೊಳೆ ಕಲಿತನಾ ಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನು
ಅವನ ಗುರು ಏಕೈಕನೃಪಮಾತ್ರನಲ್ಲು
ಏಕೈಕ ಧನ್ವಿಯುಂ ಜಗದೊಳವನಹುದು.

೩೨

ಪೇರೆತ್ತು ತಾನಾಗುವೆಳೆಹೋರಿಯಂತೆ
ಪೇರಾನೆಯಾಗಲಿರುವಾನೆಮರಿಯಂತೆ
ಹರೆಯವನು ಪಡೆವ ರಘು ಶೈಶವವನುಳಿದು
ಚಿಲುವೆಸೆವ ಮೈಯಂದವನು ತಳೆದನಂದು.

೩೩

ಕೇಶಖಂಡನ ಮುಗಿಸಿ ರಘುವರನ ಸಿತನು
ನೈವಾಹದೀಕ್ಷೆಯನು ನೆರವೇರಿಸಿದನು
ತಮವನಳಿಸುವ ಶಶಿಯ ದಕ್ಷಜೆಯರೆಂತು
ಮೆರೆದರಾ ರಘುವಿನೊಳು ನೃಪಸುತೆಯರಂತು.

೩೪

ನೊಗದೆಣೆಯ ತೋಳವನು ಚಿಲುಹರೆಯದವನು
ಕದದೆಣೆಯ ಎದೆಯವನು ಹೊರವು ಹೆಗಲವನು
ಹೆಗ್ಗೊರಳ ರಘು ಬೆಳೆದು ತನ್ನ ತಂದೆಯನು
ಗೆಲಿದರೂ ತಗ್ಗಿದೊಲು ವಿನಯಪರನಿಹನು.

೩೫

ಬಹುದಿನಗಳಿಂದಾಂತು ಬಹುದೊಡ್ಡಿ ತೆನುವ
ಜನರ ಪೊರೆಯುವ ಹೊರೆಯ ಲಘುಗೈವೆನೆಂದು
ರಘು ಸಹಜಸಂಸ್ಕಾರವಿನಯಯುತನೆಂದು
ಯುವರಾಜಪದವಿಯಿತ್ತನು ಮಗನಿಗೊಲಿದು.

೩೬

ರಾಜೇಂದ್ರಮೂಲದಾಲಯದಿಂದಲಂದು
ಪ್ರಿಯವೆನುವ ಯುವರಾಜನಾಲಯಕೆ ಬಂದು
ಗುಣಗುಣದೊಳಭಿಲಷಿತೆ ಸಿರಿನಿಂದಳಲ್ತೆ
ಕಂಜದಿಂ ನೈದಿಲೆಯ ತಾನೈದುವಂತೆ.

೩೭

ಸುಳವೆಲರ ನೆರವಿನಿಂದರಿವನ್ನಿಯೆಂತು
ವರ ಶರದ್‌ಯುತು ನೆರವಿನಿಂದ ರವಿಯೆಂತು
ಕಟವೊಡೆದು ಮದವೊದಗಲಾನೆ ತಾನೆಂತು
ದುಸ್ಸಹನು ಭೂಮಿಪನು ರಘುವೊದಗಲಂತು.

೩೮

ದೊರೆಯಣುಗರೊಡವೆರೆದ ಬಿಲ್ವಿಡಿದ ಮಗನು
ಕುದುರೆಕಾವಲಿಗಿರಲು ದೇವೇಂದ್ರನಿಭನು
ಒಂದೆ ಕೊರೆಯೆನಲಶ್ವಮೇಧಗಳ ನೂರ
ಎಡರಿಲ್ಲದಂತೆಸಗಿ ಮುಗಿಸಿದನು ಧೀರ.

೩೯

ವಿಧ್ಯುಕ್ತರೀತಿಯೊಳು ಯಾಗಗೈದವನು
ಮರಳಿ ಮುಖಕಟ್ಟಿದೆಡರಿಲ್ಲದಶ್ವನನು
ಬಿಲ್ವಿಡಿದರೆದುರಿನೊಳೆ ಶಕ್ರಸೈತಂದು
ಕಾಣದೊಲು ಮೈಗರೆದು ಕದ್ದೊಯ್ದನಂದು.

೪೦

ಖೇದದಿಂದೇಗೈವುದೆನುವುದರಿಯದೆಯೆ
ರಘುಸೇನೆ ವಿಷ್ಣುಯೆಂಬಡತೆ ಮೈಮರೆಯೆ
ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದೈತಂದ ಖ್ಯಾತನಂದಿನಿಯ
ಯೋಧಜನ ಕಂಡರು ನೃಪಾಲ ವಾಹಿನಿಯ.

೪೧

ಆ ದಿಲೀಪನ ಸುತನು ಸಜ್ಜನಸ್ತುತನು
ಪುಣ್ಯಮಯ ಧೇನುತನುಜನ್ಯಜಲದಿಂದೆ
ಕಣ್ಣೊಳೆಯಲಿಂದ್ರಿಯಾತೀತ ಭಾವವನು
ನೋಳ್ಪ ಶಕ್ತಿಯನನನ್ಯವನು ಹೊಂದಿದನು.

೪೨

ರಥದ ಕಡಿವಾಣಗಳನೆಳೆದು ಕಟ್ಟಿರುವ
ಸೂತ ಚಾಂಚಲ್ಯವನು ಸಲೆ ತಡೆಯುತಿರುವ
ಕುದುರೆಯನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಿದ್ರನನು ಅಂತು
ನರದೇವ ಸಂಭವನು ಕಂಡನು ಸಮಂತು.

೪೩

ಎವೆಮಿಡುಕದಕ್ಷಿಗಳ ನೂರುಜೊತೆಯಿಂದೆ
ಹಸಿರುಬಣ್ಣದ ಏಳು ಅಶ್ವಂಗಳಿಂದೆ
ಅಶ್ವಜೋರನನು ಹರಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು
ಮೊಳಗಿದನು ಮುಗಿಲಿರಿವ ದಿಟ್ಟದನಿಗೈದು.

೪೪

ನೀನೆಯೆ ಮಖಾಂಶಭಾಜಯೊಳಗ್ರನೆಂದು
ಬುಧರನಿಶಮೊರೆದಪರು ನಿನ್ನ ಕುರಿತೊಲಿದು
ನನ್ನಯ್ಯನೇಗಳುಂ ದೀಕ್ಷೆಯೊಳಗಿಹನು
ಅವನೊಂದು ಯಜ್ಞವನು ಕೆಡಿಸುವುದೆ ನೀನು ?

೪೫

ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯನಾಂತ ಮುಪ್ಪೊಳಲಿಸೊಡೆಯ !
ನೀಂ ತರಿವುದಧ್ವರವ ಕಿಡಿಸಲಿಹ ಪಗೆಯ
ಆ ನೀನೆ ಧರ್ಮಚರಣೀಕರ್ಮಗಳನು
ಕೆಡಿಸುವರೆ ನಿಲಿಪರಾರ್ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳನು ?

೪೬

ಮಖಕಾರ್ಯಕತಿಮುಖ್ಯವಹ ಹಯವ ಕುರಿತು
ಪೆರತೆಣ್ಣೆ ದಿಲೆ ಇಂದ್ರ ಇದನುಳಿವುದೊಳಿತು
ವೇದಪಥಗಳನರುಹುವಾ ಮಹಾಜನರು
ಮಲಿನ ಪದ್ಧತಿಗಳನು ತಾವೊಪ್ಪದಿಹರು.

೪೭

ರಘುವೊರೆದ ಸುಪ್ರಾಧವಾಕ್ಯಗಳನಂದು
ಅಮರೇಂದ್ರನಾಲಿಸುತೆ ವಿಸ್ಮಯಂಬಡೆದು
ತಿರುಗಿಸುತಲಾ ತನ್ನ ರಥವನಂತೆಂದು
ಮರುನುಡಿಯನೊರೆಯಲುಜ್ಜು ಗಿಸಿದನು ನಿಂದು.

೪೮

ದೊರೆಮಗನೆ ನೀನೊರೆದುದೆಲ್ಲ ದಿಟವಹುದು
ಯಶವನು ಯಶೋಧನರು ಪೊರೆವರಹುದಹುದು
ನಿನ್ನಯ್ಯನಿಜ್ಯದಿಂದಾ ನನ್ನ ಯಶವ
ತಾನಂದು ಮೀರಲುಡ್ಯುಕ್ತನಾಗಿರುವ.

೪೯

ಎಂತು ಪುರುಷೋತ್ತಮನು ಹರಿಯೊರುವನೆಂಬರ್
ತ್ಯ್ರಂಬಕನೆ ಎಂತಾ ಮಹೇಶ್ವರನು ಎಂಬರ್
ಶತಮಖನು ಎಂದೆನ್ನ ಋಷಿಗಳಂತೊರೆವರ್
ಈ ನುಡಿಗಳನ್ಯರೊಳು ಸಲ್ಲವೆಂದರಿಯಯ್

೫೦

ಈ ಯಜ್ಞ ತುರಗವನು ಕಪಿಲಮುನಿಯಂತೆ
ಅಸಹರಿಸಿಕೊಂಡೊಯ್ದೆನದರಿಂದಲಲೆ
ಇದಕಾಗಿ ಯತ್ನವನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು ನೋಡ !
ಸಗರಕುವರರ ಎಡೆಯೊಳಡಿಯನಿಡಬೇಡ.

೫೧

ಆಬಳಿಕ ತುರಗರಕ್ಷಕನು ರಘು ನಕ್ಕು
ಇಂದ್ರನೊಡನಾಡಿದನು ತೋರುತಿರಲುಕು
ನಿನ್ನ ನಿಲವಿಂತಾದರಸ್ತ್ರವನು ಧರಿಸಯ್
ರಘುವ ನೀಂ ಗೆಲ್ಲದೆಯೆ ಕೃತಕೃತ್ಯನೆಂತಯ್.

೫೨

ದೇವೇಂದ್ರಗಿಂಶೋರೆದು ತಲೆಯೆತ್ತಿದವನು
ಹೆದೆಯೆಳೆದು ಬಾಣವನು ಬಿಲ್ಲಿಗಿಟ್ಟವನು
ಅಲೀಥದಿಂದತುಳಶೋಭೆವಡೆದವನು
ಮೈ ನಿಮಿರಿ ಶಂಭುವೈಲು ನಿಂತೆಸೆದನವನು.

೫೩

ಕಂಬದೊಲು ರಘುವಿನಂಜಿದೆಯನೊಳವೊಗಲು
ಗಿರಿಯ ತರಿದಿಂದ್ರನಿಗುಮುನಿಸಿರದೆ ಮಿಗಲು
ಹೊಸನೋಡದೋಳಿಯೊಳಗರಗಳಿಗೆ ಹೊಳೆವ
ಬಿಲ್ಲಿನೊಳು ತೊಟ್ಟನು ಅಮೋಘಸಾಯಕವ.

೫೪

ಕ್ರೂರದನುಜರ ಮೈಯ ನೆತ್ತರಿನ ಸವಿಯ
ಕಂಡಕಣೆ ರಘುವಿನ ವಿಶಾಲವಾದೆದೆಯ
ನಾಂಟಿ ತಾನಿನ್ನೆವರಮೀಂಟಿದಿಹ ನರನ
ನೆತ್ತರ ಕುತೂಹಲದಿನೆನೆ ಕುಡಿದುದವನ.

೫೫

ಷಣ್ಮುಖನ ತೆರನೆಸೆಯುವಮಿತವಿಕ್ರಮನು
ಸುರಗಜವ ತಟ್ಟಿ ಕಡುಬೆಟ್ಟತಾಗಿರುವ
ಆ ಶಚಿಯ ಪವುಸೆಲತೆಯಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ
ಮುಯ್ಯಿನೊಳು ನಾಟದನು ಕೂರಂಬುಗಳನು.

೫೬

ಪೆರತೊಂದು ನವಿಲುಗರಿ ಕಣೆಯ ರಘುವೆಸೆಯೆ
ಇಂದ್ರನ ಮಹಾಶನಿಧ್ಯೆ ಜನ ಕೆಡೆಹೊಡೆಯೆ
ದೇವರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯ ಮುಡಿಯನೆಳೆದಂತೆ
ದೇವೇಂದ್ರನುರುಕೋಪಗೊಂಡನಂದತ್ತೆ !

೫೭

ವಿಜಯಕಾಂಕ್ಷಿಗಳೆನಿಸಿದಿಂದ್ರರಘುವರರು
ಗರುಡಸರ್ಪಗಳಂತೆ ನೋಡಿ ಭೀಕರರು
ಕೆಳಮೊಗಗಳಾಗಿ ಮೇಣ್ ಮೇಲ್ಮೊಗಗಳಾಗಿ
ಕಣೆಗರೆದರುಭಯಬಲ ನೋಡುತಿರೆ ಮಸಗಿ.

೫೮

ವಾಸವನು ಕರೆದಗುಂದಲೆಯ ಕಣೆಮಳೆಯ
ಸಹಿಸಲಸದಳಮೆನಿಸ ತೇಜದಾಸರಿಯ
ಆತ್ಮಾಂಶಭವನೆಯೆ ಗೆಲಲರಿಯನಲ್ಲೆ
ಆತ್ಮಾಂಶದಶನಿಯನೆ ಮುಗಲು ಗೆಲದಂತೆ.

೫೯

ಬಳಿಕ ಹರಿಚಂದನದ ಕಣಕೈಯೊಳೆಸೆವ
ಕಡೆದ ಕಡಲಂದದೊಳು ಘನರವದೆ ಮೊರೆವ
ಹರಿಯ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಗಿದ ಹೆದೆಯ ಆಹುರಿಯ
ಕಡಿಡಿಟ್ಟು ರಘುವೆಸೆದು ಕುಡುವೆರೆಯ ಕಣೆಯ

೬೦

ಕಡುಕನುಲಿ ಹರಿ ತನ್ನ ಚಾಪವನು ತೊರೆದು
ಆರ್ಪಿನಶಿತಯದರಿಯ ಕೊಲನೆಂದು ಬಗೆದು
ಬೆಟ್ಟಗಳೆರಂಕೆಯನು ತರಿಯಲಿದುರ್ದನು
ಕೊಂಡನದೊ ಹೊಗರ ಬಳೆ ಹೊಳೆವ ಕೈದುವನು.

೬೧

ಎದೆಗೂರಿದಾ ಕುಲಿಶದೇಟಿನೊಳು ನೊಂದು
ಬಲದಶ್ರುವೊಡೆನೆ ರಘು ನೆಲಕುರುಳ್ಳನಂದು
ಬಿದ್ದ ಮರುಘಳಿಗೆಯಲೆ ಆ ನೋವಕಳೆದು
ಮೇಲೆಳ್ಳನಾ ಬಲದ ಜಯರವಂಚೆರೆದು.

೬೨

ಕೈದುವಿನ ಹರಿಬದೊಳು ಕಡುನೊಂದರೇನು
ಪಗೆತನವನೆಬಗೆದು ಬಲಿದು ನಿಂದಿಹನು
ಎಂದು ಹರಿ ಮೆಚ್ಚಿದನು ಅವನಾರ್ಪನಂದು
ಎಲ್ಲಕಡೆ ಗುಣವೆ ದಲ್ ಪೂಜೆಗೊಂಡಪುದು.

೬೩

ಸಾರವತ್ತಾದುದರಿಂದ್ರಿಯನುವೊಡೆವ
ಕೈದುವಿದ ತಡೆವ ಕಲಿ ಮತ್ತಾವನಿರುವ ?
ನೀಂ ತಡೆದ ಕತದಿಂದೆ ಸುಪ್ರೀತನಾದೆ
ಹಯವುಳಿದು ವರವನೆರೆ ಎಂದು ಹರಿಯೊರೆಯೆ.

೬೪

ಹೊಂಗರಿಯ ಹೊಗರಿನೊಳು ಬೆರಳ ಬೆಳಗಿರುವ
ದೊಣೆಯಿಂದಲರೆಯೆಳೆದು ಮೇಲೆತ್ತಲಿರುವ
ಬಾಣವನು ಹಿಂದಿರಿಸಿ ಮನುಜೇಂದ್ರಸೂನು
ಸುರಪನನು ಕುರಿತ್ತನಿಂತುತ್ತರವನು.

೬೫

ಬಿಡದಿಹುದೆ ಮನದೆಣಿಕೆಯೆನಲು ಕಾದುರೆಯನು
ದೀಕ್ಷೆಯೊಳಗನಿಶಮಿರುವೆನ್ನಯ್ಯನವನು
ವಿಧ್ಯುಕ್ತರೀತಿಯೊಳು ಮುಗಿಸಿ ಕರ್ಮವನು
ಪಡೆವೆಲ್ಲ ಫಲ ದೊರೆಯುವಂತೆಸಗು ನೀನು.

೬೬

ಹರನಂಶನೆನಿಸಿರುವ ಹೊಗಳಮ್ಮವೆನುವ
ಯಜ್ಞಸಭೆಯೊಳಗಿರುವ ಆ ನಮ್ಮ ಗುರುವ
ನಿನ್ನೊರುವ ಸೇವಕನೆ ಸಾರಿ ಸುದ್ದಿಯನು
ತಿಳಿಪುವೋಲೇರ್ಪಡಿಸು ಲೋಕೇಶ ನೀನು.

೬೭

ರಘುವರಮನೋರಥವನಂತಾಗಲೆಂದು
ಸಲಿಸುತವನೈದಿದನು ಮಾತಲಿಯವೆರೆದು
ಇತ್ತ ನೃಪಸಭೆಗೆಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದೆ.
ತೆರಳಿದನು ಆ ಸುದಕ್ಷಿಣೆಯಣುಗನಂದೆ.

೬೮

ಹರಿಯ ಶಾಸನಹಾರಿ ತಾನಂದೆ ಭರದೆ
ತಿಳಿಸೆ ಜನಪನು ಮುದದೆ ತಣ್ಣೆಗಳಿಂದೆ
ಕುಲಿಶದೇರುಗಳಣುಗನೊಡಲ ತಡವುತ್ತೆ
ಮಗನ ಕುರಿತಾನಂದದೊಳಗದ್ದನಲ್ಲೆ ?

೬೯

ಮಹನೀಯ ಶಾಸನನು ಭೃಷಾಲನಂದು
ಆಯು ಕೊನೆಗೊಳುವಂದು ದಿವಿಯೇರಲೆಂದು
ತೊಂಬತ್ತು ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂಬತ್ತು ಎಂದು
ಮೆಟ್ಟಿಲನು ಹರಹಿದನು ಯಜ್ಞಗಳ ಗೈದು.

೭೦

ಬಳಿಕ ವಿಷಯಸುಖಪರಾಜ್ಞುನು ದಿಲೀಪನರಪನಾತನು
ಯುವಕಸೂನುಗರಸುಕುರುಹಿನೆಸೆವ ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯನು
ದೇವಿಯೊಡನೆ ಮುನಿಗಳಿರುವ ವನದ ಮರದ ನೆರಳ
ಇಳಿವಯಸ್ಸೊಳಿನನ ಬಳಿಯ ನೃಪರಿಗಿಡುವೆ ದಲ್
ಕುಲವೃತಂ.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸರ್ಗ

ರಘುದಿಗ್ವಿಜಯ

೧

ಗುರುವಿತ್ತ ರಾಜ್ಯವನು ಪಡೆದಧಿಕಾಂತಿಯಿಂದೆಸೆದನಂದವನು
ಸಂಜೆಯೊಳು ಸವಿತಾರನಿರಿಸಿದ ತೇಜದಿಂದಗ್ನಿಯೆಸೆವಂತೆ.

೨

ರಘು ದಿಲೀಪನ ಬಳಿಕ ರಾಜ್ಯದೊಳು ನೆಲೆಗೊಂಡನೆನುವುದನು ಕೇಳು
ಅರಸರ್ಕಳೆದೆಗಳಲಿ ಆ ಮೊದಲು ಹೊಗೆದಗ್ನಿಯುರಿಹೊತ್ತಿತಂದು.

೩

ಪುರುಷೂತಕೇತನವನೆಂತಂತು ಅವನ ಪ್ರೊಸತೇಳಿಗೆಯನಂದು
ಕಂಗಳನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ನೋಡಿದರು ಮಕ್ಕಳೊಡನಾ ಜನರು ನಲಿದು.

೪

ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡನಂದೇಕಕಾಲದೊಳವನು ಆನೆನಡೆಯವನು
ತಂದೆಯಿಂ ಬಂದ ಸಿಂಹಾಸನವನಖಿಲಾರಿಮಂಡಲವ ನೃಪನು.

೫

ತಾನಗೋಚರಳೆನಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದಳಾ ಕಾಂತಿಪುಂಜಾನುಮೇಯಳ
ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೀಕ್ಷಿತನನಾ ಸದ್ವಿ ಪದ್ಮಾತಪತ್ರದಿಂದಾಗಳ.

೬

ಕಾಲಕಾಲಕೆ ಬಂದು ಸನ್ನಿಧಿಯ ದಯಗೈದು ವಂದಿಜನಮುಖದೆ
ಸ್ತುತ್ಯನನು ಅರ್ಥಯುತ ವಚನದಿಂ ಸೇವಿಸಿದಳಾ ವಾಣಿ ಮುದದೆ.

೭

ಮನ್ವಾದಿ ಮಾನ್ಯರಾಜರ್ಕಳಿಂದನುಭೋಗ್ಯಳಾದೊಡಂ ಮತ್ತೆ
ಭೂರಮಣಿ ಪೂರ್ದದೊಳು ಪೆರರಿವಳನನುಭವಿಸದಂತಿದರ್ಗಳಲೆ !

೮

ಯುಕ್ತದಂಡನೆಯಿಂದೆ ಸರ್ವಲೋಕದ ಮನವನೆಳಿದನವನತ್ತೆ
ನಾತಿಶೀತೋಷ್ಣ ಮೆನೆ ಸುಳಿದುಬಹ ದಾಕ್ಷಿಣನಭಸ್ಪಾನನಂತೆ.

೯

ಅಧಿಕಗುಣಯುತನಿಂದೆ ಜನರು ಮಂದೋತ್ಕಂಠರಾದರಯ್ಯನೊಳು
ಸಹಕಾರಫಲದಿಂದಲಾ ಸುವೋದಯದೊಳೆಂತಂತೆವೋಲವರು.

೧೦

ನಯವಿದರು ನನನೈ ಪನಿಗರುಹಿದರು ಸತ್‌ಆಸತ್‌ರಣವಿವರಗಳನು
ಪೂರೈಪಕ್ಷವನೆ ದೊರೆಯೊಪ್ಪಿದನು ತೊರೆದನುತ್ತರಪಕ್ಷವದನು.

೧೧

ಪಂಚಭೂತಂಗಳುಂ ನಿಜಗುಣೋತ್ಕರ್ಷವನು ಹೊಂದಿದವು ಮುದದೆ
ಹೊಸತಾಗಿ ರಘುರಾಜನಾದನೆನೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹೊಸತಾದ ತೆರದೆ.

೧೨

ಚಂದ್ರನಾಹ್ಲಾದದಿಂದೆಂತಾ ಪ್ರತಾಪದಿಂದೆಂತು ಭಾಸ್ಕರನು
ಪ್ರಕೃತಿರಂಜನೆಯಿಂದಲಂತೆ ರಘುವನ್ವರ್ಧನಾಮನೆನಿಸಿದನು.

೧೩

ಇಳೆಯೊಡೆಯನಗಲಕಂಗಳ ಕೊನೆಗಳಾ ಕಿವಿಯವರೆಗಿದ್ದ ರೇನು
ತಗುವ ಮೇಣ್ ತಗದ ನವುರೆಸಕಗಳನೀಕ್ಷಿಪನು ಶಾಸ್ತ್ರಲೋಚನದೆ.

೧೪

ಪಡೆದಿಳೆಯ ಸುನ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳು ತಾನುಪಶಾಂತಚಿತ್ತನಾದನನು
ಸಾರ್ಥಕಂದೆರಡನೆಯ ಪಾರ್ಥಿವಶ್ರೀಯವೋಲಬ್ಧ ಲಾಂಛನೆ ಶರಲ್ಲಕ್ಷ್ಮಿ !

೧೫

ಮಳೆಗರೆದು ಹಗುರಾದ ಮೋಡಗಳು ಚಿದುರುತಿರಲೆಸೆವ ಪಥದೆಡೆಯ
ಅವನಿಪನ ಮೇಣಿನನ ತಾಪಮಂದೊಡನೊಡನೆ ಮುಸುಕಿದುದು ದೆಸೆಯ.

೧೬

ಮಳೆವಿಲ್ಲನಿಳುಹಿದನು ದೇವೇಂದ್ರನೆತ್ತಿದನು ರಘು ಚೈತ್ರಧನುವ
ಪರ್ಯಾಯಕಾರ್ಮುಕೋದ್ಯತರಹರು ಜನರರ್ಥಸಾಧನದೊಳವರು.

೧೭

ಫುಲ್ಲಸುಮಕಾಶಚಾಮರವನಬಾಹ್ಯ ತಪತ್ರನನು ಋತು ತಳೆದು
ರಘುವರನನಣಕಿಸಿದರೇನವನ ಸಿರಿಯ ತಾಂ ಪಡೆದುದಿಲ್ಲಂದು.

೧೮

ಸಹಜ ಪ್ರಸಾದಸುಮುಖನೊಳು ಮೇಣ್ ನಿರ್ಮಲಪ್ರಭೆಯ ಚಂದ್ರನೊಳು
ಸಮರಸಪ್ರೀತಿಯನು ಸಂದರ್ಶನೋತ್ಸುಕರು ತಳೆದರೀರ್ಪರೊಳು.

೧೯

ಹಂಸಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಮುದವಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾರಕೆಗಳಲ್ಲಿ
ಪಸರಿಸಿದವೋಲಿದರ್ವಾತನ ಯಶೋಭೂತಿ ತಾನವುಗಳಲ್ಲಿ.

೨೦

ಶಾಲಿವನಪಾಲಿಕೆಯರಲ್ಲಿ ತನಿಗರ್ವುಗಳ ನೆಳಲಿನಲಿ ಕುಳಿತು
ಸಾಡುವರು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದೆಸೆದು ಬೆಳೆದ ಗುಣಕೀರ್ತಿಯನು ನಲಿದು.

೨೧

ನೀರು ನಿರ್ಮಲವಾದುದಾ ಮಹೌಜಸಕುಂಭಯೋನಿಯೊಗೆಂದು
ಸೋಲನೂಹಿಸುತಲಾ ಹಗೆಯ ಬಗೆ ತೇಜಸ್ವಿಯೊಗೆಯೆ ಕದಡಿದುದು.

೨೨

ಮದವೇರಿ ಸೊಕ್ಕಿರುವ ಹಿರಿಯ ಹಿಣಿಲುಗಳಿರುವ ಹೊಳೆಕರೆಯನಣೆವ
ಹಿರಿಯ ಹೋರಿಗಳಂದಣಕಿಸಿದರ್ವನನ ಲೀಲಾಖೇಲದಳವ.

೨೩

ಮದದ ಪರಿಮಳವೆರೆದ ಏಳೆಲೆಯ ಬಾಳೆಗಳ ಹೂಗಂಪು ಹೊಡೆಯೆ
ಸುರಿಸಿದವು ಮದಜಲವನಾನೆಗಳು ಕರುಬಿದವೋಲೆಳ್ಳಗೆಯೊಳೆಸೆಯೆ.

೨೪

ದಾರಿಗಳ ಕೆಸರುಗಳನೊಣಗಿಸುತೆ ನದಿಗಳನು ಗೈದು ದಿಣ್ಣೆವೊಲು
ದಿಗ್ವಿಜಯಕಾತನನು ಚೋದಿಸಿತು ಶಾರದವು ಇಂದ್ರನಿಂ ನೊದಲು.

೨೫

ವಾಜಿನೀರಾಜನದ ಕರ್ಮದೊಳು ಬೆಳಗಿದನು ತೊಳಗಿ ಹುತವಹನು
ಈಯುವೊಲು ಬಲವಂದು ಮೇಲೊಗೆಯುವುರಿಗೈಗಳಿವೆ ವಿಜಯನನು.

೨೬

ಬಳಿಯ ಗಿರಿದುರ್ಗವನು ಮೂಲವನು ಕಾಪಿಡುತೆ ಬೆನ್ನ ಹಗೆ ತೊಡೆದು
ತೆರಳಿದನು ಆರುತೆರನಿರುವ ಬಲದೊಡಗೂಡಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಕೆಂದು.

೨೭

ಕ್ಷೀರೋರ್ಮಿ ಮಂದರೋದ್ಧೂತಜಲಬಿಂದುಗಳನಚ್ಯುತನನೆಂತು
ನೆನೆಸಿದರು ವೃದ್ಧ ಪೌರಾಂಗನೆಯರರಲಮಳೆಯಿಂದವನನಂತು.

೨೮

ದೇವೇಂದ್ರಸದೃಶನಾ ದೇವೇಂದ್ರದಿಕ್ಕಿಗೊದೈದಿದನು ಮೊದಲು
ಗಾಳಿಯಲಿ ಚಲಿಯಿಸುವ ಬಾವುಟಗಳರಿಗಳನು ಗದರಿಪಂತಿರಲು.

೨೯

ತೇರಿನಿಂದೆದ್ದಿರುವ ಧೂಳಿನಿಂದಾಗಸವನಿಳೆಯವೊಲು ಗೈದು
ಮುಗಲುಗಳಿಗೆಣೆಯಾದ ಗಜಗಳಿಂದಿಳೆಯ ಬಾನಂತೆವೊಲು ಗೈದು.

೩೦

ಆ ಪ್ರತಾಪಂ ಮೊದಲು ಶಬ್ದ ಮತ್ತಾಬಳಿಕ ಧೂಳು ಆಮೇಲೆ
ರಘುಸೇನೆ ಮುಂಬರಿದುದೀತೆರದೆ ನಾಲ್ಕುಗೆಯ ವಿರಚನೆಯವೋಲೆ.

೩೧

ಮರುವನವನುದಕಮಯವೆನೆ ಗೈದು ಕಾಡುಗಳನುರೆಬಯಲ್ ಗೈದು
ನೌಕಾನದೀಜಲವ ಬಲಯುತನು ಸುಲಭದಲಿ ದಾಂಟುವೊಲು ಗೈದು.

೩೨

ಪೂರ್ವಸಾಗರದತ್ತ ಹರಿಯುವ ಮಹಾಸೇನೆಯನ್ನೊಯ್ಯ ನೃಪನು
ಹರಜಡೆಯಿನಿಳವ ಗಂಗೆಯನ್ನೊಯ್ಯ ಆ ಭಗೀರಥನವೋಲಿಹನು.

೩೩

ಉದುರಿಸಿದ ಫಲಗಳಿಂದಗೆದಿರುವ ಬೀರ್ಗಲಿಂ ಬಹುಬಗೆಯೊಳೆತ್ತಿ
ಕಿತ್ತ ವೃಕ್ಷಗಳಿಂದಾನೆಗಳಿಗಿಂತಂತು ದೊರೆಗಧ್ವ ಸುಗಮವೆನಿಸಿತ್ತು

೩೪

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗಿರುವ ಆ ಮೂಡಣದ ಜನಪದಂಗಳನಿಂತು ಗೆಲಿದು
ತಾಳೀವನಶ್ಯಾಮರಂಜಿತ ಮಹೋದಧಿಯ ಬಳಿಸೇರ್ದನಂದು.

೩೫

ಬಾಗದರ ಬೇರೈರಸು ಕೀಳುತ್ಯೈತರುವವನೊಳಾ ಸುಹೃ ನೃಪರು
ಹೊಳೆಯ ಭರಕೆಂತಂತು ವೈತಸೀವೃತ್ತಿಯೊಳು ಮೈಯನುಳುಹಿದರು.

೩೬

ನೌಸಾಧನೋದ್ಯತರನಾ ವಂಗಭೂಷರನು ನೇತಾರನವನು
ಗೆಲಿದಂದು ನಿಲಿಸಿದನು ಗಂಗೋರ್ಮಿಮಾಲೆಯೊಳು ಗೆಲ್ಲಂಬಗಳನು.

೩೭

ಕಿತ್ತು ಮರುನಾಟಿರುವ ಕಲಮಂಗಳಡಿಗಿರಗಿ ಫಲವೀಯುವಂತೆ
ಕಿತ್ತು ಮರುನೇಲಿಸಿರುವ ವಂಗಜರು ರಘುಗೆರಗಿ ಫಲವಿತ್ತರಲ್ಲಿ !

೩೮

ಕರಿಕುಲದ ಸೇತುವೆಯ ಕಟ್ಟಿ ಕಪಿಶಾನದಿಯ ಕಳೆದ ಬಳಿಕವನು
ಆ ಕಲಿಂಗಾಭಿಮುಖನಾದನಂದುತ್ಕಲರು ಪೇಳಿ ದಾರಿಯನು.

೩೯

ಪೌರುಷವನಾನುಹೇಂದ್ರಾಚಲದ ಮಸ್ತಕದಿ ತಿಣ್ಣಿ ಮಿರಿಸಿದನು
ಗಂಭೀರವೇದಿಕರಿ ಶಿರದೊಳಂಕುಶವನಿರಿಪಂತೆ ಮಾವುತನು.

೪೦

ಬಳಿಕ ಗಜಸಾಧನನು ಕಾಳಿಂಗನಸ್ತ್ರಂಗಳಿಂದಲೆದುರಿಸಿದನಾತನನು
ರೆಕ್ಕೆಗಳ ತರಿಯಲಿರುವುದ್ರನನು ಕಲ್ಲುಮಳೆ ಕರಿವ ಗಿರಿಯಂತೆ.

೪೧

ಕಾಕುತ್ಸ್ಥನಲ್ಲಿ ಆ ವೈರಿಬಲನಾರಾಚದುರ್ದಿನವ ಸಹಿಸಿ
ಸನ್ಮಂಗಲಸ್ನಾತನಂತೆ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯನು ಪಡೆದಿದನೊಲಿಸಿ.

೪೨

ಪಾನಭೂಮಿಯ ರಚಿಸಿ ರಘುನೃಪನ ಯೋಧರ್ಕಳಂದಲ್ಲಿ ನಲಿದು
ತೆಂಗುಗಳ್ಳಿಂಟಿದರು ನಾಗವಲ್ಲಿಯ ದಳದೊಳರಿಯ ಜಸವೆರೆದು.

೪೩

ಹಿಡಿದು ಬಿಡುಗಡೆಗೈದ ಆ ಮಹೇಂದ್ರೇಶ್ವರನ ಸಿರಿಯನಪಹರಿಸಿ
ಮೆರೆದನೊದಾರ್ಯವನು ಧರ್ಮವಿಜಯೀನೃಪನು ಮೇದಿನಿಯನುಳಿಸಿ

೪೪

ಬಳಿಕ ಫಲವತ್ಪೂಗ ಮಾಲೆಯಿಂದೆಸೆವ ವೇಲಾತಟವನುಳಿದು
ತೆರಳಿದನಗಸ್ತ್ರಮುನಿ ನಡೆದ ದೆಸೆಗಾಶಿಸದೆ ಜಯಪಡೆಯುವನನು.

೪೫

ಗಜದಾನಗಂಧಮಯ ಸೈನ್ಯಪರಿಭೋಗದಿಂದಂದು ಧರಿಯೊಡೆಯ
ಆಸರಿತ್ಪತಿ ಶಂಕೆಗೊಳುವಂತೊಡರ್ಚಿದನು ಕಾವೇರಿನದಿಯ.

೪೬

ಸಾರಿರ್ದುರ್ದವನು ದಾಂಟರ್ದ ವಿಜಿಗೀಷುರಘುಸೈನ್ಯನಿಚಯ
ಮಾರೀಚನನಚಯೋದ್ಭ್ರಾಂತಹಾರೀತರಾಜಿತ ಮಲಯುಗಿರಿಯ

೪೭

ಕುದುರೆಗಳು ತುಳಿದೆದ್ದ ಎಲಕ್ಕೆ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಕಾಯಿಗಳ ಹುಡಿಯು
ಸರಿದೊರೆಯ ಕಂಪುಗುವ ಮದಗಜದ ಕಟಗಳಲಿ ಮೆತ್ತಿರ್ದುದಂದು.

೪೮

ಚಂದನದ ಮರಗಳಲಿ ಅಹಿ ಸುತ್ತಿ ಕೊರೆದಿರುವ ಹಳ್ಳಗಳಿಗೆಳೆದು
ಬಿಗಿದಿಭದ ಕಾಲ್ತೊಡರು ಹರಿದರೂ ಕೊರಳ ಹುರಿ ಹರಿಯದಿಹುದು.

೪೯

ದಕ್ಷಿಣದ ದಿಕ್ಕಿನೊಳು ಭಾಸ್ಕರನ ತೇಜವೂ ಕುಗ್ಗಿದವುದೆನಲು
ರಘುವಿನೊಂದಾರ್ಪನಂದಾನದಿಹರಾ ಪಾಂಡ್ಯರದುವೆ ದಿಕ್ಕಿನೊಳು.

೫೦

ತಾಮ್ರಪರ್ಣಿಯ ಬೆರೆಯುವಾ ಮಹೋದಧಿಯ ಹೊಸಮುತ್ತಗಳ ಸುರಿದು
ತಾವೆ ಗಳಿಯಿಸಿದಮಳಯಶವನೀವಂತೆವೋಲಿತ್ತರುರೆಮಣಿದು.

೫೧

ಚಂದನಾಲೀನತಟವೆಸೆಯುವ ದಿಶಾಂಗನೆಯ ಕುಚಯುಗ್ಮವೆನುವ
ಮಲಯದುರ್ದರಗಳೆನುವದ್ರಿಗಳ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದನುಭವಿಸಿ ಸುಖವ.

೫೨

ಸಾಗರನು ದೂರಗೈದುಳಿದಿರುವ ಜಗುಳ್ಳುಡೆಯ ಮೇದಿನಿಯದೊಂದು
ಜಘನದಂತಿರುವ ಆ ಸಹ್ಯವನು ದಾಂಟಿದನಸಹ್ಯಬಲನಂದು.

೫೩

ಪಡುವಣರ ಗೆಲುವಿನೊಳು ತೊಡಗಿ ಹರಹಿದ ಸೇನೆ ತಾನೆಸೆದುದಲ್ತಿ
ರಾಮಶರದಿಂದಬ್ಬಿ ಸರಿದರೂ ಸಹ್ಯವನು ಕೂಡಿತೆನುವಂತೆ.

೫೪

ತೊಡವುಗಳನವನ ಭಯದಿಂದುಳಿದ ಕೇರಳಸ್ತ್ರೀಜನರೊಳಂದು
ಪ್ರತಿಚಾರ್ಣದಂತಿದುರ್ದಾ ಚಮೂತತಿರೇಣು ಕುಂತಳದೊಳೆಸೆದು.

೫೫

ಕೇದಗೆಯ ಹೂಹುಡಿಯ ಹೊತ್ತ ಮುರಲಾನಿಲನು ದಳದ ಬಳಿ ಸುಳಿದು
ಆ ವಾರವಾಣಗಳೆಗೆಸಗಿದನು ಪರಿಮಳದ ಲೇಪನವನಂದು.

೫೬

ಸಂಚರಿಪ ವಾಹಗಳ ಬೆನ್ನಿನೊಳು ಮರ್ಮರಿಪ ವರ್ಮಂಗಳಂದು
ಮಾರುತೋದ್ಧೂತತಾಲೀವನಧ್ವನಿಯ ಮುಚ್ಚಿದವು ಮೊರೆದು.

೫೭

ಖರ್ಜೂರತರುಬದ್ಧಗಜತತಿಯನೆರಗಿದುದು ದುಂಬಿವಿಂಡೊಲಿದು
ಸುರಭಿದಾನೋದ್ಧಾರಿಕಟಗಳಲಿ ಪುನ್ನಾಗಪುಷ್ಪಗಳ ತೊರೆದು.

೫೮

ಅವಕಾಶವನ್ನಿತ್ತನಭ್ಯರ್ಥಿರಾಮನಿಗುದನ್ನಾನನಶ್ಚೆ
ರಘುನರನಿಗಪರಾಂತನರಪನ ನಿಮಿತ್ತದೊಳು ಕರವಿತ್ತನಶ್ಚೆ.

೫೯

ಸೊಕ್ಕೇರಿದಾನೆಗಳು ಕೋಡುಗಳಿಡಿದಾರ್ಪನಂಕಿಸಿರಲಂತು
ಗೆಲ್ಲಂಬಮಂಗೈದನಾ ತ್ರಿಕೂಟಾಚಲಮನದನೆಯೆ ಸಮಂತು.

೬೦

ಬಳಿಕ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದಿಂದಲಿಂದ್ರಿಯರಿಪುವ ಸಂಯಮಿಯದೆಂತು
ಸಾರಸಿಕರನು ಜಯಿಸಲೈದಿದನು ಭೂಮಾರ್ಗದಿಂದೆ ರಘುವಂತು.

೬೧

ಸಹಿಸನವನಾ ಯವನವನಿತೆಯರ ಮುಖಪದ್ಮಮಧುರಮಧುಮದವ
ಸಹಿಸದೊಲಕಾಲಜಲದೋದಯವು ಕಮಲವನ ಕೋಮಲಾತಪವ.

೬೨

ಆ ಧನುಷ್ಪಂಕಾರಮಾತ್ರದೊಳೆ ಅರಿಯನರಿವನಿತು ರಜ ಕವಿಯೆ
ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಶಸ್ತ್ರಬಲದೊಡನೆ ರಘು ತುಮುಲಸಂಗ್ರಾಮವನು ಮೆರೆಯೆ,

೬೩

ಭಲ್ಲಯದೆ ತುಂಡರಿಸಿದಾಶ್ರುಮಯ ಶಿರಗಳಿಂದಲವನಿಯನು
ಜೇನುಹುಳು ಮುಸುರಿದು ಜೇಂಗೊಡಗಳೆಂಬವೊಲು ಮುಚ್ಚಿದನವನು.

೬೪

ಅಳಿದುಳಿದ ನರಪರು ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣಗಳ ತೆಗೆದು ಮೊರೆವೊಕ್ಕರಂದು
ಮಹನೀಯರಾಗ್ರಹವು ಶತ್ರುನತಿಮಾತ್ರದಿಂದಿರದಳಿವುದಹುದು.

೬೫

ದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ವನಂಗಳೊಳು ಕೃಷ್ಣಾಜಿನೋತ್ಕರದ ವಾಸಿನೊಳು ಕುಳಿತು
ವಿಜಯದಾಯಾಸವನು ಮಧುಕುಡಿದು ನೀಗಿದರು ಯೋಧರು ಸಮಂತು.

೬೬

ಭಾಸ್ಕರನು ಕರಗಳಿಂದುದಕವನು ಸೆಳೆವವೊಲು ರಘುನೃಪನುಮಂದು
ಶರಗಳಿಂದರಸರನು ಸೆಳೆಯಲೆಂದುತ್ತ ರಕೆ ನಡಿತಂದನೊಲಿದು.

೬೭

ಸಿಂಧುವಿನ ತೀರದೊಳು ಕಳೆದು ಹೊರಳುವುದರಿಂದಧ್ವದಲಸಿಕೆಯ
ಕುದುರೆಗಳು ಕೊಡಹಿದವು ಕುಂಕುಮದ ಕೇಸರಗಳಂಟಿರುವ ಮೈಯು.

೬೮

ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಿನಿಯರೊಳು ರಘು ತೋರಿದಾರ್ಪಿನೊಂದೆಸಕಮದು ಬಂದು
ಗುರುವಾದುದಾ ಹೂಣರಾಣಿಯರ ಕೆನ್ನೆಯೊಳು ಕೆಂಪೆಸೆಯಲಂದು.

೬೯

ಕಾಂಭೋಜದವನಿಪರು ರಘುವರನ ವೀರ್ಯವನು ಸಹಿಸ ಬಲವಿರದೆ
ಆನೆಗಳ ಕಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕೋಲತರುಗಳೊಡನೆರಗಿದರು ಭರದೆ.

೭೦

ಅಶ್ವರತ್ನಂಗಳುಮನಮಳಧನಕನಕಮುಮನವರಿತ್ತ ರೊಲಿದು
ರಘುನೃಪನನೈಶ್ವರ್ಯ ಸಾರ್ದೊಡಮಹಂಕಾರ ತಾಂ ದೂರಮಿಹುದು.

೭೧

ಗೌರಿಯಯ್ಯನ ಗಿರಿಯನೇರಿವನು ರಘುವರನು ತುರಗದಳವಿರಲು
ಉದ್ಭೂತ ಧಾತುರಜದಿಂದದರ ಶಿಖರವನು ಬೆಳಸಿದಪನೆನಲು.

೭೨

ಗುಹೆಗಳಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಸಮಸತ್ಪ್ರಸಿಂಹಗಳು ಸೇನೆಯಬ್ಬರಕೆ
ಬೆದರದಿಹವೆನ್ನುವೊಲು ನೋಡಿದವು ಕತ್ತುಗಳನಿನಿಸೋರೆಗೈದು.

೭೩

ಭೂರ್ಜದೊಳು ಮರ್ಮರಧ್ವನಿಗೈದು ಬಿದಿರಿನೊಳು ಕೊಳಲುಲಿಯನಾಂತು
ಸುರನದಿಯ ಸೀರ್ಪನಿಯ ತಣ್ಣು ವೆರೆದೆಲರವನನೋಲೈ ಸಿತಂತು.

೭೪

ಕತ್ತರಿಯ ಮಿಗಗಳು ನಮೇರುತರುಭಾಯೆಯೊಳು ಕುಳಿತೆದ್ದ ಕತದೆ
ಕಂಪಿಡುವ ಬಂಡೆಯೊಳು ಬಳಲಿಕೆಯ ನೀಗಿದುದು ರಘುಸೇನೆ ಮುದದೆ.

೭೫

ಸರಳತರುಗಳಿಗೆಳೆದು ಬಿಗಿದಾನೆಗಳ ಕೊರಳ ಸರಪಣಿಯೊಳೆಸೆದು
ವೊಳೆಯುವೋಷಧಿಗಳಿರುಳೆಣ್ಣೆ ಯಿರದುರಿವ ಸೊಡರಾಗರ್ವವಂದು.

೭೬

ಕೊರಳ ಹಗ್ಗಗಳಿಂದ ಸಿಗುರೆದ್ದು ದನು ಕಂಡು ದೇವದಾರುತರು
ಬೀಡುಬಿಟ್ಟೆಡಗಳಲಿ ಕಟ್ಟಿದಾನೆಯ ವೈಯ ಬೇಡರರಿದಪರು.

೭೭

ರಘುಪರ್ಮತೀಯರೊಳು ಘೋರಸಂಗ್ರಾಮವೊಂದೊದಗಿದುರ್ವಲ್ಲ
ಕಣೆ ಕಲ್ಲು ಭಂಡಿವಾಳಗಳಿಂದೆ ಪುಟ್ಟ ಕಿಡಿ ಕಿರ್ಚಿರ್ವಲ್ಲ.

೭೮

ಶರಗಳೆಂದುತ್ಸವಾಖ್ಯರನು ವಿಗತೋತ್ಸವಾಂಕಿತರೆನಾಗೈದು
ಭುಜವಿಜಯಗಾನವನು ಕಿನ್ನರರ ಮುಖದಿಂದೆ ಹಾಡಿಸಿದನಂದು.

೭೯

ಕಾಣಿಕೆಯ ಪಿಡಿಯತೊಡನಿರ್ವರುಂ ಅರಿತರಂದೊಬ್ಬರೊಬ್ಬರನು
ಹಿಮಗಿರಿಯ ಸಾರವನು ರಘುರಾಜನವನಿಪನ ಸತ್ಪವನು ಹಿಮನು.

೮೦

ಅಕ್ಷೋಭ್ಯವೆನಲಿರುವ ನಿಜಯಕೋರಾಶಿಯನು ಹಿಮಗಿರಿಯೊಳಿರಿಸಿ
ಪೌಲಸ್ತ್ಯನಲುಗಿಸಿದ್ರಿಯನು ನಾಣ್ಣಿಸುವೊಲವನಿಳಿದನಂದು.

೮೧

ಪ್ರಾಗ್ಜ್ಯೋತಿಷೇಶ್ವರನು ಲೌಹಿತ್ಯವನು ದಾಂಟಿ ರಘು ಬಂದನೆಂದು
ನಡುಗಿದನು ಆನೆಗಳ ಬಿಗಿದ ಕೃಷ್ಣಾಗರುದ್ರುಮಗಳೊಡನಂದು.

೮೨

ರಥವರ್ತುರಜವೆದ್ದು ಮಳೆಗರೆಯುವಭ್ರದೊಲು ನೇಸರನು ಕವಿಯೆ
ಆದನೆ ತಾಂ ತಾಳದಿರುವಾ ನೃಪನು ತಾಳುವನೆ ಸೇನೆ ಮುಂಬರಿಯೆ.

೮೩

ಕಾಮರೂಪೇಶ್ವರನು ಆನೆಗಳನನ್ಯರನು ಗೆದ್ದವನು ಅಂದು
ಜಿತಸುರಪವಿಕ್ರಮನಿಗೊಲಿದು ಮದಗಜಗಳನೆ ತಂದಿತ್ತನೊಲಿದು.

೮೪

ಕಾಮರೂಪೇಶ್ವರನು ಹೇನುಮಯ ಪೀಠಾಧಿಪೇವತೆಯ ಮಣಿದು
ತಚ್ಚರಣಕಾಂತಿಯನು ರತ್ನಪುಷ್ಪಗಳಿಂದರ್ಚಿಸಿದನೊಲಿದು.

೮೫

ದಿಕ್ಕುಗಳ ಗೆಲಿದಿಂತು ಭತ್ರಶೂನ್ಯಾವನಿಸ ಮೌಳಿಯೊಳಗಂದು
ಸ್ಯಂದನೋದ್ಧೂತರಜವಿರಿಸಿ ರಘು ನಿಜನಗರಿಗೈತಂದನೊಲಿದು.

೮೬

ಸರ್ವಮುಂ ದಕ್ಷಿಣೆಗೆ ಸಲುವಂಥ ವಿಶ್ವಜಿನ್ಮುಖಗೈದನವನು
ಮರಳಿ ಕೊಡಲೆಂದಿರುವ ಸಜ್ಜನರ ಗಳಿಕೆ ದಲ್ ಮೋಡಗಳ ತೆರನು.

೮೭

ಸಚಿವ ಸಹಾಯನು ಸತ್ರಾಂತದೊಳಾ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥನು ಒಲಿದು
ದೊರೆಗಳ ಸೋಲಿನ ಅಳಲನು ಘನತರ ಸತ್ಕ್ರಿಯೆಗಳನಳಿದು
ಇನಿಯರ ವಿರಹದೊಳರಸಿಯರಳಲನು ತಾಳುವರೆಂದರಿದು
ಮರಳಲು ನಿಜಪುರಿಗರಸರಿಗೊಪ್ಪಿ ಗೆಯಿತ್ತನು ತಾನಂದು.

೮೮

ಭತ್ರಧ್ವಜಕಲಶಾಂಕಿತದಡಿಯನು ನೃಪನ ಹಸಾದದೆ ಯೊರೆವುದನು
ಬೀಳ್ಕೊಡುವಂದಿನ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರನಮನಗಳಿಂದಾ ನೃಪಸುತರು
ಮಗುಡದ ಸರದಿಂದುದುರಿದ ಸುಮದ ಮರಂದದ ಕಣಕಾಂತಿಯೊಳಂದು
ಆ ಸಮ್ರಾಟನ ಚರಣದ್ವಯದಂಗುಳಿಯನು ಬೆಳ್ಳನೆ ಬೆಳಗಿದರು.

ಐದನೆಯ ಸರ್ಗ
ಅಜಸ್ಯಯಂವರಾಭಿಗಮನ

೧

ವಿಶ್ವಜಿದ್ಯಜ್ಞದೊಳು ತನ್ನ ಖಿಳಕೋಶನನು
ನಿಶ್ಯೇಷಮೆನಲಿತ್ತ ಭೂಪತಿಯನು
ಗುರುದಕ್ಷಿಣಾರ್ಥಮೆನಲೈದಿದನು ವಿದ್ಯೆಯನು
ಕಲಿತ ವರತಂತು ಶಿಷ್ಯನು ಕೌತ್ಸನು.

೨

ಹೊನ್ನನೆರೆದಿತ್ತು ದರಿನಳವಡಿಸುತ್ತರ್ಥವನು
ಮೃಣ್ಮಯದ ಪಾತ್ರೆಯೊಳು ಅತಿಥಿರತನು
ಕೀರ್ತಿಪ್ರಕಾಶಿತನು ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಕಾಶನನು
ಕರೆತಂದನತಿಥಿಯನನರ್ಘುಗುಣನು.

೩

ಆಸನಾಸೀನನಾದಾ ತಪೋವಿತ್ತನನು
ವಿಧ್ಯುಕ್ತರೀತಿಯೊಳು ಪೂಜಿಸಿದನು
ಮಾನಧನರಗ್ರಣಿ ವಿಧಿಜ್ಞನು ನರೇಶ್ವರನು
ಕೈಮುಗಿದು ಕೃತ್ಯವಿದನಿಂತೆಂದನು.

೪

ರವಿಯಿಂದಲೀ ಜಗಂ ಜೇತನವ ಪಡೆಯುವೊಲು
ಆರಿಂದ ಕಲಿತಹೆಯೊ ಎಲ್ಲ ಕಲೆಯ
ಮಂತ್ರಕೃತ್ ಋಷಿ ಜನರೊಳಗ್ರಣಿಯೆನಿಸ್ವ ಆ
ನಿನ್ನ ಗುರು ಕುಶಲಿಯೆ ಕುಶಾಗ್ರಬುದ್ಧಿ !

೫

ವಾಜ್ಮನಃಕಾಯಂಗಳಿಂದಲಾ ವರತಂತು
ವಾಸವನುಮೆದೆಗೆಡುವನೆನುವೊಲಂತು
ಹಲವುಸಲ ಗಳಿಸಿರುವ ಮೂಬಗೆಯ ತಪಕಂತ-
ರಾಯಂಗಳಿಂದಲಳಿವಿಲ್ಲವಲ್ಲೆ !

೬

ಪಾತೆಗಳ ರಚಿಸುವುದೆ ಮೊದಲಾದ ಯತ್ನದೊಳು
ಮಕ್ಕಳವೊಲಾರೈದು ಬೆಳೆಯಿಸಿರುವ
ಶ್ರಮವ ಪರಿಹರಿಸುತಿರುವಾಶ್ರಮದ ತರುಗಳವು
ಮರುತಾದಿ ಬಾಧೆಗಳನಳಿಯವಲ್ತೆ !

೭

ಹೋಮಕಾರ್ಯಕೆ ತಂದ ದರ್ಭಿಯಾದೊಡಮಗಿದು
ಮುನಿಜನಗಳತ್ತಿಯಲಿ ಮರಿ ಮೇವುದೆ !
ತೊಡೆವಾಸಿನೊಳು ಹೊಕ್ಕುಳೆಳೆವಳ್ಳಿ ಜಗುಳುತಿರು
ವೆರಳೆವರಿ ನಿರಸಾಯದಿಂದೊಗೆವುದೆ !

೮

ನಿಯಮಾಭಿಷೇಕ ತಾನಾವುದರಿನಾಗುವುದೊ
ಪಿತೃತರ್ಪಣಕ್ಕಾವ ಜಲದೊರೆವುದೊ
ಉಂಭಷಷ್ಠಾಂಕಿತದ ಪುಳಿನ ತಾನೆಲ್ಲಿಹುದೊ
ಆ ತೀರ್ಥತೋಯವದು ಶುಭದಿನಿಹುದೊ ?

೯

ವೇಳೆಯೊಳು ಬಂದತಿಥಿಜನರ ಸತ್ಕಾರವನು
ಮೇಣೀ ಶರೀರದುರು ಪ್ರೇಷಣೆಯನು
ನಿರ್ವಹಿಸಲಿರುವಂಥ ವನ್ಯತ್ಯ ಣಧಾನ್ಯವನು
ನಾಡಾಡಿ ತೊಂಡುದನ ಮೇಯದಿಹುದೆ !

೧೦

ಆ ಮಹರ್ಷಿಗಳೊಲಿದು ಕಲಿಸಿ ನಿನಗೆಲ್ಲ ವನು
ಗೃಹಿಯಾಗಲನುಮತಿಯನಿತ್ತರೇನು !
ಭಾವಿಸೆ ಸಕಾಲವಿದು ಸರ್ವೋಪಕಾರಾರ್ಹ
ದೀ ದ್ವೀತೀಯಾಶ್ರಮವ ತಳೆಯೆ ನೀನು !

೧೧

ನೀಂ ಬಂದನಾತ್ರದಿಂದೆನ್ನಮನ ತೃಪ್ತಿಯನು
 ತಾಳದೆಯೆ ಆಣತಿಯ ಪಾರುತಿಹುದು
 ಗೌರವಿಸಿ ಬಾರೆಂದು ಮುನಿ ನಿನ್ನ ಕಳುಹಿದನೊ
 ನೀನೆ ಮೇಣ್ ಬಂದಿಹೆಯೊ ಅಡವಿಯಿಂದೆ ?

೧೨

ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಯನರಿತು ಧನ ಬೀಯವಾದುದನು
 ರಘುವರನುದಾರೋಕ್ತಿಗಂದು ತಾನು
 ತನ್ನಿಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯೊಳು ದುರ್ಬಲಮನೋರಥನು
 ವರತಂತುಶಿಷ್ಯನಿರದಿಂತೊರೆದನು.

೧೩

ನೀನೊಡೆಯನಾದಂದು ದುಗುಡವೆಮಗೆತ್ತಣದು
 ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿಹೆವು ನಾವೆಲ್ಲರಿಂದು
 ರವಿ ಬೆಳಗುತಿರುವಂದು ಕತ್ತಲೆಯ ಮೊತ್ತವದು
 ಜನರ ಕಣ್ಣಿನೆಂತು ಮುಸುಕಲಹುದು ?

೧೪

ತೋರ್ಪುದು ಕುಲೋಚಿತವು ಭಕ್ತಿಯನು ಪೂಜ್ಯರೊಳು
 ಹಿರಿಯರನು ಮೀರಿರುವೆ ನೀನಿದರೊಳು
 ಕಾಲಮಿಂಚಿರಲಿಂದು ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೈತಂದು
 ಬೇಡಿದನೆಂದಾನು ದುಃಖಿಸುವೆನು.

೧೫

ನೀನಂದು ಸಜ್ಜನರಿಗೈಸಿರಿಯನೆರೆದೆರೆದು
 ದೇಹಮಾತ್ರದೊಳಿಂತು ತೋರುವಂದು
 ವನವಾಸಿಗಳಿಗಿಖಿಳ ಫಲವಿತ್ತು ತಾನೊಂದು
 ಕಾಂಡದಿಂದುಳಿದ ನೀವಾರವೆಂದು.

೧೬

ಸಾರ್ವಭೌಮನು ನೀನು ಮಖಜದಾರಿದ್ರ್ಯವನು
ಪಡೆದಿಂತು ಶೋಭಿಸುವುದೊಳಿತವ್ವುದು
ಪರಿವಿಡಿಯಿನಮರಗಣ ಕುಡಿದುದರಿನಾದಮೃತ
ಸಂಕ್ಷಯಮೆ ವೃದ್ಧಿಯಿಂ ಶ್ಲಾಘ್ಯಮಹುದು.

೧೭

ಅಂತದರಿನನ್ನೆವರ ವೆರತೆಸಕಮಿರದವನು
ಗುರ್ದರ್ಥಕನ್ಯರನು ಬೇಡಿದವನು
ಒಳಿತಕ್ಕೆ ನಿನಗಿಂದು ಚಾತಕಮುಮೆರೆದಪುದೆ
ನೀರಿರದ ಶಾರದಾಂಬುದವ ಬರಿದೆ !

೧೮

ಇಂತೆಂದು ತೆರಳಲುದ್ಯುಕ್ತನಾದಾತನನು
ವರತಂತು ಶಿಷ್ಯನನು ತಡೆದು ನೃಪನು
ನೀಂ ಗುರುವಿಗೀವುದಿನ್ನಾವುದೇನೆನುವುದನು
ಪೇಳೆಂದು ನೀನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡನು.

೧೯

ವಿಧ್ಯುಕ್ತರೀತಿಯಿಂದಧ್ವರವ ಗೃದನನು
ಪೂಜ್ಯನನು ಮಮಕಾರವರ್ಜಿತನನು
ಕುರಿತಂತು ಪ್ರಸ್ತುತವನೊರೆದನು ವಿಚಕ್ಷಣನು
ಸಕಲ ವರ್ಣಾಶ್ರಮನಿಯಾಮಕನನು.

೨೦

ವಿದ್ಯೆಯನು ಕಲಿತಂದು ಬೇಡಿದನು ಪೇಳೆಂದು
ನಿನಗೆ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಯನೆಂತೀವುದೆಂದು
ಚಿರಕಾಲ ನೀಂಗೈದ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಸಾಕೆಂದು
ವರತಂತು ಮೊದಲದನೆ ಗಣಿಸಿದನು.

೨೧

ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದೊಗೆದ ರೋಷದಿಂದಾಡಿದನು
 ಕೊಂಡುಬಾ ನಾಲ್ಕು ಮೇಣ್ ಹತ್ತುಕೋಟಿ
 ನನ್ನೊಂದು ಬಡತನವನೆಣಿಸದೆಯೆ ಬೀಡಿದನು
 ವಿದ್ಯೆಗಳ ಪರಿಸಂಖ್ಯೆಗೆಂದು ಸಾಟಿ.

೨೨

ನೀನಿಂದು ಪ್ರಭುಶಬ್ದ ಶೇಷನೆಂದಿತಾನು
 ನಿನ್ನ ಘೃಪಾತ್ರೆಯಿಂದರಿತಿರುವೆನು
 ಶ್ರುತಮಾಲ್ಯದ ಪ್ರೇತರತ್ನದಿಂದಾನಾನು
 ನಿನ್ನನು ಪಟಗಳಿಗೊಳಿಸಲೊಪ್ಪದಿಹೆನು.

೨೩

ದ್ವಿಜರಾಜತೇಸನು ಜಗದೇಕನಾಯಕನು
 ದುರಿತದೂರೇಂದ್ರಿಯವ್ಯಾಪಾರನು
 ವೇದವಿದ್ವರವರ್ಣಿಯಿಂದಲಾವೇದಿತನು
 ಕೌತ್ಸನನು ಮತ್ತಿಂತು ನುಡಿಯಿಸಿದನು.

೨೪

ರಘುವಿನಿಂದಿಷ್ಟಾರ್ಥವನು ಪಡೆಯದೈದಿದನು
 ಗುರ್ದಾರ್ಥವನ್ನೆರೆದ ವೇದವಿದನು
 ಪೆರತೊರ್ದದಾತ್ಮವನು ಕುರಿತು ತೆರಳಿದನವನು
 ಎನುವ ಪೊಸಪಳಿಯೊಂದ ನಾನೊಲ್ಲೆನು.

೨೫

ನಿನ್ನೊಂದು ಕೋರಿಕೆಯನೀಡೇರಿಪನ್ನೆವರ
 ಮಹರ್ಷಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಗ್ನಿವೋಲು
 ಪೂತನುತಮಾದೆನ್ನ ತ್ರೇತಾಗ್ನಿಶಾಲೆಯೊಳು
 ನೀನಿರಯ್ ಕೌತ್ಸ ದಿನವೆರಡುಮೂರು.

೨೬

ಆ ಅಗ್ರಜನ್ಮನಂದಂತಾಗಲೆಂದೊರೆದು
ತರಿಸಂದ ಸಂಗರವನೊಪ್ಪಿದನು
ಧರೆಯ ಧನವೆಲ್ಲವನು ಕೊಂಡುದರಿನರ್ಥವನು
ರಘು ಧನಪನಿಂದೆಳೆಯಲೆಳಸಿದನು.

೨೭

ವಾಸಿಷ್ಠಮಂತ್ರದುಕ್ಷಣಜಪ್ರಭಾವದೊಳು
ಜಲಧಿಯೊಳು ನಭದೊಳು ಮಹೀಧರದೊಳು
ತದ್ರಥಂ ಆ ಮರುತ್ಸಾಸಖವಲಾಹಕನವೊಲು
ಚರಿಸಿದಪುದೆಡರಿಲ್ಲದಂತೆವೋಲು.

೨೮

ಆ ಬಳಿಕ ಬೈಗಿನೊಳು ವಿರನು ವಿನಿರ್ಮಲನು
ಸಾಮಂತದೊರೆಯಂತೆ ಹರಸಖನನು
ಪರಿಗಣಿಸಿ ಜಯಿಸಲೆಂದಾಂತನು ವರೂಥವನು
ರಘುವರನು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಸಜ್ಜಿತವನು.

೨೯

ಬೆಳಗಿನೊಳು ಪಯಣಕಣಿಗೈಯಲಿರುವರಸನನು
ಬೊಕ್ಕಸದ ಮನೆಯವರು ಬಂದು ಕಂಡು
ಹೊನ್ನಮಳೆ ನಡುಮನೆಯೊಳಾಗಸದಿನಾದುದನು
ಪೇಳಿದರು ತಾವಂತೆ ಬೆರಗುಗೊಂಡು.

೩೦

ಧಾಳಿಯಿಟ್ಟಿದುರಿಸುವ ಮುನ್ನಮೆ ಧನಾಧಿಪನು
ಸುರಿಯಿಸಿದ ಹೊನ್ನನು ಧರಾಧೀಶನು
ಆ ವಜ್ರಖಂಡಿತಸುಮೇರುಪಾದದೊಲಿರುವ
ರಾಶಿಯನು ಕೌತ್ಸಗಂದಿತ್ತನವನು.

೩೧

ಗುರ್ದ್ವಾರಕಧಿಕವನು ಬಯಸದಿಹ ಯಾಚಕನು
 ಅರ್ಥಿಕಾಮಾಧಿಕವನೀವ ನೃಪನು
 ಸಾಕೇತವಾಸಿಜನರಾ ಇರ್ವರನುಮಂದು
 ಪೊಗಳಿದರು ಅಭಿನಂದನೀಯರೆಂದು.

೩೨

ನೂರಾರು ಒಂಟಿಗಳು ಮೇಣ್ ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆಗಳು
 ಹೊನ್ನುಗಳ ಹೊರೆಹೊತ್ತು ಸಾಗುವಂದು
 ತಲೆವಾಗಿ ನಿಂದಿರುವ ಜನಪನನು ನುಡಿಸಿದನು
 ಕೈಯಿಂದೆ ಮೈದಡುವುತಾ ಕೌತ್ಸನು.

೩೩

ಸದ್ವೃತ್ತದೊಳಗರಸು ನೆಲಸಿದಂದಿಳೆ ತಾನು
 ಕಾಮಿತವನೀಯುವುದು ಚೋದ್ಯವೇನು !
 ಸ್ವರ್ಗವೂ ನಿನಗಿಂದು ಸುರಿದುದಿಷ್ಟಾರ್ಥವನು
 ತವನುಹಿಮೆ ಊಹೆಗುನುತೀತಮಹುದು.

೩೪

ಸರ್ವಶುಭಫಲಗಳನು ಪಡೆದ ನಿನಗೇನರಕೆ
 ಪುನರುಕ್ತವೆನಿಸೀತು ಬೇರೆ ಹರಕೆ
 ಸುಗುಣಿ ನಿನ್ನನು ನಿನ್ನ ಜನಕ ಪಡೆದಂದದೊಳು
 ಪಡೆ ಮಗನನಾತ್ಮಾನುಗುಣನ ನೀನು.

೩೫

ಹರಸುತಂದಿಂತೆಂದು ರಘುವಹಾರಾಜನನು
 ಗುರುವಿನೆಡೆಗೈತಂದನಾ ವಿಪ್ರನು
 ಜೀವಕುಲವಿನಿಂದಲಾನುವೊಲು ತೇಜವನು
 ಸುತಲಾಭಹರ್ಷಿತನು ನೃಪನಾದನು.

೩೬

ಬ್ರಾಹ್ಮೀಮುಹೂರ್ತದೊಳು ಹೆತ್ತಳಂದಾದೇವಿ
 ಆ ಕುಮಾರೋಪಮಕುಮಾರಕನನು
 ಅದರಿಂದಲಾ ಪಿತನು ಬ್ರಹ್ಮನಾಮವನೋವಿ
 ಆತ್ಮಜನ್ಮನನು ತಾನಜನೆಂದನು.

೩೭

ಓಜಸ್ವಿರೂಪಮದೆ ವೀರೈಯುಂ ಆತನದೆ
 ಅದುವೆ ನೈರ್ಗುಣಕಮಹೋನ್ನತತ್ವಂ
 ಹೆಜ್ಜೊಡರ ಬಳಿಹಿಡಿದು ಹೊತ್ತಿಸಿದ ದೀಪದೊಲು
 ಸುತನಿರ್ದನಯ್ಯನಿನಭಿನ್ನನೆನಲು.

೩೮

ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯನು ಗುರುಮುಖದೆ ಗಳಿಸಿದನು
 ಹರಿಯದೊಳು ಹೊಸಹೊಗರನಾಂತೆಸೆದನು
 ಬಯಸಿಯುಂ ರಾಜ್ಯರಮೆಯಾತನನು ಧೀರಿಯೊಲು
 ಗುರುವಿನೊಂದಾಜ್ಞೆಯನಪೇಕ್ಷಿಸಿದಳು.

೩೯

ಅಜಕುಮಾರನನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳಲಾತುರನು
 ಕೃಥಕೈಶಿಕೇಶ್ವರನು ಭೋಜನೈಪನು
 ಇಂದುಮತಿಸೋದರಿಯ ಆ ಸ್ವಯಂವರಕವನು
 ತನ್ನಾಪ್ತದೂತನನು ಕಳುಹಿಸಿದನು.

೪೦

ಭೋಜನೊಳು ರಘು ನೆನೆದು ಶ್ಲಾಘ್ಯಸಂಬಂಧವನು
 ಸುತನಮುದ್ವಾಹಾರ್ಹದಶನು ಎಂದು
 ಸೇನಾಸಮೇತನಾದೀತನನು ಕಳುಹಿದನು
 ಸಂಪತ್ಸವ್ಯದ್ಧಿಯ ವಿದರ್ಭಪುರಿಗೆ.

೪೧

ಡೇರಿ ಮೊದಲಾದುವನು ರಚಿಸುತುಪಚರಿಸಿದರು
 ನಜರು ಮೊದಲಾದುವನು ಜನರಿತ್ತರು
 ಅರಸುಮಗನಾದಾರಿ ಬಯಲುಸೀಮೆಯೊಳಿಂತು
 ಉಪವನ ವಿಹಾರನಿಭವೆನಲಾಯಿತು.

೪೨

ತಣ್ಣನೆಯ ಸೀರ್ಪನಿಯ ನರ್ಮದೆಯ ದಡದೆಡೆಯ
 ಗಾಳಿ ಚಲಿಯಿಸುತಿರುವ ಬಿಲ್ವನಿಚಯ
 ಕಣ್ಣೊಪ್ಪಲದರ ಬಳಿ ಹುಡುಕೊಳೆಯ ಬಾವುಟದ
 ಬಳಲಿರುವ ಸೇನೆಯನು ತಂಗಿಸಿದನು.

೪೩

ನೀರಿನೊಳು ತಾನಿಳಿದ ತಾಣವನು ಸೂಚಿಸುತ
 ದುಂಬಿಗಳು ಮೇಲುಗಡೆ ಸುತ್ತ ಮೊರೆಯೆ
 ತೊಳೆದ ದಾನಾಮಲದ ಗಂಡ ಭಿತ್ತಿಯ ತಳೆದು
 ಕಾಡಾನೆಯೊಂದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದಿತು.

೪೪

ಮೇಲ್ಮೊಗದ ಕರಿಗೆರೆಯ ಬಣ್ಣ ವೆಸೆಯುತ್ತಿರುವ,
 ಶಿಲೆ ತಗುಲಿ ಮೊಂಡಾದ ಗಜದಂತವು;
 ಋಕ್ಷವದ್ಗಿರಿಸಾನು ಕೇಳಿಯನು ಸೂಚಿಪುದು
 ಗಿರಿಧಾತು ನೀರಿನಿಂದಳಿಸಿದ್ದರು.

೪೫

ಸೊಂಡಿಲನು ವೇಗದಿಂದೊಳಗೆಳೆದು ಹೊರಚಾಚಿ
 ಭೀಳಿಡುತೆ ಪೆರ್ದೆಯನಪ್ಪಳಿಸುತೆ
 ತೀರಾಭಿಮುಖಿಯಾದ ನನ್ಯಕರಿ ಮೆರೆದವುದು
 ಗಜಶಾಲೆಯಗುಳಿಯನು ಮುರಿಯುವಂತೆ.

೪೬

ಹಾವಸೆಯ ಮಂಜರಿಯ ಜಾಲ ಮುಚ್ಚಿದ ಮೈಯ
 ಗಿರಿಯಂಥ ಹೇರಾನೆ ದಡಕ್ಕೆದಿತು
 ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲಮಾದಾಮಹಾವೂರ
 ಆ ಬಳಿಕ ದಡಕೆ ಬಂದಸ್ಪಳಿಸಿತು.

೪೭

ನೀರಿನೊಳಗದ್ದಿ ದೊಂದರೆ ಚಣದೊಳಾರಿದೊಲು
 ತೋರ್ದ ಮದದುರ್ದಿನ ಶ್ರೀಯುಮಂದು
 ಊರಾನೆಗಳ ಕಂಡು ಮೇರೆವರಿದುಕ್ಕಿದುದು
 ಆ ಒಂಟಿಸಲಗದ ಕಪೋಲತಲದೆ.

೪೮

ಏಳೆಲೆಯ ಬಾಳೆಗಳ ಸೊವಡಿನೊಂದೇಳಿಗೆಯ
 ದುಸ್ಸಹದ ಮದಜಲವನಾಘ್ರಾಣಿಸಿ
 ಮೇಲಣಾಧೋರಣರ ಯತ್ನಗಳಿಗಂಜದೆಯೆ
 ಆ ಸೇನೆಯಾನೆಗಳು ಮೊಗಮುರಿದವು.

೪೯

ಉರುಳಿದವು ಕಂಬಗಳು ಓಡಿದವು ಕುದುರೆಗಳು
 ಮುರಿವಡೆಯಲಚ್ಚುಗಳು ರಥ. ಬಿದ್ದವು
 ಬೆದರಿದರು ರಾಮೆಯರು ಬೆದರಿದರು ಸೈನಿಕರು
 ನಿಮಿಷದೊಳು ಪಡಲಿಟ್ಟಿತಜಶಿಬಿರವು.

೫೦

ತಗದು ಕಾಡಾನೆಯನು ಕೊಲುವುದರಸಂಗೆಂದು
 ತನ್ನೆದುರು ಬರುತಿರುವ ಮದಗಜವನು
 ಮರಳಿಸುವೆನೆಂದಜನು ಮೊನೆಮುರಿದ ಕಣೆ ತೆಗೆದು
 ನಸು ಎಳೆದು ಶ್ರುತವಾನನದನೆಚ್ಚನು.

೫೧

ಇಸಲೊಡನೆ ಕಾಡಾನೆ ನಾಗರೂಪವನುಳಿದು
 ನಡೆ ನೋಡೆ ಸೈನಿಕರು ಬೆರಗುವಡೆದು
 ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಕಾಂತಿಮಯದೆಡೆಯ ರಮಣೀಯತೆಯ .
 ವೈಮುಚರರೂಪವನು ಪಡೆದುದಂದು.

೫೨

ತನ್ನ ಮಹಿಮಾಬಳದೊಳಾಬಳಿಕ ಖೇಚರನು
 ಸುರಕುಜದ ಹೂತರಿಸಿ ಅಜನಿಗರೆದು
 ಎದೆಯ ಮುತ್ತಿನಹಾರ ಸುಲಿಪಲ್ಲ ಬೆಳಕಿನೊಳು
 ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರಲಾ ವಾಗ್ಮಿಯಿಂತೆಂದನು.

೫೩

ಹಮ್ಮುವಡೆದನ್ನನು ಮತಂಗಋಷಿ ಶಪಿಸಿದನು
 ಪಡೆದನು ಮತಂಗಜಶರೀರವಿದನು
 ಪ್ರಿಯದರ್ಶನಾಭ್ಯಗಂಧರ್ವಪತಿ ನಂದನನು
 ನಾಂ ಪ್ರಿಯಂವದನೆಂದು ತಿಳಿಯೆನ್ನನು.

೫೪

ಆ ಬಳಿಕ ಅಡಿಗೈರಗಿ ಬೇಡುತ್ತಿರಲಾತನನು
 ಕಡೆಗೆ ಮುನಿ ಶಾಂತಿಯನು ತಳೆದನವನು
 ಬೆಂಕಿಯುರಿ ತಗುಲಿದರೆ ನೀರು ಬಿಸಿಯಾಗುವುದು.
 ತಣ್ಣದಕೆ ಸಹಜಗುಣವಲ್ಲವೇನು !

೫೫

ನಿನ್ನ ಕುಂಭಸ್ಥಲವನಿಕ್ಷ್ವಾಕುವಂಶಜನು
 ಎಂದಜನು ಶರಮುಖದೆ ಭೇದಿಸುವನು
 ಅಂದು ನೀನೀನಿನ್ನ ಮನ್ನಣೆಯ ದೇಹವನು
 ತಳೆವೆಯೆಂದೊರೆದನು ತಪೋವಿತ್ತನು.

೫೬

ಧೀರ ನಿನ್ನನು ನೆನೆದು ಚಿರಕಾಲ ಹಾರಿದೆನು
ಬಂದು ಶಾಪವನಿಂದು ಕಳೆದೆ ನೀನು
ನನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಪದವ ಪಡೆದುದಕೆ ಬೆಲೆಯೇನು
ಉಪಕಾರವೆಸಗದಿರೆ ಮರಳಿ ನಾನು.

೫೭

ಗಾಂಧರ್ವಸಮ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವಿದನೀಯುವೆನು
ಒರೆವೆ ತುಡುವಿಳಿಯಿಸುವ ಮಂತ್ರಗಳನು
ಶರವನಿದನೆಸೆವನನಿಗತಿಹಿಂಸೆಯಾಗದೊಲು
ಜಯವನಿತೆಯಪ್ಪುವಳು ಚಾಚಿ ತೋಳು.

೫೮

ಕೊಲಲೆಂದು ಮನದಂದೆನೆನುವ ಲಜ್ಜೆಯನುಳಿದು
ಹೊಡೆವಂದು ಕರುಣೆಯನೆ ತಳೆದೆ ನೀನು
ವಿರತೊಂದನೆಣ್ಣದಿರು ಕಾಠಿಣ್ಯವೆಸಗದಿರು
ಪತಿಕರಿಸುತ್ತಸ್ತವನು ದಯವ ತೋರು.

೫೯

ವೃಷಸೋಮನಸ್ತ್ರವಿದನಂತಾಗಲೆಂದೊರೆದು
ಅಮಲಸೋಮೋದ್ಭವೆಯ ಜಲದೊಳಂದು
ಚಮನಮಂಗೈದು ಬಡಗುಮೊಗದೊಳು ನಿಂದು
ಮಂತ್ರವನು ಖಚರನಿಂದಾಂತನೊಲಿದು.

೬೦

ಕೈವಯೋಗದೊಳಂತು ಸಖ್ಯಮನಚಿಂತ್ಯಮನು
ದಾರಿಯೊಳು ಪಡೆದಿರ್ವರೊಳಗೊರ್ವನು
ಕೈತ್ರರಥಕೈದಿದನು ಸೌರಾಜ್ಯತೋಭಿಯನು
ಮಾಗಧವನ್ನೆದಿದನು ವೆರತೋರ್ವನು.

೬೧

ನಗರೋಪಕಂಠದೊಳು ತಂಗಿದಜರಾಜನನು
 ಆಗಮನಸಂಜನಿತಹರ್ಷಯುತನು
 ಶಶಿಯ ಕಂಡುಬ್ಬುವಲೆಯಿಂದಬ್ಬಿಯೇಳುವೊಲು
 ಕ್ರಥಕೈಶಿಕೇಶ್ವರನು ಇದಿರೆಳ್ಳನು.

೬೨

ಆಳಿನೊಲು ಮುಂದೆನಡೆದಾ ಅಜಕುಮಾರನನು
 ಪುರವೊಗಿಸಿ ಸಿರಿಯಿತ್ತು ಭೋಜನೃಪನು
 ಅಜನೆ ಮನೆಯಜಮಾನ ಭೋಜನಾಗಂತುಕನು
 ಎಂದೆಲ್ಲರರಿಯುವೊಲು ಸೇವಿಸಿದನು.

೬೩

ಹೊರಗಡೆಯ ಮೂಡಣದ ಬಾಗಿಲಿನೊಳಿರಿಸಿರುವ
 ಪೂರ್ಣಕುಂಭಗಳಿಂದಲೆಸೆಯುತಿರುವ
 ನವರಾಜಭವನದೆಡೆಗೊಯ್ದರು ರಘೂಜನನು
 ಅಧಿಕಾರಿಪುರುಷರ್ಕಳೊಲಿದು ಮಣಿದು.

೬೪

ಶೈಶವಾನಂತರದ ಯೌವನಾವಸ್ಥೆಯೊಳು
 ಮನ್ಮಥನು ದೇಹದೊಳು ನೆಲಸಿದನು.
 ರಘುಮಹಾರಾಜನಿಭನಾದಜಕುಮಾರಕನು
 ಆ ರಾಜಭವನದೊಳು ನೆಲಸಿದನು.

೬೫

ಬಲಿದ ಹೆಗಲೊಳು ಕಿವಿಯ ಕುಂಡಲವುಕುತಿರುವಂದದೊಳು
 ಮಲಗಿರುವಜನನು
 ಹೊದಿದ ಹೊದಿಕೆಯನೆಳೆವ ಭರದೊಳು ಮೈಯಗಂಧದ ಲೇಪವಳಿ
 ಸಿರುವಜನನು
 ಸಮವಯಸ್ಕರುದಾರವಚನರು ವಂದಿಮಾಗಧರುಲಿಯುತುಪ್ಪಡನಾಡನು
 ಉದಯಕಾಲದೊಳೆಳ್ಳಿರಿಸಿದರು ಅರಿವಿನತಿಶಯದಿಂದಲೊಪ್ಪುವ ನೃಪನನು.

೬೬

ಇರುಳುಸಂದುದು ಮತಿಮತಾಂವರ ಭರದೆ ಸೆಜ್ಜೆಯ ತೊರೆದು ನೀನಿರ
 ದೇಳ್ಳುದು
 ಇಳೆಯ ಹೊರೆಯನು ಅಜನು ನಿನ್ನಿಬ್ಬರೊಳು ಸರಿಹಸುಗೆಯೊಳು ಪಾಲ್ಗೆ
 ದಿತ್ತನು
 ಅತ್ತಣೆಡೆಯೊಳದೊಂದು ಕಡೆಯೊಳು ನಿನ್ನ ಗುರುವದನಾಂತು ಮೆರೆದಿಹ
 ನಾತನು
 ಇತ್ತಲದರಿನ್ನೊಂದು ತುದಿಯನು ಹೊತ್ತು ಮೆರೆವುದಕಿದಿಗೊ ನೀನಿಂ
 ದೇಳ್ಳುದು.

೬೭

ಇರುಳು ನಿಂದ್ರಾವಶನು ನೀನಿರಲದನು ನೋಡುತಲಬಲೆ ಖಂಡಿತೆಯಂದದೆ
 ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕಟ್ಟಿರಕವನು ನಿನ್ನೊಳು ತೋರುತಿಡುಂ ಮುನಿದು ನೋಡದೆ
 ನುಡಿಸದೆ
 ಆವನೋರ್ವನನೈದಿ ಬಿನದಂಗೊಂಡಳಾ ವಿಧುವಾತನುಂ ಕಳೆಗುಂದುತೆ
 ನಿನ್ನ ಮೊಗದೈಸಿರಿಯ ಬಿಡುತಿಹನತ್ತ ಪಡುವಣ ದಿಕ್ಕಿನಂತದೊಳಿಳಿಯುತೆ.

೬೮

ಸಿರಿಯನೆಸೆಯುವ ತರಳ ಪರುಷೇತರದ ತಾರಕೆವೆರೆದ ಕಣ್ಣೊತೆಯೊಂದಿದು
 ಬವರಿದಿರುಗುವ ದುಂಬಿವರಿಯುದರದೊಳು ಮೆರೆಯುವ ಬಿರಿದ ತಾವರೆ
 ಯೊಂದದು
 ಇಂತು ತಾವೆರಡೆಂದು ಸಮಕಾಲದೊಳು ಹಿರಿಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗುತರಳುತೆ ಬೀಗುತೆ
 ಮತ್ತೆ ಓರೊಂದರೊಳು ಸರಿದೊರೆಯಂತೆ ಮೆರೆಯಲಿ ಸೊಬಗನೆಲ್ಲೆಡೆ
 ಸೂಸುತೆ.

೬೯

ನಸುಕಿನೆಲರಿದೊ ನಿನ್ನ ಸುಯ್ಯೊಲರೊಂದು ಸಾಜದ ಕಂಪನೆಳಸುತೆ ಬೀಸುತೆ
 ಪರರ ಗುಣಗಳ ನೆರವೊಳಾದೊಡಮದನು ಪಡೆದಪೆನೆಂದು ಆಶಿಸುತೊಯ್ಯನೆ
 ಮರಗಳೊಳು ತೊಟ್ಟುಡಿದ ಹೂಗಳ ನರುದೊಡಂಬಿಯನಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು
 ಸುಮ್ಮನೆ
 ಅರುಣಕಿರಣಗಳಿಂದಲರಳಿದ ಸರಸಿಜಂಗಳನೆನೆದು ತಳ್ಳಿವುದೊಯ್ಯನೆ.

೭೦

ಚೆಂದದಿಂದಿಹ ತರುಗಳೋಳಿಯ ಹೊಳೆವ ನಳನಳಿಪೆಳೆಯ ಚಿಂದಳಿರೆಡೆ
ಯೊಳು.
ಹೊಳೆದ ಮುತ್ತಿನ ಮಣಿಯ ತೆರದೊಳು ಬೆಳ್ಳನೆಸೆಯುವ ಹಿಮದ ಮಣಿ
ಗಣವಿಂತಿದು
ಅಜಕುಮಾರನೆ ಚಿಲುವು ಸೂಸುವ ನಿನ್ನ ನಳನಳಿಪೆಳೆಯ ಚಿಂದುಟ
ಯೆಡೆಯೊಳು.
ದಂತಕಾಂತಿಯನಾಂತು ಮೆರೆಯುವ ಮುಗಳನಗೆಯ ವಿಲಾಸದಂದದೊ
ಲೆಸುವುದು.

೭೧

ಮೂಡುವೆಸೆಯೊಳು ನೇಸರುದಯಿಸುತಾರ್ಪಿನಿದೈತರುವ ಮುನ್ನಮೆ
ನೋಡಿದೊ.
ಅರುಣನಡಿಯಿಟ್ಟಿದಿಗೊ ಕತ್ತಲೆ ನೊತ್ತವೆಲ್ಲನನೋಡಿಸಿರುವನು ಬೇಗನೆ
ಅಂತೆ ದಲ್ ಹೇ ವೀರವರ ಕಟ್ಟುಗ್ರರಣದೊಳು ನುಗ್ಗಿ ಕೊಚ್ಚುವೆ ನೀನೆನೆ
ಗುರುವು ಭರದಿಂದೆದುರು ಬೀಳುತಲರಿಸಮೂಹವನೇನು ತಾನೆಯೆ ತರಿವನೆ

೭೨

ಕೊಡಹುತೆರಡುಂ ಪಕ್ಕಗಳನಿದೊ ಜಡವನುಳಿಯುತೆ ನಿದ್ಧೆ ತಿಳಿದೆಚ್ಚತ್ತವು
ನಿನ್ನ ಸೇನೆಯ ಕರಿಗಳಿದಿಗೋ ಸಂಕಲೆಯ ಸರಪಳಿಯ ದನಿಗೈದ್ದೆವು
ಎಳೆಯ ನೇಸರಿನರುಣಕಾಂತಿಯೊಳದ್ದಿದಿವುಗಳ ದಂತಕೋಶಗಳೆಸದಿವೆ
ಮದಿಸಿದಂದಾ ಗಿರಿಯ ಗೈರಿಕತಟವನೊಡೆದಂದೆಸೆಯುವಂದದೊಳೊಪ್ಪಿವೆ.

೭೩

ಸರಸಿಜಾಂಬಕ ನೋಡು ನೋಡೀ ದೀರ್ಘಪಟಮಂಡಲದೆ ಬಿಗಿವಡೆ
ದೆಸೆಯುವ
ಈವನಾಯುಜದಶ್ಚನಿವಹವು ನಿದ್ಧೆಗೊಡಹುತಲೆದ್ದು ಮುಂಗಡೆಯೊಪ್ಪುವ
ತಿನ್ನಲೊಟ್ಟಿದ ರಾಶಿಸೈಂಧವಶಕಲಸಂಕುಲಕಿದಿಗೊ ಬಾಯೊಡ್ಡಿರುವುವು
ಮತ್ತಮದನೀ ಬಾಯ ಉಸುರಿನ ಬಿಸಿಯ ಹಬೆಯೊಳು ಮಲಿನಗೊಳ
ಸುತಲಿರುವುವು.

೭೪

ಪೂಜೆಮಾಡಿರುವರಲಸರದೊಳು ಸಂದು ಸವನಿಸಿ ತಿನನ ಕಿರಣಕೆ ಬಾಡಲು
ಕಿರಣಕಾಂತಿಯನುಳಿದು ಮಸುಕಾಗಿಹುದು ಹೊತ್ತಿ ಸಿದುರಿವ ಸೊಡರಿದು
ನೋಡಲು

ಸವಿಯ ತನ್ನುಲಿಯಿಂದೆ ನಿನ್ನೀ ಪಂಜರದಗಿಣಿಯಿದಿಗೊ ಆಲಾಪಿಸುತಿದೆ
ನಿನ್ನನೆಳ್ಳರಗೊಳಿಸಲೆಂದೊಲಿದಾವು ಹಾಡುವ ನುಡಿಯನೆಲ್ಲವ ಕೇಳುತೆ.

೭೫

ಎಂದು ಸವಿನುಡಿಯಿಂದೆ ಹಾಡುವ ವಂದಿಪುತ್ರರ ನುಡಿಯ ಕೇಳಿ ಕುಮಾರನು
ನಿದ್ದೆಯಿಂದೆಳ್ಳತ್ತು ನೋಡಿದನುಪ್ಪವಡಿಸಿದನುಳಿದು ಭರದೊಳು ಹಾಸನು
ಮಧುರ ಮದರವಂದಿದೆ ನಿನದಿಸುವಂಚಿವಿಂಡುಗಳುಲಿಯನಾಲಿಸಿ
ಭರದೊಳು.

ಮೆರೆವ ಗಂಗೆಯ ಮರಳುಹಾಸನು ಸುಪ್ರತೀಕವು ಉಳಿಯುತ್ತೇಳುವತೆರ
ದೊಳು.

೭೬

ಬಳಕ ಶಾಸ್ತ್ರದೊಳೊರೆದ ತೆರದೊಳು ಅಜನು ದಿನಮುಖದುಚಿತವಿಧಿಗಳ
ಸಲಿಸುತೆ

ಆ ಸ್ವಯಂವರಕುಚಿತನೆನಿಸುವ ಕುಶಲವಿರಚಿತವೇಷಭೂಷದೊಳೊಪ್ಪುತೆ
ವರಣಮಂಟಪದತ್ತಲೈದಿರುವರಸುಕುವರರ ಬಳಗವೆಸೆದಿರುವೆಡೆಯನು
ಮೆರೆವ ಕಣ್ಣೆವೆದುರುಗಲೊಪ್ಪುವ ಚಿಲುವುನೋಟವ ನೋಡುತ್ತವನೆ ತಂದನು.

ಅರನೆಯ ಸರ್ಗ
ಸ್ವಯಂವರವರ್ಣನೆ

೧

ರಾಜೋಪಚಾರದಿಂದಣಿಗೈದ ಮಂಚದೊಳು
ವಿಷ್ಟರದೊಳೋರಣದಿನೊಪ್ಪುವರನು
ಪುಷ್ಟಕದೊಳಿರುವಮರಂದದಿಂದಿಸೆವರನು
ನರಲೋಕಪಾಲರನು ಕಂಡನಜನು.

೨

ರತಿಯ ಸನ್ನುತಿಗೊಲಿದನುಗ್ರಹಿಸಲೀಶ್ವರನು
ನಿಜತನುವ ಪಡೆದಿರುವ ಕಾಮನವೊಲು
ಕಾಕುತ್ಸ್ಥನೈತರಲು ಅರಸುಮಕ್ಕಳು ಮನದೊ
ಳಿಂದುಮತಿಯಾಶಿಯನು ತೊರೆದರಂದು.

೩

ಕ್ಲಪ್ತಸೋಪಾನಪಥದಿಂದಲಜನೇರಿದನು
ಭೋಜನೃಪನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಂಚದೆಡೆಯ
ಶಿಲೆಗಳೊಳಗಡಿಯಿಡುತ ಮೃಗರಾಜಶಾಬಕನು
ಹತ್ತುವೊಲುತ್ತುಂಗ ಗಿರಿಯ ತುದಿಯ.

೪

ವರನೀಲಸೀತಾದಿ ವರ್ಣದಾಸ್ತರಣದೊಳು
ಹೊಳೆವ ಮಣಿಮಂಚದೊಳು ಮಂಡಿಸಿರಲು
ಆ ಮಯೂರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಷಣ್ಮುಖನೋಲು
ಎಸೆದನು ಕುಮಾರಕನು ಕಾಂತಿ ಮಿಗಲು.

೫

ನೋಡಗಳ ಹಂತಿಯೊಳು ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಮಿಂಚಿನೊಲು
ಸಾವಿರದ ಲೆಕ್ಕದಲಿ ಹಸುಗೆಗೊಂಡು
ತೇಜೋವಿಶೇಷದಿಂದೀಕ್ಷಿಸುವೊಡರಿದನಲು
ಆ ರಾಜಪಂಕ್ತಿಯೊಳು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಹಳು.

೬

ಆ ಮಹಾರ್ಹಾಸನಾಸೀನರಾದರಸರೊಳು
ಚಾರುನೇಪಧ್ಯಧ್ಯತಭೂಮಿಪರೊಳು
ಕಲ್ಪತರುಮಧ್ಯಗತಪಾರಿಜಾತದವೋಲು
ರಘುಸೂನು ಮಿರುಗಿದನು ಕಾಂತಿ ಮಿಗಲು.

೭

ಅರಸರೆಲ್ಲರನುಳಿದ ರಘುಸೂನುವೋರ್ವನೊಳು
ಪೌರಜನರಕ್ಷಿಕ್ತುಲ ಸೆರೆಯಾದುದು
ಮದಜಲವನುಣ್ಣಿಸುವ ನನಗಜಕಪೋಲದೊಳು
ಸುಮತರುವನುಳಿದಿರಗುವಳಿಯವೋಲು.

೮

ವಂದಿಜನರನ್ವಯವನರಿತವರು ಹೊಗಳಿದರು
ರಾಜರನು ಸೋಮಾರ್ಕಸಂಭವರನು
ಅಗುರುಸಾರದಿನೊಗೆದ ಧೂಪಧೂಮಸ್ತೋಮ
ಹೊಡಕರಿಸಿ ಹಳವಿಗೆಯ ದಾಂಟಿತನುನು!

೯

ಹೊಳಲ ಬಳಿಯುಪವನದೊಳಿರುವ ನವಿಲುಗಳೊಲಿದು
ಮದವೇರಿ ಕುಣಿಯವೋಲು ಮೋದವೆರೆದು
ಶಂಖಾದಿ ಮಂಗಳಧ್ವಾನಂಗಳೊಡನಂದು
ದಿಗ್ಧಿಗಂತವ ಕವಿದು ಭೋರ್ಗರೆದುದು.

೧೦

ಆ ಪತಿಯರೆ ಕ್ಲಪ್ತವೈವಾಹವೇಷದೊಳು
ಪರಿವಾರನಾರಿಯರು ಬಳಸಿಬರಲು
ಬೋವಿಗಳು ಹೊತ್ತಿರುವ ಶಿಬಿಕೆಯೊಳು ಸಾರಿದಳು
ಮಂಚಮಧ್ಯದ ರಾಜಪಥವನವಳು.

೧೧

ನೃಪನೇತ್ರಲಕ್ಷ್ಮೀಕಲಕ್ಷ್ಮೀಯನಿಪಾಕೆಯೊಳು
 ವಿಧಿಯ ಸೃಷ್ಟಾಶ್ರಿತಶಯಮನಿಪವಳೊಳು
 ಬಿಲ್ಲರಂತಃಕರಣದಿಂದಲಂದಾನ್ಯಪರು
 ತನುಮಾತ್ರದಿಂದಿದರ್ಶನದೊಳು.

೧೨

ಅ ಬಳಿಕ ಬಗೆಬಗೆಯ ಶೃಂಗಾರಚೇಷ್ಟೆಗಳು
 ಆಕೆಯನು ಬಯಸಿದವನೀಶ್ವರರೊಳು
 ಮೊಟ್ಟಮೊದಲುದಿಸಿದವು ಪ್ರಣಯದೂತಿಯರೋಲು
 ಮರಗಳಲಿ ಮೊಳೆಯುವೆಳೆ ಚಿಗುರವೋಲು.

೧೩

ತಾವರೆಯ ನಾಳವನು ಕೈಯೊಳಾಂತವನಿಪನು
 ದಳಗಳಿಂದಳಿಗಳನು ಸೋವುತಿಹನು
 ಸುರಿವ ಬಂಡಿನೊಳಂದು ರಚಿಸಿ ಪರಿವೇಷವನು
 ಲೀಲಾರವಿಂದವನು ತಿರುಗಿಸುವನು.

೧೪

ರತ್ನಕಾಂತಿಚ್ಚುರಿತ ಕೇಯೂರದಗ್ರದೊಳು
 ಭುಜಗಳತ ಸುಮಮಾಲೆ ತೊಡರಿ ನಿಲಲು
 ರಸಿಕನೃಪನಿನ್ನೊರುವನದನು ಮೇಲೇರಿಪನು
 ತನ್ನ ಸೊಬಗಿನ ಮೊಗವ ಕೊಂಕುಗೈದು.

೧೫

ತನ್ನ ಚಿಲುಗಣ್ಣಳನದೊಂದಿನಿಸು ಪೆರದೆಗೆದು
 ಕಾಲ್ವೆರಲನೊಂದಿನಿಸು ಕೊಂಕುಗೈದು
 ಕೇಸುಗರ ಕೆಂಬಿಳಗು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕವಿದಂದು
 ಹೊನ್ನಮಣೆಯೊಳು ಬರೆವನಿನ್ನೊರ್ವನು.

೧೬

ಹೆಗಲು ನಸುನಿಮಿರಿದಂತಿರಲೊರುವನವನಿಪನು
 ಒರಗುದಿಂಬಿನೊಳೂರುತೆಡದೋಳನು
 ಕಟಿಯ ಕೆಲದೊಳು ಹಾರ ತೊನೆಯುವೊಲು ದೇಹವನು
 ನಸುಮುರಿದು ಕೆಳೆಯನನು ನುಡಿಯಿಸಿದನು.

೧೭

ಪದವುಗಾತಿಯದೊಂದು ಪಸದನಕೆ ಸಲುವೊಂದು
 ಕನ್ನವುರದೆಳೆಯ ಬಿಳಿಗೇದಗೆಯನು
 ನಲ್ಲೆಯರ ಪ್ರೊರೆವಾರನುಗಿವ ಸೆಳ್ಳುಗುರಿನೊಳು
 ಸೀಳಿದನು ನವಯುವಕನಿನ್ನೊರುವನು.

೧೮

ತಾವರೆಯ ಕೆಂಪಿನವೊಲೆಸೆಯುತಿರುವಂಗೈಯ
 ಹೊಳೆವ ಶುಭಲಕ್ಷಣದ ಧ್ವಜರೇಖೆಯ
 ಶುಭ್ರತಾಂಗುಳೀಯಪ್ರಭೆಯ ಸಂಗತಿಯ
 ಪಗಡೆಗಳನಾಡಿದನು ಪೆರತೊರ್ದನು.

೧೯

ಓರಣದೊಳೊಪ್ಪಿದುದನೋರೆವೋಯಿತ್ತೆಂದು
 ಮಗುಡವನು ನೇರಿತಾಗಿರಿಸಲೆಂದು
 ಮಣಿಕಾಂತಿ ತೂರಿಬರಲಂಗುಳಿಯ ರಂಧ್ರವನು
 ಮಗುಡದೊಳು ಕೈಯಿಟ್ಟನಿನ್ನೊರುವನು.

೨೦

ನೃಪತತಿಯ ಸಂತತಿಯ ಚರಿತೆಗಳನರಿತವಳು
 ಪುರುಷರೊಲು ವಾಗ್ವಿಭವವೆಸೆಯುವವಳು
 ಬಳಿಕ ದೌವಾರಿಕೆ ಸುನಂದೆಯಿಂತುಸುರಿದಳು
 ಕನ್ಯೆಯನು ಮಾಗಧನ ಬಳಿಗೊಯ್ದಳು.

೨೧

ನೃಪನಿವನು ಜನಮನೋರಂಜನವಿಚಕ್ಷಣನು
 ಶರಣಜನರಾಶ್ರಯನು ಗುರುಸತ್ತವನು
 ಮಗಧಸಂರಕ್ಷನು ಶತ್ರುಜನಶಿಕ್ಷಕನು
 ಸಾರ್ಥಕಪರಂತಪಾಂಕಿತನು ತಾನು.

೨೨

ಸಾಸಿರದ ಲೆಕ್ಕದೊಳು ಅನ್ಯನೃಪರಿರಲೇನು
 ಧರೆಯಾದುದಿವನಿಂದೆ ರಾಜನ್ವತಿ
 ತಾರೆನೀಹಾರಿಕೆಗಳಮಿತಮೆನಲಿರಲೇನು
 ನಿಶಿಯಾಯ್ತು ಶಶಿಯಿಂದೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮತಿ !

೨೩

ಅನವರತ ತಾನೆಸಗುವಧ್ವರದೊಳೀನೃಪನು
 ಆಹ್ವಾನಗೃವನು ಶಚೀಶ್ವರನನು
 ಶಚಿಯ ಬೆಳ್ಳೆನ್ನೆಗಿಳಿದಲಕದೊಳಗೆಸಗುವನು
 ನೃಪನಿವನು ಮಂದಾರಶೂನ್ಯತೆಯನು.

೨೪

ವರಿಸಲೆಂದೆಳಸಿದರೆ ವರಣೀಯನೀತನನು
 ಪುಷ್ಪಪುರವನು ಪೊಗುವೊಡಂದು ನೀನು
 ಹರ್ಮ್ಯವಾತಾಯನದೊಳೀಕ್ಷಿಪ ಪುರಾಂಗನೆಯ-
 ರಕ್ಷಿಗಳಿಗೊದವಿಸುವೆ ಪರ್ವಸಿರಿಯ.

೨೫

ಪಡಿಯರಿತಿ ನುಡಿಯಲಿಂತಿಂದುಮತಿ ನೃಪತಿಯನು
 ನೋಡಿ ಕೆಮ್ಮನೆ ನಮಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಂಡಳು
 ದೂರ್ವೆಯೊಡವೆರೆದಿರುವ ಗುಡಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯನು
 ಒಂದಿನಿಸು ತೊನೆಯಿಸುತಲಡಿಯಿಟ್ಟಳು.

೨೬

ಆ ಬಳಿಕ ನೃಪನಿಂದ ನೃಪನ ಬಳಿಗಾಕೆಯನು
ಕೊಂಡೊಯ್ದಳಾ ಅವಳ ಕಂಬಿಯವಳು
ಗಾಳಿಯೆಬ್ಬಿಸಿದ ತೆರೆಯೋಳಿಯರಸಂಚಿಯನು
ಪದುಮದಿಂ ಪದುಮದೆಡೆಗೊಯ್ಯುವೋಲು.

೨೭

ಅಮರಲೋಕಾಂಗನೆಯರಾರಂಗವಟ್ಟವನು
ಕಾಮಿಸುವರಾತನಿನನಂಗನೃಪನು
ಅಂಗವರಿದವರಿಂ ಮತಂಗಗಳ ಪಳಗಿಪನು
ಸುರಪುಂಗವನ ಪದವನನುಭವಿಪನು.

೨೮

ತಮ್ಮ ವೊಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೋರಮುತ್ತಿನೊಲಿರುವ
ಕಂಬನಿಯ ಸುರಿಯಿಸುತೆ ಪಗೆವೆಂಡಿರು
ಅಳುವಂದು ತೋರುವುದು ಮುಂಕೊಂಡ ಹಾರವನು
ಮರಳಿತ್ತನೆನುವವೊಲು ದಾರಗಳೆದು.

೨೯

ಒಂದುವೆರೆದೊಂದೆಡೆಯೊಳಿರದವರು ನೆಲಸಿಹರು
ಈತನೊಳು ಬಂದು ಸಿರಿಸರಸತಿಯರು
ತಕ್ಕವಳು ನೀನವರ ಜೊತೆಗಿರಲು ಕಲ್ಯಾಣಿ!
ಪುಸಿಯದೊಳ್ಳುಡಿಯಿಹುದು ಚೆಲುವಿರುವುದು.

೩೦

ಅಂಗಪತಿಯತ್ತಣೆಂದಕ್ಷಿಯನು ಹೊರಳಿಸುತೆ
ತೆರಳೆಂದಳಿದುಮತಿ ಸಖಿಯ ಕುರಿತು
ನೃಪನೇನೊ ವರಣೀಯನವಳುಂ ವಿವೇಕಿ ದಿಟ
ಆದೊಡೇಂ ಭಿನ್ನರುಚಿ ಲೋಕಮಕಟ!

೩೧

ಬಳಿಕ ಪೆರತೊರ್ವನನು ಕಮನೀಯರೂಪನನು
ಶತ್ರುದುಸ್ಸಹನನವನೀಶ್ವರನನು
ತನ್ನವೋದಯಶಶಿಯನೆಂತಂತು ತೋರಿದಳು
ಇಂದುಮತಿಗೊಡನಂದು ಬಾಗಿಲವಳು.

೩೨

ಉದ್ದನೆಯ ತೋಳವನು ತೆಳ್ಳನೆಯ ಕಟಿಯವನು
ಹೇರೆದೆಯ ಗಂಡಿವನು ಭೂಪಾಲನು
ವಿಶ್ವಕರ್ಮನು ಸಾಣೆಗೊಡ್ಡಿ ದಿನಬಿಂಬದೊಲು
ಇಹನವಂತೀಶ್ವರನು ರಾಜಸುತನು.

೩೩

ಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ನನಾದಿವನ ದಿಗ್ವಿಜಯದೊಳು
ಮುಂಚೂಣಿಯಶ್ವಗಳ ಋರಹತಿಯೊಳು
ಒಗೆದ ಧೂಳೊದಗಿಪುದು ಸಾಮಂತಭೂಭುಜರ
ಮಣಿಮಕುಟರತ್ನರುಚಿಗಸ್ತಮಯವ.

೩೪

ಸೋಮಶೇಖರ ನೆಲಸಿದಾ ಮಹಾಕಾಳಕತಿ-
ಸನಿಯದೊಳೆ ವಾಸಿಸುವ ಕತದೊಳಿವನು
ಕದ್ದಿಂಗಳೊಳವೊಲಿದು ನಿಜವಿಲಾಸಿನಿಯರನು
ಜೊನ್ನ ವೆರೆದಿರುಳಿನೊಳು ಸೇವಿಸುವನು.

೩೫

ಶಿವ್ರಿಯಾ ತೆರೆತೆರೆಯ ತಣ್ಣನೆಯ ಗಾಳಿಯೊಳು
ಒಯ್ಯನೊಯ್ಯನೆ ತೊನೆವ ನಂದನದೊಳು
ರಮಿಸಲತಿರತಿಯೆ ನಿನಗೀ ಯುವಕಭೂಪನೊಳು
ಇಂದುಮತಿ ರಂಭೋರು ವೇಳೆಂದಳು.

೩೬

ಬಾಂಧವಜನಾಂಬುಜವಿಕಾಸನೋಲ್ಲಾಸನೋಳು
ತಾಪಶೋಷಿತಶತ್ರುಕರ್ದಮನೋಳು
ಸುಕುಮಾರಿ ಹಿಂದೆಗೆದಳೊಂದಿಸದೆ ಭಾವವನು
ಸೂರ್ಯನೋಳು ಮನವಿಡಿದ ನೈದಿಲೆಯೊಲು.

೩೭

ಪದ್ಮಾಂತರಾಭೆಯನನೂನಗುಣವಂತೆಯನು
ಸುದತಿಯನು ವಿಧಿಯಮಳಚಾತುರಿಯನು.
ಆ ಅನೂವೇಶ್ವರನ ಸಮ್ಮುಖಕೆ ಕರೆತಂದು
ನುಡಿದಳು ಸುನಂದೆ ಪಡಿಯರಿತಿಯಂದು.

೩೮

ಪದಿನೆಂಟು ದೀವಿಯೊಳು ಯೂಪಗಳ ನೆಟ್ಟವನು
ಬವರದೊಳು ಸಾಸಿರದ ತೋಳ್ಗಳವನು
ಅನ್ಯರಿಗಲಭ್ಯವಹ ರಾಜಶಬ್ದಾನ್ವಿತನು
ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನು ಯೋಗಿ ಮೆರೆದಿದರ್ನು.

೩೯

ನೆನೆಯುವರದೇಗಳಿಗೆಗಳಿಗಜ ದೆಸಕವನು
ತನ್ನ ಜನರಾಗಳಿಗೆಗೈತರುವನು
ಜನಗಳಂತಃಕರ್ಮದೋಷಗಳನಳಿಸುವನು
ಚಾಪಧರ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯವಿನೇತನು.

೪೦

ಆನನಪರಂಪರೆಯನುಸಿರೆಳೆದು ಬಿಡುವವನು
ಜ್ಯಾಬಂಧನಿಷ್ಟಂದ ಭುಜನಿಚಯನು
ವಿಜಿತಸುರವಲ್ಲಭನು ಮಹಿತಲಂಕೇಶ್ವರನು
ದಯೆ ದೊರೆಯುವನ್ನೆವರ ಸೆರೆಯಿದರ್ನು.

೪೧

ಆತನಮಲಾನ್ವಯದೊಳಿಪ್ರತೀಪಾಂಕಿತನು
 ಶ್ರುತವೃದ್ಧಸೇವಕನು ಜನಿಸಿರುವನು.
 ಕರ್ಚಿದನು ಆಶ್ರಯದ ದೋಷದಿಂದಾದುದನು
 ರಮೆ ಸಹಜಲೋಲಿಯೆನುವಪಯಶವನು.

೪೨

ಕೊಳುಗುಳದೊಳಗ್ನಿಯ ಸಹಾಯವನು ಪಡೆದಿವನು
 ಅರಸುಗಳ ಕಡೆಯಿರುಳಿನಂತೆ ಮೆರೆವ
 ಭಾರ್ಗವನ ಕೊಡಲಿಯನು ತಾವರೆಯ ಎಸಳವೊಲು
 ಬಗೆಯುವನು ಈ ಪ್ರತೀಪಾಖ್ಯನ್ನೃಪನು.

೪೩

ಅಲ್ಲಿ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯ ನಗರವೆನುವಂಗನೆಯ
 ವಪ್ರದ ನಿತಂಬದೊಳು ಕಾಂಚಿಯೋಲು
 ಕಂಗೊಳಿಸ ನರ್ಮದಿಯ ಸೌಧದಿಂ ನೋಡುವರೆ
 ನಿಡುದೋಳ ದೊರೆಯ ತೊಡೆಲಕುಮಿಯೆನಿಸು.

೪೪

ಮೋಡವಿರದಂಬರದೊಳೆಸೆವ ಶರದಿಂದುವನು
 ಸರಿಯೆನಿಸದೊಪ್ಪದಿರುವಂಬುಜದೊಲು
 ಮೋಹನಾಕಾರದಿಂದೆಸೆಯಲೇನವನಿಪನು
 ಸರಿಯೆನಿಸದಿಂದುಮತಿಯೊಪ್ಪದಿಹಳು.

೪೫

ಆಚಾರಶುದ್ಧಿಯಿಂದೀಸುಷೇಣಾಧಿಪನು
 ಬೆಳಗುತಿಹನನ್ವಯದ್ವಯದೀಪನು
 ನಾಕಾದಿಲೋಕದೊಳು ಕೀರ್ತಿತನು ತಾನೆಂದು
 ಪಡಿಯರಿತಿಯಾತನನು ಪೊಗಳ್ಳಳಂದು.

೪೬

ಯಜ್ಞಗಳನೆಸಗಿಹನು ನೀಪಕುಲಸಂಭವನು
 ಗುಣಗಳಿಂದಾಶ್ರಯಿಸುತೀ ನೃಪನನು
 ನಿಜವೈರವಳಿದಿಹವು ಆಶ್ರಮದ ಮುನಿಗಳನು
 ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಪಗೆಯುಳವ ಮೃಗಗಳಂತೆ.

೪೭

ನಯನಮೋಹಕವೆನುವ ಚಂದ್ರಕಿರಣದೊಲಿಂದು
 ತನುಕಾಂತಿ ನಿಳಯದೊಳು ತೊಳಗುತಿಹುದು
 ತೃಣಗುಲ್ಮಕಲಿತರಿಪುಮಂದಿರದೊಳೆಸೆದವುದು
 ಭುಜದಾರ್ಪಿನಾತಪದಲಂಪು ಸಂದು.

೪೮

ನೀರಾಟವಾಡುತಿರುವಂತವುರದಂಗೆನೆಯ-
 ರೆದೆಯ ಚಂದನವುಡಿಯ ತೊಡೆಯುವಂದು
 ಮಧುರೆಯೊಳೆ ಸುರನದಿಯ ಬೆಳ್ಳನೆಯ ತೆರೆತೆರೆಯ
 ಮಿಲನವನು ಜಗುನೆದೆರೆ ಪಡೆಯಲಿಹುದು.

೪೯

ಯಮುನೆಯೊಳು ನೆಲಸಿರುವ ಕಾಳೀಯನೆನುವವನು
 ಗರುಡನತ್ತಣಿನಳುಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಣಿಯ
 ತನ್ನೆದೆಯ ಬೆಳಗುತಿರುವಂದದೊಳು ಧರಿಸಿದನು
 ಮಣಿಸಿದನು ಕೌಸ್ತುಭವ ತಳೆದ ಹರಿಯ.

೫೦

ಜವ್ವನಿಗನೀತನನು ಮದುವೆನಿಲುವೊಡೆ ನೀನು
 ಹೂದಳಿರ ತೆಳ್ಳನೆಯ ಹಾಸುಗೆಯೊಳು
 ಜೈತ್ರವನದಂತಿರುವ ವೃಂದಾವನಾಂತರದೆ
 ಯೌವನದ ಫಲಮುಣವೆ ತರಳೆ ಮುದದೆ.

೫೧

ಅಲ್ಲಿ ಗೋವರ್ಧನದೊಳಾಚಾರು ದರಿಗಳೊಳು
 ಶೈಲೇಯಗಂಧದ ಶಿಲಾತಲದೊಳು
 ನೆನೆದರೆಯ ಬಂಡೆಯೊಳು ಕುಳಿತು ಮಳೆಗಾಲದೊಳು
 ನವಿಲುಗಳು ಕುಣಿವುದನು ನೋಡು ನೀನು.

೫೨

ಇಳಿಯೆರೆಯನಾತನನು ದಾಂಟಿಪೋದಳು ಕನ್ಯೆ
 ಸುಳಿಯ ಪೂರ್ವುಗಳ ಜಿಲುವೆ ಅನ್ಯನಿನಿಯೆ
 ಕಡಲೆರೆಯನೊಡವೆರೆಯಲೆಡೆಯೆಡೆಯ ಬೆಟ್ಟವನು
 ಬಳಸಿ ತೊರೆ ಮುಂಬರಿಯುವಂತೆ ತಾನು.

೫೩

ಅಂಗದದ ಬಾಹುವಿನ ಹೇಮಾಂಗದಾಂಕಿತನ
 ಆ ಕಳಿಂಗಾಧಿಪನ ಎದುರು ನಿಲಲು
 ಬಾಲೆಯನು ಬಾಲೇಂದುವದನೆಯನು ಆ ನೃಪನ
 ಕಥನದಿಂ ಪಡಿಯಿರಿತಿ ತಣಿಯಿಸಿದಳು.

೫೪

ಈತನು ಮಹೋದಧಿ ಮಹೇಂದ್ರಂಗಲೇಶ್ವರನು
 ಅಂತೆಯೆ ಮಹೇಂದ್ರಾದ್ರಿ ಸಮಸತ್ವನು
 ಮದಿಸಿದಾನೆಯ ನೆಪದೊಳವನೊಂದು ಯಾತ್ರೆಯೊಳು,
 ತೋರ್ಪದು ಮಹೇಂದ್ರನೈತರ್ಪಪೋಲು.

೫೫

ಸುಭುಜನು ಧನುರ್ಧರಾಗ್ರೇಸರನು ಧರಿಸಿಹನು
 ಜ್ಯಾಘ್ರತರೇಖೆಗಳ ಭುಜಯುಗದೊಳು
 ಯುದ್ಧದೊಳು ಸೆರೆವಿಡಿದ ಪಗೆಸಿರಿಯ ಕಾಡಿಗೆಯೊ.
 ಆದ್ದಿರುವ ಕಂಬನಿಯ ಸಾಲಿನವೊಲು

೫೬

ಅರಮನೆಯ ಸನಿಹದೊಳೆ ಪೆರ್ಗಡಲು ಮೆರೆದವುದು
ಕಿಟಕಿಯೊಳೆ ತೆರೆಗಳನು ಕಾಣಲಹುದು
ಯಾಮತೂರ್ಯಗಳನು ಧಿಕ್ಕರಿಸ ಮಂದ್ರದೊಳು
ನೃಪನನೆಚ್ಚರಿಸುವುದು ತಾನೆ ಕಡಲು.

೫೭

ತೀರತಾಲೀವನದ ಮರ್ಮರನಿನಾದದೊಳು
ವಿಹರಿಸುವನೊಡನೆರದು ಕಡಲೆಡೆಯೊಳು
ದ್ವೀಪಾಂತರಾನೀತದೇವಸುಮದೆಲರಿನೊಳು
ಮೈಯ ಬೆವರಿನ ಹನಿಯ ನೀಗಿಸಿಕೊಳು.

೫೮

ಭೋಜರಾಜನ ತಂಗಿ ರೂಪಗುಣ ಕಮನೀಯೆ
ಸವಿವಾತುಗಳನಿಂತು ದೂತಿ ನುಡಿಯೆ
ನೀತಿಯಿಂ ಬಳಿಸಾರ್ದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹತಭಾಗ್ಯನನು
ತೊರೆವಪ್ಪೊಲು ತೊರೆದಳವಳವನಿಪನನು.

೫೯

ನಾಗಪುರದೊಡೆಯನನು ದೇವಸಮರೂಪನನು
ಆ ಬಳಿಕ ತೋರಿದಳು ದೌವಾರಿಕೆ
ಪೇಳಿದಳು ಇಂದುಮತಿಗವಳಿಂತು ಈತನನು
ನೋಡೌ ಚಕೋರಾಕ್ಷಿ ನೀಲಾಲಕೆ !

೬೦

ಪಾಂಡ್ಯನೃಪವರನಿವನು ಲಂಬಮುಕ್ತಾಸರನು
ಚಂದನದ ಚರ್ಚಿಗಳ ಸೊಬಗಿನವನು
ಹೊಳೆಯುವೆಳೆಬಿಸಿಲಿನೊಳು ಸಾನು ಕೆಂಬಣ್ಣವನು
ತಳೆದ ನಿರ್ಘರದದ್ರಿವ್ರೀಲಿಸೆವನು.

೬೧

ವಿಂಧ್ಯವನು ಸದೆದವನು ಅಬ್ಧಿಯನು ಕುಡಿವನು
 ಆ ಅಗಸ್ತ್ಯನು ತಾನೆ ಬಂದಿವನನು
 ಅಶ್ವಮೇಧಾವಭೃತಸ್ನಾನಾದ್ರ್ಯಮೂರ್ತಿಯನು
 ದಿನವು ಸುಸ್ನಾನವನು ಬೆಸಗೊಳುವನು.

೬೨

ಹರನಿಂದನನ್ಯಲಭ್ಯಾಸ್ತ್ರವನು ಪಡೆದಿವನು
 ಆ ಜನಸ್ಥಾನಕೆಡರೊಡ್ಡಿ ದವನು
 ಎಂದಿವನೊಳಣಿಗೈದು ಸಂಧಿಯನು ರಾವಣನು
 ಸುರಲೋಕದಿಗ್ವಿಜಯಕೈದಿದನು.

೬೩

ನೀಂ ಯಥಾವಿಧಿಯಿಂದಲೀ ಮಹಾಕುಲಜನನು
 ಕೈವಿಡಿದು ಭೂರಮೆಯ ತೆರದೊಳಿದು
 ರತ್ನಾಬ್ಧಿಮೇಖಲೆಯ ದಕ್ಷಿಣದಿಗಂಗನೆಯ
 ಸವತಿಯೆಂದೊಪ್ಪಿಕೊಳು ತರಳೆ ನಲಿದು.

೬೪

ತಾಂಬೂಲವಲ್ಲಗಳನೊಡವೆರೆದ ಪೂಗಗಳು
 ಏಲಾಲತಾಶ್ಲಿಷ್ಪಚಂದನಗಳು
 ಮೆರೆವ ಮಲಯಸ್ಥಲತಮಾಲತರುಶಲ್ಪದೊಳು
 ರಮಿಸು ನೀಂ ಲೀಲೆಯಿಂದೆಂದಳವಳು.

೬೫

ಇಂದೀವರಶ್ಯಾಮತನುವೀನ್ಯಪ್ರೋತ್ತಮನು
 ಗೋರೋಚನಾಗೌರವರ್ಣಿ ನೀನು
 ಘನತಟಿದ್ ಯೋಗದೊಲು ನಿಮ್ಮುಭಯ ಸಂಗಮದೆ
 ಅನ್ಯೋನ್ಯಕಾಂತಿ ವರ್ಧಿಸಲಿ ಭರದೆ.

೬೬

ಆ ವಿದರ್ಭಾಧಿಪತಿಯವರಜೆಯ ಚೇತದೊಳು
ಕೆಳದಿಯುಪದೇಶಕೆಡೆ ದೊರೆಯದಿಹುದು
ಭಾನುವನು ಕಾಣದೆ ಮುಗುಳ್ಳಿದರವಿಂದದೊಳು
ಶಶಿಕಿರಣಕೆಡೆ ದೊರೆಯದಂತಾದುದು.

೬೭

ಇರುಳಿನಲಿ ಸಂಚರಿಸ ದೀಪಾಂಕುರಂಬೋಲು
ಆವಾವ ದೊರೆಗಳನು ಅವಳುಳಿದಳು
ಆ ಆ ನೃಪೋತ್ತಮರು ಕುಸಿದರು ವಿವರ್ಣದೊಳು
ರಾಜಪಥದಿರ್ಕೆಲದ ಸೌಧಗಳೊಲು.

೬೮

ಆ ಪತಿವರೆ ಬಳಿಕ ಅಜನ ಬಳಿಗೈದುವರೆ
ವರಿಸುವಳೊ ವರಿಸಳೋ ತನ್ನನೆಂದು
ಆಕುಲದೊಳಿಲರಜನು ಅಂಗದದ ಬಲಭುಜವು
ಹಾರುತೊಳಸಂಶಯವನಳಿಸಿದುದು.

೬೯

ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರನ ಸಾರಿದಂದರಗುವರಿ
ತಡೆದಳಂದನ್ಯೋಪಗಮನವದನು
ಚಿಗುರಿಡಾವ್ರದ ತರುವ ಸಾರಿಬಂದಾ ಬವರಿ
ಪೆರತೊಂದು ಭೂರುಹವನೆಣುವುದೇನು !

೭೦

ಇಂದುಮತಿ ಇಂದುರುಚಿರುಚಿರಾಂಗಿಯಾತನೊಳು
ಬಗೆಸೋತು ನಿಂದುದನು ನೋಡಿದವಳು
ಪರಿವಿಡಿಯನರಿತವಳು ಬಿತ್ತರಿಸತೊಡಗಿದಳು
ಇಂದುಮತಿಗಿಂತೆಂದು ಆ ಸುನಂದೆ.

೬೧

ವಿಂಧ್ಯವನು ಸದೆದವನು ಅಬ್ಧಿಯನು ಕುಡಿದವನು
 ಆ ಅಗಸ್ತ್ಯನು ತಾನೆ ಬಂದಿವನನು
 ಅಶ್ವಮೇಧಾವಭೃತಸ್ನಾನಾದ್ರ್ಯಮೂರ್ತಿಯನು
 ದಿನವು ಸುಸ್ನಾನವನು ಬೆಸಗೊಳುವನು.

೬೨

ಹರನಿಂದನನ್ಯಲಭ್ಯಾಸ್ತ್ರವನು ಪಡೆದಿವನು
 ಆ ಜನಸ್ಥಾನಕೆಡರೊಡ್ಡಿ ದವನು
 ಎಂದಿವನೊಳಣಿಗೈದು ಸಂಧಿಯನು ರಾವಣನು
 ಸುರಲೋಕದಿಗ್ವಿಜಯಕೈದಿದನು.

೬೩

ನೀಂ ಯಥಾವಿಧಿಯಿಂದಲೀ ಮಹಾಕುಲಜನನು
 ಕೈವಿಡಿದು ಭೂರಮೆಯ ತೆರದೊಳಿಂದು
 ರತ್ನಾಬ್ಧಿಮೇಖಲೆಯ ದಕ್ಷಿಣದಿಗಂಗನೆಯ
 ಸವತಿಯೆಂದೊಪ್ಪಿಕೊಳು ತರಳೆ ನಲಿದು.

೬೪

ತಾಂಬೂಲವಲ್ಲಿಗಳಿನೊಡವೆರೆದ ಪೂಗಗಳು
 ಏಲಾಲತಾಶ್ಲಿಷ್ಟಚಂದನಗಳು
 ಮೆರೆವ ಮಲಯಸ್ಥಲತಮಾಲತರುತಲ್ಪದೊಳು
 ರಮಿಸು ನೀಂ ಲೀಲೆಯಿಂದೆಂದಳವಳು.

೬೫

ಇಂದೀವರಶ್ಯಾಮತನುವೀನ್ಯಪ್ರೋತ್ತಮನು
 ಗೋರೋಚನಾಗೌರವರ್ಣಿ ನೀನು
 ಘನತಟಿದ್‌ಯೋಗದೊಲು ನಿಮ್ಮುಭಯ ಸಂಗಮದೆ
 ಅನ್ಯೋನ್ಯಕಾಂತಿ ವರ್ಧಿಸಲಿ ಭರದೆ.

೬೬

ಆ ವಿದರ್ಭಾಧಿಪತಿಯವರಜೆಯ ಚೇತದೊಳು
ಕೆಳದಿಯುಪದೇಶಕೆಡೆ ದೊರೆಯದಿಹುದು
ಭಾನುವನು ಕಾಣದೆ ಮುಗುಳ್ಳಿದರವಿಂದದೊಳು
ಶಶಿಕಿರಣಕೆಡೆ ದೊರೆಯದಂತಾದುದು.

೬೭

ಇರುಳಿನಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ದೀಪಾಂಕುರಂಬೋಲು
ಆವಾವ ದೊರೆಗಳನು ಅವಳುಳಿದಳು
ಆ ಆ ನೃಪೋತ್ತಮರು ಕುಸಿದರು ವಿವರ್ಣದೊಳು
ರಾಜಪಥದಿರ್ಕೆಲದ ಸೌಧಗಳೊಲು.

೬೮

ಆ ಪತಿಯರೆ ಬಳಿಕ ಅಜನ ಬಳಿಗೈದುವರೆ
ವರಿಸುವಳೊ ವರಿಸಳೋ ತನ್ನನೆಂದು
ಆಕುಲದೊಳಿಲರಜನು ಅಂಗದದ ಬಲಭುಜವು
ಹಾರುತೊಳಸಂಶಯವನಳಿಸಿದುದು.

೬೯

ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರನ ಸಾರಿದಂದರಗುವರಿ
ತಡೆದಳಂದನ್ಯೋಪಗಮನವದನು
ಚಿಗುರಿದಾವ್ರದ ತರುವ ಸಾರಿಬಂದಾ ಬವರಿ
ಪೆರತೊಂದು ಭೂರುಹವನೆಣುವುದೇನು !

೭೦

ಇಂದುಮತಿ ಇಂದುರುಚಿರುಚಿರಾಂಗಿಯಾತನೊಳು
ಬಗೆಸೋತು ನಿಂದುದನು ನೋಡಿದವಳು
ಪರಿವಿಡಿಯನರಿತವಳು ಬಿತ್ತರಿಸತೊಡಗಿದಳು
ಇಂದುಮತಿಗಿಂತೆಂದು ಆ ಸುನಂದೆ.

೭೧

ಇಕ್ಷ್ವಾಕು ವಂಶದೊಳು ವಿಖ್ಯಾತನಾದವನು
 ನೃಪಕಕುದನೊಗೆದನು ಕಕುತ್ಸ್ಥಾಂಕನು.
 ಆದಿನದಿನುತ್ತರದ ಕೋಸಲಮಹೇಶ್ವರರು
 ಕಾಕುತ್ಸ್ಥರೆನಿಸಿದರು ಕೀರ್ತಿಯುತರು.

೭೨

ಆ ಕಕುತ್ಸ್ಥನದೊರೈ ಗೊಂದಿಯಾದಿಂದ್ರನನು
 ಏರಿ ಹರಲೀಲೆಯೊಳು ರಣದೊಳವನು
 ದಾನವಾಂಗನೆಯರ ಕದಂಪುಗಳಿನಳಿಸಿದನು
 ಕಣೆಯೆಸೆದು ಮಕರಿಕಾಪತ್ರಗಳನು.

೭೩

ಸುರಕರಿಯ ಹಳಚುವಂದರೆಕಳಚಿದಂಗದದೊ
 ಳವನ ತೋಳಿನ ಬಳೆಯ ತಾಗುವಂತೆ
 ನಿಜರೂಪದಿಂದಿಂದ್ರನೇರ್ದ ಸಿಂಹಾಸನದೊ-
 ಳವನುಮರ್ಧಾಸನದೊಳೆಸೆದನತ್ತೆ.

೭೪

ಆತನನ್ವಯದೊಳುರುಕೀರ್ತಿ ಜನಿಸಿದನು
 ವಂಶಪ್ರದೀಪನು ದಿಲೀಪನೃಪನು
 ಕರುಬುತವನೇಕೋನಶತಮಖವನೆಸಗಿದನು
 ಇಂದ್ರಸಂಪ್ರೀತಿಗೆಂದುಳಿದೊಂದನು.

೭೫

ಮತ್ತಕಾಮಿನಿ ಜನರು ಮೈಮರೆದು ಮಲಗಿರಲು.
 ನಿದ್ರೆಯಿಂದಾವಿಹಾರಾರ್ಥಪಥದೆ
 ಚಲಿಸಲಂದನಿಲನುಮಶಕ್ತನೆನೆ ಮೇಲುಡನು
 ಸೆಳೆದೊಯ್ಯ ಚೋರನಾರವನ ದಿನದೆ.

೨೬

ವಿರಚಿಸುವ ಕಾಲದೊಳು ವಿಶ್ವಜಿದ್‌ಯಜ್ಞವನು
 ಆ ದಿಲೀಪನ ಸುತನು ರಘುರಾಜನು
 ದಿಗ್ವಿಜಯವನು ಗೈದು ಗಳಿಸಿದ ವಿಭೂತಿಯನು
 ಮೃತ್ ಸಾತ್ವಶೇಷಮೆನಲೆಸಗಿದನು.

೨೭

ಅದ್ರಿಶಿರಕೇರಿಹುದು ಅಂಬುಧಿಯೊಳದ್ದಿಹುದು
 ಪಾತಾಳತಳವನೊಳವೊಕ್ಕಿದುದು
 ಊರ್ಧ್ವದೆಸೆಗಡರಿಹುದು ಪರಿಮಿತಿಯೊಳವಡದು
 ನೃಪನಪಾರಯಶಮಿಂತಿಪ್ಪುದಿಂದು.

೨೮

ಅಮರೇಂದ್ರಸೂನು ತಾನಾ ಜಯಂತನು ಎಂತು
 ರಘುಸೂನುವೀಯಜನು ಮೆರೆವನಂತು
 ಭಾರವನು ಹೋರಿಯುಂ ಗೂಳಿ ಜತಿಗೆಳೆಯುವೊಲು
 ಮಗನುಮಾನುವನಿಳೆಯನಯ್ಯನವೊಲು.

೨೯

ವಿನಯಾದಿ ಗುಣಗಣದೆ ಕುಲದೆ ನವಯೌವನದೆ
 ಸಂಪದದೆ ಸದ್ಗುಣದೆ ಲಾವಣ್ಯದೆ
 ಅನುರೂಪನಾಗಿಹನು ನಿನಗಜನು ಇವನನೊಲಿ
 ರತ್ನಕಾಂಚನಮಿಲನವೀಡೇರಲಿ.

೮೦

ನುಡಿದಿಂತು ಪಡಿಯರಿತಿ ಮಾತು ನಿಲಿಸಿದಳವಳು
 ಇಂದುಮತಿ ತಾನಿನಿತು ನಾಣನುಳಿದು
 ಸಂವರಣಮಾಲೆವೊಲೆ ನೃಪಸುತನ ವರಿಸಿದಳು
 ಸಂಮೋದಲೋಚನದ ಮಾಲೆಯೆಸೆದು.

೮೧

ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ಜನೋಳಾದೊಲವರವನೊರೆವುದಕ್ಕೆ
 ಅಸಮರ್ಥೆಯಾದಳಾ ಕುಟಿಲಾಲಕೆ
 ಪುಳಕಾಂಕುರಂಗಳವಳಂಗದಿಂದೊಗೆದೊಗೆದು
 ಕೊಂಡಿಯವನಾಡಿದವು ಹೊರಗೆ ಬಂದು.

೮೨

ಪರಿಹಾಸಗೈಯಲೆಂದನು ರಾಗವತಿ ಸಖಿಯ
 ' ನಡೆದವೆವು ಆರ್ಯ ಪೆರತೊರ್ವನೆಡೆಯ '

ಎಂದು ಸಖಿ ನುಡಿದಂದು ಕರುಬು ಕುಡಿನೋಟದೊಳು
 ಇಂದುಮತಿ ನಿಜಸಖಿಯನಿರಕ್ಷಿಸಿದಳು.

೮೩

ಪರಿಮಳದ ಹುಡಿವೆರೆದು ಕೆಂಬಣ್ಣವಾಂತುದನು
 ಮೈದಳೆದ ಒಲುಮೆಯೆನೆ ಮಾಲೆಯದನು
 ಕರಭೋರು ತಾನೊಲಿದು ರಘುಸುತನ ಕಂಠದೊಳು
 ನಿಜಸಖಿಯ ಕರಗಳಿಂದರ್ಪಿಸಿದಳು.

೮೪

ವರಣೀಯನಾದಜನು ಸುವಿಶಾಲವಕ್ಷದೊಳು
 ಜೋಲ್ಡಿಳಿದ ಮಂಗಳದ ಸುಮಮಾಲೆಯ
 ಭಾವಿಸಿದನಾತ್ಮಗಳಕರ್ಪಿಸಿದ ಭುಜಗಳೊಲು
 ವರಿಯಿಸಿದ ಭೋಜರಾಜಾವರಜೆಯ.

೮೫

ಮೇಘಮುಕ್ತ ಶರಚ್ಚಂದ್ರನೆಡೆಯನೈದಿ ಮೆರೆಯುತಿರುವ ಚಂದ್ರಿಕೆ
 ಸದೃಶಮಸ್ವತೋಯನಿಧಿಯ ಸಾರಿ ನಿಂದ ಜಹ್ನುಖುಷಿಯ ಕನ್ನಿಕೆ
 ಎಂದು ಪೌರಜನನಿನಾದವೆದ್ದಿತಂದು ಸದೃಶಗುಣರ ಮಿಲನಕೆ
 ಉಳಿದ ರಾಜಸುತರ ಕರ್ಣಕುಹರವೊಡೆದುದವರದೊಂದು ಘೋಷಕೆ !

೮೬

ಹೃಷ್ಯವರನ ಪಕ್ಷದವರದೊಂದುಕಡೆಯೊಳೆಸೆದಿರೆ
ರುಷ್ಯ ನೃಪಸಮಾಜದವರದೊಂದುಕಡೆಗೆ ಕುಸಿದರೆ
ನಗುವ ನಳಿನ ಮುಗವ ನೈದಿಲಿಂದಲೆಸೆವ ಆ ಪ್ರಭೆ
ತಳ್ಳ ಪೊಳ್ಳರೆಯ ಕೊಳಂಬೊಲಿದುರ್ದಂದು ನೃಪಸಭೆ!

ಏಳನೆಯ ಸರ್ಗ
ಅಜಸಾಣಿಗ್ರಹಣ

೧

ಸ್ತಂದನನು ವರಿಸಿದ ದೇವಸೇನೆಯ ತೆರದೊಳನುರೂಪವರನೊಳನುಜಾತೆ
ಒಡವೆರಿಯಲವರೊಡನೆ ನಗರಪ್ರವೇಶಾಭಿಮುಖಯಾದಾನಾ ಭೋಜನೈವನು.

೨

ಇಂದುಮತಿ ವರಿಸದಿರಲೊಡೆದ ಹೆಬ್ಬಯಕೆಯೊಳು ಪೊಳ್ಳರೆಯ ಉಡುಗಣದೊಲವರು
ರೂಪವನು ವೇಷವನು ನಿಂದಿಸುತಲಿತ್ತ ನಿಜತಿಬಿರವನು ಪ್ರೊಕ್ಕರವನಿಸರು.

೩

ಶಚಿಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಿರ್ದುದರಿಂದಲೆಡರ ತೊಡಕೊಂದಿಸುಮಾದುದಿಲ್ಲಂದು
ಕಾಕುತ್ಸ್ಥನಂ ಕುರಿತು ಕರುಬು ಪುದಿದೊಗೆಯೊಡಂ ನೈವನಿವಹ ತಾಂ ಕೆಮ್ಮನಿಹುದು.

೪

ಸುರಚಾಪದೊಲು ಹೊಳೆವ ತೋರಣಗಳೆತ್ತಿರುವ ಹೂದಳರ ಹರಹಿನೊಳು ಮೆರೆವ
ಹಳವಿಗೆಯ ನೆಳಲಿನೊಳು ತನ್ನೇವ ಬೀದಿಯೊಳು ಸಾಗಿದನು ವಧುವೆರೆದು ವರನು.

೫

ಆ ವಧುವರರನಾಲೋಕಿಸ್ತೊಂದಾತುರದೊಳಾನಗರದಂಗೆನೆಯರಂದು
ಕನಕಜಾಲಂಧ್ರದೊಳಗೀ ಚೇಷ್ಟೆಯಿಂದೆಸೆದರುಳಿದೆಲ್ಲ ಹರಿಬಗಳ ತೊರೆದು.

೬

ಸಡಗರದೊಳೊರ್ದಳಾ ಕಿಟಕಿಯೆಡೆಗೋಡುತಿರೆ ಮಾಲೆಯೊಡನವಳ ಮುಡಿ ಕೆದೆರೆ
ಕರದೊಳದನಾಂತರೂ ಹೂವುದುರೆ ಜಡೆ ಹೆಣೆದುಕೊಳುವುದನು ನೆನೆದುದಿಲ್ಲರೆ !

೭

ದ್ರವರಾಗಮಿದುರ್ಮಮೆಳೆದೊರ್ದಳು ಅಲಂಕರ್ತ್ರ ಪಿಡಿದ ಆ ತನ್ನಡಿಯ ತುದಿಯ
ರಚಿಯಿಸಿದಳಲತಿಯೆ ಗುರುತುಗಳನಾಗವಾಕ್ಷಂಬರಂ ತೊರೆದಲಸಗತಿಯೆ.

೮

ಸಿಂಗರಿಸುತಂಜನದೆ ದಕ್ಷಿಣಾಕ್ಷಿಯನೊರ್ದಳಹ ಮರೆತು ವಾಮನೇತ್ರವನು
ಕೂರ್ಚಿಕೆಯ ಪಿಡಿದಂತೆ ಭರದಿಂದಲೈದಿದಳಾಗವಾಕ್ಷದ ಸಮೀಪವನು.

೯

ಗಮನಭರದಿಂದುದಿದ ನೀವಿಯನು ವಾತಾಯನಾಂತರನ್ಯಸ್ತಾಕ್ಷಿಯೊರ್ದಳ
ಕೈಯೊಳಾಂತಿದಳದರಾಭರಣರುಚಿ ನಾಭಿದೇಶವನು ತಾಂ ಬೆಳಗಿದಾಗಳ.

೧೦

ಸಂಭ್ರಮದೆ ಜಗ್ಗನೆದ್ದಡಿಯೆಡವಲರೆಕೋದ ಮೇಖಲೆಯ ಮಣಿಗಳಡಿಗಡಿಗೆ
ಉದುರುತಿರಲೊರ್ದಸತಿಯಂಗುಷ್ಠಮೂಲದೊಳು ಸೂತ್ರವೊಂದುಳಿದುದಹ ಕಡೆಗೆ!

೧೧

ಚಲಿಸ ಕಣ್‌ದುಂಬಿ ಮೇಣ್ ಉಗುವ ಕಳ್‌ಗಂಪೆಸೆವ ಕಾತರೆಯರಾನನದಲಂಪು
ವ್ಯಾಪಿಸಿದಾರ್‌ವಾಕ್ಷಂತರಂ ಮೆರೆದುದು ಸಹಸ್ರಸತ್ರಾಭರಣದಂತೆ.

೧೨

ಕಣ್ಣಳಿಂದೀಂಟಿದವರೇಕದೃಶ್ಯನನು ತಾಮೆಣ್ಣದಿಹರನ್ಯವಿಷಯವನು
ಇಂದ್ರಿಯಗಳುಳಿದೆಲ್ಲ ಚೇತನಮುಮುಕ್ತಿಗಳ ತಾಂ ಪ್ರೋಕ್ತವೋಲಿದರ್‌ವರು.

೧೩

ಬೆಂಗಳೆಯೊಳವನಿಸರು ವರಿಸೆದೊದಟ್ಟಿದರು ತಾಂ ಸೊಯಂಬರವೆಸಗಿ ಭೋಜ್ಯೆ
ಲೇಸನೆಸಗದಳಲ್ಲದಿರೆ ಪಡೆವಳೆಂತೆಣೆಯ ಪತಿಯ ಸಿರಿ ಪಡೆದವೊಲು ಹರಿಯ ?

೧೪

ಸ್ಮೃಹಣೀಯಶೋಭರಿವರ್ದನು ಕುರಿತಜನು ಸಂಘಟಿಸದಿರಲು ತಾನಿಂದು
ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಲಿತ್ತು ತನ್ನೊಂದು ಸೌಂದರ್ಯನಿರ್ಮಾಣಯತ್ನ ನಿಜವಹುದು.

೧೫

ಇವರೆ ಮೈತಳೆದಿರುವ ರತಿಸುದನರೇಕೆನಲು ಅವನಿಪಸಹಸ್ರರೊಳು ಬಾಲೆ
ತನಗೆಣೆಯನಿವನೆಂದು ತಿಳಿದೊಲಿದಳರಿದವುದು ಪೂರ್ವಭವಸಂಗತಿಯ ಮನವು.

೧೬

ಶ್ರೋತ್ರಸುಖಮೆನಿಸುವೀ ಪುರವಧೂಮುಖಜನಿತಕಥನವನು ಕೇಳುತ್ತ ಲಜನು
ಸಾರಿದನು ಮಂಗಳವಿಧಾನಂಗಳಿಂದೆಸೆವ ಕನ್ಯಾಪ್ರದಾತ್ಯ ನಿಲಯವನು.

೧೭

ಕಾಮರೂಪೇಶ್ವರನು ಕೈಹಿಡಿಯಲಾಪಿಡಿಯ ಬಿನ್ನಿಂದಲಜನು ಬಳಿಕೆಳಿದು
ನಾರಿಯರ ಬಗೆಯನೊಳವೊಗುವಂತೆ ಭೋಜಸೂಚಿತಸದ್ಯದೊಳವೊಕ್ಕನಂದು.

೧೮

ಮಧುಪರ್ಕದಘ್ನವನು ರತ್ನವನು ನವದುಕೂಲಂಗಳನು ಭೋಜನಿತ್ತದನು
ವನಿತೆಯರ ಕುಡಿನೋಟದೊಡನೊಡನೆ ಕೈಕೊಂಡನಾ ಮಹಾರ್ಹಾಸನಸ್ಥಿತನು..

೧೯

ಧೃತದುಕೂಲನನು ಆ ವಧುವಿನೆಡೆಗೊಯ್ದರು ವಿನೀತರವರೋಧರಕ್ಷಕರು
ನವಚಂದ್ರಕಿರಣಗಳು ಮೊರೆಮೊರೆದು ನೋರೆಗೆರೆಯುವಂಬುಧಿಯದಡಕೊಯ್ಯು
ವೋಲು

೨೦

ಭೋಜಸತಿಪೂಜ್ಯನು ಪುರೋಹಿತನು ಆಜ್ಯಾದಿಗಳನಿನ್ನಿಯನು ಬೇಳಿದವನು
ಅಗ್ನಿಯನೆ ಸಾಕ್ಷಿಗೈದಾವಧೂವರರ ಕೈಪಿಡಿಸಿದನು ಅಗ್ನಿಕಲ್ಪಕನು.

೨೧

ಆ ರಾಜಸೂನು ನಿಜಹಸ್ತದಿಂದಾ ವಧೂಹಸ್ತವನು ಹಿಡಿದೆಸೆದನಂದು
ಬಳಿಯಶೋಕೆಯ ಲತೆಯ ಚಿಂದಳಿರ ತನ್ನ ವರಪಲ್ಲವದೊಳಾಂತಾಮ್ರವೆನಲು.

೨೨

ನವಿರೆಳ್ಳುದಜನ ಮುಂಗೈಯಂದು ಬೆಮರಿದುದು ಮೇಣೆಂದುಮತಿ ಕೈಯ ಬೆರಲು
ಇರ್ವರನುರಾಗವನು ಆಕ್ಷಣದೊಳಂಗಳನು ಸಮನಾಗಿ ಭಾಗಿಸಿದನೆನಲು.

೨೩

ನೋಡುವೊಂದಾಸೆಯೊಳು ಓರೋರ್ವರಕ್ಷಿಗಳು ಕಡೆಗಣ್ಣೆಡೆಗಳಲಿ ಬೆರೆದು
ದಿಟ್ಟಿಗಳು ಕೂಡಿದೊಡನಾಕ್ಷಣದೆ ತಿರುಗುವುವು ಮೂಡುವೆಳಲಜ್ಜೆಯೊಳು ಸಂದು.

೨೪

ಬೆಳಗಿದರು ದಂಪತಿಗಳು ಜ್ವಲಿಸುವನ್ನಿಯನು ಬಲವಂದು ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವಂದು
ಮೇರುನನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವನ್ನೋನ್ಯಸಂಸಕ್ತರಾದಹರ್ನಿಶಿಗಳೆನೆ ಮೆರೆದು.

೨೫

ಲಾಜೆಗಳನರ್ಪಿಸಿದಳನ್ನಿಯೊಳಗಬ್ಬ ಭವನಿಭಗುರುವಿನಾಣತಿಯೊಳಾಕೆ
ಗುರುನಿತಂಬಿನಿಯಾಕೆ ಮದಿಸಿದ ಚರ್ಕೋರಲೋಲಾಲೋಕೆ ನೀಲಾಳಕೆ.

೨೬

ವರಶಮಿಪಲ್ಲವ ಹವಿರ್ಲಾಜಗಂಧಯುತಪುಣ್ಯಾಗ್ನಿಯಿಂದಲಂದೊಗೆದು
ಎಸೆದುದಾಧೂಮಶಿಖೆಯಾಕೆಯ ಕಪೋಲದೊಳು ಕರ್ಣೋತ್ಪಲಂಬೋಲು ಮೆರೆದು.

೨೭

ಕೆನ್ನೆ ಕೆಂಪಾದುದಂದಾಕುಲಾಕ್ಷಿಗಳಿಂದಲುದುರಿದು ಕಜ್ಜಲಯುತಾಶ್ರು,
ಆಚಾರಗತಹೋಮಧೂಮದೊಳು ಬಾಡಿದುದು ಕಿವಿದೊಡವಿನಾಯವಾಂಕುರವುಂ.

೨೮

ಸ್ನಾತಕರು ಮೊತ್ತಮೊದಲಾಬಳಕ ಬಂಧುಯುತನೃಪನು ಬಳಿಕಾ ಪುರಂಧ್ರಿಯರು.
ಕನಕಾಸನಸ್ಥರಾದಾವಧೂವರರಿಗಾದ್ರಾಕ್ಷತೆಯ ಸೂಸಿದರ್ವರು.

೨೯

ಅಧಿಕಸಂಪನ್ನನಾ ಭೋಜಕುಲದೀಪಕನು ತಂಗಿಯ ವಿವಾಹವನು ಗೈದು
ಬೆಸಸಿದನು ಸೇವಕರನಾ ಮಹೀಪತಿಗಳನು ಬೇರೆಬೇರೋಲಗವುದೆಂದು.

೩೦

ಒಳಗೆ ಮೊಸಳೆಗಳಿರುವ ತಿಳಿಮಡುವೊಲೊಳಮುಳಿಸ ಮರೆಯಿಸುತೆ ಹೊರಗೊಲವು
ಮೆರೆದೆ:
ಭೋಜನನು ಬೀಳ್ಕೊಂಡರವನಿತ್ತ ಸತ್ಕೃತಿಯನವಗೀಯುತುಡುಗೊರಿಯ ನೆವದೆ.

೩೧

ಆ ಮೊದಲೆ ಹೊಂಚನಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಾ ರಾಜಲೋಕ ತಾನಜನ್ಮಿದುವಂದು
ದೊರೆಯಲಿರುವರಸಿಯೆನುವಾಮಿಷವನಿಳ್ಳುಕೊಳಲಧ್ಯವನು ತಡೆದರೈತಂದು.

೨೨

ಕ್ರಥಕೈಶಿಕಾಭರ್ತನುಂ ಬಳಿಕ ಅನುಜೆಯ ವಿವಾಹವನು ವೈಭವದೇ ನೆಗಳ್ಳು
ಸತ್ವಾನುರೂಪದೈ ಸಿರಿಯಿತ್ತು ರಾಘವನ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ತೆರಳ್ದನೊಡನಂದು.

೨೩

ಮೂಜಗಕೆ ಪೆಸರಾದ ರಘುಜನೊಡನಧ್ವದೊಳು ಮೂರುಳ ಮಜಲುಗಳೆದವನು
ದರ್ಶಾಂತದೊಳು ರವಿಯನೈತರುವ ಸೋಮನೊಲು ಮರಳಿದನು ಕುಂಡಿನೇಶ್ವರನು.

೨೪

ಹಗೆ ಬೆಳೆದುದಾಮೊದಲೆ ದಿಗ್ವಿಜಯದೊಳು ಧನವ ಕೊಂಡುದಕೆ ಕೋಸಲೇಂದ್ರನೊಳು
ಸಹಿಸರಂದದರಿಂದಲೀ ನೃಪರು ತತ್ಪ್ರತಸ್ತ್ರೀರತ್ನ ಲಾಭವಿದನೆಂತುಂ.

೨೫

ಭೋಜಕನೈಯನೊಯ್ಯುವಜನನಾಕ್ರಮಿಸಿದರು ದಾರಿಯೊಳು ರಾಜರುದ್ಧತರು
ಬಲಿಯಿತ್ತು ಸಿರಿಯಕೊಳುವಾ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಂಘ್ರಿಯನು ತಡೆಯುವಿದ್ರಾರಿಯಂತೆ.

೨೬

ಅವಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಪ್ತ ಸಚಿವರನು ಬಹುಯೋಧರೊಡನಿರಿಸಿ ರಘುಕುಮಾರಕನು
ಗಂಗೆಯನು ತೆರೆಯೆದ್ದ ಶೋಣನದವಿದಿರಿಸಂತೆದುರಿಸಿದನರಿವಾಹಿನಿಯನು.

೨೭

ಕಾಲಾಳು ಕಾಲಾಳನಶ್ವಸಾದಿಯ ಹಯಾರೋಹಿ ಮೇಣ್ ರಥಿ ರಥೇಶನನು
ಕರಿಯೇರಿದವನನು ಇಭಾರೂಢನಿರಿಯುತಿರಲಾದುದಂದಾದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧಂ.

೨೮

ಪೌರುಷಾಲಾಪವನು ತೂರ್ಯನದಮದ್ದಿ ರಲು ಕುಲನಾಮಕಥೆಯನೊರೆಯದೆಯೆ
ಸೂಚಿಸಿದರೋರೊರ್ದವರ ಅಭಿಧಾನವನು ಬಾಣಾಕ್ಷರಂಗಳಿಂದಲೆಯೆ.

೨೯

ಅಶ್ವಂಗಳಿಂದೆದ್ದು ರಥವಂಶಚಕ್ರಂಗಳಿಂದಲತಿಸಾಂದ್ರಮೆನೆ ಕವಿವು
ಕರಿಕರ್ಣತಾಳದೊಳು ಹಸರಿಸಿದ ರಣಧೂಳಿ ಸೂರ್ಯನನು ತೆರೆಯವೊಲು ಮುಸುಕಿ
ದುರ್ದಂದು.

೪೮

ವರ್ಮಭೃತರಸುವಲ್ತಿಯನು ತೊರೆಯುತೊರೆದೆಗೆದ ಅಸಿಗಳಿಂದಿಭಗಳನು ಪೊಯ್ಯಲ್
ಆ ಬೃಹದಾದಂತಗಳನೊಗೆವಗ್ನು ಗುರೆ ಬೆದರ್ದು ಕರಸೀಕರಂಗಳಿಂದಾರಿಸಿದುವಿಭಗಳ್.

೪೯

ಅಂಬಿನಿಂದೆಚ್ಚ ತಲೆ ಫಲವೆನಿಸೆ ಸೀಳಿದ ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣ ಮಧುಸಾತ್ರೆಯೆನಿಸೆ
ಮೆರೆದತ್ತು ರಣಭೂಮಿ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಪಾನಭೂಮಿಯವೋಲು ರುಧಿರ ಮಧುವೆನಿಸೆ.

೫೦

ಇರ್ಕಡೆಯೊಳುಂ ಬಿಡದೆ ಪರ್ದುಗಳೆ ಪರಿದಿದ್ ತೋಳುಗಳ ಹೆಣ್ಣು ನರಿಯೆಳೆದು
ಮಾಂಸಾಶೆಯಿದು ಮೀಡಾಡಿದುದು ಕೇಯೂರಕೋಟಿವಿಕ್ಷತತಾಲುವಂದು.

೫೧

ಒಡನೆ ಆ ಸುರವಿಮಾನವನೇರುತೆಡದೊಡೆಯ ಸುರತರುಣಿಯೊಡನಿರುವ ಭಟನು
ನೋಡಿದನು ಸಮರದೊಳು ನೃತ್ಯತೃಕಬಂಧವನು ಅರಿಖಡ್ಗ ಭಿನ್ನ ಮಸ್ತಕನು.

೫೨

ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಸೂತರನು ಕೊಂದು ತಾವೆ ತೇರನು ನಡಸಿ ಹಯಮುಮಳಿದಂದು
ಗದೆಗೊಂಡು ಸೆಣಸುತ್ತೆ ಗದೆ ಮುರಿಯೆ ಬಾಹುಯುದ್ಧಂಗೆಯ್ದು ರಿರ್ದರುಂ ಮುಳಿದು.

೫೩

ಪೆರತೆಡೆಯೊಳೊರೋರೋರ್ದರೇರ್ದಡೆದು ಏಕಕಾಲದೊಳು ಕಡೆಯುಸಿರೆಳೆದು ಮಡಿದು
ಸುರಪದವಿಯನು ಪಡೆದು ಕಾದುತಿಹರೋರ್ದ ಸುರಯುವತಿಯನೆ ಇರ್ದರುಂ ಬಯಸಿ.

೫೪

ಇಂತುಭಯಸೈನ್ಯಮುಂ ಪಡೆದುದುದಂದನಿಯತಜಯಾಜಯವನೊಂದೊಂದರಿಂದೆ
ಹಿಂದಿನಿಂದಂತೆದುರಿನಿಂದೆದ್ದ ಬಿರುಗಾಳಿಗುಬ್ಬಿರುವ ಕಡಲಲೆಯ ತೆರದೆ.

೫೫

ನಿಜಬಲವು ಪರಬಲದಿನಳಿದರೂ ಆ ಮಹೋಜನು ಅಜನು ಕವಿದನಂದರಿಯ
ಹೊಗೆಯ ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿದರೂ ಗಾಳಿ ಗರಿಕೆವುಳ್ಳ ಬಳಿಯೊಳಗ್ನಿಯುರಿವಂತೆ.

೫೬

ಹತ್ತಿ ರಥವನು ಕವಚಚಾಪತೂಣೀರಧರನೇಕೈಕ ವೀರನುದ್ಧತನು
ನೂಂಕಿದನು ನೃಪರನು ವರಾಹ ತಾಂ ನೂಂಕುನೈಲು ಕಲ್ಪಾಂತಬಿ ಯೂರ್ಮಿಯನು.

೫೭

ಆಜದೊಳು ಮೂಡಿಗೆಯೊಳಜನು ಬಲಗೈಯ ತಾನಿಟ್ಟು ದೊಂದೇ ಕಾಂಬುದಂದು
ಅರಿವನಿರಿವಂಬುಗಳ ಯೋಧನಾ ನಾರಿ ದಲ್ ಪೆತ್ತವೋಲಿದನವನೆಸೆದು.

೫೮

ಮುಳಿದು ಕಡಿದರುಣಗೊಂಡೋಷ್ಮದೊಳು ಪುರ್ಬುಗಂಟಂದೆರ್ದ ಊರ್ಧ್ವರೇಖೆಯೊಳು
ಮೆರೆದು ಹೂಂಕರಿಸುವರಿಶಿರಗಳನು ಭಲ್ಲದಿಂದರಿದಿಳಿಯ ಮುಚ್ಚಿದನಜನು.

೫೯

ದ್ವಿರದಪ್ರಧಾನಮಾದಾ ಸರ್ವಬಲನಿಂದು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಮಂಗೈದು
ಕಂಕಟವ ಭೇದಿಸುವ ಸರ್ವಾಯುಧಂಚಿಡಿದು ಸರ್ವನೃಪರಂದು.

೬೦

ರಿಪುಶಸ್ತ್ರಸಂಭನ್ನನಾದಜನು ಕೇತು ಮಾತ್ರದೊಳರಿಯುವಂತಾದನಲೈ
ಮಂಜಿನೊಳಗದ್ದಿರುವ ಪೊಳ್ಳರೆಯ ರವಿಯ ನಸುವೆಳಗಿನಿಂದಿನಿಸರಿಯುವಂತೆ.

೬೧

ಕುಸುಮಾಸ್ತ್ರಕಾಂತನು ಕುಮಾರನಧಿರಾಜಪುತ್ರನು ಅಜನು ತಾನತಂದ್ರಿತನು
ಗಾಂಧರ್ವನಾಪ್ರಿಯಂವದನಿತ್ತ ಪ್ರಸ್ವಾಪನಾಸ್ತ್ರದಿಂದೆಚ್ಚನರಸರನು.

೬೨

ಹೆದಿಯನೆಳವೆಸಕದೊಳು ಕದಲದಿರೆ ತಮ್ಮ ಕೈ ಹೆಗಲಿನೊಳು ಸೀಸಕಗಳಿಳಿಯೆ
ನಿದ್ರಾವಿಧೇಯಮೆನೆ ಕೇತನಸ್ತಂಭದೊಳು ಮೈಕೆಡೆದುದಂತು ನರದೇವಬಲವು.

೬೩

ತನ್ನಿನಿಯೆ ರಸವೀಂಟಿದಿನಿದುಟಿಯೊಳಿಟ್ಟಜನು ಊದಿದನು ಬಳಿಕ ಜಲಜವನು
ಮೂರ್ತಿಮದ್ಯಶವನಂದಾಸ್ವಯಾರ್ಜಿತವ ತಾನೀಂಟುನೋಲಿಸೆದ ರಘುಸುತನು.

೬೪

ಶಂಖಸ್ವನಂಕೇಳ್ಳು ಮರಳಿ ಬಂದಾ ಭಟರು ನಿದ್ರಿಸುವ ಶತ್ರುಗಳ ನಡುವೆ
ಮುಕುಳಿತಸರೋಜಮಧ್ಯದೊಳೆಸೆವ ಆ ಶಶಾಂಕಪ್ರತಿಮನನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು.

೬೫

ರಾಘವನು ಯಶವನಪಹರಿಸಿದನು ದಯಗೈದು ನಿಮ್ಮನಿಂದುಳುಹಿದನು ಎಂದು
ನೆತ್ತರೊಳು ಅಂಬುದುದಿಯಿಂದಜನು ಬರೆಯಿಸಿದನರಸರಾ ಬಾವುಟದೊಳಂದು.

೬೬

ಬಿಲ್ಲುದಿಯೊಳೊರ್ತೋಳನಿಟ್ಟವನು ಸೀಸಕವ ತೆಗೆದವನು ಶಿಖೆ ಬಿಚ್ಚಿದವನು
ಸೇದೆಯಿಂದೊಗೆದಿರುವ ಬೆಮರಹನಿ ಹಣೆಯ ಮೇಲಿಳಿದವನು ಬೆದರಿದನಿಯಳನು.

೬೭

ಮಕ್ಕಳುಂ ಕೈದುವೆಳೆವೋಲಿರುವ ಹಗೆಗಳನು ಅನುಮತಿಯನ್ನಿತ್ತಿಹೆನು ನೋಡು
ನನ್ನ ಕೈವಶೆ ನಿನ್ನ ನೀ ಬಗೆಯು ಚೀಷ್ಟೆಯಿಂದೆಳಸಿದರು ವೈದರ್ಭಿ ಎಂದು;

೬೮

ವೇಳ್ಕೊಡನೆ ತಿಳಿಯಾದುವಳ ಮೊಗ ಹಣೆಯಿಂದಲೊಗೆದ ದಂದುಗಮಳಿಯಲಂದು
ಕನ್ನಡಿಯೊಳುಸಿರ ಬಿಸಿಯಾರಿದೊಡನೆಸೆಯುವೊಲು ಅದು ತನ್ನ ನಿಜಕಾಂತಿ ತಳೆದು.

೬೯

ನಲವನಾಂತರು ನಾಚಿ ಬಳಿಯ ಕೆಳದಿಯ ನುಡಿಯಿನೊಲವರವ ಸಲೆ ಸೂಚಿಸಿದಳು
ಹೊಸಮಳೆಗೆ ನಲಿಯುವಿಳೆ ಮೋಡವನು ನವಿಲುಗಳ ಕೇಕೆಯೊಳು ಹೊಗಳುವಂತವಳು-

೭೦

ದೋಷರಹಿತನಿಂತು ನೃಪರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ವಾಮಸಾದವಿಳುಹುತೆ
ದೋಷರಹಿತೆ ಇಂದುಮತಿಯನೊಯ್ದನವನು ಮೋದದಿಂದ ನಲಿಯುತೆ
ತೇರ ಕುದುರೆಯಿಂದಲೆದ್ದ ಧೂಳು ಮುಂಗುರುಳನು ಮಸುಕುಗೊಳಿಸಿರೆ
ಮೂರ್ತಿಮಂತ ಸಮರಲಕ್ಷ್ಮಿಯೆನುವ ತೆರದೊಳಾಕೆ ನೋಡಲೆಸೆದಿರೆ.

೭೧

ಅನಿತುಮದನು ಮುನ್ನಮರಿತ ರಘುನೃಪಾಲನಾತನು
ಶ್ಲಾಘ್ಯಜಾಯೆಯೊಡನೆ ಬಂದ ವಿಜಯಿಯಜನ ಪ್ರೇಗಳ್ಳನು
ಬಳಿಯ ಹೊರೆಯನವನೊಳಿಳುಹಿ ತಪಕೆ ನಡೆಯಲಿದರ್ಫನು
ಸೂರ್ಯಕುಲಜರಿರರು ಮನೆಯೊಳಿರೆ ಸುಧೀರ ಪುತ್ರನು.

ಎಂಟನೆಯ ಸರ್ಗ

ಅಜವಿಲಾಪ

೧

ಲಲಿತವೈವಾಹಕೌತುಕವನಾಂತಜನ ಕೈಗಳಲಿ ತಾನೊಸೆದು
ರಘುವರನು ವಸುಧೆಯುನುನಿರಿಸಿದನು ಅಪರೇಂದುಮತಿಯವೋಲಂದು.

೨

ನೃಪಕುಮಾರಕರು ದುರಿತಾದಿಗಳಿನಾವುದನು ತಮ್ಮದಾಗಿಪರು
ಅಯ್ಯನಾಣತಿಯಿಂದಲದನಜನು ತಾಳಿದನು ಭೋಗೇಚ್ಛೆಗಲ್ಲು.

೩

ಗುರು ವಸಿಷ್ಠನು ನೆಗಳ್ಳ ಸಲಿಲದ ಸಹಾಭಿಷೇಚನದೆ ಮುದವಡುತೆ
ಮೇದಿನಿ ಕೃತಾರ್ಥತೆಯ ಕಥಿಯಿಪಂತೆಸೆದಳಂದಾ ಸಿತೋಚ್ಛವಿಸಿತೆ.

೪

ಗುರುವಧರ್ವಜ್ಞಕೃತವಿಧಿಗಳಿಂದರಿದುರಾಸದನಾದನಜನು
ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಂಬೆರೆದ ಕ್ಷಾತ್ರಮನಲಾನಿಲನ ಯೋಗ ದಲ್ ತಾನು.

೫

ಜನರರಿತರಾ ದೊರೆಯ ಮರಳಿ ಹರಯಂಬೆತ್ತ ರಘುನೃಪನೆ ಎಂದು
ಸಿರಿಯೊಂದನೆಯೆ ಕೊಳದೆ ಸಕಲಾನುಗುಣಗಳನುಮಜನಾಂತನೆಂದು.

೬

ಶುಭಕರಗಳಾಯೆರಡರೊಡವೆರೆದು ಆ ದ್ವಿತಯ ಪಿರಿದೆನಿಸಿತಂದು
ಜಾನಕಶ್ರೀಯಜನವೆರೆದವನ ನವಯೌವನವ ವಿನಯವೆರೆದು.

೭

ಬಲಕೆ ಬೆದರುವಳೆಂದು ದಯದಿನನುಭವಿಸಿದನು ಆ ಮಹಾಭುಜನು
ಅಚಿರೋಪಗತಿಯ ಮೇದಿನಿಯನು ನಸ್ತೋಧಾಂಗನೆಯ ತೆರದೊಳಜನು.

೮

ನಾನೊರ್ದನೆಯೆ ಮಾನ್ಯನರಸಗೆಂದೆಲ್ಲರುಂ ಭಾವಿಸಿದರಂದು
ನೂರಾರು ಹೊಳೆಗಳನು ಕಡಲೆಂತು ಅಂತು ತಾನೊಳಕೊಂಡನೊಲಿದು.

೯

ಅತೀಶ್ವಮ್ಮದುತೆಗಳನುಳಿದು ಪವಮಾನನು ಮಹೀರುಹನನೆಂತು
ಮುರಿಯದೆಯೆ ಮಣಿಯಿಸಿದನರಸರನು ಮಧ್ಯಮಕ್ರಮವನೊಲಿದಂತು.

೧೦

ನಿರ್ವಿಕಾರದೊಳಮಾತ್ಯಾದಿಗಳಲಾತ್ಮಜನು ನೆಲೆಗೊಂಡನೆಂದು
ನೋಡಿ ರಘು ನಶ್ವರದ ನಾಕವಿಷಯಂಗಳಲಿ ಸ್ವೃಹೆಯಳಿದನಂದು.

೧೧

ಮುಪ್ಪಿನೊಳು ರಾಜ್ಯವನು ಸುಗುಣಿಸುತಗೊಪ್ಪಿಸಿ ದಿಲೀಪವಂಶಜರು
ತರುಚೀರದುಡೆಯವರು ಸಂಯಮಿಯ ಪಥವಿಡಿದು ನಡೆಯಲಿಹರವರು.

೧೨

ಅಡವಿಗಂದೈದಲಿರುವಯ್ಯನಡಿಗಳಲಜನು ಚೆಲುವು ಮುಡಿ ಮಣೆದು
ತನ್ನನುಳಿದೈದುವುದು ಬೇಡೆಂದು ಬೇಡಿದನು ಮಗನವನ ತಡೆದು.

೧೩

ಕಂಬನಿಯ ಮೊಗದಜನ ಕೋರಿಕೆಯ ಸಲಿಸಿದನು ಮಗನನೊಲಿದವನು
ಪಾವುಳಿದ ಪೊರೆಯವೊಲು ತಾನಾಂತುದಿಲ್ಲವನು ಸಿರಿಯನುಳಿದುದನು.

೧೪

ರಘುವಿರ್ದನೂರಹೊರವಲಯದೊಳು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಆಶ್ರಮಂಬಿಡಿದು
ಸೊಸೆಯಂತೆ ಸುತಭೋಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯನುಪಾಸಿತನು ಜಿತಕರಣನಂದು.

೧೫

ಶಮಯುತನು ಹಿಂದಣರಸರ ಜೊತೆಯೊಳೆಳೆಗೆಯೆ ಹೊಸದೊರೆಯನಾಂತು
ಮುಳುಗುತಿಹ ತಿಂಗಳನು ಮೂಡುತಿಹ ನೇಸರನು ತಳೆದ ಬಾನೆಂತು
ಬಳಿಯಂತು.

೧೬

ಜತಿಯ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಯ ಕುರುಹು ತಳೆದವರ ರಘುರಾಘವರ ಜನರು
ನೆಲಕೆಳದ ಧರ್ಮದಾ ಮೋಕ್ಷ ಮೇಣ್ ಅಭ್ಯುದಯ ಫಲಗಳೆನುತಿದರು.

೧೭

ನೀತಿಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೆದಿದನು ಅಜಿತಪದಲಾಭಕೆಂದಜನು
ಅನಪಾಯಿಪದಪಡೆಯಲೈದಿದನು ರಘುವಾಪ್ತಯೋಗಿಜನಗಳನು.

೧೮

ಹರೆಯದರಸೇರಿದನು ವ್ಯವಹಾರಪೀಠವನು ಜನಮನವನರಿಯೆ
ಕುಶಪೂತಪೀಠವನು ಮುದಿಯರಸನೇರಿದನು ಬಗೆಯ ಬಿಗಿವಿಡಿಯೆ.

೧೯

ಪ್ರಭುಶಕ್ತಿಯಿಂದೊಬ್ಬನಂದು ವಶಗೊಳಿಸಿದನು ಬಳಿಯ ದೊರೆಗಳನು
ಪ್ರಣಿಧಾನದಿಂದೊಬ್ಬನಂದು ವಶಗೊಳಿಸಿದನು ಐಗಾಳಿಗಳನು.

೨೦

ಅವನಿಯೊಳು ಹಗೆಯರಸರೆಸಕವನು ಹೊಸ ಅರಸು ಬೂದಿಮಾಡಿದನು
ತಿಳವೆಂಬ ಬೆಂಕಿಯೊಳು ಮತ್ತೊಬ್ಬನುರುಹಿದನು ಕೃತಕರ್ಮಗಳನು.

೨೧

ಸಂಧ್ಯಾದಿ ಷಡ್ಗುಣವ ಬಳಸಿದನು ಅಜನು ತತ್ಫಲವ ತಾನರಿತು
ತ್ರಿಗುಣಗಳ ಮೆಟ್ಟಿದನು ಹೊನ್ನು ಮಣ್ಣುಗಳು ಸಮವೆಂದು ರಘುವರಿತು.

೨೨

ಫಲಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆವವರ ಮಧ್ಯತನು ಸುಸ್ಥಿರನು ಬಿಡನು ಕರ್ಮವನು
ಯೋಗವನು ಪರಮಾತ್ಮದರ್ಶನಂಬರಮುಳಿಯನಾ ಸನಾತನನು.

೨೩

ಜಾಗೃತರು ದುರಿತದೆಡೆಗೆಳೆಯಲಿರುವರಿಗಳನುಮಿಂದ್ರಿಯಂಗಳನು
ಉದಯಾಪವರ್ಗರತರೆಳೆದಾಂತರಾಯಿರ್ವರುಭಯಸಿದ್ಧಿಯನು.

೨೪

ಸಮದರ್ಶಿ ರಘು ಬಳಿಕ ಅಜನೇಳಸಿದೊಲು ಹಲವು ಬರಿಸಗಳ ಕಳೆದು
ಯೋಗದ ಸಮಾಧಿಯಿಂದೈದಿದನು ನಿರ್ಮಾಯ ನಿತ್ಯ ಪುರುಷನನು.

೨೫

ಅಯ್ಯ ಮೈಯಳಿದನೆಂದೆನುವುದನು ಕೇಳ್ದ ಜನು ಅದ್ದು ದುಗುಡದೊಳು.
ಅನಲರಹಿತಾಂತ್ಯ ವಿಧಿಯೆಸಗಿದನು ಯತಿವೆರಸು ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಮೆನಲು.

೨೬

ಪಿತೃಕಾರ್ಯಕಲ್ಪಜ್ಞನೆಸಗಿದನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದೌರ್ಧ್ವದೈಹಿಕವ
ಅಣುಗರ್ಕರೀವ ಪಿಂಡವನೇಳಸರಾತೆರದೊಳೆಸೆದವರು ತನುವ.

೨೭

ಮೋಕ್ಷವಡೆದಯ್ಯನನು ತಗದು ಕುರಿತಳುವುದೆಂದರ್ಥವಿದರೊರೆಯೆ
ಕೊರಗನುಳಿದಿಳಿಯ ಮಾರಾಣತಿಯನಡಗಿಸಿದನವನೇಳೆದು ಹೆದೆಯ.

೨೮

ನಲಿನಲಿದು ಇಳೆ ಇಂದುಮತಿಯರ್ಕಳಂದು ಪಡೆದಗ್ರ್ಯಪೌರುಷನ
ಧರಣಿ ಬಹುರತ್ನಸೂಯೆನಿಸಿದಳು ರಾಣಿ ಹೆತ್ತಳು ವೀರಸುತನ.

೨೯

ದ್ಯುತಿಯುತನು ದಶರಶ್ಮಿಶತನಂತೆ ಯಶದಿಂದೆದಶದಿತಿಯೊಳೆಸೆವ
ದಶಶಿರಾರಿಯ ಜನಕನಹ ಮಗುವ, ದಶರಥನು ಎಂದರಾ ಬುಧರು.

೩೦

ಋಷಿದೇವಪಿತೃಋಣವನಧ್ಯಯನಯಾಗಸಂತಾನಂಗಳಿಂದೆ
ತೀರ್ಚಿಸುತೆ ಮುಕ್ತನೃಪನೆಸೆದನಾ ಪರಿವೇಷಮುಕ್ತಾರ್ಕನಂತೆ.

೩೧

ಸಂದಿತೆನೆ ವಿದ್ಯೆ ಬುಧಸೇವೆಯೊಳು ಬಲಮಾರ್ತಭಯಸಂಹೃತಿಯೊಳು
ವಸುಮಾತ್ರಮಲ್ಲಜನ ಗುಣಮುಮಿತರೋಪಕೃತಿಗಿಂದಿದುರ್ದಲೆ.

೩೧

ಸುಪ್ರಜನು ತತ್ಪ್ರಜಾಪ್ರಿಯನಜನು ಜಾಯೆವೆರಸುಪವನದೊಳಂದು
ಶಚಿವೆರಸು ನಂದನದೊಳಮರೆಂದ್ರನೆಂತಂತು ವಿಹರಿಸಿದನೊಲಿದು.

೩೨

ಇತ್ತ ತೆಂಕಣಕಡಲತಡಿಯ ಗೋಕರ್ಣದೊಳು ನೆಲಸಿದೀಶ್ವರನ ಮುಂದೆ
ನಾರದನು ವೀಣೆಯನು ನುಡಿಸಲೆಂದೈತರಲು ಸುರಮಾರ್ಗದಿಂದೆ.

೩೪

ಮುನಿಯ ವೀಣೆಯ ತುದಿಯ ದೇವಸುಮ ಮಾಲೆಯನು ನೋಡಿ ತಾಂ
ಮುದದೆ
ಸೌರಭಸ್ಪೃಹನೆನಲು ಬೀಸಿಬಂದನಿಲನಪಹರಿಸಿದನು ಭರದೆ.

೩೫

ಅಲರಬಳಿ ಸುತ್ತವಳಿ ಬಳಸಿಬರೆ ಪವನವಂಚಿತೆ ವೀಣೆ ನೊಂದು
ಕಾಡಿಗಿಯನೊಡವೆರೆದ ಕಂಬನಿಯ ಸುರಿಸುವೊಲು ತಾಂ ತೋರ್ದುಂದಂ.

೩೬

ಮಧುಗಂಧದತಿಶಯದೊಳುಪವನದ ವೀರುಧೆಗಳೈಸಿರಿಯ ಹಳಿದು
ಅಜನ ದಯಿತಾಮಣಿಯ ಕುಚಚೂಚುಕಾಂತರವ ಸುಮ ಸಾರ್ದುಂದಂ.

೩೭

ಕೊಡವೊಲೆಯ ಅರೆಚಣದ ಕೆಳದಿಯನು ನೋಡಿ ಪರನಶತೆಯೊಳು ಕುಸಿದು
ರಾಹುವಗದಿಂದುವಿನ ಜೊನ್ನದೊಲು ಮುಚ್ಚಿದಳು ಕಂಗಳನು ಕಾಂತೆ.

೩೮

ಕರಣಂಗಳುಡುಗುತಿರಲೊರಗಿದೊಡಲುರುಳಿಸಿದುದೆರೆಯನುಮನಂದು
ಪಂಜನಿಂದಿಳಿದುಬರುವೆಣ್ಣೆ ಹನಿಯುರಿಯುಮನ್ನಿಳೆಗೆರಗಪಂತೆ.

೩೯

ತಾವರೆಯ ಹೂಗೊಳದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಸಮದುಃಖವಾಂತವೋಲಂದು
ಸತಿಪತಿಯರನುಚರರ ತುಮುಲಾರ್ತರವದಿಂದೆ ಚೀರಿದವು ಸುಗಿದು.

೪೦

ವ್ಯಜನಾದಿಸಾಧನದೊಳೆಚ್ಚುತ್ತನವನಿಪನು ಸತಿಯಿದ್ವಳಂತೆ
ಫಲಿಸುವುವು ಪ್ರತಿಕಾರಸಾಧನಗಳಿದೊಡಾಯುಶ್ಯೇಷಮಲ್ತೆ.

೪೧

ಕೈಗಳಿಂದಂಗನೆಯನಂಕದೊಳು ತಳೆದನು ನಿತಾಂತವತ್ಸಲನು
ತಂತಿಗಳನಳವಡಿಸದಿರುವ ವೀಣೆಯೊಲಿರುವ ಸತ್ಪಹೀನಳನು.

೪೨

ಕರಣಗಳ ಬಲವಳಿದು ಬಣ್ಣಗೆಟ್ಟಿರುವಳನು ತೊಡೆಯೊಳಾಂತಜನು
ತೇಜಗೆಟ್ಟಿರಳೆಕುರುಹಾಂತಿರುವ ಪೊಳ್ಳರೆಯ ಪೆರೆಯವೋಲಿಹನು.

೪೩

ವಿಲಪಿಸಿದನವನಿಪನು ಬಾಸ್ವಗದ್ದದವೆರೆದು ನಿಜಧೈರ್ಯವುಳಿದು
ಕಾಯಿಸಲು ಮೃದುವಹುದು ಕರ್ಬೊನ್ನುಮೆಂದೆನಲು ನರರ ಪಾಡೇನು !

೪೪

ಮೈಯ ಸೋಂಕಿನೊಳಿಂತು ಹೂವುಮಿರದಾಯುವನು ಸೆಳೆವುದೆನಲಕಟ್ಟಿ
ಕೊಲ್ಲಲೆಳಸಿದ ವಿಧಿಯು ಕೈಯೊಳಾವುದು ತಾನೆ ಕೈದೆನಿಸದಿಹುದೊ !

೪೫

ಕೊಲುವನಹುದಂತಕನು ಮೃದುಳವಸ್ತುಗಳಿಂದೆ ಮೃದುವಸ್ತುಗಳನು
ನಲಿನಿಯನು ಮಂಜುವನಿ ನಲುಗಿಸುವುದಿದೆ ಪೂರ್ವದೃಷ್ಟಾಂತವಹುದು.

೪೬

ಹಾರವಿದು ಹೆರಣಾಪಹಾರಿಯೆನಲೇಕೆನ್ನನಂತಿರಿಯದಿಹುದು
ಹರನಿಚ್ಛೆಯಿಂದಮೃತ ವಿಷಮಹುದು ವಿಷವಮೃತವಹುದು.

೪೭

ನನ್ನೊಂದು ದೌರ್ಭಾಗ್ಯದಿಂದಿದನು ವಿಧಿಯೆಸೆದನಶನಿಯೆನಲಿಂತು
ಅಲ್ಲದೊಡೆ ತರುವ ಸುಡದದನಪ್ಪಿದೆಳಲತೆಯ ತಾಂ ಸುಡುವುದೆಂತು.

೪೮

ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದಪರಾಧಮೆಸಗಿದುರ್ಮೆನ್ನನು ತಿರಸ್ಕರಿಸದವಳೆ
ಈ ನಿರಪರಾಧಿಯನು ನುಡಿಸುವುದಕರ್ಹನಲ್ಲೆಂದೆಣಿಸಬಹುದೆ !

೪೯

ಕಪಟವತ್ಸಲನು ಶರನಿನನು ಎಂದರಿತೆ ದಲ್ ಹೇ ಧವಲಹಸಿತೆ
ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರದಿರುವ ಪರಲೋಕಕ್ಕೆದಿರುವೆ ನನಗೊರೆಯದಂತೆ.

೫೦

ದಯಿತೆಯನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೈದಿದಿದು ಮರಳಿತೇಕಿಂತವಳನುಳಿದು
ನಿನ್ನ ದುಷ್ಟೇಷ್ಟಿತದ ಅಳಲನೆಲೆ ಹತಜೀವ ಅನುಭವಿಸು ಇಂದು.

೫೧

ಸುರತದಾಯಾಸದೀ ಬೆಮರಹನಿಯಿನ್ನು ಮಿಹುದಿದೊ ನಿನ್ನ ಮೊಗದೆ
ನೀನೊ ಅಸ್ತ ಮಿಸಿರುವೆ ದೇಹಿಗಳಸಾರತೆಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರ ಜಗದೆ.

೫೨

ನೆನಹಿನೊಳಮೆಸಗಿದವನಲ್ಲ ನಾ ತವ್ವುಗಳನೆನಲೇಕೆ ತೊರೆದೆ
ಹೆಸರಿಗಳೆಗರಸನಾನಾಗುವೆ ನಿನ್ನೊಳೆ ಮನದೇರಕ ಮುಗುದೆ.

೫೩

ಹೂಮುಡಿದ ಅಳಿಹೊಳಹಿನಲೆದಿಸೆವ ಸುಳಿಸುಳಿಯ ಮುಂಗುರಳನಿಂದು
ಚಲಿಸುತೆಲೆಯೊಗೆಯಿವುದು ಮರಳಿ ಬಹೆ ನೀನೆಂಬ ಬಗೆಯ ಬಯಕೆಯನು.

೫೪

ಅಂತೆ ನೀನೆಳ್ಳರುತೆ ಎದೆಯಳಲನೊಡನೆ ಪರಿಹರಿವುದಾ ಇನಿಯೆ
ಮಂಜುವೆಟ್ಟದ ಗವಿಯ ಕತ್ತಲೆಯ ಚಿದುರಿಸುವೊಲೋಷಧಿಯ ಬೆಳಕು.

೫೫

ಮುಂಗುರುಳು ಕವಿದ ಮೊಗ ನುಡಿಗೊಡದ ಕತದಿಂದಲೆನ್ನನುರಿಸುವುದು
ಉಲಿಯದಳಿಯೊಳಗರಲು ಮುಗಿದೊಂಟಿ ತಾವರಿಯ ಕಂಡವೋಲಿಂದು.

೫೬

ನಿಶಿ ಶಶಿಯನೆಣೆವಕ್ಕೆ ದಯಿತೆಯನು ಮರಳಿ ಬೆರೆದಪೆವೆನುವ ಕತದೆ
ಸಹಿಸಿದಪವಗಲಿಕೆಯನೆನೆ ಮತ್ತೆ ಬಾರದಗಲಿಕೆ ನನ್ನ ಸುಡದೆ !

೫೭

ಚಿಂದಳರ ಹಾಸುಗೆಯೊಳಾದರೂ ಮೃದುದೇಹ ನೋವುದೆನುವವಳು
ತಾಳಬಹುದೆಂತು ಹೇಳಾ ಚಿತಾರೋಹಣವ ನವುರು ಮೈಯವಳು.

೫೮

ನೊದಲಿನ ರಹಃಸಖಿವೊಲಿಹ ರಶನೆ ವಿಭ್ರಮವನುಳಿದು ದನಿ ನಿಂದು
ಎಚ್ಚರಿದೊರಗರುವ ನಿನ್ನವೋಲಿದುವುಮಸು ತೊರೆದವೋಲಿಹುದು.

೫೯

ಅಂಜಿಯೊಳು ಮೆಲುನಡೆಯನೆರಳೆಯೊಳು ನೋಟವನು ಪಿಕದೊಳನಿದನಿಯ
ತಂಬೆಲರ ತೀಟದಲಿ ತೊನೆವ ತೆಳುಬಳ್ಳಿಯಲಿ ನಿನ್ನ ಸೂಗುರಿಯ

೬೦

ನಾಕಗಮನೋತ್ಸಾಹವಿದ್ದರೂ ನನಗಾಗಿ ಸುಗುಣಗಳನಿಂತು
ನಿಲಿಸಿದೊಡಮಿವು ತಾಳಲರಿದಪ್ಪವಗಲಿಕೆಯೊಳೆನ್ನ ಬೆಂದೆದೆಯ.

೬೧

ನೀನೆ ದಲ್ ಸಹಕಾರ ಫಲಿನಿಗಳನಿಂತೊಂದುಗೂಡಿಸಿದೆ ಚೆನ್ನೆ
ಮದುವೆಯೊಸಗೆಯನೆಸಗದಿಂತು ನೀಂ ಮರಳುವುದು ತಗದು ಮನದನ್ನೆ.

೬೨

ನೀನೆ ದೋಹದವೆಸಗಿದಸುಗೆಯಿದು ಬೆಸಲೆಯೆನಲೆಸಳುಗಳನಂತು
ತುರುಬಿನೊಳು ಮುಡಿಯಿಸಿದೆ ಮತ್ತಿನ ನಿವಾಸಮಾಲೆಯ ರಚಿಸೆನೆಂತು.

೬೩

ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ದೊರೆಯದೆನುವಡಿಯ ಸವಿದನಿಯ ನೇವುರವ ನೆನೆದು
ಅಲರುಗಂಬನಿಮಳೆಯ ಸುರಿದಸುಗೆಯಳುವಂತೆ ತೋರುತಿಹುದಿದು.

೬೪

ನಿನ್ನ ಸಿರ ಪರಿಮಳದ ಬಕುಳಗಳನೆನ್ನೊಡನೆ ನೀನುಮರೆಕೋದು
ರಶನೆಯನು ಮುಗಿಸದೆಯೆ ಇಂತು ಕಿನ್ನರಕಂಠಿ ಮಲಗಿರುವೆ ನಿದ್ದೆಗೈದು.

೬೫

ಸಮದುಃಖಸುಖಶೀಲರಾಳಿಯರು ಪಾಡಿವದ ಸಸಿಯವೊಲು ಮಗನು
ನಾನೇಕರಸನಪ್ಪೆನಾದರೂ ನೀಂಗೈದೆ ಕಟ್ಟಿಸಕವಿದನು.

೬೬

ಧೃತಿಯುಡುಗಿರತಿಯಡಗಿ ಋತು ನಿರುತ್ಸವಮಿಂದು ಸಂಗೀತ ನಿಂದು
ಗತಿಸಿದುರದಾಭರಣದತಿಸೊಗಸು ಶಯನವೇ ಪರಿಶೂನ್ಯವಿಂದು.

೬೭

ಗೃಹಿಣಿ ಮೇಣ್ ಮಂತ್ರಿ ಮೇಣಾಪ್ತ ಸಖಿ ಮೇಣ್ ಲಲಿತಕಲೆ ಕಲಿವ ಶಿಷ್ಯೆ
ನಿಷ್ಕರುಣಿ ಮೃತ್ಯುತಾ ನಿನ್ನನಪಹರಿಸುತೆನಗೇನುಳಿಸಿತಿಂದು.

೬೮

ಮದಿರಾಕ್ಷಿ ಸವಿದಿಲ್ಲಿ ಬಾಯೊಳಾನೂಡುತಿರುವಿನಿಗಳ್ಳ ರುಚಿಯ
ಪರದೊಳೆಂತಲ್ಲಿ ನೀಂ ಕುಡಿದವೌ ಬಾಪ್ಪದೂಷಿತಜಲಾಂಜಲಿಯು.

೬೯

ನೀನಿಲ್ಲದೈಶ್ವರ್ಯವಿದ್ದರೂ ಗಣಿಸೆನ್ನ ಸುಖ ಮುಗಿದುದೆಂದು
ಸಿಲುಕದೆ ವಿಲೋಭನಾಂತರಕವಿಳಸುಖ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಗಳಿದುದಿಂದು.

೭೦

ಪರಿಪರಿಯೊಳಿನಿಯಳಿನು ನೆನೆದಿಂತು ಕರುಣಾರ್ಥಸಂಕಲಿತನೃಪನು
ಹರೆಗಳೆಂದುದುರಿಪಂತೆಸಗಿದನು ಮರಗಳು ಮರಂದಬಾಪ್ಪವನು.

೭೧

ಬಂಧುಜನ ಬಳಿಕೆಂತೊ ಸುಂದರಿಯನಿಳಿಯಿಸುತಲವನ ತೊಡೆಯಿಂದೆ
ಮಾಲಾಂತ್ಯಮಂಡನೆಯನಿರಿಸಿದರು ಅಗರುಚಂದನಚಿತ್ತಾಗ್ನಿಯೊಳು.

೭೨

ತಿಳಿವಿದುರ್ಮನುಸುದೊರೆದನಳಲಿನಿಂದಿನಿಯಳೊಡನೆನುವ ಪಳಿಗಂಜಿ
ಇನಿಯಳೊಡನುರಿವೊಗದೆ ನಿಂದನಜನುಳಿವಾಸೆಯಿಂದಲೇನಲ್ತು.

೭೩

ಪತ್ತುದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಗುಣಶೇಷಳಾದಿನಿಯಳಂತ್ಯಕರ್ಮವನು
ಪುರವನದೊಳೆಸಗಿದನು ವಿಧ್ಯುಕ್ತವೈಭವದೆ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಜನು.

೭೪

ನಗರಕೈತಂದನವನಿನಿಯಳನು ಬಿಟ್ಟಿರುಳನುಳಿದಿಂದುವೆನಲು
ಹೊನಲಿಟ್ಟುದನು ಕಂಡನಜನಳಲು ಪುರವಧೂವದನಬಾಪ್ಪದೊಲು.

೭೫

ಅಜನು ಅಭಿಷಂಗಜಿತನೆನುವುದನು ಆಶ್ರಮದ ಸವನದೀಕ್ಷಿತನು
ಪ್ರಣಿಧಾನದಿಂದರಿದು ಬೋಧಿಸಲ್ಕಟ್ಟಿದನು ತಿಷ್ಯನೊರವನನು.

೭೬

ತಾಪಕಾರಣವ ಗುರುವರಿತರೂ ಕ್ರಮ ಮುಗಿಯದಿರುವೊಂದು ಕತದೆ
ಪ್ರಕೃತಿಯೊಳು ಮರಳಿಯುಂ ನಿನ್ನ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಲ್ಕೆ ತಾನೆ ಬರದಿಹನು.

೭೭

ಕೆಲನುಡಿಯೊಳಣೆಗೊಳಿಸಿದವರ ಸಂದೇಶವನು ತಂದಿಹೆನು ನಾನು
ಚಿತ್ತದೊಳು ಧರಿಪುದಯ್ ಕೇಳ್ವು ವಿಶ್ರುತ ಸತ್ಪಸಾರ ನೀನದನು.

೭೮

ಜನಿಯಿರದ ಪುರುಷನಡಿಮೂರರೊಳು ಅಳತೆಗೊಂಡೀಜಗತ್ರಯದೆ
ದಿವ್ಯಚಕ್ಷುವಿನರಿವನಂದಿಂದುಮುಂದಿನದನೆಲ್ಲವನು ಭರದೆ.

೭೯

ಹಿಂದೆ ದುಷ್ಕರವೆನಿಸಿ ತಪದೊಳರೆ ತೃಣಬಿಂದು ಭೀತವಾಸವನು
ಯೋಜಿಸಿದನಳಿಯಿಸೆ ಸಮಾಧಿಯನು ದೇವಾಂಗನೆಯನು ಹರಿಣಿಯನು.

೮೦

ಶಮವೇಲೆಯಿಂದೊಗೆದ ವಿಲಯೋರ್ಮಿಯನೆ ತಪಃಪ್ರತಿಬಂಧಮನ್ಯು
ವಿಂದವನು.
ಬಿನ್ನಾಣವನು ಮೆರೆಯುವಂಗೆನೆಯ ಶಪಿಸಿದನು ನೀಂ ಮನುಜಳಾಗಿಳಿ
ಯೊಳೆಂದು.

೮೧

ನಾಂ ಪರಾಧೀನೆ ಗಡ! ಪರಮಾಪರಾಧವನು ಮನ್ನಿಸೈ ಭಗವನ್
ಎಂದವಳೊಳಮರಸುಮದರ್ಶನಂಬರದ ಮನುಜತೆಯನೆಸಗಿದರ್ನ್.

೮೨

ಕ್ರಥಕೈಶಿಕಾನ್ವಯದೊಳೊಗೆದವಳು ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟದ ಮಹಿಷಿಯಾದಳ
ಶಾಪದ ನಿವೃತ್ತಿ ಕಾರಣವ ಪಡೆದಾದಿವಶ್ಚ ತವನಸುದೊರೆದಳ.

೮೩

ಅಂತೆ ಅಜ ತದಪಾಯಚಿಂತೆಗಳನುಳಿವುದಯ್ ಸಿದ್ಧಮೀ ಜನಿಗಳ
ವಸುಧೆಯನು ಮತ್ತೆ ಪರಿಪಾಲಿಸಯ್ ನೃಪರು ದಲ್ ಧರಣೀಕಳತ್ರರ್.

೮೪

ಮದನಿಂದೆಗೆಡೆಗೊಡದೊಲುದಯದೊಳು ಸುವಿನೇಕವಾವುದನು ಮೆರೆದೆ
ಎದೆಗೆಡದೆ ತೋರದನು ಚಿತ್ತಸಂಜನಿತ ತಾಪಜ್ವರದೊಳಿರದೆ.

೮೫

ಅತ್ತರೇನವಳು ಮತ್ತೈತಹಳೆ ಅಸುವಳಿದರೇಂ ಮರಳಿ ಬಹಳೆ
ಭಿನ್ನ ಪಥವಿಡಿಯುವರು ಅವರವರ ಕರ್ಮದಂತತ್ತನಡೆದವರು.

೮೬

ಮನದಳಲನಿರದುಳಿದು ತಣಿಸು ಪಿಂಡೋದಕಾದಿಗಳಿನಿಯಳನು
ನಂಟರಿಂದನವರತಮಿಳಿವ ಕಂಬನಿ ಸುಡುಗುಮೆಂಬರಳಿದರನು.

೮೭

ಪ್ರಕೃತಿ ದೇಹಿಗೆ ಸಾವು ಜೀವಿತಮೆ ವಿಕೃತಿಯಿಂದೊರೆದಪರು ಬುಧರು
ಕ್ಷಣಕಾಲವಾದರೂ ಉಸಿರಾಡುವಾತನೆಯೆ ದಲ್ ಲಾಭಯುತನು.

೮೮

ಪ್ರಿಯರಳಿವು ಹೃದಯದೊಳು ನಾಟಿರುವ ಶಲ್ಯವೆಂದರಿವರಿಯದರು
ಮಂಗಳದ್ವಾರಕೆಂದುರ್ಚಿರುವ ಮುಳ್ಳು ಎಂದರಿವರಿತವರು.

೮೯

ತನ್ನೊಡಲು ಆತ್ಮಗಳೆ ಒಂದನೊಂದಗಲುವುವೆ ಎನುವುದನು ತಿಳಿದು
ಬಾಹ್ಯವಿಷಯಂಗಳಗಲಿಕೆಗಳುಮಂಟಿ ಹೇಳರಿತ ಬುಧಜನರು.

೯೦

ಓ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯವರ್ಯ ಅಜ್ಜರೊಲು ಮರುಗುವುದು ತಗದು ನೀನಿಂತು
ಎರಡುಮಿಂದೆಲಿರಿಗರದಲುಗುವೊಡೆ ಗಿರಿತರುಗಳಂತರಮದೆಂತು !

೯೧

ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನಂತಾಗಲೆಂದವನುದಾರಮತಿಯೊರೆದುದನು ಕೇಳ್ತು
ಅಳಲಿಡಿದ ಬಗೆಯನೊಳವುಗದವುಗಳೈದಿವೊಲಾಯ್ತು ಗುರುವೆಡೆಯ.

೯೨

ಮಗನೆಳೆಯನೆಂದೆಂತೊ ಕಳೆದನೆಣ್ಣಿರಿಸಗಳ ದಿಟನುಡಿಯಿಸೆಯುತಿ
ಸತಿಯೆಣೆಯ ಪಟದೊಂದು ನೋಟದೊಳು ಕನಸಿನೊಳು ಚಣದ
ರುವಜನು
ಕೂಟದೊಳು.

೯೩

ಪ್ಲಕ್ಷದೊಂದು ವೊಳಕೆಯೆಂತು ಸೌಧತಲವನೊಡೆವುದಂತು
ಶೋಕಶಂಕು ಬಲದಿನೊಡೆದುದಜನ ಧೀರಮನವನು.
ಭಿಷಜವರರಿಗರಿದೆನುವ ಜೀವವನ್ನೆ ತೆಗೆವ ರುಜೆಯ
ನಲ್ಲೆ ಯೆಡೆಯನೈದಿವೊಂದು ವರವಿದೆದೆ ಬಗೆದನು.

೯೪

ವರ್ಮಧರನಣುಗನನು ಸಮ್ಯಗ್‌ವಿನೀತನನು
ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ರೀತಿಯಿಂದಿರಿಸಿ ರಾಜ್ಯದೊಳು
ರೋಗೋಪಹತನುವ ತವಿಸುತಂದವನಿಪನು
ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶವನು ಕೊಂಡನು ಮುಮುಕ್ಷು.

೯೫

ಸರಯುಗಂಗಾಸಂಗಮಸ್ಥಾನದೊಳು ವೈಯನು ತೊರೆಯುತೆ
ಅಮರಗಣಸಂದೋಹದಳು ಸುರರೂಪಿನಿಂದಜನಿಸೆಯುತೆ
ನೊದಲಿನಿಂದತ್ಯಧಿಕಕಾಂತಿಯಿನೆಸೆವ ಕಾಂತಿಯ ಪಡೆದನು
ಮರಳಿ ನಂದನದೆಯೆ ಲೀಲಾಗಾರದೊಳು ರಮಿಸಿದನು.

ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಸರ್ಗ ಮೃಗಯಾ ವರ್ಣನ

೧

ಮುನಿಪರಗ್ರೇಸರನು ಜನಪರ ಧುರಂಧರನು
ತಂದೆ ಬಳಿಕುತ್ತರದ ಕೋಸಲದ ತಿರೆಯ
ಸಂಯಮಜಿತೇಂದ್ರಿಯನು ದಶರಥಮಹಾರಥನು
ಆಳ್ವನಂದನುಭವಿಸುತದರೊಂದು ಸಿರಿಯ.

೨

ಅನ್ವಯಾಗತಮೆನಿಸ ನಗರವನು ರಾಷ್ಟ್ರವನು
ಧರ್ಮದಿಂದಗರಂಧ್ರಕರತೇಜನೊಲಿದು
ಅಳುತಿರಲಾನಗರಾಷ್ಟ್ರಂಗಳಿಂದವನು
ಮೊದಲಿಗಿಂತುತ್ಕರ್ಷವಡೆದಿಸೆದನಂದು.

೩

ದಂಡಧರ ಮನುವಿನನ್ವಯದೊಳೊಗೆದರ್ಥಪತಿ
ಮೇಣ್ ಬಲಾಸುರನ ಕೊಂದಮರರ ಪತಿ
ಸಮಯವರ್ಷಿಗಳೆನಿಸಿದಿರ್ವರೆಯೆ ಕಳೆದಪರು
ಕೃತಕರ್ಮಜನದಳಲನೆಂದಪರು ಬುಧರು.

೪

ಶಮರತನು ಸುರತೇಜನಾಳುತಿರಲಜಸುತನು
ಮಳೆಬೆಳೆಗಳಿಂದಲಿಳೆಯೊಪ್ಪಿದುದು ನಲಿದು
ರೋಗರುಜನಾದಿಗಳಿಗೆಡೆಯಿಲ್ಲವೆಂದೆನಲು
ಹಗೆಪಡೆಯ ದಾಳಿಯಳಲಿರುವುದಿನ್ನೆಂತು.

೫

ದಶದಿಕ್ಪುಗಳ ಗೆಲಿದ ರಘುರಾಜನಿಂದೆಂತು
 ಅವನ ಬಳಿಕಜಮಹಾರಾಜನಿಂದೆಂತು
 ಮಹಿಯಂತಹೀನವಿಕ್ರಮಿನ್ಯ ಪನನಿಂದಾಂತು
 ಶೋಭಿಸುತಲಿದುರ್ದಹ ಮರಳಿಯು ಸಮಂತು.

೬

ಸಮತೆಯೊಳು ಧನಕನಕವೃಷ್ಟಿಯೊಳು ದುಷ್ಟಜನ
 ಶಿಕ್ಷೆಯೊಳು ಕಾಂತಿಯೊಳು ತನ್ನರಾಧಿಪನು
 ಯಮನನು ಕುಬೇರನನು ವರುಣನನು ಸೂರ್ಯನನು
 ದಶರಥನು ಪರಿವಿಡಿಯೊಳನುಕರಿಸುತಿಹನು.

೭

ನವಯೌವನಂಬಡೆದ ಹಾವಭಾವದ ವಧುವು
 ಜೂಜು ಮೇಣ್ ಬೇಂಟೆ ಮೇಣ್ ಶಶಿಸದೃಶ ಮಧುವು
 ನಿರುತಮಭ್ಯುದಯಕುದ್ಯೋಗಿಸುತಲಿರುವನನು
 ಬಗೆಕಡಡುವಂತೆಳೆಯಲಾರ್ತುದಿಲ್ಲಂದು.

೮

ಇಂದ್ರನೆದುರಾದರೂ ಕೃಪಣತೆಯ ತೋರಿಸನು
 ಪರಿಹಾಸಕಾದರೂ ನುಡಿಯನನ್ಯತವನು
 ಅರಿಕುಲದೊಳಾದರೂ ಪರುಷಾಕ್ಷರಂಗಳನು
 ತಾನೆಂದುಮಾಡದಿಹನಾ ರಘೋದ್ವಹನು.

೯

ಆ ರಘೋದ್ವಹನಿಂದಲುದಯ ಮೇಣಸ್ತವನು
 ಸಾವಂತವಸುಧೇಶರನುಭವಿಸುತಿಹರು
 ತನ್ನಾಣೆ ಮೀರದರಿಗವನಹನು ಸುಹೃದಯನು
 ಮೀರಿದರಿಗವನಿಪನಯೋಹೃದಯನಹನು.

೧೦

ಶರಧಿವೇಷ್ಟಿತ ಧರಿಯ ಹೆದೆಯನೇರಿಸುತ್ತವನು
 ಏಕರಥದಿಂಗೆಲ್ಲ ನಂದು ದಶರಥನು
 ಜವತೀವ್ರಹಯಮಯದ ಗಜವತೀ ಸೇನೆಯದು
 ಬರಿದೆ ಜಯದುದ್ಧೋಷಕೆಂದಿರ್ದುದಹುದು.

೧೧

ಗುಪ್ತಿಯಿರುವೇಕರಥದಿಂದಲವನೀಶ್ವರನು
 ಧಸುವಡಿದು ಜಯಿಸಿರಲ್ಕವನಿಯೆಲ್ಲವನು
 ನರವಾಹನಂಗೆಣೆಯ ಸಿರಿಯೊಡೆಯಗನಿಸಿದುದು
 ಘನರವಾರ್ಣವವು ಜಯಭೇರಿವೋಲಂದು.

೧೨

ಬೆಟ್ಟಗಳೆರಂಕೆಗಳ ತರಿದಳವನಳಿಸಿದನು
 ಶತಕೋಟಿಕುಲಿಶದಿಂದಾ ಪುರಂದರನು
 ಬಾಣಗಳ ಮಳೆಗರೆವ ಬಿಲ್ವಡಿದು ದಶರಥನು
 ಅರಿಪಕ್ಷವಳಿಸಿಹನು ಸರಸಿಜಾನನನು.

೧೩

ದಶರಥನ ಚರಣನಖರುಚಿಯಿನ್ನುತ್ಕರ್ಷವನು
 ತಳೆದಿಹ ಕಿರೀಟಮಣಿಕಿರಣಗಳಿಂದು
 ಸೋಂಕಿದರಖಂಡವೌರುಷನಡಿಯ ನೂರಾರು
 ಧರಣಿಪರು, ಶತಮಖನಿಗಿರಗುವೊಲು ಸುರರು.

೧೪

ಸಚಿವರಾದೇಶದಿಂದಣುಗರ್ಕಳಂಜಲಿಯ
 ಮುಗಿಯಲಂದವನಿಪನು ತೋರುತ್ತೆ ದಯೆಯು
 ಶೂನ್ಯಾಲಕೆಯರನರಿವೆಂಡಿರನು ಮನ್ನಿಸುತೆ
 ಅಬ್ಧಿ ತಟದಿಂಸಾರ್ದನಲಕೆಗೆಣೆಪುರಿಯು.

೧೫

ಈರಾರುಮಂಡಲಗಳೊಡೆತನವನಾಂತವನು
 ಹೆರರಿಗರಿದಪ್ಪ ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯನಾಂತವನು
 ತಾನಿದನನಲಸನು ಅನಲಸೋಮಪ್ರಭನು
 ದೋಷವಿನಿಸಿದ್ಧರುಂ ಸಿರಿ ಪ್ರೋಪಳೆಂದು.

೧೬

ಬೇಳ್ವರೊಳು ಮೊಗದಿರುಹದಿನಕುಲದೊಳೊಗೆದನನು
 ಮೇಣಾತ್ಮಭವನೆನುವ ಪುರುಷನೊರ್ವನನು
 ಕಮಲಧೃತೆ ಭಾಗ್ಯದೇವತೆ ಪತಿವ್ರತೆ ತಾನು
 ಸೇವಿಸಿದಳುಳಿದನ್ಯನೃಪರ ಸೇವೆಯನು.

೧೭

ಮಗಧ ಕೋಸಲ ಕೇಕಯಾಧಿಪರ ಪುತ್ರಿಯರು
 ಪತಿಯೆ ಪರದೈವವೆಂದರಿತ ಕುವರಿಯರು
 ಶರಜಿತಾರಾತಿಯಾದಾತನನು ವರಿಸಿದರು
 ಅಗಜನಿತನದಿಗಳಂಬುಧಿಯನೆಂತಂತು.

೧೮

ತನ್ನ ನಚ್ಚಿನ ಮೂವರರಸಿತಿಯರೊಡವೆರೆದು
 ಅರಿವಿಜಯಸದುಪಾಯನಾರಘೋದ್ವಹನು
 ಜನರ ಶಿಕ್ಷಿಸಲೆಂದು ಶಕ್ತಿತ್ರಯಾನ್ವಿತನು
 ದೇವೇಂದ್ರನಿಳೆಗಳಿದವೋಲೆಸೆಯುತಿಹನು.

೧೯

ಸಂಗ್ರಾಮಭೂಮಿಯೊಳು ನೆರವನಿಂದ್ರನಿಗಿತ್ತು
 ಉರೆ ಬೆದರಿದಮರಿಯರಿಗಾ ಮಹಾರಥನು
 ತನ್ನ ಮಾರ್ಗಣದಿಂದಲಭಯವನು ಒಡನಿತ್ತು
 ಅವರಿಂದೆ ಹಾಡಿಸಿದನಾತ್ಮಶೌರ್ಯವನು.

೨೦

ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕಿನ ಸಿರಿಯ ಭುಜಬಲದೊಳೊಟ್ಟಿಸಿ
ಯಜ್ಞದೊಳು ತಲೆಯ ಮಕುಟವನು ತೆಗೆದಿರಿಸಿ
ಅಜಿನವನು ತೊಟ್ಟವನು ದಂಡವನು ಪಿಡಿದವನು
ಕನಕಮಯಯೂಪಗಳ ನೆಟ್ಟು ಬೆಳಗಿದನು.

೨೧

ಅಜಿನವನು ತೊಟ್ಟವನು ದಂಡವನು ಪಿಡಿದವನು
ಎರಳೆಗೊಂಬಾಂತವನು ಮೋನಮಿರುವವನು
ಶರಮಾಂಜಿಯಾಂತವನು ತನ್ನೊಳಿದೀಶ್ವರನು
ಬೆಳಗಿಸಿರಲೆಸೆದನಾ ಯಜ್ಞದೀಕ್ಷಿತನು.

೨೨

ಸುರಸಭಾಧಿಷ್ಠಾನಕರ್ಹತೆಯ ಪಡೆದವನು
ಅವಭೃತಸ್ನಾನಶುದ್ಧನು ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನು
ಎತ್ತರದ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸಿದಪನವನಿಪನು
ಮಳೆಗರೆವ ನಮುಚಾರಿಯೋರ್ವನನು ತಾನು.

೨೩

ಹರಿಹಯಾಗ್ರೇಸರನು ಚಾಪಧೃತ ದಶರಥನು
ವೀರವರನೆನಿತೊ ಸೂಳಾ ಏಕರಥನು
ರವಿಬಿಂಬವನು ಕವಿವ ರಣರಜವನಳಿಸಿದನು
ಸುರಶತ್ರುಜನರೆದೆಯ ರುಧಿರಜಲದಿಂದೆ.

೨೪

ಯಮ ಧನದ ವರುಣಾಮರೇಂದ್ರನಿಭ ಭಾರನನು
ನುತವೀ ರವರನನು ನರಾಧೀಶ್ವರನನು
ಪೊಸಪೂಗಳರ್ಚನೆಯನೋಲೈಸಲೆನಲಂದು
ಮಾಧವನು ಮೈತಳೆದು ಬಂದಿಳಿದನೊಲಿದು.

೨೫

ಧನಪ ನೆಲಸಿರುವೆಡೆಯ ತೆರಳಲೆಳಸಿದ ರವಿಯು
ಕುದುರೆಯನು ತಿರುಗಿಸಿರೆ ತನ್ನ ಸಾರಥಿಯು
ಕವಿದ ಹಿಮವನು ಕಳೆದು ಹೊಳೆಯಿಸುತ್ತ ಉದಯವನು
ತ್ಯಜಿಸಿದನು ತಾನಂದು ಮಲಯವನು ಭಾನು.

೨೬

ಮೊದಲು ಹೂವರಳಿದುದು ಬಳಿಕ ಎಲೆ ಚಿಗುರಿದುದು
ದನಿಗೈದುದಳಿಮೊರೆದ ಬಳಿಕ ಪಿಕಮುಲಿದು
ದ್ರುಮವತಿ ವನಸ್ಥಲಿಯೊಳಿಕ್ರಮದೊಳ್ಳೆತಂದು
ತೋರಿದನು ಮಾಧವನು ಮೈತಳೆದು ನಲಿದು.

೨೭

ಸತ್ಪಾರ್ಯಗಳಿಗೆಂದು ನಯದೆ ಗಳಿಸಿದ ಸಿರಿಯ
ಎಳಸಿ ಬಂದಡರುಳ್ವೊಲು ಯಾಚಕರು ದೊರೆಯ
ದುಂಬಿ ನೀರ್ದಕ್ಕುಗಳು ತಿಳಿಗೊಳದ ತಾವರೆಯ
ಮುತ್ತಿದವು ತಾವೊಲಿದು ಜೈತ್ರಪಾಲಿತೆಯ.

೨೮

ಆರ್ತವನವಾಶೋಕತರು ಕುಸುಮ ಮಾತ್ರದೊಳು
ಮನ್ಮಥೋದ್ಧೀಪನಂ ತಮಗಾದುದಲ್ಲು
ರಸಿಕರನು ಮದಗೊಳಿಸುವಿನಿಯರವತಂಸದೊಳು-
ಮಂಗಜೋದ್ಧೀಪನಂ ತಮಗಾದುದಂತು.

೨೯

ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂಗದೊಳು ನವಪತ್ರವಿರಚನೆಯ
ಮಾಧವನು ನೆಗಳ್ಲವೊಲು ಕುರುಬಕದ್ರುಮವು
ಮಧುಪಾನ ಶಾಂತತೆಯೊಳಳಿತತಿಯ ಹೊಗಳಿಕೆಯ
ನುಣ್ಣಿರಕೆ ತಾನಾದುದಂದು ಕಾರಣವು.

೩೦

ಚೆಲುವೊಗದ ನಾರಿಯರ ಮೊಗಗಳ್ಳೆಂದೊಗೆದು
 ಅದರೆಣಿಯ ನರುಗಂಪಿನೆಲರಿನ ತೊಡಂಬೆ
 ಬಿರಿಬಿರಿದು ಬಕುಳವನು ಬವಳಿಗೊಳಿಸಿತ್ತಂದು
 ಬಂಡುಣುವ ದುಂಬಿವಿಂಡೈತಂದು ತುಂಬೆ.

೩೧

ಲಜ್ಜೆಯನು ತೊರೆದು ಸತಿ ಪತಿಯೊಡಲೊಳೊತ್ತಿರುವ
 ಉಗುರುಗಳ ಕೆಂಗಾಯದಂದದೊಳು ಮೆರೆದು
 ಬನಲಕುಮಿಯೊಡರಿಸಿದ ಮುತ್ತುಗದ ನಸುಬಿರಿವ
 ಮುಗುಳುಗಳು ತೋರುವುವು ಕೆಂಪು ತಳೆದಿಂದು.

೩೨

ಕೆಳದುಟಿಯ ಗಾಯಕತಿಕಣಿವಾಗಿದುರ್ವದನು
 ಕಟಿಯ ರಶನೆಯ ನೂಂಕಿ ತೊರೆಯಿಸಿದುರ್ವದನು
 ನಿಶ್ಯೇಷಮನೆ ಕಳೆವುದರಿದೆನಿಷ್ಟೈಕಿಲನು
 ತಗ್ಗಿಸುತಲಿನಿಸು ರವಿ ವಿರಳಗೊಳಿಸಿದನು.

೩೩

ಅಭಿನಯವ ಕಲಿಯುವೊಂದುದ್ಯಮದೊಳಿಹುದೆನಲು
 ಮಲಯದೆಲರಿಳೆದಳಿರನಲುಗಿಸುತಲಿರಲು
 ಪೊಚ್ಚಪೊಸ ನನೆಕೊನೆಯ ಮಾವಿನೆಳೆಸಸಿಯೊಂದು
 ಕಲಿಕಾಮಜಿತರನೂ ಮುದಗೊಳಿಪುದಿಂದು.

೩೪

ಬಿರಿದರಳ ಕಂಪಿನೊಳು ಮಘಮಘವ ಬನಗಳೊಳು
 ನಡುನಡುವೆ ಆಗಾಗ ಆ ಕೋಗಿಲೆಗಳು
 ಮೊಟ್ಟೆ ಮೊದಲಿಂಚರವನುಲಿದವಾಮೋದದೊಳು
 ಮುಗದೆ ತಾನೊಂದೊಂದೆ ನುಡಿ ನುಡಿಯುವೊಲು.

೩೫

ಕಿವಿಗೆ ಸೊದೆಗೆರೆವಳಿಯ ಮೊರೆಯೆ ಗಾಯನವೆನಲು
 ನಳನಳಿಸುವಲರುಗಳೆ ಸುಲಿಪಲ್ಲಳೆನಲು
 ತೆಳುಗಾಳಿಗನಿಸಲಗುವೆಳದಳಿರೆ ಬೆರಳೆನಲು
 ಬಳ್ಳಿಯಿವೆ ಲಯವೆರೆದು ಕುಣಿದಪವೊ ಎನಲು.

೩೬

ಲಲಿತತರವಿಭ್ರಮವಿಚಕ್ಷಣತೆಯಾಂತುದನು
 ಗಂಧದೊಳು ಬಕುಳವನು ಹಳವುದೆನುವುದನು
 ಅಂಗಜನ ಕೆಳೆಯೆನಿಸ ಮಧ್ಯವನು ತಾವೊಲಿದು
 ಕಾಂತರಿರದಿಂಟಿದರು ಕಾಂತೆಯರ ಬೆರೆದು.

೩೭

ಮದಕಲೋದಕಲೋಲ ವಿಹಗಂಗಳೊಡವೆರೆದು
 ಅರಳಿದರವಿಂದಂಗಳಿಂದೆ ಸಲೆ ಮೆರೆದು
 ಕೊಳಗಳನುಕರಿಸುತೆನೆ ಮೆಲ್ಲಲಿಯ ಮೇಖಲೆಯು
 ಚೆಲುವು ಮೊಗದೆಳನಗೆಯ ಕಾಮಿನಿಯ ಪರಿಯು.

೩೮

ತಣ್ಣದಿರನುದಯದೊಳು ಬೆಳ್ಳಡರಲಾನನವು
 ಜೈತ್ರ ಖಂಡಿತೆಯೆನಿಸ ಯಾಮಿನೀವನಿತೆ
 ಪ್ರಿಯನ ಸಂಗಮಸುಖವನನುಭವಿಸದಿಹ ದಯತೆ
 ಯಂದದೊಳು ತೋರುವಳು ಬಡವಾದಳೆನುತೆ.

೩೯

ಮಂಜು ಹರಿದುದರಿಂದಲಮಿತಕಾಂತಿಯ ತಳೆದು
 ಸುರತಸಂಗಮಪರಿಶ್ರಮವನೊಡನಳಿದು
 ಮೆರೆವ ಕಿರಣಂಗಳಿಂ ಕೀಟದನು ಹಿಮಕರನು
 ಮಕರಕೇತನನಿಸೆಯಲರಲಂಬುಗಳನು.

೪೦

ಹುತಹುತಾಶನನಂತೆ ಕಾಂತಿಯನು ತಳೆದಿರುವ
 ನನರಮೆಯ ಪ್ರೊಂದೊಡಿಗೆಯಂತೆಸೆಯುತಿರುವ
 ಮೃದುದಲದ ಕೇಸರದ ನವಕರ್ಣಿಕಾರವನು
 ಮಡದಿಯರು ಮುಡಿಗಿಟ್ಟಿರಿನಿಯರಿತ್ತುದನು.

೪೧

ಕಾಡಿಗೆಯ ಕಣೆಯವೊಲು ಚಿಲುವುವಡೆದಲರೋಳಿ-
 ಗೆರಗುವಳಿ ಮುತ್ತಿರುವ ತಿಲಕ ತರುವು
 ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಗತಿಶಯದ ಚಿಲುವನೆಸಗಿದುದಂದು
 ತಿಲಕಮಬಲಾಜನಕೆ ಚಿಲುವನಿತ್ತವೊಲು.

೪೨

ಹೂವುಗಳೆ ನಗೆಯೆನಲು ಚಿಗುರೆಲೆಯೆ ತುಟಿಯೆನಲು
 ನರುಗಂಪನುಗುವ ಮಧು ಮದಿರೆ ತಾನೆನಲು
 ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂಬಳ್ಳಿ ತರುವಿಲಾಸಿನಿಯೆನಲು
 ನೋಳ್ವವರ ಚೇತನಕೆ ಮುದವೀಯುತಿಹಳು.

೪೩

ಕಿವಿಯ ಯವದಂಕುರವು ಪರಪುಟ್ಟನಾರವವು
 ಅರುಣರುಚಿಯನು ಭರದೆ ಗೆಲ್ಲುವಂಬರವು
 ಎನುವನಂಗನ ಬಲವು ತರುಣಿಯರ ಬೆಂಬಲವು
 ದೊರೆತು ಸುಖಿಯವ್ಯವೋಲೆಸಗಿದುದು ಜನವು.

೪೪

ಬೆಳ್ಳನೆಯ ಕಣಗಳಂದುಬ್ಬಿ ಬಿರಿದರಳಿರುವ
 ತಿಲಕಜಂಗಳಿಗಳಿಗಳುರೆ ಮುತ್ತಿದಂದು
 ಅಲಕದೊಳು ಮುತ್ತುಗಳ ಜಾಲಕವ ಕೋದಿರುವ
 ಬೈತಲೆಯ ಮಾಳ್ಕೆಯೊಳು ತಾನೆಸೆಯುತಿಹುದು.

೪೫

ಕರದೆ ಬಿಲ್ವಡಿಡು ಬರುವಂಗಳನ ಗುಡಿಯೆನಲು
 ಮಧುರಮೆಯ ಪ್ರೊಗರುಗುವ ಮೊಗದ ಹುಡಿಯೆನಲು
 ಉಪವನದಿನೈತರುವ ಪವನನಿಂದೆದ್ದಿರುವ
 ಹೂಹುಡಿಯೊಳೋಡುತಿದೆ ಅದೊ ದುಂಬಿವಿಂಡು.

೪೬

ಮಧುಮಾಸದುತ್ಸವದೊಳಾಡುತುಯ್ಯಾಲೆಯನು
 ಅದರೊಳತಿಜಾಣೈ ತಮಗಿದುರಮವರು
 ಮಣಿಯ ಹಗ್ಗವ ಹಿಡಿದ ನಳಿಶೋಳಿನಬಲೆಯರು
 ಕೈ ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿದರು ತಬ್ಬಲಿನಿಯರನು.

೪೭

ಸಾಕು ಬಿಡಿ ಮಾನವನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ ಜಗಳವನು
 ಸಂದ ಪಟುಯೌವನವು ಮರಳಿಬರದೆಂದು
 ಕೋಗಿಲೆಗಳಂಗಳನ ಮತವನೊರೆದಪವೆನಲು
 ರಮಿಸಿದರು ರಮಣಿಯರ ರಮಣರೊಡವೆರೆದು.

೪೮

ಮನದಣಿಯುವನ್ನೆ ವರಮಾರ್ತೋತ್ಸವಂಗಳನು
 ಭೋಗಿಸಿದನಿಂತವನು ಕಾಮಿನೀಸಖನು
 ಅಬಳಿಕ ಬೀಂಟಿಯನು ಬಯಸಿದನು ಮಧುನಿಭನು
 ಮಧುಮದನಸನ್ನಿಭನು ಮನ್ಮಥೋಪಮನು.

೪೯

ಚಲಲಕ್ಷ್ಯಪಾತನಾಭ್ಯಾಸವನು ದೊರಕಿವುದು
 ಮೃಗತತಿಯು ಭಯರೋಷದರಿವುಮೆಮಗಹುದು
 ಅಂಗಬಲಗೊಳ್ಳುವುದು ಸೇದೆಯೊ ಕಳೆದವುದು
 ಬೀಂಟಿಯಿಂದೆನೆ ಸಚಿವರರಸನೈದಿದನು.

೫೦

ತಳೆದು ಮೃಗಯಾವಿಹಾರಾನುಗುಣವೇಷವನು
 ವಿಪುಳಗಳಲಗ್ನಧನು ರಾಜನ್ಯರಿನನು
 ಅಶ್ವಖುರದಿಂದೆದ್ದ ರಜದೊಳು ವಿತಾನವನು
 ಆಗಸಕೊಡಚುತಂದೈದಿದನು ನೃಪನು.

೫೧

ಮರಗಿಡಗಳೆಬಿಣ್ಣದಂಗಿಯನು ತೊಟ್ಟವನು
 ಬನದಲರ ಹಾರದೊಳು ಮುಡಿಕಟ್ಟಿದವನು
 ಕುದುರೆ ನೆಗೆತಕೆ ಒಲಿವ ಮಕರಕುಂಡಲದವನು
 ರುರುವಾಸಭೂಮಿಗಂದೈತಂದನವನು.

೫೨

ತೆಳ್ಳನೆಯ ಬಳ್ಳಿಯೊಳು ಮೈಯನವಿತಿರಿಸಿದರು
 ನೋಟದೊಂದಿಸಕವನು ಅಳಿಯೊಳಿರಿಸಿದರು
 ಬಳಿಕ ವನದೇವಿಯರು ದಾರಿಯೊಳು ನೋಡಿದರು
 ನಯನಸಂತೋಷಿತೇಶ್ವರನನಂದವರು.

೫೩

ಬಲೆ ನಾಯ್ಕಳನು ಪಿಡಿದು ಮೊದಲೆ ಬಿಯದರು ನಡೆದು
 ಚೋರಾಗ್ನಿ ರಹಿತಮೆನೆ ಬನವನವರಂದು
 ನೀರು ನಡೆಗಳ ನೋಡಿ ವಾಜಿಗಮನಕೆ ಸವೆದು
 ಅಣಿಗೊಳಿಸಿದಡವಿಯನು ಹೊಕ್ಕನವನಿಪನು.

೫೪

ಜ್ಞಾರವದೆ ಕೇಸರಿಯ ಕೆರಳಿಸುವ ನರವರನು
 ಧರಿಸಿದನು ಧನುವನು ಅನಾಧಿವಶರಧನು
 ಚಿನ್ನದೊಲು ತಳತಳನೆ ಹೊಳೆವ ಮಿಂಚಿನ ಹೆದೆಯ
 ಹನಿಗಣೆಯ ಮಳೆಬಿಲ್ಲನಾನುವೊಲು ನಭನು.

೫೫

ತಾಯ ಮೊಲೆಯನು ಕುಡಿಯಲೆಳಸುತೆ
 ಕಾಲುಗಳಿಗಡಿಗಡಿಗಿ ತೊಡರುತೆ
 ನಡಿಗಿಯನು ಸಲೆ ತಡೆಯುತ್ತೈತರೆ ಹಿಂದೆ ಮರಿವಿಂಡು
 ಕೆಲವು ಕುಶಸೂಚಿಯನು ಮೆಲುತಿರೆ
 ಮುಂದೆ ಕೊಬ್ಬಿದ ಕೃಷ್ಣ ಮೃಗವಿರೆ
 ಮೆರೆವ ಹುಲ್ಲೆಯ ಹಿಂಡನೊಂದನು ನಲಿದು ದೊರೆ ಕಂಡು.

೫೬

ಜವನ ವಾಜಿಯನೇರಿದರಸನು
 ಬತ್ತಳಿಕೆಯಿಂದಂಬನೆಳೆದನು
 ಏಣವೃಂದವನಟ್ಟಿಬಂದನು ಎನ್ನುವನಿತರೊಳು
 ಹಿರಿದ ಜಿಂಕೆಗಳಶ್ರುದೃಷ್ಟಿಯೊ
 ಳಡವಿಯೊಡಲನು ಕಪ್ಪುಗೈದವು
 ಪವನಕಂಪಿತಕುವಲಯಂಗಳ ದಳಗಳಂ ದದೊಳು.

೫೭

ಒಡ್ಡಿ ಸಹಚರಿಯೊಂದು ಮೈಯನು
 ತಾನು ಗುರಿಯಿಟ್ಟಿರಳೆಯೊಡಲನು
 ಪ್ರೇಮವಶದಿಂದೊಡನೆ ಮರೆಗೈದುದನು ಕಂಡವನು
 ತಾನುಮೊಲಮೆಯ ಬಲ್ಲ ಕತದಿಂ
 ದಾಂತು ಮರುಕುವ ತೊಟ್ಟ ಬಾಣವ
 ಕಿವಿಯವರೆಗೆಳೆದಿರುವ ಹೆದೆಯಿಂದಿಳುಹಿದನು ನೃಪನು.

೫೮

ಅನ್ಯಮೃಗಗಳಿಗಂಬನೆಸೆಯುವ
 ಪೇಕ್ಷೆಯಿದ್ದರು ಕಿವಿಯವರೆಗೆಳೆ
 ದಿದ್ದ ದಶರಥನೃಪನ ತದ್ವೃಥಮುಷ್ಟಿ ತಾನೇ ಬಿರ್ಚಿತು
 ಭೀತ ತರಳಾಕ್ಷಿಗಳ ಚೆಲುವನು
 ನೋಡಿ ನೆನೆದನು ಆ ನರೇಂದ್ರನು
 ಪ್ರೌಢಕಾಂತಾನಯನವಿಭ್ರಮಚೇಷ್ಟಿತಂಗಳನು.

೫೯

ಬಳಿಕಲವನಿಪನತ್ತ ಹಿಡಿದನು
 ಕೆಸರು ಕೊಳವನು ತೊರೆದು ಭರದೊಳು
 ಭಯದಿನೋಡುವ ಕಾಡುಹಂದಿಗಳೈದಿದಧ್ವವನು
 ಸೇದೆಯಿಂ ಬಾಯ್ಬಿರಿಯಲುದುರಿರು
 ವೆಳೆಯ ಮುಸ್ತೆಯ ಕಬಳತತಿಯನು
 ನಾಂದ ನಿಡುಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಕುರುಪನು ಮೆರೆಯುವಧ್ವವನು.

೬೦

ಕುದುರೆಯತ್ತ ಣಿನೊಡಲನಿನಿಸಾ
 ನಿಸುತಲವನಿಪನೆಕ್ಕಲಂಗಳ
 ನಿಸುವ ಸಮಯಕೆ ಕೆದರಿ ಕಣೆಯನು ಎಗರಲೆಂದಿರಲು
 ತಾವು ನೆಮ್ಮಿದ ಮರಕೆ ತಮ್ಮಾ
 ಪೃಷ್ಠಭಾಗಗಳಂಟಿಕೊಂಡುದ
 ನೆಂತು ತಿಳಿದವುನೆಚ್ಚಕಣೆ ಚುರ್ಚಿರಿಯಲವುಗಳ ಮೈಯನು.

೬೧

ಜವದೆ ಮೈಮೇಲೆಗರಲೈತಹ
 ಕಾಡುಕೋಣನ ಕಣ್ಣು ತೂಂತನು
 ಲಕ್ಷ್ಮಗೈದಾಶುಗವನೊಂದನು ಎಳೆದು ಬಿಟ್ಟನು ಭೂಪನು
 ಅದರ ನೆತ್ತರಕೆಸರನಂಟಿಸಿ
 ಕೊಳದೆ ದೇಹವ ಹೊಕ್ಕು ಹೊಮ್ಮಿತು
 ಜಡಿದು ಕೋಣನ ಮೊದಲು ಕೆಡುಹಿತು ಬಳಿಕ ಕಣೆ ತಾನುರುಳಿತು.

೬೨

ಹರಿತವಾಗಿರುವಂಬನೆಸೆದನು
 ಖಡ್ಗಮೃಗಗಳ ಕೊಂಬನಿರಿದನು
 ಕಡಿದು ಕಡುಹೊರಿಗಳೆದು ತಲೆಗಳ ಹಗುರಗೈದನು ಅರಸನು
 ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹದೇಸಕದಾತನು
 ಪರರ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮುರಿವನಲ್ಲದೆ
 ಮುರಿವನೇನವನೆಂದುಮವರಾ ಜೀವದಾಸೆಯನು.

೬೩

ಪವನಹತಿಯೊಳು ಮುರಿದ ಸರ್ಪದ
ಹೂವುತುಂಬಿದ ಹರೆಯವೋಲಿಹ
ಹುಲಿಗಳೆದುರಿಗೆ ಗವಿಯಮನೆಯಿಂದೆದ್ದು ಬರುತಿರಲು
ಹಸ್ತಲಾಘವದೊಂದು ಜಾಣ್ಣೆಯೊ
ಳಳುಕದರಸನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದೆ
ಹುಲಿಯ ಬಾಯನು ದೊಣೆಯಗೈದನು ತುಂಬಿ ಕಣೆಗಳನು.

೬೪

ವೀರ್ಯದೊಂದುತ್ಕರ್ಷದಿಂದಿವು ತಳೆದವಹ ವೃಗ
ರಾಜಶಬ್ದವನೆಂದಸೂಯೆಯನಾಂಕೊಲು
ಬಾನೊಳೊಗೆದುತ್ಪಾತಶಬ್ದದೊಲೆಸೆವ ಭೀಕರ
ಮೆನುವ ನಿಜಟಂಕಾರದಿಂದಿಳೆಯರಸನು
ಗಿರಿಗುಹಾಂತರದೆಡೆಯೊಳಿದಾರ್ ಕುಂಜಲೀನೋ
ದಗ್ರಸಿಂಹಂಗಳನು ಕೊಲಲೆಳಸಿದನು.

೬೫

ಬದ್ಧವೈರದೊಳಾನೆವಿಂಡನು
ತರಿದು ತಮ್ಮಾ ಕುಟಿಲನಖದೊಳು
ಮುತ್ತುಗಳ ಸಲೆ ತಳೆದ ಹರಿಗಳ ಕೊಂದು ದಶರಥನು
ರಣದೆ ಗೈದುಪಕೃತಿಯ ನೆನೆಯುತ
ಲದನು ಕಣೆಗಳಿನಂದು ತೀರ್ಚುತ
ಋಣವಿಮುಕ್ತನವೋಲು ತನ್ನನು ನರಪನೆಣಿಸಿದನು.

೬೬

ಹಯವನು ಭರದಿಂದೋಡಿಸಿ ಕೆಲವೆಡೆಯೊಳು ಚಮರಿಗಳನು ಬಳಸಿ
ಅರಿರಾಜರಿಗೆಸಗಿದವೊಲು ಕಿವಿವರಮೆಳೆದಂಬಿನ ಮಳೆ ಸುರಿಸಿ
ಬಿಳಿಬಾಲದ ಚಾಮರವನು ದಶರಥನು ಪನೊಡನೆಯೆ ಕತ್ತರಿಸಿ
ಬೀಂಟಿಯೊಳವನಾಂತನು ನೆಮ್ಮದಿಯನು ಸಲೆ ಜೀವದಿನವನುಳಿಸಿ.

೬೭

ಕಣೆಯನೆಳೆಯನು ನವಿಲು ವೋಹಿಸಿ ಕೆದರಿ ಹೀಲಿಯ
 ಬಳಿಯೆ ಕುಣಿದರು ಕುದುರೆಯ
 ಒಡನೆ ರತಿಕೇಳಿಯೊಳು ಬಿರ್ಚಿದ ಚಿತ್ರಮಾಲೆಯ
 ಮುಡಿಯ ನೆನೆದನು ಮಡದಿಯ.

೬೮

ಕಠಿಣಮುಪ್ಪ ಆ ವಿಹಾರದಿಂದಲೊಗೆದ
 ನೃಪನ ಮೊಗದ ಬೆಮರ ಹನಿಯ ಮಾಲೆಯ
 ಕಳೆದುಡೊಡನೆ ನೆನೆಯ ಕೊನೆಯನೊಡೆದುಬಂದ
 ತುಹಿನಶೀಕರಾಂಬುವೆರೆದ ಗಾಳಿಯಡವಿಯ.

೬೯

ಮರೆತು ಬೇರೆಕಾರ್ಯಗಳನು
 ಮಂತ್ರಿಜನರೊಳಿರಿಸಿ ಹೊರೆಯ
 ನಿಂತು ಬನದೊಳಿರಲು ನರಪನು
 ನಿರುತಮೊಲಿದ ಕತದೆ ಬೆಳೆದ
 ಒಲವೊಳಿಂದು ಮೃಗಯೆ ಚತುರ
 ಕಾಮಿನಿವೊಲು ಕೂರ್ತಳವನನು.

೭೦

ಲಲಿತಕುಸುಮಪಲ್ಲವದ ತಲ್ಪದೊಳು
 ಉರಿಯುವೋಷಧಿಯ ದೀಪ ಹೊಳೆದು ಬೆಳಗಿರಲು
 ಎಲ್ಲ ಪರಿಜನರದೆಲ್ಲೊ ಉಳಿದವನು
 ಇಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ತಾನಿರುಳ ನೂಂಕಿದನು ನೃಪನು.

೭೧

ಪಟುಪಟಹಸ್ತನದಂತಿರುವಾನೆಯ
 ಕಿವಿಗಳ ಬಡಿತದನೆಚ್ಚರಗೊಂಡನು ಉದಯದೊಳವನಿಸನು
 ವಿಹಗವಿ ಕೂಜಿತವಂದಿಗಳೊಸಗೆಯ
 ಸುಖಕರಮಂಗಳಗೇಯವ ಕೇಳುತ ನಲಿದನು ದಶರಥನು.

೨೦

ಬಳಿಕ ಪರಿಜನದೂರನಾದವ
ನಿಪನು ತಾನಾ ರುರುವಿನಧ್ವದೊಳ್ಳೆದುತಿರುವೆಂದು
ದಣಿದು ನೊರೆಗೆರೆವಶ್ವದೊಡನೈ
ತಂದನಾ ಋಷಿವರರ ತಮಸಾನದಿಯ ತೀರವನು.

೨೧

ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡದೊಳು ನೀರು ತುಂಬುವ
ಘುಳುಘುಳುಧ್ವಾನವನು ಕೇಳುತಲೊಡನೆ ದಶರಥಭೂಪನು
ದ್ವಿರದಬೃಂಹಿತವೆಂದು ಶಂಕಿಸಿ
ಶಬ್ದಪಥವನು ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಗೈದಿರದೆಸೆದನಂಬನಯೊಂದನು.

೨೨

ಕ್ಷತ್ರಿಯ ನಿಷಿದ್ಧ ಮೆಂದಿದುರ್ದನೊಡರ್ಚಿದನು
ವಿಧಿಯನುಲ್ಲಂಘಿಸಿದನಂದು
ಶ್ರುತವಂತರುಂ ರಜೋಗುಣಕಲಿತರಾದಂದು
ದುಷ್ಪಥದೊಳಡಿಯಿಡುವರಹುದು.

೨೩

ತಾತ ಹಾಹಾ ಎಂಬ ದನಿಯನು
ಕೇಳಿ ಬಾಕುಳಿಗೊಂಡ ನರಪನು
ಬೆತ್ತಗಳ ಮೆಳೆಮೆಳೆಯೊಳರಸುತಲದರ ಮೂಲವನು
ತನ್ನ ಕಣೆ ಹೊಕ್ಕಿರುವ ಬಾಲನು
ಗಡಿಗೆ ಸಹಿತುರುಳಿರುವ ಪರಿಯನು
ಕಂಡು ನೊಂದನು ತನ್ನನೇ ಕಣೆ ಹೊಕ್ಕವೊಲು ನೃಪನು.

೨೪

ಪ್ರತಿಥಕುಲಸಂಭೂತನವನಿಪ
ನೊಡನೆ ತುರಗವನಿಳಿದು ನಂದನು
ನಿನ್ನ ನಿಜಕುಲವಾವುದರುಹೆಂದವನ ಕೇಳಿದನು
ನೀರಗಡಿಗೆಯ ನೊರಗದಾತನು
ಗದ್ದದಧ್ವನಿಯಿಂದಲೊರೆದನು
ನಾಂ ದ್ವಿಜೇತರ ಮುನಿಯ ಪುತ್ರನು ಎಂದು ತೊದಲಿದನು.

೭೭

ಅವನ ಬೋಧನೆಯಿಂದಲರಸನು
 ಕೀಳದೆಯೆ ಮೈಗಿಳಿದ ಕಣಿಯನು
 ಕುರುಡು ತಾಯ್ತಂದೆಯರ ಬಳಿಗಾ ಬಾಲನನ್ನಿರದೊಯ್ದನು
 ಅವರ ಆ ಒಬ್ಬನೆಯೆ ಮಗನನು
 ಕುರಿತು ಆತುರದಿಂದಲರಸನು
 ಅರಿಯದೆಯೆ ತಾನಂದು ಗೈದುದನವರಿಗರುಹಿದನು.

೭೮

ಎನಿತೊ ರೋದಿಸಿ ದಂಪತಿಗಳಂ
 ದಣುಗನನು ಕೊಂದವನನೆರೆದರು
 ಎವೆಯೊಳೂರಿದ ಶಲ್ಯವನು ಹೊರಗೆಳೆವುದೆಂದವರು
 ಒಡನೆ ಆ ಮಗನಸುವು ಹಾರಲು
 ಮುನಿಯು ಶಸಿಸಿದನಿಳೆಯ ದೊರೆಯನು
 ಕೈಯಬೊಗಸೆಯೊಳಿಳಿದ ಬಾಷ್ಪವೆ ಶಾಪಜಲವೆನಲು.

೭೯

ಮಗನ ಸಾವಿನೊಳಾದ ದುಗುಡದೊ
 ಳಳಿವು ಮುಷ್ಟಿನೊಳೆನ್ನವೊಲು ನಿನ
 ಗೊದಗಲೆನ್ನುತೆ ಶಾಪವಚನವ ನುಡಿಯಲಾಬಳಿಕ
 ಕಾಲ ತುಳಿತಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದುರಗವು
 ವಿಷವ ಕಾರುವೊಲಿರುವ ಮುನಿಯನು
 ಕುರಿತು ಪೇಳಿದನಿಂತು ತಪ್ಪನು ಮೊದಲು ಗೈದವನು.

೮೦

ಮಗನ ತಾವರೆಮೊಗದ ಚಿಲುವನು
 ಕಾಣದಿರುವೆನೆಗೆರಗಿಬಂದುದ
 ನಿದನು ಪೂಜ್ಯರದೊಂದನುಗ್ರಹವೆಂದು ಭಾವಿಸೆನು
 ಸುಟ್ಟರೇನಾ ಬೆಳೆಯ ಹೊಲವನು
 ಸೌದೆಯಿಂದುರಿದೇಳುವನಿಲನು
 ಬಿತ್ತ ಮೊಳೆವೊಡೆವಂತೆ ಮತ್ತದನೊಳ್ಳುಗೈಯುವನು.

೮೧

ದಯವಿಹೀನನು ವಧೆಗೆ ತಕ್ಕವ
 ನಿದಿಗೊ ಬೇಳ್ಳನು ಮಾಳ್ಪುದನು ಬೆಸ
 ಸೆಂದು ಮುನಿಯನು ವಸುಧೆಗೊಡೆಯನು ನುಡಿಸುತಿರುವೆಂದು
 ಅಳಿದ ಮಗನನು ಪತ್ತಿಯೊಡನನು
 ಸರಿಪ ಬಗೆಯಹುದದರಿನೊಡನೆಯೆ
 ಚಿತೆಯ ನೀನಣಿಗೈವುದೆಂದಾ ಮುನಿಯು ಬೇಡಿದನು.

೮೨

ಕೂಡಿಕೊಳಲನುಚರರು ರಾಜನು
 ಜವದೆ ಮುನಿಶಾಸನವ ನಡಸುತೆ
 ಪಾಸಕೃತ್ಯದೊಳಳಿದ ಧೈತಿಯೊಳು ರಾಜಧಾನಿಯನು
 ಮುಂದಣಾತ್ಮವಿನಾಶಕಾರಣ
 ವೆನಿಪ ಶಾಪವನಾಂತು ಎದೆಯೊಳು
 ಔರ್ದನನು ತಳೆದಂಬುರಾಶಿವ್ರೋಲವನು ಸಾರಿದನು.

ಹತ್ತನೆಯ ಸರ್ಗ ರಾಮಾವತಾರ

೧

ಸೃಧಿವಿಯನು ಶಾಸಿಸುತ ಪಾಕಶಾಸನತೇಜನಾಳುತಿರಲಂದು
ತುಂಬಿದುರ್ದಾಸಮೃದ್ಧಂಗಳ್ಬಮಿಾರೈದುಸಾವಿರಂ ಸಂದು.

೨

ಪೂರ್ವಜರ ಋಣವೋಕ್ಷಸಾಧಕನು ತಾನೆನಿಸಿದಾ ಅಪತ್ಯಕನನ್
ಕಂಡುದಿಲ್ಲವನೊಡನೆ ಶೋಕಾಂಧಮಂ ತೊಡೆವ ಮಗನೆನುವ
ಬೆಳಕನ್

೩

ಕಾರಣಾವೇಕ್ಷಸಂತಾನಕೆಡೆಯೆನಿಸಿ ದೊರೆ ಚಿರಮಿದರ್ಢನಂತೆ
ಕಡೆವುದಕೆ ಮುನ್ನಮವ್ಯಕ್ತ ರತ್ನಂಗಳಿಂದೆಸೆವಬ್ಬಿಯಂತೆ.

೪

ಆ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯರಾದ ಋಷ್ಯಶೃಂಗಾದಿ ಋತ್ವಿಜರಂದು ಬಂದು
ಸಂತಾನಕೆಳಸಿದನ ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಟಿಯನು ತೊಡಗಿದರ್ಢದು.

೫

ಹರಿಯ ಬಳಿ ಬಂದರಾ ಪೌಲಸ್ತ್ಯಬಾಧಿತರು ದೇವತೆಗಳಾಗ
ಬೇಸಗೆಯೊಳುರೆ ಬೆಂದ ದಾರಿಗರು ಮರದ ನೆರಳೆಡೆಗೈದುವಂತೆ.

೬

ಅವರುಂ ಉದನ್ವನ್ತನಂ ಸಾರ್ದರಾ ಆದಿಪೂರುಷನುಮೆಲ್ಲನ್
ಅನವಕಾಶಮೆ ವಲಂ ಭಾವಿಕೃತಿಸಿದ್ಧಿಯ ಸುಲಕ್ಷಣಂ ತಾನ್.

೭

ಭೋಗಿಭೋಗಾಸನಾಸೀನನಂ ಕಂಡರಂದಾ ದಿವೌಕಸರು
ಆ ಘಣಾಮಂಡಲದಿನುರ್ಚಿಬಹ ಮಣಿವೆಳಗಿನೊಳು ಹೊಳೆವ ಹರಿಯು.

೮

ಸರಸಿಜಾನನೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಟ್ಟಿಯುಡೆಯಂಚಿನೊಳು ಮೇಖಲೆಯ ಮುಚ್ಚಿ
ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿರುವ ಚಿಗುರಿನಂಗೆಯಿಗಳಲಿ ಚರಣವಿಟ್ಟಿರುವ

೯

ಬಿರಿದ ತಾವರೆಗಣ್ಣೆ ನೆಳೆವಿಸಿಲಿನೆಣೆಯುಡೆಯ ಶಾರದಶ್ರೀಯ
ಪ್ರಾರಂಭಸುಖದರ್ಶನಾರಂಭ ದಿನದವೋಲಿರುತ್ತಿರುವ ಹರಿಯ

೧೦

ಹೊಗರನೊಳು ಶ್ರೀವತ್ಸವನು ಬಳಿವ ಸಿರಿಯ ವಿಭ್ರಮಮುಕುರವೆನುವ
ಕೌಸ್ತುಭಾಖ್ಯವನಂಬುಸಾರವನು ತಾನು ಪೇರುರದೊಳಾಂತಿರುವ

೧೧

ದಿವ್ಯಮಾದಾಭರಣಗಳ ತಳೆದ ವಿಟಪಂಗಳಾಕಾರಮಿರುವ
ತೋಳುಗಳಿನಿನ್ನೊಂದು ತೋಯಜೋದ್ಭವಸಾರಿಜಾತದಂತಿರುವ

೧೨

ರಕ್ಕಸರ ನಾರಿಯರ ಕೆನ್ನೆಗಳ ಮದರಾಗಗಳನಳಿಸುತ್ತಿರುವ
ಜೇತನಂದಳಿದಾಯುಧಂಗಳಂದೊಲಿದು ಜಯಜಯಮೆನ್ನುತ್ತಿರುವ

೧೩

ಕುಲಿಶದೇರಿನ ಗುರುತನಾಂತಿರುವ ವಾಸುಕಿಯ ಹಗೆಯನುಳಿದಿರುವ
ವಿನಯದಲಿ ಬೊಗಸೆಗೈ ಮುಗಿದಿರುವ ಗರುಡನಿಂದೋಲೈಸಿಕೊಳುವ

೧೪

ಯೋಗನಿದ್ರಾಂತದೊಳು ಸುಪ್ರಸನ್ನತೆಯಾಂತ ನಿರ್ಮಲಾಕ್ಷಿಯೊಳು
ಸುಖನಿದ್ರೆಯನು ಕೇಳ್ವ ಭೃಗ್ವಾದಿ ಋಷಿಗಳನನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವ

೧೫

ಸುರರ ಹಗೆಗಳ ಶಮನಗೊಳಿಸಲಿರುವಾತನಿಗೆ ಮಣಿದು ಆ ಸುರರು
ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹನಾತನನು ಬಳಿಕ ತಾವಿಂತೆಂದು ಹೊಗಳತೊಡಗಿದರು.

೧೬

ಆದಿಯೊಳು ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಜನೆನಿಸಿದಪೆ ವಿಶ್ವರಕ್ಷಕನೆನಿಸೆ ಮಧ್ಯೆ
ಅಂತ್ಯದೊಳು ವಿಶ್ವಸಂಹರ್ತನೆನಿಸುವೆ ನಮೋ ತ್ರೇಧಾಸ್ಥಿ ತಾತ್ಮ!

೧೭

ಬಾನ್ವೀರಿನೊಂದೆರುಚಿ ತಳೆವಂತೆ ಭಿನ್ನತೆಯ ಕೆಡೆಯಲೆಡೆಯೆಡೆಯೆ
ನಿರ್ವಿಕಾರನು ಪಡೆವೆ ಪೆರಪೆರತವಸ್ಥೆಗಳ ಗುಣಗುಣಗಳಿಂದೆ.

೧೮

ನೀನು ಮಿತಲೋಕನು ಅಮೇಯನಯ್ ನಿಷ್ಪ್ರಹನು ಪ್ರಾರ್ಥನಾವಹನಯ್
ಜಿಷ್ಣು ನೀನಜಿತನಯ್ ಅವ್ಯಕ್ತನಾದೊಡಂ ವ್ಯಕ್ತ ಕಾರಣನಯ್.

೧೯

ನೀನೆ ಹೃದಯಸ್ಥನಯ್ ನೀನನಾಸನ್ನನಯ್ ನಿಷ್ಠಾಮಿ ಮೇಣ್ ತಪೋರತನಯ್
ನೀನಾದಿಪುರುಷನಯ್ ನೀಂ ಜರಾರಹಿತನಯ್ ನಿರ್ದುಃಖಿ ಮೇಣ್ ದಯಾ
ಮಯನಯ್.

೨೦

ನೀನೆ ಸರ್ವಜ್ಞನಯ್ ನೀನವಿಜ್ಞಾತನಯ್ ನೀನ್ ಸರ್ವಯೋನಿ ಮೇಣ್ ನೀನೆಯೆ
ಸ್ವಯಂಭು
ನೀನೆಲ್ಲಕಾಣ್ಯನಯ್ ನೀನೆಯೆ ಅನೀಶನಯ್ ನೀನೊರ್ವನಿರ್ವಿಯಯ್ ನೀನೆಯೆ
ಅನೇಕನ್.

೨೧

ನೀಂ ಸಪ್ತಸಾಮೋಪಗೀತನಯ್ ಮೇಣ್ ನೀನೆ ಸಪ್ತಾರ್ಚಿಮುಖನಯ್
ಸಪ್ತಾಭಿಶರತಲ್ಪ ಶಾಯಿಯಯ್ ಸಪ್ತಲೋಕೈಕ ಸಂಶ್ರಯನಯ್.

೨೨

ನೀಂ ಚತುರ್ವರ್ಗಫಲದರಿಮೆಯಯ್ ನೀಂ ಚತುರ್ಮಗಕಾಲಗತಿಯಯ್
ನೀಂ ಚತುರ್ವರ್ಣಮಯಲೋಕಮಯ್ ಸರ್ವಮಂ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನೀಂ
ಚತುರ್ಮುಖನಯ್.

೨೩

ಯೋಗಬಲದಿಂದಾಂತ ವಿಷಯ ವಿಮುಖತೆಯ ಬಗೆಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸಾ ಯೋಗವರ್ಧ್ಯಂ
ಮುಕ್ತಿಗೆಂದರಸುವರು ಹೃದಯದೊಳು ನೆಲಸಿರುವ ನಿನ್ನನು ಲಸಜ್ಜೋತಿಮಯನನ್.

೨೪

ಜನಿ ನೀನೆ ಜನಿರಹಿತನುಂ ನೀನೆ ನೀನೆಯೆ ನಿರೀಹನಯ್ ಮೇಣ್ ಹತದ್ವಿಷನಯ್
ನೀನೆ ಮಲಗರ್ಪವನ್ ನೀನೆ ಎಚ್ಚತ್ತವನ್ ನಿನ್ನ ನೆಲೆಯಿರಿದವನದಾವನ್.

೨೫

ಶಬ್ದಾದಿವಿಷಯಗಳನುಣುವುದಕೆ ಕಠಿಣತಸವೆಸಗಲಿಪುದಕೆ
ನೀನಾರ್ಪೆ ಜನರ ಕಾಸಿಡುವುದಕೆ ಮೇಣ್ ಕೆಮ್ಮನಿಪುದಕೆ.

೨೬

ಪಲತೆರದೊಳಾಗಮಗಳಿಂ ಭಿನ್ನಮಾದ ಫಲಸಾಧಕಪಥಂಗಳ್
ನಿನ್ನೊಳೆಯೆ ಸೇರ್ಗುಮಿರದಂಬುಧಿಯನ್ನೆದುವೊಲು ಗಂಗೆಯ ಪೊನ್ನಲ್ಲಳ್.

೨೭

ನಿನ್ನೊಳೆಯೆ ಮನವಿಟ್ಟು ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳ ನಿನ್ನೊಳಿರದರ್ಪಿಸುತಲಿರುವ
ಆ ವಿರಕ್ತರು ಭವಕೆ ಮರಳದೊಲು ಕಾಸಿಡಲು ನೀನೆ ಗತಿ ದೇವ.

೨೮

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾದೊಡಂ ಮಹ್ಯಾದಿ ತವಮಹಿಮೆ ಪರಿಕಿಸಲ್ಪರಿದು
ವೇದಪ್ರಮಾಣಾನುಮಾನಾದಿಗಳಿಗರಿದು ನೀನೆನಲ್ಪರಿವುದೆಂತೊರೆದು.

೨೯

ಸಂಸ್ಕರಣಮಾತ್ರದೊಳೆ ಪುರುಷರನು ಪೂರ್ಣಪರಿಶುದ್ಧರಂಗೈವೆಯೆನಲಿಂದು
ಭವದೀಯ ದರ್ಶನೇತ್ಯಾದಿಗಳ ಫಲಮಿನ್ನದೆಂತಿರ್ದುಮೆಂದರಿಯಬಹುದು.

೩೦

ಶರನಿಧಿಯ ರತ್ನದೊಲು ಭಾಸ್ಕರನ ಕಿರಣದೊಲಮೇಯ ತವಚರಿತೆ
ಬಗೆಗೆ ಮೇಣ್ ಬಣ್ಣನೆಗೆ ನಿಲುಕದೆ ಅತಿತಮೆನಿಸಿಪುದಿಂದಲೆ.

೩೧

ಪಡೆಯದಿಹುದೇನಿಹುದು ಪಡೆಯುವುದದೇನಿಹುದು ಅರೆ ಯಾವುದಿಹುದು
ನಿನ್ನೊಂದು ಜನನಕರ್ಮಂಗಳವು ಬರಿದೆ ಲೋಕಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥಮಹುದಹುದು.

೩೨

ಭವದೀಯ ಮಹಿಮೆಯನು ನುತಿಪ ನುಡಿ ಮೌನವನು ತಳೆವುದು ಸಮಂತು
ಅಜ್ಞತೆಯೊ ಬಳಲಿಕೆಯೊ ಅಲ್ಲದೆಯೆ ಗುಣದ ಮಿತಿಯಿಂದೆಂದುಮಲ್ಲು.

೩೩

ಸಂಪ್ರೀತನಂಗೈದರಾ ಅಧೋಕ್ಷಜನನಂದಮರರ್ಕಳಿತು
ಪರಮೇಷ್ಟಿಯಾತನ ಯಥಾರ್ಥಸಂಕಥನಮದು ನುತಿಯೆನಿಪುದೆಂತು !

೩೪

ಕುಶಲಸಂಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದತ್ತಿಯನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿದಾತನೊಳು ಅಮರರ್
ಲಯಕಾಲದಿಂದುನ್ನಮುರುಳಿಬರ್ಪಬ್ಧಿಯೊಂದಂಜಿಕೆಯನೊರೆದರ್.

೩೫

ಆ ಬಳಿಕ ದಡದಿಡೆಯ ಗಿರಿಗಹ್ವರಂಗಳೊಳು ಮಾವೊಳಗುವಂತೆ
ಪೆರ್ಗಡಲ ಮೊರೆತಮುನಿಳಿಕ್ಕೈವ ದನಿಯಿಂದೆ ಹರಿಯೊರೆದನಲ್ಲೆ.

೩೬

ಅಕ್ಷರಸ್ಥಾನಗಳನರಿತಾ ಪುರಾಣಕವಿಯುಚ್ಚರಿಸಿದಂದು
ಸಂಸ್ಕಾರವಡೆದಿರ್ಪ ವಾಣಿ ದಲ್ ಚರಿತಾರ್ಥೆಯೆನಿಸಿದಳೆಸೆದು.

೩೭

ವಿಭುಮುಖೋದ್ಗತೆಯಾಕೆ ರಂಜಿಸಿದಳಮಳದಂತಪ್ರಭಾಲಸಿತೆ
ಪಾದನಿಯಾರ್ತಾವತಿಷ್ಠಗಂ ಗಾನದಿಯ ಊರ್ಧ್ವೋಘಂಕೆ.

೩೮

ಜೀವಿಗಳ ಮೊದಲೆರಡು ಗುಣಗಳನು ಮೂರನೆಯದಳಿಯಿಸುವ ತೆರದೆ
ರಾಕ್ಷಸನು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲ ರನುಭಾವಪೌರುಷವನಳಿಸಿಹುದನರೆದೆ.

೩೯

ಬಯಸದೊಡಮೊಳವೊಕ್ಕು ಸಾಧುಜನಹೃದಯವನು ಪೀಡಿಸಘದಂತೆ
ಲೋಕತ್ರಯಂಗಳನುಮಸುರನುಪಟಳಗೊಳಪನೆನ್ನುವುದನರಿತೆ.

೪೦

ನಮ್ಮಿಬ್ಬರೆಸಕಮುನುದೊಂದೆಯೆನಲೆರೆವುದೇಕೆಂದ್ರನಿಂತೆನ್ನನ್
ಬೇಡದೆಯೆ ಅಗ್ನಿ ಸಾರಥ್ಯವನು ಕೊಂಡಪನು ತಾನೆ ದಲ್ ಮರುತನ್

೪೧

ನಿಜಖಡ್ಗಕರ್ಪಿಸದೆ ತಾನುಳಿಸಿಕೊಂಡಿಹನು ಹತ್ತನೆಯ ತಲೆಯನ್
ನನ್ನ ಚಕ್ರದ ಬಾಯ್ಗೆ ತಗುವ ಲಭ್ಯಾಂಶದೊಲು ಆ ದುಷ್ಟದನುಜನ್.

೪೨

ಸೃಷ್ಟುವಿನ ವರದಾನವನು ನೆನೆದು ದುಷ್ಟನುತ್ಕರ್ಷವನು ತಾಳ್ದನ್
ಸೃಷ್ಟಿನಿಯಮಕೆ ಮಣಿದು ಭೋಗಿಯುತ್ಕರ್ಷವನು ಸಹಿಸ ಚಂದನದೋಲ್.

೪೩

ನರರ ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತೆ ಸುರರಿಂದವಧ್ಯತ್ವ ದೊರೆಕೊಳ್ಳಲೆಂದು
ತಪದಿಂದೆ ಪರಿತುಷ್ಟನಾದ ಧಾತಾರನನು ಅವನೆರೆದನಂದು.

೪೪

ನಾಂ ದಾಶರಥಿಯಾಗಿ ನಿಶಿತಶರಹತಿಯಿಂದೆ ತಚ್ಚಿರಮನರಿದು
ತಲೆಯ ತಾವರೆಗಳನು ರಣರಂಗದರ್ಚನೆಗೆ ತಂದಿಡುವೆನಿದು.

೪೫

ಯಾಜ್ಞಕರು ವಿಧ್ಯುಕ್ತರೀತಿಯಿಂದರ್ಪಿಸುವ ಭಾಗಗಳನೊಲಿದು
ಮಾಯಾವಿಯಾದಸುರರಪಹರಿಪ ಮೊದಲೆ ನೀಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುದದನು.

೪೬

ಗಗನದೊಳು ಚಲಿಸ ವೈಮಾನಿಕರು ತಧುನಾವರಣತತ್ಪರರು
ಪುಷ್ಪಕಾಲೋಕಸಂಕ್ಷೋಭವನು ತೊರೆದಪರು ಪುಣ್ಯೈಕಧನರು.

೪೭

ಶಾಪಯನ್ವಿ ತನಸುರನೆಳಿತಂದ ವನಿತೆಯರ ಮುಡಿಸೋಂಕದಿಹನು
ನೀವಿಂದು ಬಿಚ್ಚುವಿರಿ ಮಲಿನಗೊಳದಮರಿಯರ ವೇಣಿಬಂಧವನು.

೪೮

ರಾವಣಾವಗ್ರಹದಿನುರೆಬಿಂದ ದೇವಸಸ್ಯಾವಳಿಯ ನಲಿದು
ಈ ತೆರದೆ ನುಡಿಯ ಸೊದೆಮಳೆಗರೆದು ಹರಿಮೇಘ ಮೈಗರೆದುದಂದು.

೪೯

ಸುರಕಾರ್ಯಕುಜು ಗಿಸಿದಾತನನು ಸ್ವಾಂಶಂಗಳಿಂದಲಿಂದ್ರಾದ್ಯರ್
ಮರುತನನು ಪೂಗಳಿಂದನುಸರಿಪ ಮರಗಳವೊಲನುಸರಿಸುತಿದರ್.

೫೦

ಇತ್ತ ದಶರಥನೃಪನು ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಟಿಯನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿದಂದು
ಅಗ್ನಿಯಿಂ ಋತ್ವಿಜರ ವಿಸ್ಮಯಂ ಬೆರೆದೊರ್ವನೈತಂದನೊಲಿದು.

೫೧

ಆ ಆದಿಪುರುಷನೊಳವೊಕ್ಕುದರಿನಾತನುಂ ಯತ್ನದಿಂದಾಂತು
ಹೇಮಪಾತ್ರದೊಳಿರುವ ಆ ಪಯಶ್ಚರುವಿಡಿದು ಬಂದನು ಸಮಂತು.

೫೨

ಪರಮೇಷ್ಠಿಸಂಬಂಧಪುರುಷನೊಲಿದಿತ್ತು ದನು ಕೊಂಡನವನಿಪನು
ಉದಧಿಯೊಲಿದೀವ ಜಲಸಾರವನು ಸಂತಸದೆ ಕೊಳುವವೊಲು ವೃಷನು.

೫೩

ಆ ದೊರೆಯನನ್ಯದುರ್ಲಭಗುಣಗಳದರಿಂದೆ ಜಗಕೆಸೆದುದೈಸೆ
ಲೋಕತ್ರಯಂಗಳನು ಪಡೆದವನುಮವನೊಳೊಗೆತರ್ಪುರ್ದರ್ಕೆಗಳಸೆ.

೫೪

ಹಂಚಿದನು ಚರುವೆನುವ ಹರಿತೇಜವನ್ನಿ ರ್ವರರಸಿಯರಿಗವನು
ಪರ್ಚಿಗುಡುವಂದದೊಳು ಭೂಮ್ಯಂತರಿಕ್ಷಗಳಿಗೆಳೆಬಿಸಿಲಿನನು.

೫೫

ಕೌಸಲ್ಯೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯೆ ಕೈಕೆ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಡದಿ ಅಂತೆ ದಶರಥನು
ಬಹುಮತಿ ಸಲೆಳಸಿದನು ಅವರಿರ್ವರಿಂದಲಂದಾ ಸುಮಿತ್ರೆಯನು.

೫೬

ಮತಿವಂತಭೂಪತಿಯ ಚಿತ್ತವನು ತಿಳಿದಿರ್ವರರಸಿಯರುಮಂದು
ಚರುವಿನಧಾರ್ಥಭಾಗಂಗಳಿಂದಾಕೆಯನು ತೋಷಿಸಿದರೊಲಿದು.

೫೭

ಮತ್ತೇಭದಿರ್ಕಡೆಯ ಮದಜಲದೊಳಲ್ಲಿ ಯಿಂದೊಪ್ಪು ವಳಿಯಂತೆ
ಸವತಿಜನರಿರ್ವರೊಳುನೊಂದೆ ತೆರದೊಲುಮೆಯಿಂದವಳಿದಳತ್ತೆ.

೫೮

ಲೋಕಹಿತಕಾನುವೊಲು ಜಲಮಯದ ಗರ್ಭಗಳನಿನನಮೃತಕರಗಳ್
ದೇವಾಂಶಸಂಜನಿತ ಗರ್ಭಗಳನಾಂತರಂದಾ ಅರಸಿಯರ್ಕಳ್.

೫೯

ತಲೆದೋರಲಿರ್ಪ ಫಲಗಳನಂತರಂಗದೊಳೆ ತಳೆದಿಸೆವ ಸಸ್ಯಂಗಳಂತೆ
ಗರ್ಭಿಣಿಯರರಸಿಯರದೊಂದಿನಿಸು ಬೆಳ್ಳೊಗರನಾಂತೆಸೆವರತ್ತೆ.

೬೦

ಅಸಿಚಕ್ರ ಶಾರ್ಙ್ಗದೆ ಶಂಖಂಗಳಂ ಪಿಡಿದ ವಾಮನರು ಬಂದು
ತಮ್ಮನುರೆ ಪ್ರೊರವಂತೆ ಕನಸುಗಳ ಕಂಡರವೆಲ್ಲರುಂ ಅಂದು.

೬೧

ಹೊಂಗರಿಯ ಕದಿರೋಳಿಯನು ಕೆದರಿ ರಭಸದಿಂದಭ್ರಗಳನೆಳೆದು
ಗರುಡನಾಕಾಶದೊಳು ತಮ್ಮನಿರದುಯ್ಯವೊಲು ಕನಸಾದುದಂದು.

೬೨

ಕೊರಳಿನೊಳು ತಳೆದಿರುವ ಕೌಸ್ತುಭನ್ಯಾಸದಿಂದೆಸೆವ ಸಿರಿ ಬಂದು
ಕರದೆ ತಾವರೆಪಿಡಿದು ಬೀಸುವಂತಿರುವೊಲು ಕನಸಾದುದಂದು.

೬೩

ಬಾಂದೊರೆಯನುರೆ ಮಿಂದು ವೇದಮಂತ್ರಂಗಳನು ಪಠಿಸುತ್ತೈತಂದು
ಸಪ್ತರ್ಷಿವರರೈದೆ ತಮ್ಮನರ್ಚಿಸುವಂತೆ ಕನಸಾದುದಂದು.

೬೪

ಆ ಬಗೆಯ ಕನಸುಗಳನವರಿಂದೆ ಪಾರ್ಥಿವನು ಕೇಳಿದನು ನಲಿದು
ಗುರು ಜಗದ್ಗುರುವಿಗನಲೆಣಿಸಿದನು ನಿಜಮಹೋನ್ನತಿವಡೆದನೆಂದು.

೬೫

ಅವರ ಬಸಿರೊಳಗೊಗೆದನೊಬ್ಬನೆಯೆ ವಿಭುವೊಡೆದನೇಕರೂಪಾಂತು
ತಿಳಿನೀರ ಬಸಿರಿನೊಳು ಮಾರ್ಪೊಳೆವ ಚಂದಿರನ ಬಿಂಬದವೊಲಂತು.

೬೬

ಬಳಿಕ ಪಡೆದಳು ಮಗನ ನೃಪನಗ್ರ್ಯಮಹಿಷಿ ಸತಿ ಬೆಸಲೆಯಾದಂದು
ಕತ್ತಲೆಯನಡಗಿಸುವ ಜೋತಿಯನು ನಿಶಿಯೊಳೋಷಧಿ ಪಡೆಯುವಂತೆ.

೬೭

ದಶರಥನು ಅಭಿರಾಮತನುಕಾಂತಿಜೋದಿತನು ಹೆಸರಿಟ್ಟನಂದು
ರಾಮನೆಂದಾ ಜಗತ್ಪ್ರಥಮ ಮಂಗಲನಾಮಧೇಯವನು ನೆನೆದು.

೬೮

ವೀರರಘುವಂಶಪ್ರದೀಪನಪ್ರತಿಮತೇಜೋವಂತನಿಂದೆ
ಮಿಣುಮಿಣನೆ ಮಿನುಗಿದವು ಹರಿಗೆಮನೆದೀಪಗಳು ಮಂಕಾದ ತೆರದೆ.

೬೯

ತೆಳ್ಳನೆಯ ಪೊಡೆಯವಳು ಆತಾಯಿ ಮಗನೊಡನೆ ಹಾಸಿನೊಳಗಿರಲು
ವುಳಿನದೆಡೆಯಬ್ಬ ದಿಂದೆಸೆಯುವ ಶರತ್ಕೃಶಸುರಾಸಗೆಯವೋಲು.

೭೦

ಶೀಲವಾನ್ ಸುತನೊರ್ದನುದಿಸಿದನು ಕೈಕೆಯೊಳು ಭರತನೆನುವವನು
ವಿನಯವೆಂತೈಸಿರಿಯಿನಂತವನು ತಾಯಿಯನು ಚಂದಗೊಳಿಸಿದನು.

೨೧

ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಶತ್ರುಘ್ನರೆನುವವಳಿಮಕ್ಕಳನು ಹಡೆದಳು ಸುಮಿತ್ರೈ
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿತ ಕಲೆ ಜ್ಞಾನವಿನಯಂಗಳನು ಪಡೆದೆಸೆಯುವಂತೆ.

೨೨

ದೋಷಗಳನುಳಿದು ಗುಣಪರಿಪೂರ್ಣಮೆನಿಸಿದುದು ಜಗವೆಲ್ಲ ನಲಿದು
ಋವಿಗಳಿದ ವಿಷ್ಣುವನು ಅನುಸರಿಸಿ ದಿವಿಬಂದವೋಲಾದುದೆಂದು.

೨೩

ಸುಳಿದನು ರಜೋಹೀನಮಾರುತನು ಆ ಚತುರ್ಮೂರ್ತಿಯೊಗೆದಂದು
ಪೌಲಸ್ತ್ಯಭೀತೆಪತಿಯರು ದಿಶಾಸತಿಯರೊಲಿದುಸಿರಾಡಿದಂತೆ.

೨೪

ದನುಜನುಪಟಳದಿಂದಲುರೆನೊಂದ ಭಾಸ್ಕರನು ಮೇಣಾ ಕೃಶಾನು
ಕಳೆತಳೆದು ಹೊಗೆಯಳಿದು ಬೆಳಗಿದರು ನೋವು ನೀಗಿದರವೋಲಿಸೆದು.

೨೫

ಆಕ್ಷಣದೊಳುದುರಿದುದು ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೀಯಶ್ರುಬಿಂದುವಿಳೆಗಳಿದು
ದಶಮುಖನ ಮಕುಟಂಗಳಿಂದೆ ಆ ಮಣಿತತಿಯ ನೆವದಿಂದಲೊಗೆದು.

೨೬

ದಶರಥನ ಸುತಜನ್ಮದುತ್ಸವನ ಸೂಚಿಸುವ ತೂರೈಘೋಷವನು
ದೇವದುಂದುಭಿಗಳಂದಾರಂಭಗೊಳಿಸಿದವು ದೇವಲೋಕದೊಳು.

೨೭

ಆ ರಾಜಭವನದೊಳು ಸುರತರುವಿನಲರಮಳೆ ಸುರಿಯಿತತಿಶಯದೆ
ಸನ್ಮಂಗಲಾಚಾರಗಳಿಗದುವೆ ತಾನಾದುದಂದಾದಿ ರಚನೆ.

೨೮

ದಾದಿಯರ ಮೊಲಿನಾಲನುಂಡವರು ಸಂಸ್ಕಾರಸಂಪನ್ನರಂದು
ಬೆಳೆಬೆಳೆದರಣ್ಣನೆಂತಂತಿರುವ ಅಯ್ಯನಾನಂದದೊಡವೆರೆದು.

೭೯

ವಿನಯಕರ್ಮಗಳಿಂದವರ ನಿಜವಿಜಯ ಪೆರ್ಚಿದುರ್ದಲೆ
ಪಾವಕನ ಸಹಜಕಳೆಯಾಜ್ಯಾದಿ ಹವಿಗಳಿಂದರೆಪೆರ್ಚುವಂತೆ.

೮೦

ಅನಘರಘುವಂಶವನು ಅನ್ಯೋನ್ಯವೊಲಿದವರು ಬೆಳಗಿದರಲ್ಲೆ
ಮುತ್ತುಗಳಾರುಂ ನಲಿದು ದೇವನಂದನನನವನುರೆ ಬೆಳಗುವಂತೆ.

೮೧

ಸೋದರತೆಯೊಂದೆತೆರನಾದೊಡಂ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಿರ್ವರೆಂತು
ಭರತಶತ್ರುಘ್ನರಂತೊಲೈಯೊಂದೆರಕದೊಳು ತಳ್ತರು ಸಮಂತು.

೮೨

ಸುಳಿಗಾಳಿ ಬೆಂಕಿಯುರಿ ಜೊತೆಯೆಂತು ಮೊರೆವ ಕಡಲೊಗೆವಪೆರೆಯೆಂತು.
ಜೋಡಗೊಂಡೆಸಿದಿದುರ್ದಿಬ್ಬಿಬ್ಬರವರ ಪೆರೆಯೆಂತು ಜೊತೆಯೆಂತು.

೮೩

ಕರಿಮುಗಿಲಿನಿಂದೆಸೆವ ಬೇಸಗೆಯ ಕೊನೆಕೊನೆಯ ದಿವಸಗಳ ತೆರದೆ
ವಿನಯತೇಜಂಗಳಿಂ ಜನಮನವ ಸೆಳೆದವರು ಜನನಾಥರವರು.

೮೪

ನಾಲ್ವರು ಕುಮಾರಕರು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನರೆನುವರ್
ಮೈತಳೆದ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಂಗಳವತಾರದವೊಲೆಸೆದರ್.

೮೫

ಅವರು ಗುರುವತ್ಸಲರು ಗುರುವರನೊಲಿಸಿದರು ಗುಣಗಣಗಳಿಂದೆ
ದೆಸೆನಾಲ್ಕರೊಡೆಯನನು ಕಡಲುಗಳು ರತ್ನಗಳಿನೋಲೈಪ ತೆರದೆ.

೮೬

ದೈತ್ಯರಸಿಯ ಧಾರೆಗಳನು ಮುರಿದ ನಾಲ್ಕು ದಂತ ಮೆರೆಯುವಮರಕರಿಯೊಲು
ಫಲದ ಸಿದ್ಧಿಯಿಂದಲರಿಯೆಬರ್ಪ ನಾಲ್ಕುಪಾಯವೆರೆದ ನಯದ ಪರಿಯೊಲು.

೮೭

ನೀಳನೊಗದ ಮಾಳ್ಕೆವೋಲು ತೋಳು ನಾಲ್ಕರಿಂದಲೆಸೆವ ಹರಿಯೊಲು
ಹರಿಯ ತೇಜದಿಂದಲೊಗೆದ ನಾಲ್ಕರಿಂದಲಿದನರಸನಂದವೆಸೆಯೆಲು.

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಸರ್ಗ ಸೀತಾವಿವಾಹ

೧

ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನನು ಧೃತಕಾಕಪಕ್ಷನನು
ಅಧ್ವರವಿಘಾತಶಾಂತ್ಯರ್ಥಮೆಂದಂದು
ಬೇಡಿದನು ಕೌಶಿಕನು ದಶರಥನರೀಂದ್ರನನು
ಕಳೆಯುವರೆ ತೇಜಸರನೆಳೆಯರಿವರೆಂದು.

೨

ಯತ್ನದಿಂ ಪಡೆದನನು ಲಕ್ಷ್ಮಣಸಮೇತನನು
ಮುನಿಗಿತ್ತನೊಲಿದು ಬುಧಸೇವ್ಯನವನಿಪನು
ಪ್ರಾಣಭಿಕ್ಷೆಯ ಬೇಡಿದರ್ಥಿಗಳಿಗಾದರೂ
ಇಲ್ಲವೆಂದೆನಲರಿಯರಾ ರಘೋದ್ವಹರು.

೩

ನಿರ್ಗಮನ ಕಾಲದೊಳು ಪಾರ್ಥಿವನನು ನೀಡಿದನು
ಪುರಮಾರ್ಗಸಂಸ್ಕಾರಕಾಣತಿಯನವನು
ಮಾರುತಯುತಾಂಬುದಗಳಾವೊದಲೆ ಸುರಿಸಿದವು
ಸುಮಸಹಿತ ಜಲವರ್ಷಧಾರೆಗಳನೊಲಿದು.

೪

ಗುರುಜನಾದೇಶಕರಣೋದ್ಯತರು ಬಾಲಕರು
ತಂದೆಯಡಿಗೇರಗಿದರು ಧೃತಚಾಪರವರು
ತೆರಳಲಿರುವಾನತರ ತಲೆಯ ಮೇಲುದುರಿದುದು
ದುಃಖಿಸುವ ಭೂಪತಿಯ ಬಾಷ್ಪಚಲಬಿಂದು.

೫

ಜನಕನಯನಾಂಬುವಿಂದಿನಿಸು ಶಿಖೆ ತೊಯ್ದವರು
ಸೋದರರು ಚಾಪಧೃತರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು
ಪೌರಜನದೃಷ್ಟಿ ಕೃತಮಾರ್ಗತೋರಣಯುತರು
ಋಷಿವರನನುಸರಿಸುತ್ತೈತಂದರವರು.

೬

ಆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾನುಚರಮಾತ್ರನಹ ರಾಮನನು
 ಮುನಿವರನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲೆಳಸಲವನಿಪನು
 ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗದುವೆ ಸಾಲ್ನುಮೆಂದಟ್ಟಿದನು
 ಹರಕೆಯನು ಕಳುಹಿಸದೆ ನಿಜವಾಹಿನಿಯನು.

೭

ಆ ಮಹೋಜಸ್ವಿಮುನಿಪಥವನನುಸರಿಸಿದರು
 ಆಯಿರ್ವರವೈಯರ ಅಡಿಗರಗದವರು
 ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಭಾಸ್ಕರನ ಗತಿಯನನುಸರಿಸುತಿರು
 ವಾಚೈತ್ರವೈಶಾಖರೆನೆ ರಂಜಿಸಿದರು.

೮

ಅಲೆಗಳಂತಲೆವ ನಳಿತೋಳುಗಳನವರ ನಡೆ
 ಚಲಮಾದೊಡಂ ಬೆಳಗಿತೆಳೆಮೆಯಿಂದೆಸೆದು
 ಹೆಸರಿಗನುಗುಣವೆನುವ ಮಳೆಗಾಲದೊಳು ಮೆರೆವ
 ಉದ್ಭ್ರಿ ಮೇಣ್ ಬಿದ್ಭ್ರಿಗಳ ಲೀಲೆಯೆಂತಂತೆ.

೯

ಕೌಶಿಕನು ಅರುಹಿದ ಬಲಾತಿಬಲ ಮಹಿಮೆಯೊಳು
 ಮಣಿಬದ್ಧ ಭೂಮಿಯೊಳು ಸಂಚರಿಸಿದವರು
 ತಾಯದಿರ ಬಳಿಯೊಳೆಂತಂತವರು ನಡೆದವರು
 ದಾರಿನಡೆವಾಯಸವ ತಾವರಿಯದಿಹರು.

೧೦

ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತವನು ಪಿತೃಸಖನು ಕೌಶಿಕನು
 ದಾರಿಯನು ನಡೆವಂದು ತಾನೊರೆಯುತಿಹನು
 ರಾಘವನು ಸಾನುಜನು ಆ ವಾಹನೋಚಿತನು
 ಕಾಲ್ನುಡೆಯ ಅಲಸಿಕೆಯ ತಾನರಿಯದಿಹನು.

೧೧

ತಿಳಿನೀರಿನಿಂದಲೋಚ್ಛಿಸಿತು ಸರೋವರವು
 ಸೇವಿಸಿದುದುಲಿಯ ಸವಿಯಿಂ ವಿಹಂಗಮವು
 ತಂಬೆಲರು ಸೇವಿಸಿತು ಕಮ್ಮಲರ ಹುಡಿ ಬೀಸಿ
 ಮುಗಿಲೋಳಿ ಸೇವಿಸಿತು ತಣ್ಣೆಳಲ ಕವಿಸಿ.

೧೨

ಸೇದೆಯನು ಕಳೆಯಿಸುವ ಮರಗಳೆನಿತಿರಲೇನು
 ತಾವರೆಗಳೆಸೆಯುತಿಹ ಕೊಳಗಳಿರಲೇನು
 ಬಯಸಿದಣುಗರ ಕಾಣಲಂದು ತಾಪಸಗಣವು
 ನಲಿವಾಂತುದೊಗೆಯೆ ಹೊಸ ತಂಪು ಮೇಣ್ ತಣೆವು.

೧೩

ಪುರಹರನು ಮನ್ಮಥನನುರುಹಿದಾರಾಮನನು
 ರಘುರಾಮನೈತಂದನಾತ್ತ ಕಾರ್ಮುಕನು
 ಸುಂದರಶರೀರದಿಂದಂಗಜನಿಗೆಣೆಯಹನು
 ಆತನನು ಕಾರ್ಯದೊಳು ತಾಂ ಪೋಲದಿಹನು.

೧೪

ಆ ಸುಕೇತುಜೆಯಿರ್ಪ ಸಥದೊಳ್ಳೈತರುವಂದು
 ಶಾಪವೃತ್ತಾಂತವನು ಮುನಿಯಿಂದಲರಿದು
 ಆ ನೃಪಕುಮಾರಕರು ನೆಲಕೂರ್ಡ ಕೊಪ್ಪಿಗೆಯ.
 ಬಿಲ್ಲುಗಳೆ ಲೀಲೆಯೆನೆ ಬಿಗಿದೆಳೆಯೆ ಹೆದೆಯ.

೧೫

ಆ ಹೆದೆಯ ಬಿರುದನಿಯನಾಲಿಸಿದಾರ್ಕ್ಷಣದೆ
 ಬಹುಳಕ್ಷಸಾಚ್ಛವಿಯ ಮೈಯ ದನುಜೆ
 ತಲೆಯೋಡಿನಲೆನ ಕುಂಡಲದವಳು ತೋರಿದಳು.
 ಬೆಳ್ಳಕ್ಕೆಯೊಟ್ಟೈಸಿದಭ್ರದೋಳಿಯೊಲು.

೧೬

ಹೆಣದ ಬಟ್ಟೆಯನುಟ್ಟು ಭರದಿಂದಲೂಳಿಟ್ಟು
 ಕೆಲದ ಮರಗಿಡಗಳನು ಕೆಡಹಿ ಮುರಿದಿಟ್ಟು
 ಸಿತ್ಯವನದಿನೈತರುವ ಬಿರುಗಾಳಿಯಂದದೊಳು
 ರಾಮನನು ತಾಟಕಿಯು ಬಂದು ತರುಬಿದಳು.

೧೭

ನರರ ಕರುಳಿನ ಕಾಂಚಿ ಜೋಲ್ದಿರೆ ನಿತಂಬದೊಳು
 ಮೆರೆಯುತಿರೆ ದಂಡದೊಲು ನೀಡಿರುವ ತೋಳು
 ಬರ್ಪವಳನ್ನೀಕ್ಷಿಸುತೆ ಎಸೆದನಂದೊರ್ಕಣೆಯೆ
 ನೆಸೆಯುತೊಡನೊಡನಂದು ಪೆಣ್ಣೊಲೆಯ ದಯೆಯು.

೧೮

ತಾಟಕಿಯ ಕಲ್ಲೆದೆಯೊಳಾ ರಾಮಸಾಯಕವು
 ಆ ತೆರದೆ ಪೊಕ್ಕಿರಿದು ಕೊರೆದೊಂದು ಬಿಲವು
 ರಾಕ್ಷಸರ ಕೊಲುವಂದು ದಾರಿಕಾಣದೆ ತೊಳಲು
 ವಂತಕನಿಗಾದತ್ತು ಕದ ತೆರೆದವೋಲು.

೧೯

ನಿಜಬನಮನೊಂದನೆಯೆ ನಡುಗಿಸಿದುದಿಲ್ಲವಳು
 ಶರಭಿನ್ನಹೃದಯೆ ಧರೆಗುರುಳುತಿರುವಂದು
 ಲೋಕಮೂರನು ಗೆಲಿದು ಸುಸ್ಥಿರನು ಎನಿಸಿರುವ
 ರಾವಣನ ಸಿರಿಯುಮನ್ನದುರಿಸಿದಳವಳು.

೨೦

ರಾಮಮನ್ಮಥನಂಬು ಸಹಿಸಲರಿದೆನುವಂತೆ
 ಹೃದಯವನು ಹೊಕ್ಕಂದು ಆ ನಿಶಾಚರಿಯು
 ಅರುಣರಸಗಂಧವನು ತನುವಿನೊಳು ಧರಿಯಿಸುತೆ
 ಜೀವೇಶವಸತಿಯನು ಕುರಿತು ತೆರಳಿದಳು.

೨೧

ತಾಟಕಾಂತನಿಗಿತ್ತನವದಾನತೋಷಿತನು
 ದಾನವರ ಕೊಲುವಂಥ ಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರವದನು
 ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ದಹಿಸುವೊಂದಾತಪದ ತೇಜವನು
 ರವಿಕಾಂತಶಿಲೆಗೀಯುವಂತೆ ಭಾಸ್ಯರನು.

೨೨

ಆ ಬಳಿಕ ರಾಘವನು ಕೌಶಿಕನು ತಿಳಿಯಿಸಿದ
 ವಾಮನನ ಪಾವನಾಶ್ರಮವನೈತಂದ
 ಪೂರ್ವಾವತಾರದೊಳು ಮೆರೆದೆಲ್ಲ ಲೀಲೆಯನು
 ತಿಳಿಯದೊಡಮಾತ್ಸ್ಯಕೃವನು ತಳಿದನನನು.

೨೩

ಶಿಷ್ಯಜನಸಜ್ಜಿತಾರ್ಜುನವಸ್ತು ಸಂಚಯವ
 ನಾಬದ್ಧ ಪಲ್ಲವಪುಟಾಂಜಲಿದ್ರುಮವ
 ಬಳಿಕಲೈತಂದನಾ ಮುನಿಪ ತನ್ನಾಶ್ರಮವ
 ದರ್ಶನೋನ್ಮುಖಮೃಗವನಾತಪೋವನವ.

೨೪

ದೀಕ್ಷಿತತಪೋನಿಧಿಯ ವಿಘ್ನದಿಂ ರಕ್ಷಿಸರು
 ಅಸ್ತ್ರಗಳನಾಂತವರು ದಶರಥಾತ್ಮಜರು
 ಕತ್ತಲೆಯ ದಿಸೆಯಿಂದಲಿಳೆಯ ಪೊರೆವಂದೊಳು
 ಪರಿವಿಡಿಯೊಳುದಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರಮರು.

೨೫

ರಕ್ತಬಿಂದುಗಳಂದು ಬಂದುಗೆಯ ಪೂಗಳೊಲು
 ಸುರಿಯುತಿರಲದರಿಂದಲಾವೇದಿ ಕಿಡಲು
 ಯಾಜ್ಞಕರು ನೋಡಿದರು ಯಜ್ಞಕರ್ಮವನುಳಿದು
 ಗೊಂದಲದೊಳಾಳಿದರು ಸ್ವಕೃಗಳನೆಸೆದು.

೨೬

ಬೆನ್ನದೊಣೆಯಿಂದುಗಿದು ಕಣೆಯನೊಂದನು ತೆಗೆದು
 ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಗ್ರಜನೊಡನೆ ಎಸೆದಿದನಂದು
 ಪರ್ದುಗರಿಯೆಲರಿನೊಳು ತೊನೆಯಿಸುತೆ ಹಳವಿಗೆಯ
 ನಂಬರದೊಳ್ಳೆತರುವ ರಕ್ಕಸರ ಪಡೆಯ.

೨೭

ಆ ಮುಖದ್ವಿಷಮುಖ್ಯರಿರ್ದರನೆ ತಾನಂದು
 ಮಾರ್ಗಣಕೆ ಗುರಿಗೆಯ್ದನಿತರರನ್ನು ಳಿದು
 ಗರುಡನು ಮಹೋರಗವನಾರ್ಪಿನಿಂದಳವನನು
 ಒಳ್ಳೆಗಳ ಕೊಲಲೆಂದು ಮುಂಬರಿವನೇನು !

೨೮

ಅಸ್ತ್ರಕೋವಿದನವನು ತಿರುವಿನೊಳು ಪೂಡಿದನು
 ಉಗ್ರವೇಗದೆ ಪರಿವ ಮಾರುತಾಸ್ತ್ರವನು
 ಶೈಲನಿಭಭಾರನನು ತಾಟಕಿಯ ಪುತ್ರನನು
 ಪಾಂಡುಪತ್ರದಪೋಲು ಕೆಡೆಯೆಚ್ಚನವನು.

೨೯

ಪೆಸರೊಳು ಸುಬಾಹುವೆನುವಿನ್ನೊರುವ ರಕ್ಕಸನು
 ಮಾಯೆಯಿಂದತ್ತಿತ್ತ ಸಂಚರಿಸುತಿರಲು
 ಆ ಕ್ಷುರಪ್ರದಿಗಿರಿದು ರಣಕುಶಲಿ ಹಂಚಿದನು
 ಆಶ್ರಮದ ಹೊರಗಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು ತಿನಲು.

೩೦

ಇಂತು ಮುಖವಿಘ್ನವನು ತೊಡೆದ ಆ ಇರ್ದರನು
 ಮೆಚ್ಚಿ ರಣವಿಕ್ರಮಕೆ ಸಲಿಹೊಗಳ ನಲಿದು
 ಮೌನಯುತ ಕುಲಪತಿಯ ಮುಖಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲವನು
 ಕ್ರಮದಿಂದೆ ಮುಗಿಸಿದರು ಋತ್ವಿಜರು ಅಂದು.

೩೧

ಪ್ರಣತಿಕಂಪಿತಕಾಕಪಕ್ಷರನು ಭ್ರಾತರನು
 ಅವಭೃತಸ್ನಾತಕಾಶಿಕಮುನೀಶ್ವರನು
 ದರ್ಭಕ್ಷತಾಂತಃಪ್ರದೇಶಕರಯುಗನವನು
 ಸ್ವರ್ತಿಸಿದನೆರೆದು ತಾನಾಶಿಷಂಗಳನು.

೩೨

ಯಜ್ಞ ಕುಜ್ಜು ಗಿಸಿದಾವೈಧಿಲನು ಆತನನು
 ತಾಂ ನಿಮಂತ್ರಣವಿತ್ತು ಬರವೇಳ್ವನಂದು
 ತದ್ವನುಶ್ರವಣಜನಿತೋತ್ಪುಕರ ರಾಘವರ-
 ನೊಡಗೊಂಡು ವಶಿ ನಡೆದನಾ ಮಿಥಿಲೆಗೆಂದು.

೩೩

ಗೌತಮನ ಪತ್ನಿ ತಾನಾವೆಡೆಯೊಳ್ಳಿದಿಡಳು
 ವಾಸವಕ್ಷಣಕಳತ್ರತೆಯನಂತವಳು
 ಆ ವನದ ಮಂಗಳತಪೋವನದ ತರುಗಳೊಳು
 ತಂಗಿದರು ಸಂಜೆಯೊಳು ದಾರಿನಡೆದವರು.

೩೪

ತಾನೆನಿತೊ ದಿನಗಳಿಂದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಾದವಳು
 ಚಾರು ನಿಜರೂಪವನು ತಳೆದಳು ಅಹಲ್ಯೆ
 ಕಿಲ್ಬಿಷವ ಕಿತ್ತೊಗೆವ ರಾಮನಡಿದಾವರೆಯ
 ರೇಣುವಿನನುಗ್ರಹದೊಳಂತಾದುದಲ್ಲೆ.

೩೫

ಅರ್ಥಕಾಮಂಗಳಿಂದಾಧರ್ಮ ವೈವೆತ್ತು-
 ದೆನಲೆಸೆವ ಕೌಶಿಕನಿಗರ್ಘ್ಯವನು ಪೊತ್ತು
 ಕೇಳ್ವದಿನಡೆದನಲ ಜನಕನು ಜನೇಶ್ವರನು
 ಮುನಿ ರಾಘವಾನ್ವಿತನು ಬರುವನೆನುವುದನು.

೩೬

ದಿವಿಯಿಂದೆ ಭುವಿಗಳಿದು ಮಿನುಗುವ ಪುನರ್ವಸುವೊ-
 ಲಿರ್ಪವರನ್ನಿರ್ವರನು ನಡೆನೋಡಿ ನಲಿದು
 ಕಣ್ಣಳಿಂದೀಂಟಿದರು ಜನಕನಗರೀಜನರು
 ಪಕ್ಷ್ಮಪಾತಂಗಳೊಳಮಸಹನವ ತಳಿದು.

೩೭

ಕ್ರತುವು ಘನಯೂಪದೊಳು ಕೊನೆಯಾಂತುದೆಂದರಿದು
 ಕುಶಿಕಕುಲವರ್ಧನನು ಆ ಸಮಯವಿದನು
 ಶಿವಧನುವನೀಕ್ಷಿಸುವ ರಾಮನಭಿಲಾಷೆಯನು
 ಮಿಥಿಲೇಶಗುಸುರಿದನು ಜನಕನೃಪಗಂದು.

೩೮

ಪ್ರಥಿತಕುಲಜಾತನನು ಲಲಿತತನುಬಾಲನನು
 ನೋಡಿ ತಾಂ ಚಿಂತಿಸಿದನಂದು ಪಾರ್ಥಿವನು
 ಮಣಿಯಲಸದಳವೆನುವ ತನ್ನ ಧನುವನು ನೆನೆದು
 ಮಗಳ ಕುಡಲೇಕೆ ನಾಂ ಪಣವಿಟ್ಟೆನೆಂದು.

೩೯

ಹೇ ಮಹಾಮುನಿವರನೆ ಪೇರಾನೆವಿಂಡುಗಳು
 ತೊಡಗಲರಿದೆನಿಸ್ತೊಂದು ಕಾರ್ಯವಿವರದೊಳು
 ಬರಿದೆ ಸಾಹಸಪಡುವ ಸಣ್ಣ ಮರಿಯಾನೆಯನು
 ಬಿಡಲು ನಾನೊಪ್ಪಿ ಗೆಯ ಕೊಡಲಾರದಿಹೆನು.

೪೦

ಚಾಪಧರನರಪತಿಗಳೆನಿತೆನಿತೊ ಬಂದವರು
 ಚಾಪದಿಂದುರುನಾಣನನುಭವಿಸಿ ನೊಂದು
 ಹೆದೆ ಹೊಡೆದು ತೊಗಲು ಜಡ್ಡಾದವರು ಮರಳಿದರು
 ಸ್ವಭುಜಬಲಕಿರಲಿ ಸಲೆ ಧಿಕ್ಕಾರವೆಂದು.

೪೧

ಮಾನ್ಯುಡಿ ದನಿಂತು ಋಷಿ ಬಾಲನ ಪರಾಕ್ರಮವ-
ನಾಲಿವುದು ಮೇಣ್ ಬರಿಯ ಬಾಯ ಮಾತೇಕೆ
ಶಕ್ತಿಯನು ತೋರಲೆಂತಶನಿ ಗಿರಿಗೆರಗುವುದು
ಧನುವಿನೊಳು ತೋರ್ಪನಿಂದಂತಾರ್ಪನವನು.

೪೨

ಕಾಕಪಕ್ಷಕಧರನೊಳಾರಘುಕುಮಾರನೊಳು
ಅಧಿಕಬಲವಿರುವುದನು ನಂಬಿದನು ನೃಪನು
ಆಪ್ತನಿಂತೊರೆದಂದು ಮಿಣುಕುಹುಳದನಿತಿರುವ
ಕಿಡಿಯೊಳಿರುವಂದೊಳು ಸುಡುವಂಥ ಬಲವು.

೪೩

ಅಬಳಿಕ ಮೈಥಿಲನು ತರಲೆಂದು ಚಾಪವನು
ಕಳುಹಿದನು ನೂರಾರು ಪರಿಚರರನವನು
ಅಮರೇಂದ್ರನಟ್ಟುವೊಲು ಮೋಡಗಳ ಹಂತಿಯನು
ಪಡೆಯೆ ಆ ತೇಜೋಮಯ ಶರಾಸನವನು.

೪೪

ಹರನಾವ ಚಾಪದಿಂದೋಡುವಧ್ವರಮೃಗವ-
ನಟ್ಟಿದನೊ ತಾನಂದು ಪೂಡಿ ಮಾರ್ಗಣವ
ಸುಪ್ತಭುಜಗೇಂದ್ರನೊಲು ಭೀಷಣತೆವೆತ್ತು ದನು
ನೋಡಿ ಅದನೆತ್ತಿದನು ದಶರಥಾತ್ಮಜನು.

೪೫

ಮನ್ಮಥನು ತೆಳುವರಳ ಬಿಲ್ಲೆ ಹೆದೆ ಬಿಗಿಯುವೊಲು
ನೆರೆದವರು ನೋಡಲೆವೆಮಿಡುಕದಚ್ಚರಿಯೊಳು
ರಾಘವನಯತ್ನದಿಂದೆಳೆದು ಹೆದೆಗಟ್ಟಿದನು
ಗಿರಿಬಲವನಾಂತಿದರ್ ಕಾರ್ಮುಕವನದನು.

೪೬

ಅತಿಮಾತ್ರ ಕರ್ಷಣದೊಳಾ ಶರಾಸನ ಮುರಿದು
 ಪವಿಪರುಷನಿಸ್ವನವನೊಡನೆಸಗಿದಂದು
 ದೃಢಮನ್ಯುಭಾಗವನಿಗರುಪುವೊಲು ಮೊಳಗಿದುದು.
 ಮರಳಿ ತಾಂ ಕ್ಷಾತ್ರಕುಲ ಪುಟ್ಟಿಪುರ್ವದೆಂದು.

೪೭

ಹರಧನುರ್ಭಂಗದೊಳು ರಾಮನಾರ್ಪನು ನೆನೆದು
 ಆ ಶೌರ್ಯಶುಲ್ಕದೊಳು ಮೋದವಾಂತವನು
 ಮೈಥಿಲನು ರಾಘವನಿಗರ್ಪಿಸಿದನಾತ್ಮಜಿಯ
 ಮೈತಳೆದ ಲಕುಮಿವೋಲಿರುವಯೋನಿಜಿಯ.

೪೮

ಸತ್ಯಸಂಗರ ನೃಪನು ತಾನಂದು ಮೈಥಿಲನು
 ರಾಘವನಿಗಾತ್ಮಜಿಯನಾ ಅಯೋನಿಜಿಯ
 ಈಯಲೆಂದೊಪ್ಪಿದನು ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಯ ಪರಿಯ-
 ಲಿದುರ್ವದೆನೆ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಮಾತಪೋನಿಧಿಯ.

೪೯

ಘನತೇಜಮೈಥಿಲನು ಪೂಜ್ಯರಾಚಾರ್ಯರನು
 ಕೋಸಲಾಧೀಶನೆಡೆಗಟ್ಟಿದನು ಪೇಳ್ವ
 ನನ್ನ ಮಗಳನುಕೊಂಡು ಮದ್ಬಂಧುಭಾವವನು
 ಒಪ್ಪಿ ನೀಂ ನಿಮಿಕ್ತುಲವನಾದರಿಪುದೆಂದು.

೫೦

ಸರಿಯನಿಪ ಸೊಸೆಯನಂದೆಳಸುತಿರಲವನಿಪನು
 ಅನುಕೂಲವಾಗ್ವಿಜನು ಬಂದನವನಿದಿರು
 ಸುಕೃತಿಗಳ ಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ದೇವತರುಫಲದಂತೆ
 ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದೊಳೆ ತಾಂ ಫಲಬಿಡುವುವಲೆ.

೫೧

ಅತಿಥಿಸತ್ಕಾರವನು ಕೊಂಡ ಭೂಸುರನಂದು
ನುಡಿದ ನುಡಿಗಳ ಕೇಳಿ ದಶರಥನು ನಲಿದು
ಪಡೆಯ ಧೂಳಿಯೊಳದ್ದಿ ಭಾಸ್ಕರನ ತೇಜವನು
ತೆರಳಿದನು ವಶಿಷ್ಠನು ಬಲವೈರಿಸಖನು.

೫೨

ನಿಜಸೇನೆ ಪೀಡಿಸಿರಲುಪವನದ ತರುಗಳನು
ಬಳಸಿದನು ಮಿಥಿಲೆಯನು ಕೋಸಲಾಧಿಪನು
ಸಹಿಸಿದುರ್ದಾನಗರಿಯೊಲವನುರುಬಾಧೆಯನು
ಸಹಿಸುವೊಲು ರಮಣಿಯರು ಭರ್ತೃಚ್ಛೇಷ್ಠಿಯನು.

೫೩

ಆತ್ಮಮಹಿಮಾನುಗುಣಮೆನಲಂದು ತಾಮೊಲಿದು
ಆಯಿರ್ದ್ವರಾಚಾರನಿಷ್ಠರೊಡನೆರೆದು
ಕನ್ಯಕಾತನಯಕೌತುಕವಿಧಿಯನೆಸಗಿದರು
ವರುಣವಾಸವನಿಭರು ಜನಕದಶರಥರು.

೫೪

ಲಗ್ನವಾದರು ನಲಿದು ಭೂಮಿಜಿಯ ರಾಘವನು
ಅವಳನುಜಿಯೂರ್ಮಿಳೆಯ ರಾಘವಾನುಜನು
ಅವರಿರ್ದ್ವರನುಜಾತರಾವರೋಜಸರಂದು
ಜನಕರಾಜಾನುಜಾತ್ಮಜಿಯರನು ಬಂದು.

೫೫

ಸಿದ್ಧಿಯಿಂದೊಡನೆರೆದ ವರಸಾಮುಭೇದದೊಲು
ದಾನದಂಡಂಗಳೊಳು ಮೆರೆದರವರಂದು
ನವನಧೂಯುಕ್ತರಿಂದಾನಾಲ್ವರಾತ್ಮಜರು
ಭೂಪತಿಯ ನಾಲ್ಕುಪಾಯಂಗಳೋಲಿಸೆದು.

೫೬

ತಾಂ ಕೃತಾರ್ಥತೆಯಾಂತರನ್ಯೋನ್ಯಸಂಗದೊಳು.
 ದಶರಥಕುಮಾರಕರು ಜನಕಪುತ್ರಿಯರು
 ಪ್ರತ್ಯಯಪ್ರಕೃತಿಸಂಮಿಲನದೊಲು ಸಲೆ ಸಂದು
 ಆ ವಧೂವರಮಿಲನಮಿದುರ್ವದಂದೆಸೆದು.

೫೭

ಅನುರಾಗದಿಂದವನು ಮಕ್ಕಳ ವಿವಾಹವನು
 ಮಿಥಿಲೆಯೊಳು ಬಳೆಯಿಸುತೆ ಪಯಣಬೆಳೆಸಿದನು
 ಮೂರುಳು ಕಳೆದಂದು ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಜನಕನನು
 ಸೇರಲಿರೆ ದಶರಥನು ತಾನಯೋಧ್ಯಯನು.

೫೮

ಪ್ರತಿಕೂಲಮಾರುತನು ನಡೆವ ದಾರಿಯೊಳಂದು
 ಧ್ವಜಕುಜಸಮೂಹವನು ಕೆಡಹಿತೆನೆ ಸುಳಿದು
 ದಡಮೀರಿ ಪರಿವ ತೊರೆ ಬಯಲು ನೆಲಕೆಂತಂತು
 ದಶರಥನ ಪಡೆಗೆಡರನೊಡ್ಡತು ಸಮಂತು.

೫೯

ಭಯಗೊಳಿಸ ಪರಿವೇಷಮಂಡಲವನಾಂತಿರುವ
 ತರಣಿ ತಾನಾಬಳಿಕ ಕಾಣಿಸಿದನಂದು
 ಗರುಡಹತನಾಗಭೋಗಾಗ್ರದಿಂದುದುರಿರುವ
 ತಲೆಮಣಿಯ ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂದಾತೋರ್ವದಂದು.

೬೦

ಧೂಸರಶ್ರೀನಪಕ್ಷಾಲಕಗಳೆಸೆದಿರಲು
 ರಕ್ತಾದ್ರವಸ್ತ್ರದೊಲು ಮೇಘಿಂಗಳಿರಲು
 ತಾಂ ರಜಸ್ವಲೆಯದೊಲು ಆ ದಿಶಾರಮಣಿಯರು
 ಆಲೋಕನಾನರ್ಹರಾದರಂದವರು.

೬೧

ಕ್ಷತ್ರಶೋಣಿತದಿಂದೆ ಪಿತೃಗಳನು ತಣಿಯಿಸುವ
ಭಾರ್ಗವನ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕರೆವವೋಲಂದು
ರವಿಗೈದುರು ಮೊಗವೆತ್ತಿ ಜಂಬುಕಗಳೊಳ್ಳಪವು
ಅತಿಭಯವನಿಳೆಗೆಸಗುವಂದದೊಳು ನೆರೆದು.

೬೨

ಪ್ರತಿಕೂಲಪವನಾದಿ ವೈಕೃತಿಗಳಂ ನೆನೆದು
ಕೃತ್ಯವಿದನವನಿಪನು ನಿಜಗುರುವನಂದು
ಶಾಂತಿಕ್ರಿಯಂಗಳನು ಬೆಸಸೆನಲು ಚಿಂತೆಯನು
ಲಘುಗೈದನಂತ್ಯದೊಳು ಲೇಸವ್ವದೆಂದು.

೬೩

ಅಮಿತತೇಜೋರಾಶಿಮೂರ್ಧಿದುರದನಿತರೊಳು
ಆ ಸೇನೆಯಿದಿರಿನೊಳೆ ಒಡನೆ ಹೊಳೆಹೊಳೆದು
ಅದುವೆ ತೋರ್ದು ಬಳಿಕ ಮನುಜರೂಪದೊಳೆಸೆದು
ಸೈನಿಕರು ಕಣ್ಣುಜ್ಜಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂದು.

೬೪

ತಾಯಿಯಂಶವನರು ಪುವುರುಧನುವನಾಂತವನು
ತಂದೆಯಂಶವನೊರೆವ ಜನಿವಾರದವನು
ಘನಪುರುಷ ತೋರಿದನು ಚಂದ್ರಯುತರವಿಯಂತೆ
ಉರಗನೊಡವೆರೆದಿರುವ ಸಿರಿಕಂಡದಂತೆ.

೬೫

ರೋಷಕರ್ಕಶಮನನು ಪಿತನು ಮರ್ಯಾದೆಯನು
ಮೀರಿ ಬೆಸಸಿದುದನು ನಡೆಯಿಸಿದ ಮಗನು
ಮುಂದೆ ನಡುಗುವ ತಾಯ ತಲೆಯ ತರಿದಿಟ್ಟವನು
ಕರುಣೆಯನು ಗೆಲಿದ ಬಳಿಕೆಳೆಯ ಗೆದ್ದವನು.

೬೬

ಮಣಿಗಳಿಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಮೆರೆವ ಜಪಮಾಲೆಯನು
 ಮೂರೇಳು ಸೂಳರಿದೆನವನಿಪರನೆಂದು
 ನೆವಗೈದು ಸೂಚಿಪೊಲು ಅಕ್ಷಮಣಿಮಾಲೆಯನು
 ಬಲಗವಿಯೊಳಾಂತವನು ಕಾಣಿಸಿದನಂದು.

೬೭

ಪಿತೃವಧೆಯ ಕೋಪದೊಳು ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ವಂಶವನು
 ತವಿಪ ದೀಕ್ಷೆಯನಾಂತ ಪರಶುರಾಮನನು
 ಕಂಡವನು ದಶರಥನು ಬಳಿಯ ಎಳೆಮಕ್ಕಳನು
 ನೋಡಿ ತನ್ನಯ ದೆಸೆಯ ನೆನೆದು ಮರುಗಿದನು.

೬೮

ಅಕ್ಕರೆಯ ಸುತನೊಳಂ ದಾರುಣಾಹಿತನೊಳಂ
 ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವಾ ರಾಮನೆನುವೊಂದೆ ಸೆಸರು
 ಹಾವೊಳಂ ಹಾರದೊಳಮಿರುವ ಬಿಲೆವಣಿಯಂತೆ
 ಭಯಮುಮಂ ಹರುಷಮುಮನೀಯುತಿಹುದಲ್ಲೆ !

೬೯

ದಶರಥನು ಕೂಗುತಿರಲರ್ಘ್ಯಮರ್ಘ್ಯಂ ಎಂದು
 ಲಕ್ಷ್ಮಿಸದೆ ತಾನದನು ಭಾರ್ಗವನು ಬಂದು
 ಕ್ಷತ್ರಕೋಪಾನಲನ ಕೇಸುರಿಯ ತಾರಕೆಯ
 ದಿಟ್ಟಿಯದನಟ್ಟಿದನು ರಾಮನೆಡೆಗೆಂದು.

೭೦

ಭಾರ್ಗವನು ಧರಿಯಿಸುತೆ ಚಾಪವನು ಮುಷ್ಟಿಯೊಳು
 ಬೆರಳುಗಳ ಸಂದಿಯೊಳು ಕೂರ್ಗಣೆಯನಾಂತು
 ತೊರೆದು ಭಯವನು ಮುಂದೆ ನಿಂದಿರುವ ರಾಮನೊಳು
 ಕೊಳುಗುಳಕೆ ಕಾಲ್ಪಿದು ನಿಂದನವನಿಂತು.

೭೧

ಅಸಕೃತಿಯನೆಸಗಿತೆಂದಖಿಳ ನೃಪನಿವಹವನು
ಹಲವುಸಲ ಕೊಂದಾನು ಶಾಂತಿಯಾಂತಿಹೆನು
ಲಗುಡಘಟ್ಟನದಿಂದೆ ಸುಪ್ತಾಹಿಯೆಂತಂತೆ
ಮುಳಿಸಾಂತೆನುರಿಗೊಳಿಸಲೀ ನಿನ್ನ ಚರಿತೆ.

೭೨

ಅನ್ಯರಿನಮನ್ಯವೆನುವೀಶ್ವರನ ಚಾಪವನು
ಕೇಳಿದೆನು ಮಿಥಿಲೆಯೊಳು ಮುರಿದುದನು ನೀನು
ನನ್ನ ಹಿರಿಮೆಯ ಕೋಡನುಡಿದು ಕೆಡಹಿದವೋಲು
ಭಾವಿಸುವೆನಾಧನುರ್ಭಂಗವನು ಕೇಳು.

೭೩

ರಾಮನೆನುವೀಹೆಸರನೊರೆದಂದು ಲೋಕದೊಳು
ಸಲುತಿರ್ದುದಿನ್ನೆವರಮೆನ್ನೊಳೊರ್ದನೊಳು
ನಿನ್ನ ಉಚ್ಚಾಯದೊಳು ವ್ಯಸ್ತವೃತ್ತಿಯನಾಂತು
ನಾಚಿಸುವುದಾ ಹೆಸರು ಈ ನನ್ನನಿಂತು.

೭೪

ಗಿರಿವರನೊಳಂ ಕಿಡದೆ ಕಣೆಯನಾಂತೆನಗಿಂದು
ಅರಿಗಳಿಹರಿರ್ದರು ಸಮಾಪರಾಧಿಗಳು
ತುರುಕರುವನೊಯ್ದವನು ಒರ್ದನಾ ಹೈಹಯನು
ಜಸವನಪಹರಿಸಲಿರುವಿನ್ನೊರುವ ನೀನು.

೭೫

ರಾಜನನು ಕೊಂದಿರ್ದುಮೆನ್ನೊಂದು ವಿಕ್ರಮದೆ
ಮುದಗೊಳ್ಳದೆನ್ನ ಎದೆ ಈ ನಿನ್ನ ಗೆಲದೆ
ಅಭಿಯೊಳಮುರಿದಂದು ತೃಣತತಿಯೊಳೆಂತಂತೆ
ಪಾವಕನ ಮಹಿಮೆಯಿಂದದನೆಣಿಸರಲೆ.

೭೬

ತಿಳಿವುದೈ ನೀಂ ಮುರಿದ ಈಶ್ವರನ ಚಾಪವದು
ಹರಿಯಿಂದ ಹೃತಸಾರಮಾಗಿರ್ಪುದೆಂದು
ತೊರೆಯ ರಯಗತಿಯಿಂದ ಬುಡಕೊರೆದ ದಡದ ತರು.
ಬೀಸಿದೊಡಮುರುಳುವುದು ಬಿರುಸಿಲ್ಲದೆಲರು.

೭೭

ಕೊಂಡು ನೀನದರಿಂದಲೆನ್ನ ಚಾಪವನಿದನು
ತಿರುವಿಟ್ಟು ಕಣಿದೊಟ್ಟು ಸೆಳೆ ನೋಳ್ಳೆ ನಾನು
ಸಾಕು ರಣಮಂತಿರಲಿ ಇದನೆಸಗಿದೊಡೆ ನೀನು
ನನಗೆಣೆಯ ತೋಳ್ಳಲದೆ ಸೋಲೊಪ್ಪಿಕೊಳುವೆ.

೭೮

ಅಂತೆಸಗಲಾರದಿರೆ ಝಗಝಗಿಸಿ ಕಿಡಿಗೆದರು-
ವೀಪರಶುಧಾರೆಗಿಂದಳುಕುವರೆ ನೀನು
ಬರಿದೆ ಗುಣಘಾತಕಠಿಣತೆಯಾಂತ ನಿನ್ನ ಕಿರು-
ಗೈಗಳನು ಬೊಗಸೆಗೈ ಬೇಡು ಅಭಯವನು.

೭೯

ನುಡಿಯಲಿಂತತಿ ಭೀಮದರ್ಶನನು ಭಾರ್ಗವನು
ಸ್ತ್ರೀತಕಂಪಿತಾಧರನು ದಶರಥಾತ್ಮಜನು
ತದ್ಭಾವಸಂಗ್ರಹಣಮೊಂದನೆಯೆ ತಾನಂದು
ಗಣಿಸಿದನು ಸಮುಚಿತೋತ್ತರಮಪ್ಪುದೆಂದು.

೮೦

ಪೂರ್ವಾವತಾರಧನುವಾಂತವನು ರಾಘವನು
ಕಮನೀಯ ಕಾಂತಿಯಿಂದೆಸೆದನು ಸಮಂತು
ಪೊಸಮುಗಿಲೆ ಚಿಂದವೆನಲೊಡಗೂಡಲಿಂದ್ರಧನು
ಅದರದೊಂದಂದವನು ಬಣ್ಣಿಸುವುದೆಂತು.

೮೧

ಬಲ್ಲಿದನು ರಾಘವನು ಆ ಬಿಲ್ಲಿನೊರ್ತುಡಿಯ—
ನಿಳಿಗೂರಿ ಬಿಗಿಡೆಳೆಯುವನಿತರೊಳೆ ಹೆಡೆಯ
ಹೊಗೆಯುಳಿದ ಬೆಂಕಿವೊಲು ನಿಸ್ತೇಜನೆನಿಸಿದನು
ನರಪಕುಲಶತ್ರು ಜಮದಗ್ನಿಭಾರ್ಗವನು.

೮೨

ಭೃಗುರಾಮರಘುರಾಮರನ್ಯೋನ್ಯಸಂಮುಖರು
ಪರಿಹೀನಸಂವರ್ಧಮಾನರುಚಿಧರರು
ಪಾರ್ವಣದಿನಾತ್ಮಯದ ಶಶಿದಿವಾಕರರಂತೆ
ನೆರೆದವರ ನೇತ್ರಗಳಿಗವರೆಸೆದರತ್ತೆ.

೮೩

ಒರ್ಮೆ ಬಲವಳಿದಿದರ್ ಭಾರ್ಗವನ ವಕ್ರವನು
ಒರ್ಮೆ ಹೆಡೆಗೆರಿಸಿದಮೋಘಾಸ್ತ್ರವದನು
ನೋಡುತ್ತಲುಸುರಿದನು ಹರಸೂನುಸನ್ನಿಭನು
ಕರುಣಾರ್ದ್ರಚೇತಸನು ದಶರಥಾತ್ಮಜನು.

೮೪

ನನ್ನನಭಿಭವಗೊಳಿಸಿದೀನಿನ್ನ ನಿರ್ದಯದೆ
ಕೊಲಲಾರೆ ಪಾರ್ವನೆನುವೀಯೊಂದು ಕತದೆ
ಶರಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮವನರುಹು ಚಲನೆಯನೆ ಅಳಿಯಿಸಲೊ
ಮೇಣ್ ಮಖಾರ್ಜಿತಲೋಕದಧ್ವನನೆ ಸುಡಲೊ.

೮೫

ತತ್ಪತಃ ನಿನ್ನನು ಪುರಾಣವುರುಷೋತ್ತಮನು
ಎನುವುದನು ತಿಳಿಯದವನೇನಲ್ಲ ನಾನು
ಭುವಿಗಳಿದ ವೈಷ್ಣವದ ತೇಜವನು ನಿರುಕೆಸಲು
ನಾಂ ಗೈದೆನಿಂತು ನೀಂ ಕುಪಿತನಾಗುವೊಲು.

೮೬

ಅಯ್ಯನರಿಗಳನಂದು ಸಿಟ್ಟಿನುರಿಯೊಳು ಸುಟ್ಟು
 ಕಡಲುಡೆಯ ಮೇದಿನಿಯ ಸಜ್ಜನಕೆ ಕೊಟ್ಟು
 ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆನಗೆ ಪರಮೇಷ್ಟಿ ನಿನ್ನಿಂದೆ
 ಸೋಲಾದರೂ ಶ್ಲಾಘ್ಯವೆಂದೆನಿಸದಿಹುದೆ !

೮೭

ವರತೀಥಯಾತ್ರೆಯನು ಬಯಸಿದೆನ್ನಧ್ಯವನು
 ಮತಿಯುತರೊಳುತ್ತಮನೆ ಪೊರೆವುದಯ್ ನೀನು
 ಸುರಲೋಕಪಥವ ನೀಂ ತಡೆವೆಯೆಂದೆನುವುದದು
 ಭೋಗಲೋಲುಪನಲ್ಲದೆನ್ನನಳಲಿಸದು.

೮೮

ಅಂತಾಗಲೆಂದಿದ್ದದಿಜ್ಜುಖನು ರಾಘವನು
 ಮಾರ್ಗಣವನೊಂದನೆಳೆದೆಚ್ಚನಂದವನು
 ನಿಜಸುಕೃತವಿರಲೇನು ಭಾರ್ಗವನು ಪುಗದವೊಲು
 ಸುರಪಥಕೆ ತಡೆಯಾದುದಂಬು ಪರಿಘೋಲು.

೮೯

ಆ ತಪೋನಿಧಿಯ ಪದಕಮಲಗಳಿಗೆರಗಿದನು
 ಕ್ಷಮಿಸುವುದು ನೀನೆಂದು ದಶರಥಾತ್ಮಜನು
 ಶಕ್ತಿಜಿತರಿಪುಗಳೊಳು ವಿನಯವನು ತೋರುವುದೆ
 ವೀರರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿಕರವೆನ್ನಿಸದೆ ಜಗದೆ.

೯೦

ತಾಯ ಕಡೆಯಿಂ ಬಂದ ರಾಜಸವ ನೀಂ ಕಳೆದು
 ತಂದೆ ಕಡೆಯಿಂ ಬಂದ ಶಾಂತಗುಣಕೆಳೆದು
 ನೀಂ ನೆಗಳಿದನವದ್ಯಫಲದೊಂದು ನಿಗ್ರಹವೆ
 ನನಗನುಗ್ರಹವಾದುದತ್ತಿ ಹೇ ಗುರುವೆ.

೯೧

ಸುರಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯೊಳು ತೊಡಗಿರುವ ನಿನಗಿಂದು
 ವಿಘ್ನಗಳು ಬರದಿರಲಿ ತೆರಳುವೆನು ಎಂದು
 ಲಕ್ಷಣಾಸ್ವಿತಲಕ್ಷ್ಮಣಾಗ್ರಜನಿಗಿಂತೊರೆದು
 ಭಾರ್ಗವನು ತಾಂ ತಿರೋಹಿತನಾದನಂದು.

೯೨

ಅಂತು ಭಾರ್ಗವನತ್ತ ತೆರಳಲು
 ವಿಜಯಿರಾಮನನೆದೆಯೊಳವಚುತ
 ಮರಳಿ ಮಗನನು ಪಡೆದವೊಲು ಪಿತನವನನಪ್ಪಿದನು
 ಒಂದು ಚಣದೊಳು ದುಃಖದುರಿಯೊಳು
 ಸಿಲುಕಿ ಮರುಚಣ ನಲವನಾಂತುದು
 ಕಾಡುಕಿಚ್ಚಿನೊಳುರಿದ ವೃಕ್ಷಕೆ ಮಳೆಯು ಬಿದ್ದವೊಲಾದುದು.

೯೩

ದಾರಿಯೆಡೆಯ ರಮ್ಯಪಟಗೃಹಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತಿರುಳನು
 ಪಯಣಗೈದು ಶರ್ವಕಲ್ಪನೃಪತಲಕನು ಬಂದು ವೊಕ್ಕನು
 ಮೈಥಿಲಿಯನು ನೋಡಲೆಳಸಿದಾ ಪುರಾಂಗನೆಯರ ಓಳಿಯ
 ಅಕ್ಷಿ ಕುವಲಯಂಗಳಿಹ ಗವಾಕ್ಷಚಯದೆ ಮೆರೆವಯೋಧ್ಯಯ.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಸರ್ಗ ರಾನಣಸಂಹಾರ

೧

ಬಳಿಕ ವಿಷಯಸ್ನೇಹಭುಕ್ತನು ದಶಾಂತವನು ಪೊರ್ದಿದವನಿಪನು
ಪೊಳ್ತರೆಯ ದೀಪದುರಿವೋಲಾದನಾಸನ್ನನಿರ್ವಾಣನವನು.

೨

ಕಿವಿಯ ಬಳಿಯೊಳು ಬಂದು ರಾಮನೊಳು ಸಿರಿಯನಿರಿಸೆಂದವನೊಳಂದು
ಕೈಕೆಯನು ಶಂಕಿಸುತೆ ಜರಿಗೂದಲಿನ ನೆವದೆ ಜರೆಯೊರೆದಳೊಲಿದು.

೩

ಪೌರಜನಕಾಂತನಾದಾರಾಮನಭ್ಯುದಯ ವಾರ್ತೆಯೆಲ್ಲರನು
ಮುದಗೊಳಿಸಿತಂದು ಮುದಗೊಳಿಸಂತೆ ಕಲ್ಯಮುದ್ಯಾನವ್ಯಕ್ತನನು.

೪

ಕ್ರೂರನಿಶ್ಚಯ ಕೈಕೆ ಅಣಿಗೊಳಿಸಿದಭಿಷೇಕಸಂಭಾರಗಳನು
ಶೋಕೋಷ್ಣ ಮಾದಂಥ ಪಾರ್ಥಿವಾಶ್ರುಗಳಿಂದ ಮಲಿನಗೊಳಿಸಿದಳು.

೫

ಭರ್ತನಿಂದನುನೀತಳಾಚಂಡಿ ಮುಂ ಪಡೆದ ವರವೆರಡನಂದು
ಕಾರುವೋಲಿಂದ್ರನಿಂ ನಾಂದವನಿ ಬಿಲಮುಖದಿನೆರಡಹಿಯನುಗಿದು ;

೬

ಒಂದರಿಂದಬ್ಬಮೀರೇಳರ ಅರಣ್ಯವಾಸವ ರಾಮಗೆರೆದಳ
ಮತ್ತೊಂದರಿಂದೆ ವೈಧವ್ಯೈಕಫಲವ ಸಂಪದವ ಸುತಗೆರೆದಳ.

೭

ರಾಮನಂದಾನೊದಲು ರೋದಿಸುತ ಕೊಂಡಿದರ್ಪನಯ್ಯನಿತ್ತಿಳೆಯ
ನಗುನಗುತೆ ಪಡೆದನಹ ವನಕೆತೆರಳೆಂದೊರೆಯುವಯ್ಯನಾಣತಿಯ.

೮

ಮಂಗಲಕ್ಷ್ಮಾಮವನು ಧರಿಸಿದಂದೆಂತಂತು ವಲ್ಕದೊಳಂದು
ಒಂದೆ ತೆರನಿರುವ ಮುಖರಾಗವನು ನೋಡಿದರು ಬೆರಗಾಗಿ ಜನರು.

೯

ಸೀತೆಲಕ್ಷ್ಮ್ಮರೊಡನೆ ಜನಕನನು ಸತ್ಯವಿಚ್ಛುತನೆನಿಸದವನು
ಸಾಧುಜನಮನಮುಮಂ ದಂಡಕಾರಣ್ಯಮುಮನೊಳವೊಕ್ಕನವನು.

೧೦

ಆವಿಯೋಗಾರ್ತನೃಪನಾತ್ಮಕರ್ಮದೊಳಾದ ತಾಪವನು ನೆನೆದನ್
ತಚ್ಛರೀರತ್ಯಾಗ ಸಂಸ್ಕರಣಮಾತ್ರದೊಳೆ ಸಂಸ್ಕರಣಲಾಭವನು ಬಗೆದನ್.

೧೧

ಮಕ್ಕಳುಗಳ್ಳೆದಿರುವ ರಾಜನಿರದಳಿದಿರುವ ರಾಜ್ಯವದನಂದು
ಭೋಗಿಸಲ್ಕೆಳಿಸಿದರ್ಥರಿತ್ತ ರಂಧ್ರಾಸ್ವೇಷಣಕ್ರಮರು ಶತ್ರುಗಳು.

೧೨

ಬಳಿಕ ತಬ್ಬಲಿ ಸಚಿವರಬ್ಬೆಕಡೆ ನೆಂಟರೊಳು ಇರ್ದ ಭರತನನು
ಕರೆಯಲೆಂದಟ್ಟಿದರು ಧೃತಿಯಿಂದೆ ಕಂಬನಿಯ ತಡೆಯುವಾಪ್ತರನು.

೧೩

ತನ್ನಯ್ಯನಾತೆರದೊಳಳಿದುದನು ಕೇಳ್ವೆಂದು ಕೈಕೆಯಾತ್ಮಜನು
ಜನನಿಯೊಳು ಮಾತ್ರಮಲ್ಲಾರಾಜ್ಯರಮೆಯೊಳುಂ ಮೊಗದಿರುಹಿಸಿದನು.

೧೪

ತೋರುತಿರೆ ತಾಪಸರು ಸೌಮಿತ್ರವೆರಸಣ್ಣನಿರ್ದ ಮರಗಳನು
ನೋಡಿ ಕಂಬನಿಗರೆದು ಪಡೆವರೆಸು ರಾಮನನು ಭರತನರಸಿದನು.

೧೫

ಗುರುಮರಣವಾರ್ತೆಯನು ಚಿತ್ರಕೂಟಾಟವಿಯೊಳಿರುವವನಿಗೊರೆದು
ಬೇಡಿದನು ಆ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮ್ಮಿಯನು ಅನನುಭುಕ್ತೆಯನು ವರಿಸೆಂದು.

೧೬

ಪ್ರಥಮಜನು ಶ್ರೀಯನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸದಿರುವೆಂದು ಆತನಿಂ ಮುನ್ನಂ
ನಾನದನು ತಳೆವೆಂದು ಪರಿವೇತ್ತೈವೆನಿಸುವೆನು ಎಂದರಿವೆನೆನ್ನಂ.

೧೭

ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥ ಜನಕನೊಂದಾಜ್ಞೆಯಿಂ ತಿರುಗಿಸಲ್ಪರಿದೆನಿಪ್ಪನನು
ಬಳಿಕ ರಾಜ್ಯಾಧಿದೇವತೆಗಳಂ ಗ್ರಿಯಲೆರೆದನು ಪಾದುಕೆಯನು.

೧೮

ಅಂತಾಗಲೆಂದೊರೆಯಲಣ್ಣನಿಂ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಪುಗದೆ ನಿಜವುರಿಯು.
ನಂದಿಯೆಂಬೂರಿನೊಳು ನೆಲಸಿ ನಿಕ್ಷೇಪದೊಲು ಪೊರೆದನವನಿಳಿಯು.

೧೯

ಅಣ್ಣನೊಳು ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಟ್ಟಂತು ಬಿಟ್ಟು ಸಲೆ ರಾಜ್ಯತೃಷ್ಣೆಯನು
ಜನನಿಗೈದಘಕೆ ಪರಿಹಾರಕೃತಿಯಿವಂತೆವೋಲ್ ಭರತನಿಹನು.

೨೦

ಕಂದಮೂಲವನುಣುತೆ ರಾಮನುಂ ವೈದೇಹಿವೆರಸು ಸಾನುಜನು
ಹರೆಯದೊಳೆ ಇಕ್ವಾಸ್ವಕುವೃದ್ಧರ ವ್ರತಂಗಳನು ಶಾಂತನಾಂತಿಹನು.

೨೧

ಒರ್ಮಿ ನಿಜಮಹಿಮೆಯಿಂದೊಂದು ತರುಳಾಯೆಯನು ಚಲಿಸದೊಲು ಗೈದು.
ಸೀತೆಯುತ್ಸಂಗದೊಳು ನಸುಬಳಲಿದಾರಾಮನಿನಿಸೊರಗಿದಂದು,

೨೨

ನಖಗಳಿಂದವಳಕುಚೆಯುಗಳವನು ಬಗೆದುದಂದೊಂದೈಂದ್ರಪಕ್ಷಿ
ಪ್ರಿಯನ ಆ ಉಪಭೋಗಚಿಹ್ನೆಯೊಳು ದೋಷಗಳ ಬೆದಕಿತೋರ್ಪಂತೆ.

೨೩

ರಾಮಾವಬೋಧಿತನು ರಾಮನು ಇಷೀಕಾಸ್ತ್ರದಿಂದೆಚ್ಚನದನು
ಕಣ್ಣೊಂದನಿತ್ತದರಿನುಳಿಸಿಕೊಂಡಿದುರ್ದದದು ತನ್ನ ಜೀವವನು.

೨೪

ಆಸನ್ನದೇಶವನು ಮತ್ತೆ ಭರತಾಗಮನ ಶಂಕೆಯಿಂದವನು
ಉತ್ಸುಕಿತ ಹರಿಣಿಯುತ ಚಿತ್ರಕೂಟಸ್ಥಲಿಯನುಳಿದು ರಾಘವನು..

೨೫

ಆತಿಥೇಯರ್ಕಳೆನಿಸಾ ಋಷಿಗಳಾಶ್ರಮದೊಳವನು ನೆಲಸಿರುತೆ
ತೆಂಕಣಕೆ ತೆರಳಿದನು ಮಳೆಯ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲಿದ ರವಿಯಂತೆ.

೨೬

ರಾಜಸಿದಳವನನುಸರಿಸುವ ವಿದೇಹಾಧಿಪನ ಪುತ್ರಿ ಸೀತೆ
ಕೈಕೆ ಬೇಡೆಂದರೂ ಬಳಸಂದ ವರಗುಣೋನ್ಮುಖಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ.

೨೭

ಅನಸೂಯೆ ತನಗಿತ್ತ ಅಂಗರಾಗದ ಪುಣ್ಯಗಂಧದಿಂದವಳು
ಹೂವನುಳಿದೈತಂದ ದುಂಬಿಗಳಿನಡವಿಯನು ಸಲೆ ತುಂಬಿಸಿದಳು.

೨೮

ಸಂಧ್ಯಾಭ್ರಕಪಿಶನು ವಿರಾಧನೆನುವೋರ್ದ ರಾಕ್ಷಸನೆದುರು ನಿಂದು
ರಾಮಪಥವನು ಕವಿದನಿಂದುವನು ರಾಹು ಕವಿದಡ್ಡಗಟ್ಟುವೊಲು.

೨೯

ಅವರ ನಡುವಿರ್ಪ ಮೈಥಿಲಿಯನಪಹರಿಸಿದನು ಲೋಕಶೋಷಕನು
ಒಯ್ಯುವೋಲನಗ್ರಹವು ಆ ನಭೋಭಾವದ್ರಪದಮಧ್ಯವೃಷ್ಟಿಯನು.

೩೦

ಕಾಕುತ್ಸ್ಥರಾತನನು ಕೊಂದು ಮುಂದವನ ದುರ್ಗಂಧದಿಂದಿಳಿಯ
ನಿರ್ಮಲತೆಯಳಿವುದೆಂದಾಳದೊಳು ಹೂಳಿದರು ಅಗೆದಡವಿಯೆಡೆಯೆ.

೩೧

ಕುಂಭಜನ ಶಾಸನದೆ ವಿಂಧ್ಯ ಪೂರ್ವಾಪಸ್ಥೆಯೊಳೆ ನೆಲಸಿದಂತೆ
ಪಂಚವಟೆಯೊಳು ರಾಮ ನೆಲಸಿದನು ಮರ್ಯಾದೆಯನು ದಾಂಟಿದಂತೆ.

೩೨

ರಾಘವನ ಬಳಿಸಾರ್ಥಳಲ್ಲಿ ಮದನಾತುರಳು ರಾವಣನ ತಂಗಿ
ಚಂದನವ ಸಾರುವೊಲು ಬೇಸಗೆಯ ಸೆಕೆಯುರಿಯೊಳುರೆಬಿಂದ ಉರಗ.

೩೩

ಜನಕಸುತೆಯಿದಿರಿನೊಳೆ ರಾಮನನು ಬಯಸಿದಳು ಅನ್ವಯವನೊರೆದು
ಸಲೆ ಬೆಳೆದ ನಾರೀಮನೋಭವನು ಕಾಲವನು ತಾನರಿಯನಲ್ಲೆ.

೩೪

ನನಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಇಹಳು ತಮ್ಮನನು ಭಜಿಸು ಎಲೆ ಬಾಲೆ ಹೋಗೆಂದು
ಅಟ್ಟಿದನು ಆ ವೃಷಸ್ಯಂತಿಯನು ರಾಮನು ವೃಷಸ್ಯಂಧನಂದು.

೩೫

ಹಿರಿಯನನು ಆ ಮೊದಲೆ ಸಾರ್ಥಿಯೆಂದಾ ಕಿರಿಯನುಂ ಅವಳನುಳಿಯೆ
ಇರ್ತಡಿಯ ಸೋಂಕುತಿಹ ತೊರೆಯವೊಲು ಮರಳಿ ರಾಮಾಶ್ರಯಕೆ ಸುಳಿಯೆ

೩೬

ರಾಕ್ಷಸಿಯ ಕ್ಷಣ ಸೌಮ್ಯದಾಕೃತಿಯ ಚಲಿಸಿದುದು ಹಾಸ ಮೈಥಿಲಿಯ
ಆ ನಿವಾತಸ್ತಿಮಿತದಂಬುಧಿಯ ವಿಕೋಭಿಪಂತೆ ಶಶಿಯುದಯ.

೩೭

ಸಧ್ಯದೊಳೆ ಪಡೆವೆ ನಿನ್ನು ಪಹಾಸಫಲವನೆಲೆ ನೋಡೆನ್ನ ಪೆರೈ
ಹೆಣ್ಣು ಹುಲಿಯನು ಹುಲ್ಲೆ ಪರಿಭವಿಸಿದಂತೆಂದು ತಿಳಿ ನಿನ್ನ ಗೆಯ್ಯೆ.

೩೮

ನಲ್ಲನುತ್ಸಂಗದೊಳು ಭಯದಿಂದಲುಡುಗಿದವನಿಜೆಯನಿಂತೊರೆದು
ಶೂರ್ಪಣಖಿ ತಾಳಿದಳು ಪೆಸರಿಗೊಪ್ಪುವ ತನ್ನ ವಿಕೃತರೂಪವನು.

೩೯

ಕೋಗಲೆವೊಲಿನಿದನಿಯ ನುಡಿದವಳು ಶಿವೆಯವೊಲು ಕಿರುಚುತಿರಲಂದು
ಸೌಮಿತ್ರಿಯೆಣಿಸಿದನು ಕರ್ಕಶಧ್ವನಿಯವಳು ವಿಕೃತಿ ದಲ್ ಎಂದು.

೪೦

ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಒರೆದೆಗೆದ ಖಡ್ಗವಿಡಿದೊಳವೊಕ್ಕು ಪರ್ಣಶಾಲೆಯನು
ರಾಕ್ಷಸಿಯನೊಡನಿಕ್ಕಿ ಭೀಷಣಾಕೃತಿಯ ತಾಂ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಿದನು.

೪೧

ಕೊಂಕಿರುವ ಕೂರುಗುರ ಬಿದಿರವೊಲು ಬೆಟ್ಟತಹ ಗಿಣ್ಣುಗಳನೆಸೆವ
ಅಂಕುಶನಿಭಾಂಗುಳಿಯಿನಂಜಿಸಿದಳಂಬರದೊಳಿರ್ಪರುಮನವಳು.

೪೨

ಬೇಗನೆ ಜನಸ್ಥಾನವನು ಸಾರ್ದು ರಾಮನಿಂದಾವಿಧದೊಳಾದ
ಕಥೆಯನಂದೊರೆದಳು ಖರಾದಿಗಳಿಗಂಥ ರಾಕ್ಷಸಪರಾಭವದ.

೪೩

ಮೋರೆಕಿವಿಮೂಗುಗಳ ಕೊಯ್ಸಿಕೊಂಡಿರುವಳನು ಮುಂದಿರಿಸಿ ಬಂದು
ರಾಮಾದಿಗಳನಂದು ತಾಂಗಿದುದೆ ತಾನಮಂಗಳವಾದುದಹುದು.

೪೪

ಕೈದುವಿಡಿದೆತ್ತಿ ಬರ್ಪುದ್ಧ ತಖರಾದಿಗಳ ನೋಡಿ ರಾಘವನು
ಇರಿಸಿದನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನೊಳನಿಯಳನು ಚಾಪದೊಳು ವಿಜಯದಾಶೆಯನು.

೪೫

ದಾಶರಥಿಯೊರ್ವನಯೆ ರಾಕ್ಷಸರೊ ಸಾವಿರಾರಿದೊಡಂ ಧುರದೆ
ತಮ್ಮನಿತೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದಿರ್ಪ ರಾಮರ್ಕಳನು ನೋಡಿದರು ಭರದೆ.

೪೬

ಸಹಿಸನು ರಘೂದ್ವಹನು ದುರ್ಜನರು ಕಳುಹಿಸಿದ ದೂಷಣಾಖ್ಯಾನನು
ಸಹಿಸದೊಲು ದುರ್ಜನರ ದೂಷಣಮನಾಶುಭಾಚಾರರತನವನು.

೪೭

ಪರಿವಿಡಿಯ ಶರಗಳಿಂದಾಖರತ್ತಿ ಶಿರರೊಡನಾತನುಮನಿರಿಯೆ
ಚಾಪದಿಂದೇಕಕಾಲದೊಳೆ ಮುಕ್ಕಣೆಗಳುಂ ಬಂದುವೆನಲೆಸೆಯೆ.

೪೮

ಮೂರು ಕೂರಂಬುಗಳು ದೇಹವನೆ ಸೀಳಿದರು ಮೊದಲ ಶೌಚವನು
ಮೆರೆಯುತವರಾಯುವನ್ನೀಂಟೆದವು ಪಕ್ಕಿಗಳಿಗುಳಿಸಿ ನೆತ್ತರನು.

೪೯

ರಾಮಶರ ತರಿದೊಡ್ಡಿದಸುರಸೇನಾಬಲದೊಳೀಕ್ಷಿಸುವೊಡಂದು
ನಿಂದುದು ಕಬಂಧಾಳಿ ಇಲ್ಲವಿನಿತ್ತಿನ್ನೆಂಬ ತೆರದೆ ಬೇರೊಂದು.

೫೦

ಬಾಣಗಳ ಮಳೆಗರೆವ ರಾಮನನು ಕೆಣಕಿ ರಣಕೆಳಸಿದರಿಬಲವು
ಪರ್ದುಗಳ ನೆರಳಿನೊಳಗೊರಗಿದುದು ಮತ್ತೀಳದಂಥ ನಿದ್ರೆಯೊಳು.

೫೧

ರಾಮಾಸ್ತ್ರಹತದೈತ್ಯಸೇನೆಯೊಳು ಶೂರ್ಪಣಖಿಯೊರ್ವಳೆಯೆ ಉಳಿದು
ಆ ದುಷ್ಟವಾರ್ತೆಯನು ರಾವಣನಿಗೊರೆವ ದೂತಿಯೊಲಾದಳಂದು.

೫೨

ತಂಗಿಯನು ದಂಡಿಸುತಲಾತೆರದೆ ದಾಶರಥಿ ಬಾಂಧವರ ಕೊಂದು
ಈರೈದು ಮುಡಿಗಳಲಿ ಅಡಿಯಿಟ್ಟನೆಂದೆ ಧನದಾನುಜನು ಬಗೆದು;

೫೩

ಮೃಗರೂಪಿಯಸುರನಿಂ ರಾಘವರ ವಂಚಿಸುತೆ ಸೀತೆಯನು ಕಳ್ಳು
ಪಕ್ಷೀಂದ್ರನಾಹವದೆ ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರ ವಿಘ್ನತನು ತಾನೊಯ್ದನಂದು.

೫೪

ಸೀತೆಯನು ಪುಡುಕುತಿರುವಿರ್ದರುಂ ಕಂಡರದೊ ಗರಿತರಿದ ಪರ್ದ
ಮಿತ್ರಮುಣಪರಿಹಾರಕೆಂದು ಕಂಠಾರ್ಪಿತ ಪ್ರಾಣನಾಗರ್ದ.

೫೫

ರಾಘವನು ಸೀತೆಯನು ಕಳ್ಳೊಯ್ದನೆಂದವರಿಗೊರೆದನು ಜಟಾಯು
ಸಾಶಿತಯ ಸಾಹಸವನೇರ್ಗಲಿಂದರುಹುತ್ತೆ ಬಿಳ್ಳನು ಗತಾಯು.

೫೬

ಅಯ್ಯನಳವಿನೊಳಾದ ಅಳಲು ಮರುಕಳಚಿತೆನಲಂದು ರಾಘವರು
ತಂದೆಗಿಂತಂತದಕೆ ವಹ್ನಿಕ್ರಿಯಾದಿಗಳ ವಿರಚಿಸಿದರವರು.

೫೭

ವಧೆಯಿಂದ ನಿರ್ಧೂತಶಾಪನು ಕಬಂಧನೊರೆದುಪದೇಶದಿಂದೆ
ಸಮದುಃಖಿ ಸುಗ್ರೀವನೊಳ್ ದಾಶರಥಿಗೆ ಕೆಳೆತನ ಬೆಳೆದುದಂದೆ.

೫೮

ವಾಲಿಯನು ವೀರರಾಮನು ಕೊಂದು ಬಹುದಿನದಿನೆಳಸಿದರ್ ಪದದೆ
ಧಾತುವಿನ ನೆಲೆಯೊಳಾದೇಶದೊಲು ನಿಲಿಸಿದನು ಮಿತ್ರನನು ಮುದದೆ.

೫೯

ಜಾನಕಿಯನರಸಿರೆಂದೊಡೆಯನಾಣತಿ ಈಯಲತ್ತಿತ್ತ ಕಪಿಗಳ್
ಸುತ್ತಿದವು ಸುತ್ತವೊಲು ವಿರಹಾರ್ತ ರಾಘವನ ಆ ಮನೋರಥಗಳ್.

೬೦

ಸಂಪಾತಿಮುಖದಿಂದೆ ಸುದ್ದಿಯ ವಿಶೇಷವನು ತಿಳಿಯುತವನಿಜೆಯ
ನಿರ್ಮಮನು ಸಂಸೃತಿಯ ದಾಂಟುವೊಲು ದಾಂಟಿದನು ಹನುಮನಂಬು
ಧಿಯ.

೬೧

ಲಂಕೆಯೊಳಗರಸುತಿರೆ ದನುಜೆಯರ ಬಳಸಿನೊಳು ಕಂಡನಂದವನು
ವಿಷವಲ್ಲಗಳ ನಡುವೆ ಎಸೆಯುವ ಮಹೋಷಧಿವೊಲಿರುವವನಿಜೆಯನು.

೬೨

ಪತಿಯಭಿಜ್ಞಾನಾಂಗುಳೀಯಕವನಾ ಹನುಮನವಳಿಗಿತ್ತುದನು
ಶೀತಳಾನಂದಾಶ್ರುಬಿಂದುಗಳನಿಡಿಗೊಂಡಳವನಿಸುತೆಯದನು.

೬೩

ಪ್ರಿಯನ ಸಂದೇಶದಿಂದವನಿಜೆಯ ಸುಖಗೊಳಿಸುತ್ತಕ್ಷನನು ಕೊಂದು
ಕ್ಷಣಕಾಲ ಸಹಿಸುತರಿನಿಗ್ರಹವನುರುಹಿ ಲಂಕೆಯನಣುವ ಬಂದು;

೬೪

ತಾನಾಗಿ ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತೈತಂದ ಜಾನಕಿಯ ಹೃದಯವೆನಲಿರುವ
ಪ್ರತ್ಯಭಿಜ್ಞಾನರತ್ನವನು ರಾಮನಿಗಿತ್ತ ಕೃತಕೃತ್ಯನಣುವ.

೬೫

ಎದೆಗವು ತಾಮಣಿಯ ಸೋಂಕುಸೋಗದಿಂದಲರೆಗಣ್ಣುಚ್ಚುತವನು
ಮೊಲೆಯ ಸೋಂಕಿಲ್ಲದಿರುವಿನಿಯಳವುಗೆಯ ಸೋಗವಡೆದನಂದವನು.

೬೬

ತನ್ನ ಹೃದಯೇಶ್ವರಿಯ ವಾರ್ತೆಯನು ಕೇಳ್ದು ತತ್ಸಂಗವೋತ್ಸುಕನು
ಲಂಕೆಯನು ಬಳಸಿದ ಮಹೋದಧಿಯ ಲಘುಪರಿಚೆಯೆನೆ ಭಾವಿಸಿದನು-

೬೭

ನೆಲದೊಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಬಾನಿನೊಳಮಿಟ್ಟಳಿಸಿ ಸೇನೆ ಮುನ್ನಡೆಯೆ
ರಾಘವನು ಹರಿಸೇನೆಯೊಡನೆ ಪೊರಮಟ್ಟನರಿನಾಶವನು ಪಡೆಯೆ.

೬೮

ಕಡಲತಡಿಯೊಳು ನೆಲಸಿದಾತನನು ಸಾರಿದನು ಆ ವಿಭೀಷಣನು
ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೀಯೆ ತಾನಟ್ಟಿದಳು ಬುದ್ಧಿವೇಳ್ವ ಕೃರೆಯಿನೆನಲು.

೬೯

ರಾಮನು ವಿಭೀಷಣನಿಗಸುರಶೈಶ್ವರ್ಯವನು ಕೊಡಲಂದು ಪೂಣ್ಣನಾ
ತಕ್ಕ ಕಾಲದೊಳುಪಕ್ರಮಗೊಂಡ ನೀತಿಗಳು ಕುಡವೆ ಸತ್ಪಲಮನ್.

೭೦

ಶಾರ್ಙ್ಗ ಪವಡಿಸಲೆಂದು ಶೇಷನು ರಸಾತಲದಿನೆಲ್ಲ ಮಾಳ್ಕೆಯೊಳು
ಕಪಿಗಳೆಂ ಕಟ್ಟಿಸಿದನೊರ್ಮಹಾ ಸೇತುವನು ದಕ್ಷಿಣಾಬ್ಧಿಯೊಳು.

೭೧

ಸೇತುವೆಯನುತ್ತರಿಸುತಬ್ಧಿಯನು ಮುತ್ತಿದನು ರಾಮ ಲಂಕೆಯನು
ಕಟ್ಟುವೋಲರಿಸಿದ ಕಪಿಗಳಿಂದೆರಡನೆಯ ಕನಕ ಕೋಟಿಯನು

೭೨

ಮಸಗಿದುದು ಲಂಕೆಯೊಳು ಭೀಮರಣಮಾಪ್ಲವಗ ರಾಕ್ಷಸರ್ಕಳೊಳು
ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ವೌಲಸ್ತ್ರ ಘೋಷಣಗಳಳರುತಿರೆ ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕಿನೊಳು.

೭೩

ಶಿಲೆಗಳಿಂ ಮುದ್ದರಗಳನ್ನೊಡೆದು ಮರಗಳಿಂ ಪರಿಘಗಳ ಮುರಿದರ್
ನಖಘಾತದಿಂದಸ್ತ್ರಗಳ ಮುರಿದು ಕರಿಗಳನು ಗರಿಗಳಿಂದಿರಿದರ್.

೭೪

ರಾಘವಶಿರಚ್ಛೇದದರ್ಶನೋದ್ಭ್ರಾಂತ ಚೇತನೆಯನವನಿಜೆಯ
ತ್ರಿಜಟಿ ಸಂತೈಸುತುಜ್ಜೀವಿಸಿದಳಿದು ಮಾಯೆ ನಿಜವಲ್ಲವೆನುತೆ.

೭೫

ಬದುಕಿರುವನಿನಿಯನಿದು ದಿಟವೆಂದು ಬಳಿಕ ಜಾನಕಿಯಳಲನುಳಿದು
ನಾಚಿದಳು ಇನಿಯನಳವಿನ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳ್ದು ಮುಳಿದರ್ಧನಾನೆಂದು.

೭೬

ಗರುಡನಾಗಮನದಿಂ ವಿಶ್ಲಿಷ್ಟ ಮೇಘನಾದಾಸ್ತ್ರಬಂಧನರು
ತತ್ಕ್ಷಣಕ್ಕೆಶವನು ಕನಸಂತೆ ಕಳೆದರಂದುಭಯ ರಾಘವರು.

೭೭

ರಾವಣನು ಶಕ್ತಿಯಿಂದೆಚ್ಚನಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣನುರಸ್ಥಲವನೊಡೆದು
ರಾಘವನನಾಹತನುಮಧಿಕಶೋಕದೆ ನಿಂದನಂದು ಎದೆಯೊಡೆದು.

೭೮

ಪವನಜನು ತಂದ ಸಂಜೀವಿನಿಯೊಳಳಲು ಕಳೆದಂಥ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು
ಲಂಕಾಪುರಂಧ್ರಿಯರಿಗಂಬುಗಳಿನಳುಗಲಿಪ ಓಜನೆನಿಸಿದನು.

೭೯

ಸುರಚಾಪದಂತೆಸೆವ ಮೇಘನಾದನ ಧನುವ ಮೇಣದರ ರವಮನ್
ಸೌಮಿತ್ರಿಯಳಿಸಿದನು ಮಳೆವಿಲ್ಲು ಮೊಳಗುಗಳ ಮುರಿವ ಶಾರದದೊಲ್.

೮೦

ಕುಂಭಕರ್ಣನಿಗೆಸಗಲನುಜೆಗೆಣೆಯಪ್ಪ ದೆಶಿಯನು ಕಪೀಶ್ವರನು
ರಾಮನನು ಹೋರಿದನು ಟಂಕವಿದಳಿತಮಣಿಶಿಲಾರ್ಶಂಗನಿಭನು.

೮೧

ಅಣ್ಣನೆಳ್ಳರಿಸಿದನಕಾಲದೊಳು ಪ್ರಿಯನಿದ್ರನನು ನಿನ್ನನೆಂದು
ದೀರ್ಘನಿದ್ರೆಯನಿತ್ತುದಾಕುಂಭಕರ್ಣಂಗೆ ರಾಮಶರಮಂದು.

೮೨

ಕೋಟಿ ಕಪಿಗಳ ನಡುವೆ ಮಿಕ್ಕರಕ್ಕಸರೆಲ್ಲರಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಡೆದರ್
ರಣಸಮುತ್ತಿ ತ ರಜಗಳವರ ಮೈನೆತ್ತರಿನ ತೊರೆಯೊಳದ್ದಂತೆ.

೮೩

ಮರಳಿ ಕಾಳಗಕೆಂದು ಪೌಲಸ್ತ್ಯನೈದಿದನು ಮಂದಿರಮನುಳಿದು
ಜಗಮಿಂದರಾವಣಂ ಮೇಣರಾಮಂ ಅಕ್ಕೆ ಎಂದು ತರಿಸಂದು.

೮೪

ರಾಘವನು ನೆಲದ ಮೇಲಿರ್ದುದನು ರಾವಣನು ರಥವನೇರ್ದುದನು
ಕಂಡಶ್ಚಯುಗ್ಮಯುತ ಸುರರಥವ ದಾಶರಥಿಗಿಂದ್ರನಟ್ಟಿದನು.

೮೫

ಸುರನದಿಯ ತೆರೆಗಳಿ ಮಿಳಿದು ಮಿಳ್ಳಿಸುತಿರುವ ಬಾವುಟದಿನೆಸೆವ
ವಿಜಯರಥವೇರಿದನು ದೇವಸೂತಕರಾವಲಂಬಿರಾಘವನು.

೮೬

ಸೋಂಕಿದೊಡನಸುರಶಸ್ತ್ರಂಗಳುತ್ಪಲದಳಕ್ಕೈಬೃತೆಯ ತಳೆವ
ಇಂದ್ರನ ತನುಚ್ಛದವ ತೊಡಿಸಿದನು ರಾಘವನಿಗಮರಸಾರಥಿಯು.

೮೭

ತಂತಮ್ಮ ವಿಕ್ರಮವ ಮೆರೆಯಲೈ ಬಹುಕಾಲಕವಕಾಶ ದೊರೆಯೆ
ರಾಮ ರಾವಣರ ರಣಮಾದತ್ತು ಚರಿತಾರ್ಥಮಾದವೋಲಿಸೆಯೆ.

೮೮

ತೋಳು ತಲೆ ಹೆಗಲುಗಳ ಹೆಚ್ಚಳದೊಳೊಂಟಿಯಾಗಿದೊಡಂ ತಾನು
ಮುನ್ನವೋಲಬೈ ಬಳಿಯವರಿರುವರೆನುವಂತೆ ಮೆರೆದ ರಾವಣನು.

೮೯

ಲೋಕಪಾಲರ ಗೆಲ್ಲು ನಿಜಶಿರಗಳಿಂ ಶಿವನನರ್ಚಿಸಿಹನೆಂದು
ಹೊಗಳಿದನು ರಾಘವನರಾತಿಯನು ಕೈಲಾಸ ತೂಗಿದವನೆಂದು.

೯೦

ಮೈಥಿಲಿಯ ಸಂಗಮವ ಸೂಚಿಸುವೊಲದುರುತಿಹ ರಾಮಬಲ ಭುಜದೆ
ಕ್ರೋಧಾತಿರೇಕದೊಳು ಪೌಲಸ್ತ್ಯನೂರಿದನು ಕೂರಂಬನಿರದೆ.

೯೧

ರಾಘವನುಮೆಳೆದಿಸೆದ ಕೂರಂಬು ಸೀಳುತೊಡನರಿಯ ಹೃದಯವನು
ತಿರೆವೊಕ್ಕುದುರಗಾಳಿಗುಸುರಲೆಂದಾಪ್ರಿಯೋದಂತವನು ತಾನು.

೯೨

ನುಡಿಗೆ ಮರುನುಡಿಗುಡುತೆ ಕಣೆಗೆ ಮರುಕಣೆಬಿಡುತೆ ರಾಮರಾವಣರು
ವಾದಿಗಳ ತೆರನವೋಲೋರೊರ್ದರನು ಗೆಲಲು ಆಶಿಸಿದರವರು.

೯೩

ಇರ್ವರೊಳಮೆಸೆದಿರುವ ವಿಕ್ರಮ ವ್ಯತಿಹಾರದಿಂದೆ ಜಯವನಿತೆ
ಆ ಇರ್ವರೆಡೆಯಿರ್ವಳಿಭಗಳೆರಡರ ನಡುವೆ ವೇದಿಯೆಂತಂತೆ.

೯೪

ಸಮಸತ್ಪರೆಸುಗೆ ಮಾರೆಸುಗೆಯೊಳು ಸುರರಸುರರೆಸೆದರ್ವಳಿಯ
ಸಹಿಸದಿಹುದಹಹ ರಣರಂಗದೊಳು ಉಭಯರನ್ನೊನ್ಯಶರನಿಚಯ.

೯೫

ಬಳಿಕಯಃಕಂಟಕೋತ್ತೀರ್ಣಿತ ಜಯಾರ್ಜಿತ ಶತಘ್ನಿಯಂ ದೈತ್ಯನ್
ಕೂಟಶಾಲ್ಮಲಿವೃಕ್ಷ ಸದೃಶಯಮದಂಡಮಂ ತೆಗೆದು ರಿಪುಗೆಸೆದನ್.

೯೬

ರಥದೆಡೆಯನ್ನೈದದ ಶತಘ್ನಿಯನು ಮೇಣ್ ಗೆಲುವ ದೈತ್ಯನಿಚ್ಛೆಯನು
ಕದಳಿವೋಲರ್ಥಚಂದ್ರಾಸ್ತ್ರಶರದಿಂದರಿದನಹಹ ರಾಘವನು.

೯೭

ಅನುಪಮ ಧನುರ್ಧರನು ಹುಸಿಯಿಲ್ಲವೆನುವ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವನು ತೆಗೆದು
ಹೆದಗೆಟ್ಟನವನಿಜೆಯ ದುಃಖಶಲ್ಯವ ಕಳೆಯುವಾಪಧವನಂದು.

೯೮

ಶತಶತಚ್ಛಿದ್ರಮೆನಲಂಬರದೊಳೊಡೆದುರಿದು ತೊಳಗಿದುದ್ದಸ್ಯಂ
ಬಿರ್ಚಿದ ಕರಾಲಘನಮಂಡಲದ ಅಹಿಶರೀರಂಬೋಲಜಸ್ಯಂ.

೯೯

ಏರ್ಪತ್ತವೇದನೆಯನರಿಯದೊಲು ರಕ್ಕಸನ ತಲೆಯ ಹಂತಿಯನು
ಅರೆಚಣದೊಳುರುಳಿಸಿದನಭಿಮಂತ್ರಿ ಸಿದ ಶರಗಳಿದೆ ರಾಘವನು.

೧೦೦

ಇಳೆಗೊರಗಲಿಹ ಕಳೇವರದಿಂದಲುದುರುತಿಹ ಸಗೆಯ ತಲೆಹಂತಿ
ಕಂಪಿಸುವ ಜಲದಲೆಯೊಳೆಸೆವೆಳೆಯ ನೇಸರಿನ ಬಿಂಬದವೊಲಾಯ್ತು.

೧೦೧

ಉದುರುತಿರುವಸುರನ ಶಿರಂಗಳನು ನೋಡಿಯುಂ ದೇವತೆಗಳಂದು
ಮುದುಗೊಳರು ಮರಳಿ ತಲೆ ಸೇರುವುವೊ ಕೊರಳಿನೊಳು ಎಂದು.

೧೦೨

ಲೋಕಪಾಲನಾನೆಯಾ ಕಪ್ಪೋಲತಲವನುಳಿಯುತೆ
ಮದದೆ ಭಾರಮಾದಿರಂಕೆಗಳನು ಬಿರ್ಚಿ ಸುಳಿಯುತೆ
ನೊರೆಯುತನುಸರಿಸುತಲಿರುವ ದುಂಬಿವಿಂಡೊಳೆಸೆಯುತೆ
ಕಂಪಿನೊಂದಲಂಪು ಸೂಸುತಿರಲು ಸುತ್ತ ಮುದದೊಳು
ಸುರವಿಮುಕ್ತ ಪುಷ್ಪವರ್ಷವಿಳಿಯಿತಂದು ಭರದೊಳು
ಪಟ್ಟಸನ್ನಿಹಿತನೆನಿಪ್ಪ ರಾವಣಾರಿ ಶಿರದೊಳು.

೧೦೩

ಸುರರ ಕಜ್ಜವ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಲ್ಲಿನ
ಹೆದೆಯನಿಳುಹಿದ ರಾಮನಿಂ ಬೀ
ಳ್ಕೊಂಡು ಮಾತಲಿ ಮೇಲಕೊಯ್ದನು ವರವರೂಢವನು
ರಾವಣನ ಹೆಸರಿರುವ ಕಣಿಗಳು
ಕೇತುದಂಡದೊಳೂರಿದಂತಹ
ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕುದುರೆ ಹೂಡಿದ ಸುರ ವರೂಢವನು.

೧೦೪

ರಘುಪತಿಯುಮಾಜಾತವೇದನಿಂ ಶುದ್ಧಳಾದಿನಿಯಳೊಡವೆರೆದು
ಪ್ರಿಯಸಖವಿಭೀಷಣನಿಗರಿಯ ಸಿರಿಯೊಡೆತನವ ತೋಷದಿಂದೆರೆದು
ಸುಗ್ರೀವ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಮೇಣ್ ವಿಭೀಷಣರ ಜತೆಗೊಂಡಯೋಧೈಯನು
ಸಾರಲೆಂದೇರಿದನು ಭುಜವಿಜಿತ ಪುಷ್ಪಕವಿಮಾನರತ್ನವನು.

ಹದಿನೂರನೆಯ ಸರ್ಗ
ದಂಡಕಾಪ್ರತ್ಯಾಗಮನ

೧

ಶಬ್ದಗುಣದಾಆತ್ಮಪದವನು ವಿಮಾನದೊಳು
ಆ ಗುಣಜ್ಞನು ಬಳಿಕ ಪೊಗುತ್ತಲೈತಂದು
ನೋಡಿ ರತ್ನಾಕರವನೊರೆದನೇಕಾಂತದೊಳು
ರಾಮಾಭಿದಾನಹರಿ ಜಾಯೆಗಿಂತೆಂದು.

೨

ಮಲಯಗಿರಿಯಡಿಯವರೆಗೆನ್ನ ಸೇತುವೆಯೊಡೆದ
ನೊರೆಗೆರೆಯುವಂಬುಧಿಯ ಜಾನಕಿಯೆ ನೋಡ
ಬಾಂದೊರೆಯನೊಡೆದಿರುವ ಚಾರುತಾರೆಗಳಡಿದ
ಶಾರದಾಕಾಶದೊಲು ತೋರುತಿದೆ ನೋಡ.

೩

ಯಜ್ಞಕೆಂದೆಳಸಿದ ಸಗರನ ತುರಂಗವನು
ಕಪಿಲನು ರಸಾತಲಕೆ ಸೆಳೆದೊಯ್ಯಲಂದು
ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಗೆಯಲಶ್ವಕೆಂದುರ್ಪಿಯನು
ಕಡಲಾದುದೇಳ್ಗೆವಡೆದೀ ತೆರದೊಳೆಂದು.

೪

ರವಿಕಿರಣವಿದರಿಂದಲಾಂತವುಡು ಗರ್ಭವನು
ವಸುನಿಚಯವಿದರಿನಭಿವೃದ್ಧಿಯೈದುವುಡು
ಧರಿಸಿದವುದೀಶರಥಿ ಸಲಿಲೇಂಧನಾಗ್ನಿಯನು
ಒಗೆದನಿದರಿಂದಲೆಯೆ ಮುದವೀಯುವೆಂದು.

೫

ಬಗೆಬಗೆಯ ಪಲತೆರದವಸ್ಥೆಯನು ತಳೆದಿರುವ
ಮಹಿಮೆಯಲಿ ದಶದಿಶೆಯನಾವರಿಸುತ್ತಿರುವ
ಇದರಿರವು ವಿಷ್ಣುವೊಲು ಪರಿಮಾಣವಿಂತೆಂದು
ಈ ತೆರದೊಳೆಹುದೆಂದು ಪೇಳಲರಿದಹುದು.

೬

ನಾಭಿಯಿಂದೊಗೆದ ಕಮಲಾಸನದೊಳಿರುವವನು
ಹೊಗಳುತಿರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಆ ಪಿತಾಮಹನು
ಕಲ್ಪಾಂತಪರಿಚಿತದ ಯೋಗನಿದ್ರೆಯೊಳಿಹನು
ಲೋಕಗಳನೊಳಗೆಳೆದು ಹರಿ ಪವಡಿಸಿಹನು.

೭

ರೆಕ್ಕೆ ತರಿದಿಂದ್ರನಿಂದದ್ರಿಗಳು ನೂರಾರು
ಮದವಳಿದು ಮೊರೆವೊಕ್ಕವೀಶರಣ್ಯನನು
ಶತ್ರುವಿನುಪಪ್ಲವದೊಳಂಜಿದವನೀಶ್ವರರು
ಧರ್ಮಪ್ರಧಾನಮಧ್ಯಮರನೆಂತಂತು.

೮

ಆದಿಭವಪುರುಷನು ರಸಾತಲದಿಸುರಿಯನು
ಉದ್ವಹನಗೈದ ಅರಗಳಿಗೆಯೊಳಗಂದು
ಅಂಬುಧಿಯ ವಿಲಯಪ್ರವೃದ್ಧಾಚ್ಛಜಲ ತಾನು
ಬೆಳಗಿದುದು ವಕ್ತ್ರಾವಗುಂಠದೊಲು ಸಂದು.

೯

ತಾಂ ತರಂಗಾಥರಾರ್ಪಣದಕ್ಷನಾದವನು
ಸಾಗರನು ಅಸಮಾನ್ಯ ಸಂಭೋಗಸುಖನು
ವಕ್ತ್ರಾರ್ಪಣಾಪ್ರಕೃತಿ ದೃಷ್ಟವಾಹಿನಿಗಳನು
ಚುಂಬಿಸಿದನವುಗಳುಂ ತನ್ನ ಚುಂಬಿವೊಲು.

೧೦

ಜಲಚರಗಳೊಡವೆರೆದ ಈ ನದೀಮುಖಪಯವ
ತಿಮಿಗಳಿದೊ ತೆರೆದ ಬಾಯ್ಕಳಿನೀಂಟುತಿಹವು
ಮತ್ತೆ ಬಾಯನು ಮುಚ್ಚಿ ತಲೆಯ ತೂಂತುಗಳಂದೆ
ನೀವೊನಲನೆರಚಿದವುನೆತ್ತರಕೆ ಭರದೆ.

೧೧

ನೋಡು ಗಜನಕ್ರಂಗಳೆದ್ದು ಬಿದ್ದಂಬುಧಿಯ-
 ನೆರಡಾಗೆ ಸೀಳಿದಂದೊಗೆದ ಬಿಳಿನೊರೆಯ
 ಅರೆಘಳಿಗೆ ನೊರೆಯೋಳಿ ಕೆನ್ನೆ ಬಳಿಯೊಳೆ ಹರಿಯ-
 ಲೆಸೆದವುಡು ಚಾಮರದವೋಲಾನೆ ಕಿವಿಯ.

೧೨

ವೇಲೆಬಳಿ ಎಲರುಣ್ಣಲೆದ್ದು ಬಂದಹಿಗಳನು
 ವೇಲೆಬಳಿಯಪ್ಪಳಿಸುತುರುಳುವಲೆಗಳನು
 ರವಿಕಿರಣಸಂಗದಿಂದುಜ್ವಲಿಸಿ ಪೊಗರೆಸೆಯೆ
 ಬೀರ್ಪಡಿಸಿ ತೋರುವುದು ತತ್‌ಘೋನೃಣಿಯೆ.

೧೩

ನಿನ್ನ ತುಟಿಯನು ಸೆಣಸುತಿರುವ ಚಿಂಬವಳದೊಳು
 ವೇರಲೆಯ ವೇಗದಿಂದುರುಳುತೈತಂದು
 ಅದರ ಮೇಲ್ಮೊಗದ ಕುಡಿ ಕಚ್ಚುವುವು ಶಂಖಗಳು
 ಕಳಚುವುವು ಕಷ್ಟದಿಂದೆಂತೊ ಪಿಂದೆಗೆದು.

೧೪

ನೀರನೀಂಟುವೆನೆಂದು ಕುಡಿಯತೊಡಗಿದಂದೆ
 ಸುಳಿಯ ವೇಗಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಸುತ್ತುತಿರೆ ಮುಗಲು
 ಮಂಥನಕೆ ಸಿಲುಕಿತೆನೆ ಮರಳಿ ಮಂದರದಿಂದೆ
 ಹೊಳೆಯುತಿಹುದತಿಶಯದೊಳಿದೊ ನೋಡು ಕಡಲು.

೧೫

ಉಪ್ಪು ಕಡಲಿನ ದಡವು ಕಬ್ಬಿಣದ ಗಾಲಿವೊಲು
 ದೂರವಾದುದರಿಂದೆ ತೆಳ್ಳನಿರದೆಸೆದು
 ಹೊಂಗೆ ತಾಳೆಯ ಬನದ ನೀಲಿಬಣ್ಣದೊಳಿಂದು
 ಗಾಲಿಗಂಟಿದ ಕೊಳೆಯ ಗೆರೆಯವೋಲಿಹುದು.

೧೬

ಸಿಂಗರಿಪನೀನಿನ್ನ ಮೊಗವನು ತಟಾನಿಲನು
 ಕೇದಗೆಯ ಹುಡಿಯಿಂದೆ ಹೇ ಆಯತಾಕ್ಷಿ
 ಮಂಡನವಿಳಂಬವನು ಸಹಿಸಲಾನಕ್ಷಮನು
 ಎನ್ನುವೋಲೆಸಗುವನು ನೋಡೆಂಥ ಸಾಕ್ಷಿ.

೧೭

ಮರಳಿನೊಳು ಚಿಪ್ಪೊಡೆದು ಚಿಲ್ಲಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳು
 ಗೊನೆಯ ಭಾರಕೆ ಬಳುಕುವಡಕೆತೋಟಗಳು
 ಓ ನಾವು ಬೇಗನೈತಂದೆವು ವಿಮಾನದೊಳು
 ಕಡಲ ಕರೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರದೊಳು.

೧೮

ಜಿಂಕೆಗಣ್ಣಿನ ಹೆಣ್ಣೆ ನೋಡು ನೋಟವ ಬೀರು
 ದಾಂಟಿಬಂದೆಡೆಯೊಳೊಂದಿನಿಸು ಕರಭೋರು
 ಕಾನನಸಮೇತಮಾದವನಿಯಿದು ತೋರುವುದು
 ಹಿಂದುಳಿದ ಕಡಲಿನಿದುಣ್ಣುವೋಲಿಂದು.

೧೯

ನೋಡಿದೊ ವಿಮಾನವಿಂದೋಡುವುದು ಹಾರುವುದು
 ನನ್ನ ಮನದಭಿಲಾಷೆಯೆಂತಂತೆ ಸಂದು
 ಸುರಪಥದೊಳೋರೊರೈ ಘನಪಥದೊಳೋರೊರೈ
 ಖಗಪಥದೊಳೋರೊರೈ ಸಂಚರಿಸುತಿಹುದು.

೨೦

ತ್ರಿಪಥಗೆಯ ತೆರೆತೆರೆಯ ಸೀರ್ಪನಿಯ ತಣ್ಣಾಂತು
 ಸುರಗಜದ ಮದಜಲದ ನರುಗಂಪನಾಂತು
 ಸುಳಿವ ಬಾನಿನ ಗಾಳಿ ನಡುವಗತೊಳೊಗೆದಿರುವ
 ನಿನ್ನಮೊಗದೀವೆಮರನಳಿಸೈತರುವ.

೨೧

ಕಿಟಕಿಯಲಿ ತೂರಿರುವ ಕೈಗಳಿಂದೆಲೆ ಚಂಡಿ
 ಕೌತುಕಕೆ ಮೋಡವನು ನೀಂ ಮುಟ್ಟಿದಂದು
 ದುಂಡನೆಯ ಪೊರಪೊಣ್ಣೆದೆಳೆಮಿಂಚಿನಿಂದಲಿದು
 ತೋರುವುದು ತೊಡಿಸಿದೋಲೆರಡನೆಯ ಬಳಿಯ.

೨೨

ಈ ಜನಸ್ಥಾನವನು ಬಹುಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟವರು
 ಎಡರಳಿದುದೆಂದರಿದು ವರಚೀರಭೃತರು
 ತಂತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮವಿಭಾಗದೊಳು ಕಟ್ಟುವರು
 ಪೊಚ್ಚಪೊಸತೆಲೆವನೆಯ ಮೇಣ್ ನೆಲಸಿದಪರು.

೨೩

ನಿನ್ನ ತಾವರೆಯಡಿಯ ಅಗಲಿಕೆಯ ದುಗುಡದೊಳು
 ಕೆಮ್ಮನಿಹುದೆನಲಿಳೆಯೊಳುರುಳಿದಂದುಗೆಯ
 ನಿನ್ನನರಸುತಬಂದು ಎಲ್ಲಿ ಕಂಡೆನೊ ನಾನು
 ಅದುವೆ ತಾಣವದಿತ್ತ ತೋರುತಿದೆ ನೋಡು.

೨೪

ರಾಕ್ಷಸನದೇವಾಗದಿಂದೊಯ್ದನೆನುವುದನು
 ಎಲೆ ಭೀರು ಮಾತಿನಿಂದರುಹಲರಿಯದವು
 ದಯಗೈದು ಪೇಳಿದವು ಈ ಲತೆಗಳೆನಗಂದು
 ಚಿಗುರುಗಳ ಭಾರದಿಂದೊಂದೆಡೆಗೆ ತೊನೆದು.

೨೫

ಎಳೆಯ ಕುಶಸೂಚಿಯನು ನಲಿದು ಮೇವುದನುಳಿದು.
 ನಿನ್ನ ಗತಿಯರಿಯದೆನಗೆರಳೆಗಳುಮಂಥು
 ತಿಳಿವುವೋಲರುಹಿದವು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಕಣ್ಣೆನೆಯ
 ತಿರುಗಿಸುತೆ ದಿಟ್ಟಿಯನು ತೆಂಕಣತ್ತರಿಯು.

೨೬

ಎಲ್ಲಿ ನಾ ಸುರಿಸಿದೆನೋ ಅಗಲಿಕೆಯ ಕಂಬನಿಯ
 ಮೇಣೆಲ್ಲಿ ಸುರುವಿದುದೋ ಮುಗಲು ಹೊಸಮಳೆಯ
 ಆ ಮಾಲ್ಯವದ್ ಗಿರಿಯ ಎತ್ತರದ ಶಿಖರವಿದು
 ನೋಡಿತ್ತ ನಮ್ಮೆದುರೊಳೊಗೆದೇಳುತಿಹುದು.

೨೭

ಮಳೆಯ ಹೊಯ್ಲೊಳು ಸಿಲುಕಿದೆಳೆದಳಿರ ನರುಗಂಪು
 ಅರೆಬಿರಿದ ಕೇಸರದ ಕಾದಂಬದಿಂಪು
 ಕುಣಿವ ನವಲಿನ ಕೇಕೆಯೊಂದಲಂಪಿನ ಪೆಂಪು
 ಹೊಲಸಾದುವಳಲಿಸಿರಲಗಲಿಕೆಯ ಕಾಯ್ಪು.

೨೮

ಎಲೆ ಭೀರು ಹಿಂದೆ ನಾನನುಭವಿಸಿದಾ ಒಂದು
 ನಿನ್ನ ಅದಿರವ್ವುಗೆಯ ನೆನೆಯುತಿರಲಂದು
 ಗವಿಮನೆಯನೂ ಹೊಕ್ಕು ಅನುರಣನಗೊಳುತಿರ್ದ
 ಮೋಡಗಳ ಮೊಳಗುಗಳನೆಂತು ಸಹಿಸಿದೆನೋ.

೨೯

ಮಳೆಯಿಂದೆ ನಾಂದಿಳೆಯ ಹಬೆಯಿಂದೆ ಕಂದಳಿಯ
 ಮೊಗ್ಗೆ ಬಿರಿದರಳತಿರುವರುಣಸುಮನಿಚಯ
 ಮದುವೆ ಹೊಗೆಯಿಂದೊಗೆದ ನಿನ್ನ ಕ್ಷಿಯರುಣತೆಯ-
 ನನುಕರಿಸಿ ಪೀಡಿಸಿತ್ತಂದೆನ್ನ ಬಗೆಯ.

೩೦

ಬಳಿಯ ಬೆತ್ತದ ಬನದ ಜವನಿಕೆಯ ಮರೆಯಿಂದೆ
 ನಸುತೋರಿ ಸುಳಿಯುವಿ ಸಾರಸವ್ರಜದೆ
 ಮೆರೆವ ಪಂಪಾಂಬುವನು ಕುಡವವೋಲೆರಗಿದುದು
 ದೂರದಿಂದೈತಂದ ದಿಟ್ಟಿಯಿದು ದಣಿದು.

೩೧

ನೈದಿಲೆಯ ಕೇಸರವನೊಂದಕೊಂದುಣಿಸೀಯು-
 ತಗಲಿಕೆಯನಿನಿಸರಿಯದೆಣೆವಕ್ಕಿ ಜತೆಯ
 ಅಗಲಿ ನಿನ್ನನು ನಾನು ಬಹುದೂರವಿದ್ದೆಂದು
 ನೋಡಿದೆನು ಆಸೆಯಿಂದಿನಿಯೆ ಈಯೆಡೆಯೆ.

೩೨

ಚಿಂಗುಡಿಯ ಕಮನೀಯ ಬಿಣ್ಣೊಲೆಯ ಭಾರದೊಳು
 ಬಳುಕುವೀ ದಡವೆಡೆಯ ಎಳೆಯಸುಗೆ ಲತೆಯ
 ನೀನೆ ಬಂದಿಹೆಯೆಂದು ತಬ್ಬಲೆಳಸಿದೆನಂದು
 ತಡೆದನೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿದು.

೩೩

ಈ ವಿನೂನಾಂತರದೊಳಿಲ್ಲಿ ತೊನೆಯುತಲಿರುವ
 ಕನಕಮಯ ಕಿಂಕಿಣಿಯ ರ್ಪುಂಕೃತಿಯ ಕೇಳ್ದು
 ಗೋದಾವರೀನದಿಯ ಸಾರಸದ ಪಂಕ್ತಿಚಯ
 ಎದುರುಗೊಳಲೆನುವಂತೆ ಬಾನ್ಗೇರುತಿಹುದು.

೩೪

ಅಸಿಯಳಾದರು ನೀನು ಕೊಡನೀರನೊಲಿದೆರೆದು
 ಬೆಳಸಿರುವ ಈ ಮಾವಿನೆಳೆಸಸಿಗಳಿಂದೆ
 ಮತ್ತೆ ನೊಗವೆತ್ತಿರುವ ಏಣವೃಂದಗಳಿಂದೆ
 ಪಂಚವಟೆ ಬಹುದಿನಕೆ ಮುದವೀಯುತಿಹುದು.

೩೫

ಇಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಯ ಬಳಿಯೆ ಬೇಂಟೆಯಿಂದೈತಂದು
 ಸುಳಿಯುವಲೆಗಾಳಿಯೊಳು ಸೇದೆಯನು ಕಳೆದು
 ನಿನ್ನ ತೊಡೆಯೊಳು ನಾನು ತಲೆಯಿಟ್ಟು ಮಲಗಿದೆನು
 ಬೆತ್ತದೊಳಮನೆಯೊಳದನಿಂದು ನೆನೆದವೆನು.

೩೬

ಹುಟ್ಟು ಬಿಗಿವಷ್ಟರಿಂದಾವ ಮುನಿ ನಹುಷನನು
 ಅಮರೇಂದ್ರಪದವಿಯಿಂದಂದುರುಳಿಸಿದನು
 ತಾನಾದನಾವ ಮುನಿ ಜಲಶುದ್ಧಿ ಕಾರಣನು
 ಆ ಅಗಸ್ತ್ಯನ ನೆಲದ ನೆಲೆವನೆಯಿದಹುದು.

೩೭

ಈ ವಿಮಾನಾಧ್ವನನು ತ್ರೇತಾಗ್ನಿಧೂಮವಿದು
 ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತೈತಹುದು ದೆಸೆದೆಸೆಯ ಕವಿದು
 ಅಮಲಕೀರ್ತಿಯ ಹವಿಯ ಕಂಪಿನಿಂದುಸಿರಳೆದು
 ಲಘುವಾದುದೆನ್ನಾತ್ಮವಿದೊ ರಜನನುಳಿದು.

೩೮

ಸುತ್ತಲುಪವನವಿರುವ ಪಂಚಾಪ್ಸರಸೈನುವ
 ನೀರಾಟದೀಕೊಳವು ಶಾತಕರ್ಣಿಯದು
 ತೋರ್ಪುದಿದು ಮಾನಿನಿಯೆ ದೂರವಿರ್ಪುದರಿಂದೆ
 ಮುಗಲ ಮರೆಯಿಂದಿಣುಕುವಿದುವಿನ ತೆರದೆ.

೩೯

ಬರಿಯ ದರ್ಭೆಯ ತಿಂದು ಜಿಂಕೆಗಳ ಜೊತೆ ಸುಳಿದು
 ತಪಗೈಯುವೀಶಾತಕರ್ಣಿಯನು ನೆನೆದು
 ಐವರಚ್ಚರಸಿಯರ ಕೂಟವನು ಹೂಡಿದನು
 ಮಘವಾನನೀಮುನಿಯ ತಪಕಂಜಿದವನು.

೪೦

ಆ ಮುನಿಯ ನೀರೊಳಗಿನರಮನೆಯ ಕಮನೀಯ
 ಗಾಯನದ ಮದ್ದಲೆಯ ವೊಳಗಿನೊಂದುಲಿಯು
 ಅಂಬರವನಾಕ್ರಮಿಸುತನುರಣನಗೊಳ್ಳುತಿದೆ
 ಪುಷ್ಪಕ ಶಿರೋಗೃಹದೊಳಾಲಿಸಿದೊ ಭರದೆ.

೪೧

ನಾಲ್ದಿಸೆಯ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಬಿಂಕಿಯುರಿಮಧ್ಯದೊಳು
 ಏಳು ಕುದುರೆಯ ನೇಸರುರಿಸುತಿರೆ ಹಣೆಯ
 ಹೆಸರೊಳು ಸುತೀಕ್ಷ್ಣನಾಚಾರದೊಳು ಮಿತನಿವನು
 ವೆರತೊರ್ವ ಋಷಿವರನು ತಪವೆಸಗುತಿಹನು.

೪೨

ಸೊಂಟದೊಡ್ಡಾಣವನು ನೆವದೆ ನಸುತೋರಿಸುತೆ
 ಕುಡಿನೋಟಗಳನೆಸೆದು ಮುಗುಳು ನಗೆ ನಗುತೆ
 ಬಿಂಕಗೊಂಡಮರಿಯರ ಬೆಡಗಿನಿಂದವಿಚಲನು
 ತಾನಾದನಿಂದ್ರಂಗೆ ಶಂಕೆಯಿತ್ತಿವನು.

೪೩

ಜಿಂಕೆಗಳ ಮೈನವೆಯ ತುರಿಸಿ ಕಳೆಯುತಲಿರುವ
 ಎಳೆಯ ಕುಶಸೂಚಿಗಳನಾಯ್ದುಕೊಳುತಿರುವ
 ಅಕ್ಷಮಾಲೆಯ ಬಳೆಯ ತಳೆದು ಮೆರೆಯುತಲಿರುವ
 ಬಲಗೈಯನೆಮಗೆತ್ತಿ ಗೌರವಿಸುತಿಹನು.

೪೪

ಮುನಿ ಮೌನಿಯಾದುದರಿಂದೆನ್ನ ನಮನವನು
 ತಲೆಯ ನಸುಕಂಪನದಿನೊಪ್ಪಿಕೊಳುತಿಹನು
 ಪುಸ್ಪಕದ ಮರೆ ತೊಲಗಲಿದೊ ಮರಳಿ ದಿಟ್ಟಿಯನು
 ಆ ಸಹಸ್ರಾರ್ಚಿಯೊಳು ನೆಟ್ಟಿರುವನಿವನು.

೪೫

ಆಹಿತಾಗ್ನಿಯನಾಂತ ಶರಭಂಗನಾಶ್ರಮವು
 ಪಾವನ ತಪೋವನವು ಶರಣರಾಶ್ರಯವು
 ಬಹುಕಾಲ ತಣಿಯಿಸುತೆ ಸಮಿಧೆಯಿಂದಗ್ನಿಯನು
 ಬೇಳಿದನು ಮನುಪೂತ ನಿಜತನುವನನು.

೪೬

ಶರಭಂಗನೇಸಗುತಿದರ್ಪತಿಥಿಪೂಜೆಯನಿಂದು
ಹಾದಿನಡೆದಲಸಿಕೆಯ ನೆರಳಿತ್ತು ಕಳೆದು
ತನಿವಣ್ಣಳನ್ನಿತ್ತು ಒಡಲ ಹಸಿವನು ನೀಗಿ
ಮಕ್ಕಳೋಲಿಮರಗಳುಪಚರಿಸುತಿಹವು.

೪೭

ಹೊನಲ ದನಿಯನು ಹರಹುತಿಹುದು ಕಣಿವೆಯ ಬಾಯಿ
ಕೋಡ ತುದಿಗಂಟೆಹುದು ಮೋಡಗಳ ಕೆಸರು
ಕೊಬ್ಬಿರುವ ಗೂಳಿವೊಲು ಚಿತ್ರಕೂಟಾದ್ರಿಯಿದು
ಹೇ ಚಿನ್ನೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಳ ಸೆಳೆಯುತಿಹುದು.

೪೮

ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಹರಿದು ಮಂದಾಕಿನೀ ನದಿಯು
ದೂರವಿರುವುದರಿಂದೆ ತನುತೆಯನು ಮೆರೆದು
ಚಿತ್ರಕೂಟದ ಬಳಿಯೊಳಿಳೆಯ ಮುಕ್ತಾವಳಿಯು,
ತಾನೆನುವನೋಲಿಹುದು ನೋಡು ಹೊಳೆಯಿಸೆದು.

೪೯

ಬೆಟ್ಟದಡೆಯೊಳು ಹೊಂಗೆ ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದಿಹುದು
ನರುಗಂಪಿನಿದರೊಂದು ಚಿಗುರುಗೊನೆ ತಂದು
ಯವದ ಮೊಳೆಯಂದದೊಳು ನಸುಬಿಳ್ಳನಾಂತಿರುವ
ಕಿವಿದೊಡವನೆಸಗಿದೆನು ಕೆನ್ನೆಯೊಳು ಹೊಳೆವ.

೫೦

ಅಂಕೆಯಂಜಿಕೆಯಿರದೆ ಸಳಗಿರುವ ಮೃಗಗಳಿವೆ
ಹೂಬಿಡದೆ ಫಲಬರುವ ಗಿಡಮರಗಳಿಹವು
ಮುನಿಯ ವರಮಹಿಮೆಗಳನಿವುಗಳಿಂತುಸುರುತಿವೆ
ಇದುವೆ ಆ ಅತ್ರಿಯ ತಪಃಸಿದ್ಧಿವನವು.

೫೧

ಸಪ್ತರ್ಷಿಬೃಂದ ಬಂದಾಯ್ದು ಹೊಂದಾವರಿಯ
ಶಿವನ ಮುಡಿಮಾಲೆಯಾದಾದೇವನದಿಯ
ಮುನಿಗಳಭಿಷೇಕಕೆಂದನಸೂಯೆ ತಾನಂದು
ಹರಿಯುವಂತೆಸಗಿದಳು ಈ ಎಡೆಯೊಳೊಲಿದು..

೫೨

ವೃಕ್ಷತಲದೀವೇದಿಮಧ್ಯದೊಳು ಧ್ಯಾನಿಸರು
ವೀರಾಸನಸ್ಥ ಘನತಾಪಸೋತ್ತಮರು
ಅನಿಲನಿಲ್ಲದ ಕತದಿ ಹರಿಯನಿನಿಸಲುಗಿಸದೆ
ತರುವಿಹವು ಯೋಗಾಧಿರೂಢರಾದರೊಲು.

೫೩

ಆವ ಹಿರಿಯಾಲವನು ಹೊಗಳಿದೆಯೊ ನೀನಂದು
ಆ ಶ್ಯಾಮವಿದು ನೋಡು ಜಸವಡೆದುದೆಸೆದು
ಪದ್ಮರಾಗಂಬೆರೆದ ಮರಕತಾಳಿಯ ಪೋಲ್ತು
ತೋರುತಿದೆ ರಮಣೀಯಮೆನೆ ಮರಂ ಪಣ್ಣು..

೫೪

ಒಂದುಕಡೆ ಹೊಳೆಹೊಳೆಯುವಿದ್ರನೀಲಂಗಳನು
ಕೋದ ಮುತ್ತಿನ ಮಣಿಯ ಹಾರವೆನುವಂತೆ
ಒಂದುಕಡೆ ನೈದಿಲೆಯ ಹೂಗಳೊಡನೆಡೆಯೆಡೆಯೆ
ಹೆಣೆದ ಬೆಳ್ಳಾವರಿಯ ಹಾರವೆನುವಂತೆ;

೫೫

ಒಂದುಕಡೆ ನೀಲವರ್ಣಮರಾಳದೋಳಿಯೊಳು
ಬೆರೆದಿರುವ ರಾಜಹಂಸಾಳಿಯೆನುವಂತೆ
ಒಂದುಕಡೆ ಕರಿಯಗುರಿನಿಂದೆಸೆವ ಚಿತ್ರದೊಳು
ಚಂದನದ ಭುವಿಯಲಂಕಾರ ಬೆರೆದಂತೆ ;

೫೬

ಒಂದುಕಡೆ ನೆರಳಿನೊಳಗದ್ದಿರುವ ಕತ್ತಲೊಳು
 ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಬೆಳುದಿಂಗಳಂತೆ
 ಒಂದುಕಡೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀಲಿನಭರಂಧ್ರದೊಳು
 ಹೊಳೆವಮಲ ಶರದಭ್ರಲೇಖಿಯೆನುವಂತೆ ;

೫೭

ಭಸ್ಮಾಂಗರಾಗವನು ಅಸಿತಾಹಿಭೂಷಣನು
 ತೊಡೆದಂದು ಹರನ ತನು ತಾನೆಸೆಯುವಂತೆ
 ಯಮುನಾತರಂಗಸಂಕಲಿತಮಾದೀಗಂಗೆ
 ಹಲತೆರದೊಳೆಸೆಯುತಿದೆ ನೋಡು ವಿಮಲಾಂಗಿ.

೫೮

ಇಲ್ಲಿ ಕಡಲರಸಿಯರ ಸಂಗವದೆ ಮೀವಂದು
 ಪೂತಾತ್ಮರಾದವರು ತಾಂ ಮೈಯನುಳಿಯೆ
 ತತ್ತ್ವವಬೋಧವಿರದಿದ್ದರೂ ಸಂದವರು
 ದೇಹಸಂಬಂಧದೊಳು ಮರಳಿ ತಾಂ ಬರರು.

೫೯

ಮುಡಿಯ ಮಣಿಯನು ತೊರೆದು ಜಡೆಗಳನು ಹೆಣೆದಂದು
 ಕೈಕೈಯಿ ನಿನ್ನಷ್ಟು ಸಫಲಮಾಯ್ತೆಂದು
 ಆ ಸುಮಂತ್ರನು ಅಂದು ಅತ್ತದಿಲ್ಲಿಯೆ ನೋಡು
 ಇದುವೆ ಆ ಬೇಡರೊಡೆಯನ ಗುಹನ ಬೀಡು.

೬೦

ಬುದ್ಧಿಗವ್ಯಕ್ತತರವೆನುವ ವೇದಂಗಳೊಲು
 ವೇದವಿದರೊರೆಯುವರು ಸರಯುವನು ಕುರಿತು
 ಯಕ್ಷಿಯರ ಕುಚಭುಕ್ತಹೇಮಾಬ್ಜರಜವೆರೆದು
 ಮೆರೆವ ಮಾನಸದಿಂದಲೊಗೆದಪುದಿದೆಂದು.

೬೧

ಇಕ್ಷ್ವಾಕುನೃಪರಶ್ವಮೇಧಾವಭೃತದಿಂದೆ
 ಪುಣ್ಯತರಮೆನಲೆಸಗಿದು ದಕವನು ತಳೆದು
 ತಾನಯೋಧ್ಯಾರಾಜಧಾನಿಯ ಸಮೀಪದೊಳು
 ಹರಿಯುವುದು ದಡದೆಡೆಯ ಯೂಪಗಳಿಸೆಸೆದು.

೬೨

ಪುಳಿನಾಂಕದೊಳು ನಲಿದು ಪಯವನ್ನಿಂಟುತೆ ಬೆಳೆದು
 ಉತ್ತರದ ಕೋಸಲದ ನೃಪರೆಲ್ಲರಂದು
 ಸೊಗವಡೆದರೆನಲವರ ಸಾಮಾನ್ಯಧಾತ್ರಿಯೊಲು
 ಮೆರೆಯುವಿಸರಯುವನು ಬಗೆ ಮಣಿಯುತಿಹುದು.

೬೩

ನನ್ನ ತಾಯಿಯೊಲಿಂದು ದೊರೆಯನಗಲಿದ ಸರಯು
 ದೂರದೊಳು ನೆಲಸಿದು ಹಿಂದಿರುಗಲಿಂತು
 ತಂಬೆಲರ ತೀಟದಲಿ ತೆರಿಗೈಗಳಾಟದಲಿ
 ಅಪ್ಪಿಕೊಳುವೋಲಿಹುದು ನನ್ನನು ಸಮಂತು.

೬೪

ಕೆಂಪು ಬೈಗಿನವೋಲು ಕಪಿಶವರ್ಣವನಾಂತು
 ಬುವಿಯ ದೂಳೆಳ್ಳುದರಿನೂಹಿಸುವೆನಿಂತು
 ಹನುಮನಿಂದರಿತವನು ಸೇನೆಯಿಂದೊಡವೆರೆದು
 ನನ್ನನುಜನೆದುರುಗೊಳಲೈತರುವನೆಂದು.

೬೫

ಯುದ್ಧದೊಳು ಕೊಂದುಬಂದಂದು ಖರಮುಖ್ಯರನು
 ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ನಿನ್ನನೆನಗವನಿತ್ತನೆಂತು
 ಪೂಣ್ಯಯನು ಪಾಲಿಸಿರುವೆನಗೀವನೊಳ್ಳಿದನು
 ಅನಘೆಯನು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನು ರಕ್ಷಿತೆಯನಂತು.

೬೬

ಹಿಂದೆ ನಿಜಸೇನೆಯನು ಮುಂದೆ ಗುರುದೇವನನು
 ಜೊತೆಯೊಳು ಅಮಾತ್ಯರನು ವೃದ್ಧರಾದರನು
 ನೆಲೆಗೊಳಿಸುತವರಜನು ನಾರುಡೆಯನುಟ್ಟವನು
 ಅರ್ಘ್ಯದಿಂದಿದಿರುಗೊಳೆ ನಡೆದುಬರುತಿಹನು.

೬೭

ನನ್ನೊಂದು ಭಕ್ತಿಯೊಳು ಯುವಕನಾದರು ತಾನು
 ತಂದೆಯಿತ್ತಂಕಗತರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯನು
 ಅನುಭವಿಸದಸಿಧಾರೆಯೊಂದು ಕಡುನೋಂಪಿಯನು
 ಇಷ್ಟೊಂದು ವರ್ಷಗಳು ಕಲಿತವೋಲಿಹನು.

೬೮

ದಾಶರಥಿ ಸೀತೆಗೊಲಿದಿಂತುಸುರುತಿರುವಂದು
 ತನ್ನ ಅಧಿದೇವತೆಯನವನಿಚ್ಛಿಯರಿದು
 ಭರತನನು ಅನುಸರಿಸಿಬಂದವರು ವಿಸ್ಮಯದೆ
 ನೋಡುತಿರಲಿಳೆಗಿಳಿದುದಾಕಾಶದಿಂದೆ.

೬೯

ನೆಲಕೆ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಪಟಕಗಳ ಮೆಟ್ಟಲನು
 ತೋರಿದನು ಮುಂದೆ ನಡೆದಾ ವಿಭೀಷಣನು
 ಕೈಹಿಡಿದು ಯಾನದಿಂದಿಳಿಸಿದನು ರಾಮನನು
 ಸೇವಾವಿಚಕ್ಷಣನು ವಾನರೇಶ್ವರನು.

೭೦

ಪರಿಶುದ್ಧನಿಕ್ಷ್ವಾಕುಕುಲಗುರುವಿಗೇರಗಿದನು
 ಅರ್ಘ್ಯವನು ಕೊಂಡಬಳಿಕಾ ಅಶ್ರುಮುಖನು
 ಭಕ್ತಿಯೊಳು ಅಯ್ಯನಧಿರಾಜ್ಯದಭಿಷೇಕವನು
 ತೋರಿದವನನಪ್ಪಿದನು ಮೂಸಿ ನೆತ್ತಿಯನು.

೭೧

ಶ್ರುತೃವೃದ್ಧಿಯೊಳಂದು ವದನವಿಕ್ಯತಿಯನಾಂತು
 ಬಿಳಿಲು ಜಡೆಗಳ ತಳೆದು ಅಲದೊಲು ಮೆರೆದು.
 ಮಣಿವ ಮುದಿಸಚಿನರನು ಕೃಪೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯನೆರೆದು
 ಕುಶಲವನು ಕೇಳಿದನು ರಾಮನು ಸಮಂತು.

೭೨

ಬವರದೊಳು ಮುನ್ನುಗ್ಗುವೀತನು ವಿಭೀಷಣನು
 ನನ್ನ ಆಸದಬಂಧು ಕಪಿಮುಖ್ಯನಿವನು
 ರಾಮನಾದರದಿಂದಮಾತಾಡಿದಿರ್ಪರನು
 ಸೌಮಿತ್ರಿಗೂ ಮೊದಲು ಭರತನೆರಗಿದನು.

೭೩

ಬಳಿಕ ತಲೆಬಾಗಿಸಿದ ಭರತನನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನು
 ಮೇಲೆತ್ತಿ ಬರಸೆಳೆದು ಎದೆನೋಯುವಂತೆ
 ಇಂದ್ರಜಿತು ಹೊಡೆಪೆಸಗಿದೇರಿನೊಳು ಕಠಿಣತೆಯೆ—
 ನಾಂತೆದೆಯಿನಸ್ಪಿದನು ಒಲುಮೆಯಿಂ ಬಿಗಿದು.

೭೪

ರಾಮನಾಣತಿಯಿಂದಲಾ ವಾನರೇಶ್ವರರು
 ಆನೆಗಳನೇರಿದರು ನರರೂಪ ತಳೆದು
 ಮದವಾರಿಧಾರೆಯನು ಸುರಿಸುವಿಭಗಳಲವರು
 ಶೈಲಾಧಿರೋ ಕಣದ ಸೌಖ್ಯವನು ಪಡೆದು.

೭೫

ದಾಶರಥಿಯಾಜ್ಞಾನುಬದ್ಧನಸುರೇಶ್ವರನು
 ತೇರನಂದೇರಿದನು ಆ ಸಾನುಚರನು
 ಮಾಯಾವಿಕಲ್ಪರಚಿತಂಗಳೆನಿಸಿದರೇನು
 ದನುಜರಥ ದಾಶರಥಿರಥಕೇಣಿಯೆ ತಾನು.

೨೬

ಶೋಭಿಪ ಸತಾಕೆಯಾಕಾಮುಚರಯಾನವನು
 ಸಾವರಜನೇರಿದನು ಮರಳಿ ರಘುವರನು
 ಬುಧಗುರುಗಳೊಡವೆರೆದ ಕಮನೀಯ ಹಿಮಕರನು
 ಇರುಳೊಗೆವ ಮಿಂಚುವಭ್ರವನೇರುವಂತೆ.

೨೭

ಮೋಡದಿಂದಾಶರದನೆತ್ತಿ ದಿಂದುವಿನಂತೆ
 ಜಗದೊಡೆಯ ಲಯದಿಂದಲೆತ್ತಿ ದಿಳೆಯಂತೆ
 ರಘುರಾಮನಸುರನಿಂದೆತ್ತಿ ದಿಳೆಯಣುಗಿಯನು
 ನಮಿಸಿದನು ಭರತನಾವೋದವಾಂತಳನು.

೨೮

ಲಂಕೆಯೊಡೆಯನ ನತಿಯ ಮುರಿಪೊಂದು ನೋಹಿಯನು
 ನಿಟ್ಟಿಯಿಂದೆಸಗಿದಿಳೆಯಣುಗಿಯಡಿಜೊತೆಯ
 ಹಿರಿಯಣ್ಣ ನೊಲು ನಡೆದು ಜಡೆಯ ಕಟ್ಟಿದ ತಲೆಯ
 ಕೂಡಲದೊಳಾಂತವನ್ನೋನ್ಯವಿಮಲತೆಯ.

೨೯

ಮುಂದೆ ಪುರಜನರೊಲಿದು ನಡೆದಿರೆ
 ಹಿಂದೆ ಪುಷ್ಪಕಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ
 ಸಾರುತ್ಯೈತರೆ ಅರ್ಧಕ್ರೋಶವ ಕಳೆದು ಬಂದಾರಾಮನು
 ಅಲ್ಲಿ ವರಶತ್ರುಘ್ನಸಜ್ಜಿತು—
 ದಾರಪಟಮಯದಾಲಯಂಗಳಿ—
 ನೆಸೆವ ಸಾಕೇತೋಪವನದೊಳು ಬೀಡುಬಿಟ್ಟನು ಪೂಜ್ಯನು.

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಸರ್ಗ ಸೀತಾಪರಿತ್ಯಾಗ

೧

ಆಸರೆಯ ಮರಮುರಿದ ಬಳ್ಳಿ ಜೊತೆಯಂದದೊಳು
ಪೆರತಳಲಿನವತೆವಡೆದಿಡಿಯನಳಿವಿನೊಳು
ನನೆಯುತಿರುವಬ್ಬಿಯರ ದಶರಥನ ವರಸುತರು
ಏಕಕಾಲದೊಳಲ್ಲಿ ಕಂಡರಂದವರು.

೨

ಆರ್ಪಿಗಿಂದೆಸೆವವರು ಹಗೆಗಳನು ಕೊಂದವರು
ಪರಿವಿಡಿಯೊಳಬ್ಬಿಯರಿಗಿಬ್ಬರೆರಗಿದರು
ಕಂಬನಿಯ ಮಬ್ಬಿನೊಳು ನೋಡದೊಡಮಂತಂದು
ಮೈಯ ಸೋಂಕಿನ ಸೊಗದೊಳರಿತರವರಹುದು.

೩

ಗಂಗೆ ಮೇಣ್ ಸರಯುಗಳ ಬೇಸಗೆಯ ಬಿಸಿದೊರೆಯೆ—
ನಾರಿವೊಲು ಹಿಮಗಿರಿಯ ತಣ್ಣನೆಯ ಹೊನಲು
ಉಮ್ಮಳದ ಕಂಬನಿಯ ಬಿಸುಪನಂದಿಳಿಸಿದುದು
ನಲವಿನಿಂದೊಗೆತಂದ ತಣ್ಣುಪನಿಯಿಳಿದು.

೪

ಮಕ್ಕಳುಗಳಂಗದೊಳು ರಕ್ಕಸರ ಕೈದುಗಳು
ಪಡೆದೀರುಗಳನಂದು ಹೊಸತೆಂಬವೋಲು
ದಯವೆರೆದು ತಡಹುತ್ತ ಕ್ಷತ್ರವನಿತ್ಯೇಷ್ವವನು
ವೀರಸೂ ಶಬ್ದವನು ತಾಮೆಳಸದಿಹರು.

೫

ನಾನಲಕ್ಷಣೆ ಸೀತೆ ಭರ್ತೃಕ್ಷೇಶಾವಹಳು
ಇಂತು ತನ್ನನು ತಾನೆ ಕರೆದುಕೊಳುತವಳು
ಆ ದಿವಂಗತ ಗುರುವಿನರಸಿಯರಿಗೆರಗಿದಳು
ಭಕ್ತಿ ಭೇದವನು ಸೊಸೆ ತೋರದಂದದೊಳು.

೬

ಓ ಮಗಳೆ ಮೇಲೇಳು ನಿನ್ನ ಮಳ ವೃತ್ತದೊಳು
 ಸಾನುಜನು ದುರ್ಭರಕ್ಕೆ ಶಗಳನಂತು
 ನಿನ್ನಿನಿಯ ಕಳೆದನೆಂದೊಳ್ಳುಡಿಯ ನನ್ನಿಯನು
 ಪ್ರೀತ್ಯಾರ್ಹಳಾದವಳಿಗೊರೆದರು ಸಮಂತು.

೭

ಜನನಿಯರ ಅನಂದಜಲದಿಂದ ಮೊದಲಾದ
 ರಘುವಂಶಕ್ಕೆತುವಿನ ಅಭಿಷೇಕವದನು
 ವೃದ್ಧಮಂತ್ರಿಗಳಂದು ಹೊಂಗೊಡಗಳಲಿ ತಂದ
 ತೀರ್ಥಾಂಬುವನ್ನೆರೆದು ಮುಗಿಸಿದರು ನಲಿದು.

೮

ಹೊಳೆ ಕಡಲು ಕೊಳಗಳಿಂದುದಕವನು ಮೊಗೆಮೊಗೆದು
 ಮಂಗರಕ್ಕಸರೊಡೆಯರೆಲ್ಲರುಂ ತಂದು
 ಜಿಷ್ಟವಿನ ನೆತ್ತಿಯೊಳು ಸುರುವಿದರು ಮೋಡಗಳು
 ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿ ಮೂರ್ಧ್ನಿಯೊಳು ಮಳೆಗರಿವನೋಲು.

೯

ಮುನಿವೇಷದಿಂದೆಯುಂ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯನು ತಾನು
 ಆನಾತನಾರಾಮಚಂದ್ರನು ಸಮಂತು
 ರಾಜೇಂದ್ರನೇಪಥ್ಯವಿಧಿಯಿಂದೆ ಭಾಜನನು
 ಪುನರುಕ್ತದೋಷಕೆಂದಾದನಂದಂತು.

೧೦

ತೂರ್ಯರವದಿಂದಲುಕ್ಕೇರುತಿರೆ ಪುರಜನರು
 ವರಮಂತ್ರಿದನುಜಕಪಿನಿಜಬಲಾನ್ವಿತನು
 ತೋರಣಂಗಟ್ಟಿರುವ ನಿಜರಾಜಧಾನಿಯನು
 ಅರಳುಮಳೆ ಸುರಿಯುತಿರಲೊಳವೊಕ್ಕನವನು.

೧೧

ಶತ್ರುಘ್ನ ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಲಲಿತ ಚಾಮರವಿಡಿದು
 ಮೃದುವಾಗಿ ಬೀಸುತಿರಲೆಡಬಲದೊಳಂದು
 ಭರತ ತೇರೊಳು ನಿಂದು ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯ ಪಿಡಿದಂದು
 ನಾಲ್ಕುಪಾಯಂಗಳವೊಲಿದರವರೆಸೆದು.

೧೨

ಪ್ರಾಸಾದದಗ್ರದಿಂದಗುರು ಧೂಮದ ರೇಖೆ
 ವಾಯುವಶದೊಳು ಮುರಿದು ಸಲೆಮೆರೆದುದಂದು
 ವನದಿಂದಲೈತಂದು ಆ ರಘೂತ್ತಮನೊಲಿದು
 ಬಿರ್ಚಿದ ಪುರಾಂಗನೆಯ ಜಡಿಯೆಂಬ ತೆರದೆ.

೧೩

ಶ್ವಶ್ರುಜನಾನುಷ್ಠಿತ ಚಾರುವೇಷೆಯನು
 ಕರ್ಣೀರಥಸ್ಥಿಯನು ರಾಮಪತ್ನಿಯನು
 ಪ್ರಾಸಾದವಾತಾಯನಲಕ್ಷ್ಮ್ಯ ಪುಟವೆರೆದು
 ಸಾಕೇತನಾರಿಯರು ನಮಿಸಿದರು ಮಣಿದು.

೧೪

ಕಾಂತಿಮಂಡಲದಿಂದಲನಿಶಮೆಸೆದೊಪ್ಪುತಿರು-
 ವನಸೂಯೆಯಿತ್ತಂಗರಾಗವನು ತಳೆದು
 ಶುದ್ಧಳಿಂದಿನಿಯ ನಿಜಪುರಿಗರುಹುವಂದದೊಳು
 ಮರಳಿಯುರಿವೊಕ್ಕವೊಲವಳಿಸೆದಳಂದು.

೧೫

ಭೋಗ ಪರಿಕರಯುಕ್ತ ಸದ್ಮಗಳಲಿರಿಸಿದನು
 ಸುಹೃದರನು ಸೌಹಾರ್ದನಿಧಿರಘೂವ್ವಹನು
 ಅಲೇಖಶೀಷನಾದಶರಥನ ಬಲಿಮನ್ನಿ-
 ಕೇತನವನೈದಿದನು ಬಾಷ್ಪಲೋಚನನು.

೧೬

ಪರಿಕಿವೊಡೆ ನಮ್ಮ ಗುರು ನಾಕಫಲಮಸ್ಪೊಂದು
 ಸತ್ಯವನು ಎಲೆ ತಾಯೆ ಬಿಡದಿದುರ್ದಿಂದು
 ತನಸುಕೃತವೆಂದೊರೆದು ಅಂಜಲಿಯ ಕೈಮುಗಿದು
 ಭರತಜನನಿಯ ಲಜ್ಜೆಯನು ಕಳೆದನಂದು.

೧೭

ಸಂಕಲ್ಪನಾತ್ರದಿಂದೊಗೆದೊಂದು ಸಿದ್ಧಿಯೊಳು
 ಸುಗ್ರೀವನು ವಿಭೀಷಣನು ಮತ್ತಿನವರು
 ವಿಸ್ಮಯಕ್ರಾಂತರೆನಲುಪಚಾರವೆಸಗಿದನು
 ಕೃತಕವಸ್ತುಗಳಿಂದಲಾನ್ಯಪೋತ್ತಮನು.

೧೮

ಅಭಿವಂದನಾಯೋಪಗತದಿವ್ಯಮುನಿಗಳನು
 ಸತ್ಕರಿಸುತುಸುರಿದನು ರಘುಕುಲೋದ್ವಹನು
 ತಾಂ ಕೊಂದ ಶತ್ರುವಿನ ಜನನಾದಿವೃತ್ತವನು
 ನಿಜಶೌರ್ಯಗೌರವಾಸ್ವದಮನವನದನು.

೧೯

ತೆರಳಲು ತಪೋಧನರು ರಕ್ಷಕಪೀಶ್ವರರು
 ಸುಖಪರತೆಯಿಂದಲವರರಿಯದೋಲಂದು
 ಮಾಸಾರ್ಥವನು ಕಳೆಯಲವನಿಜೆಯ ಕೈಯಿಂದ—
 ಲುಡುಗೊರೆಯ ಕೊಡಿಸುತ್ತ ಕಳುಹಿದನು ನೃಪನು.

೨೦

ಆತ್ಮಚಿಂತಾಸುಲಭವೆನಿಸಿದ ವಿಮಾನವನು
 ಅಸುರನಸುಸಹಿತಮಂದೀಳ್ಳು ಕೊಂಡುದನು
 ಕೈಲಾಸನಾಥನುದ್ವಹನಕೆಂದಟ್ಟಿದನು
 ಆಕಾಶ ಪುಷ್ಪವನು ಪುಷ್ಪಕವನವನು.

೨೧

ಜನಕನ ನಿಯೋಗದಿಂದಾರಣ್ಯವಾಸವನು
 ಕಳೆದು ರಾಜ್ಯವ ಪಡೆದು ರಘುರಾಮನಂದು.
 ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಗಳಲೆಂತು ಅನುಜರೊಳು
 ಸಮವೃತ್ತಿಯಿಂದಿದರ್ನೌದಾರ್ಯವೆರೆದು.

೨೨

ನಿರ್ಭೇದಭಾವದೊಳು ಜನನಿಯರನೆಲ್ಲರನು
 ಸತ್ಕಾರವೆಸಗಿದನು ವಾತ್ಸಲ್ಯಮಯನು
 ತನ್ನಾರು ಬಾಯ್ಕಳಿಂದೆವಾಲನೆಳೆದವನು
 ಕೃತ್ತಿಕಾಜನನಿಯರನೊಲಿದವೊಲು ಗುಹನು.

೨೩

ತನ್ನ ಔದಾರ್ಯದೊಳು ಧನಿಕರಾದರು ಜನರು
 ವಿಘ್ನಭಯವಳಿಯೆ ಕರ್ಮದೊಳು ತೊಡಗಿದರು
 ತನ್ನೊಂದು ಶಿಕ್ಷಣದೆ ಪಿತೃಮಂತರಾಗಿಹರು
 ತಾನಳಲ ಕಳೆದಂದು ಸುತವಂತರವರು.

೨೪

ಪೌರಜನಕಾರ್ಯವನು ನಡೆಯಿಸುತೆ ಕಾಲದೊಳು
 ಭೋಗಾಭಿಲಾಷೆಯೊಳು ಚಾರುವಪು ತಳೆದು.
 ಲಕ್ಷ್ಮಿಯವತರಿಸಿದವೊಲಿರುವ ಆ ಸೀತೆಯೊಳು
 ಸುಖಿಸಿದನು ಶ್ರೀರಾಮನಾಮೋದವಡೆದು.

೨೫

ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥಗಳನು ಮನವೆಳಸಿದಂದದೊಳು
 ಚಿತ್ರಸದನಂಗಳಲಿ ಭೋಗಿಸುತಲಿರಲು
 ದಂಡಕದೊಳೊದಗಿದರ್ ದುಃಖಮಂ ನೆನೆದಂದು
 ಸುಖವೆನಿಸಿತವನಿಜಾರಾಘವರಿಗಂದು.

೨೬

ಸಂಸ್ಥಿಗ್ಧ ನೇತ್ರದೊಳು ಶರಶುಭ್ರವದನದೊಳು
 ಗರ್ಭಸಲ್ಲಕ್ಷಣವನಂದವನಿಜಾತೆ
 ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟು ಪೇಳದೊಡಮೆಲ್ಲವನು ಸೂಚಿಸುತೆ
 ಆನಂದಗೊಳಿಸಿದಳು ರಾಮನನು ಸೀತೆ.

೨೭

ವರ್ಣಾಂತರಾಕ್ರಾಂತಪೀನಸ್ತನಾಗ್ರೆಯನು
 ಚಾರುತರ ಕಾರ್ತಿಯನು ವರಲಜ್ಜಿತೆಯನು
 ರಹದೊಳಂದಂಕಗತೆ ಸೀತೆಯನು ರಾಘವನು
 ಬಯಕೆಯೇನೊರೆಯೆಂದು ನುಡಿಯಿಸಿದನವನು.

೨೮

ದುಷ್ಟಸತ್ಯಗಳಗಿದ ನೀವಾರ ಬಲಿಯಿರುವ
 ಋಷಿಸುತೆಯರಳ್ಳರಿದೊಡವೆರೆಯುತಿರುವ
 ಕೌಶವಸ್ತಿಭಾಗೀರಥೀತೀರದೊಳು ಮೆರೆವ
 —ಬಯಸಿದಳು ಮುನಿವನಕೆ ಹೋಹ ದೋಹದವ.—

೨೯

ಸೀತೆಯೊಂದೀಪ್ಪಿತವನಾಗುಮಾಡುವೆನೆಂದು
 ರಘುವೀರನನುಚರರನೊಡವೆರೆದು ನಡೆದು
 ಮುದವಾಂತಯೋಧ್ಯೆಯನು ನೋಳ್ವ ಕತದಿಂದಂದು
 ನಭಕಣಿವ ಸೌಧಾಗ್ರಕೇರಿದನು ನಲಿದು.

೩೦

ಋದ್ಧಾಪಣಂಗಳಿಂದೆಸೆವ ನೃಪಮಾರ್ಗವನು
 ನೌಲುಲಿತ ಸರಯುವನು ನೋಡಿದನು ನೃಪನು
 ನಗರೋಪಕಂಠದುಪವನದೊಳು ವಿರಾಜಿಸುವ
 ಪುರಜನವಿಲಾಸಿಗಳನೀಕ್ಷಿಸಿದನವನು.

೩೧

ಆತ್ಮವೃತ್ತಾಂತವನು ಕುರಿತ ಜನವಾರ್ತೆಯನು
 ಪೇಳೆಂದು ಶುಚಿವೃತ್ತನಾವಾಗ್ಮಿವರನು
 ವಿಜಿತಾರಿಭದ್ರನಾಭದ್ರನಸಪರ್ಪನನು
 ಕೇಳಿದನು ಸರ್ಪಾಧಿರಾಜೋರುಭುಜನು.

೩೨

ಬಲವಂತಗೊಳಿಸಲಂದಾತನಿಂತುಸುರಿದನು
 ನಿನ್ನೆಲ್ಲ ಚರಿತೆಯನು ಪ್ರೋಗಳುವರು ಜನರು
 ರಾಕ್ಷಸನ ಭವನದೊಳು ನೆಲಸಿದ್ಧ ದೇವಿಯನು
 ಕರಿತಂದ ಕಾರ್ಯವನದೊಂದನುಳಿದವರು.

೩೩

ನಿಜಭಾರ್ಯೆಯಪನಾದವೆನುವ ದುರ್ಭರದೊಂದು
 ಕೀರ್ತಿಯ ವಿಪರ್ಯಯಾಘಾತದೊಳು ನೊಂದು
 ಸೀಳ್ದವೊಲಯೋಘಾತಕಭಿತಪ್ತಲೋಹನುದು
 ವೈದೇಹಿಬಂಧುವಿನ ಎವೆಯೊಡೆದುದಂದು.

೩೪

ಆತ್ಮನಿರ್ವಾದವೃತ್ತಾಂತವನುಪೇಕ್ಷಿಸಲೆ
 ನಿರ್ದೋಷಿ ಜಾಯೆಯನು ನಾಂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಬಿಡಲೆ
 ಏಕಪಕ್ಷಾಶ್ರಯದೊಳಿಂತು ವಿಕಲ್ಪವಯುತನು
 ಡೋಲಾಯಮಾನಮನನಾದನಾನ್ಯಪನು.

೩೫

ಪಳಿಯಳಿಯದನ್ಯವೃತ್ತಿಯನೆಂದು ತರಿಸಂದು
 ತೊಡೆಯಲದನೆಳಸಿದನು ಪತ್ನಿಯನು ತೊರೆದು
 ನಿಜತನುವಿನಿಂ ಪಿರಿದು ಕೀರ್ತಿಯೆಂದೆಣಿಸುವನು
 ಕೀರ್ತಿಧನನೆನಲಿತರ ಸುಖದಿಂದಲೇನು ?

೩೬

ನಿಸ್ತೇಜನನುಜರನು ಬರವೇಳ್ವು ನಿಜವಿಕ್ಕೃತಿ
 ದರ್ಶನದೊಳಾನಂದ ವರತವರೊಳಂದು
 ರಾಘವನು ನಿಜವಿಷಯಕೌಲೀನಮಂ ನುಡಿದು
 ಮರಳಿ ತಾನೊಂದನಿರದವರೊಳಿಂತೆಂದು.

೦೭

ರವಿಯೊಗೆದ ಬಳಿಯೊಳೀ ರಾಜರ್ಷಿವಂಶದೊಳು
 ಒಳ್ಳಡೆಯಿನತಿಶುದ್ಧಮೆನಿಸ್ವಯದೊಳು
 ನೋಡೆಂಥ ಕುಂದೊಗೆದುದೆನ್ನೊಂದು ಕತದಿಂದೆ
 ಮುಕುರ ಕೊಳೆಯಾಗುವೊಲು ಮಳೆಗಾಳಿಯಿಂದೆ.

೩೮

ನೀರಿನ ತರಂಗದೊಳು ತೈಲಬಿಂದುವದೆಂತು
 ಪೌರರೊಳು ಹಬ್ಬುತ್ತಿರಲಪವಾದವಂತು
 ತತ್ಪೂರ್ವನಿಂದಿಯನು ಸಹಿಸದಿಹೆನಿಂದಾನು
 ಸಹಿಸದೊಲು ನಾಗೇಂದ್ರನಾಲಾನವದನು.

೩೯

ತೊಡೆಯಲಪವಾದವನು ಜನಕಜಿಯನುಳಿಯುವೆನು
 ಆಸನ್ನಸಂತಾನಫಲನಿರಂಜನನು
 ನಾನಂದು ಪೂರ್ವದೊಳು ಪಿತನೊಂದನುಚ್ಛೇಯೊಳು
 ಉದಧಿನೇಮಿಯ ಧರೆಯನುಳಿದಂತೆವೊಲು.

೪೦

ಅನಘೆಯೆಂದಾಕೆಯನು ತಿಳಿದಿರುವೆನಿಂದಾನು
 ಪಿರಿದೆಂಬಿನಾದೊಡಂ ಜನರ ಪಳಿಯಿದನು
 ಅಮಳಶಶಿಬಿಂಬದೊಳು ನೆಲದ ನೆಳಲನು ಕಂಡು
 ಕರೆಯೆನ್ನರೇ ಜನರು ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡು.

೪೧

ಅಸುರಹನನದೊಳೆನ್ನ ಯತ್ನ ಕೊನೆಗೊಂಡುದದು
 ವ್ಯರ್ಥಮಲ್ಲದರಿಂದ ಪಗೆ ಮಡಿದನಂದು
 ದ್ವಿರಸನನು ಕೋಪದೊಳು ತನ್ನ ತುಳಿದಾತನನು
 ಶೋಣಿತಾಕಾಂಕ್ಷೆಯೊಳು ತಾಂ ಕಡಿಯನೇನು ?

೪೨

ಪಳಿಯೆನುವ ಶಲ್ಯವನು ಕಿಳ್ತಾನು ಚಿರಮೆಸೆದು
 ಪ್ರಾಣದಿಂದಿರುವುದನು ನೀಮೆಳಸಿದಂದು
 ಕರುಣಾದ್ರವ್ಯಚಿತ್ತದಿಂದೆನ್ನ ನಿಶ್ಚಯಕೆಂದು
 ಪ್ರತೀಕ್ಷೇಧಮಂ ನುಡಿದು ಕಿಡಿಸುವುದು ತಗದು.

೪೩

ಜನಕರಾಜಾತ್ಮಜೆಯ ವಿಷಯದೊಳು ತಾನಂತು
 ರೂಕ್ಷಾಗ್ರಹಂದಳೆದ ಪತಿಯೊಳು ಸಮಂತು
 ಒರೆಯುವಂದನುಮತಿಯನಿಲ್ಲವೆ ನಿಷೇಧವನು
 ತಮ್ಮದಿರೊಳೊರ್ವನುಂ ಶಕ್ತನೆಂತಹನು.

೪೪

ಸತ್ಯವನು ನುಡಿವನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪೂರ್ವಜನು
 ರಾಘವನು ಲೋಕತ್ರಯೀಗೀತಯಶನು
 ಆಜ್ಞಾನುವರ್ತಿಯನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನನೀಕ್ಷಿಸುತೆ
 ಬೆಸಸಿದನು ಎಕ್ಕಟಿಯೊಳೆಲೆ ಸೌವ್ಯ ಎನುತೆ.

೪೫

ಮುನಿವನದೊಳಿರುವುದನು ನಿನ್ನ ಅತ್ತಿಗೆಯವಳು
 ತನ್ನೊಂದು ಬಯಕೆಯೆಂದೆನ್ನೊಳೊರೆದಿಹಳು
 ತೇರನೇರಿಸಿಕೊಳುತಲಾನೆಪದೊಳಾಕೆಯನು
 ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಪದದೆಡೆಯೊಳುಳಿದು ಬಾ ನೀನು.

೪೬

ಗುರುವಿನಾಣತಿಯಿಂದಲಂದು ಆ ಭಾರ್ಗವನು
ಶತ್ರುವೊಲು ತಾಯಿಯನು ತಾಂ ಕೊಂದುದದನು
ಕೇಳ್ದವನು ಅಗ್ರಜನ ಶಾಸನವನೊಪ್ಪಿದನು
ಗುರ್ವಾಜ್ಞೆಯವಿಚಾರಣೆಯಮಹುದಶ್ಚಿ !

೪೭

ಆ ಸುಮಂತ್ರನು ಹಿಡಿದ ಕಡಿವಾಣದಿಂದಿರುವ
ಬೆದರದಿರುವಶ್ವಗಳ ಕಟ್ಟಿ ತಂದಿರುವ
ತೇರಿನೊಳು ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಜನಕರಾಜಾತ್ಮಜೆಯ
ಕರೆದೊಯ್ದ ನಿಷ್ಠವಾರ್ತಾಶ್ರವಣಸುಖಿಯ.

೪೮

ರುಚಿರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೊಯ್ಯುತಿರಲಾಕೆಯನು
ನಲವಾಂತಳಿನಿಯನು ಮುದಂಕರನು ಎಂದು
ಕಲ್ಪದ್ರುಮತ್ವವನು ತೊರೆದಂತರಂಗದೊಳು
ಅಸಿಸತ್ರವೃಕ್ಷವಾದುದನರಿಯದಿಹಳು.

೪೯

ದಾರಿಯೊಳು ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ದುಃಖಮನನಾವುದನು
ಮಾಜಲೆಂದಿರ್ದನವನಿಜೆಯಿನಂದು
ಲುಪ್ತಪತಿರ್ದರ್ಶನದ ದಕ್ಷಿಣಾಕ್ಷಿ ಸ್ಫುರಣ—
ಮಾಭಾವಿ ಶೋಕವನು ತಾನೊರೆದುದದನು.

೫೦

ದುರ್ನಿಮಿತ್ತೋಪಗತದುಃಖದಿಂದೊಡನುರಿದು
ಆ ಪರಿಮ್ಲಾನನಾಂಬುಜವದನೆ ನೊಂದು
ಕೋರಿದಳಬಾಹ್ಯಕರಣಂಗಳಿಂದವಳಂದು
ಶಿವಮಸ್ತು ಸಾನುಜಮಹಾರಾಜಗೆಂದು.

೫೧

ಗುರು ಬೆಸಸಿದಂದದೊಳು ಹದಿಬದೆಯನಬಲಿಯನು
 ಕಾಡಿನೊಳು ತೊರೆಯಲಿಹ ಲಕ್ಷ್ಮಣನನು
 ತೆರೆಗೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಬೇಡೆಂದು ತಡೆವವೊಲು
 ಮುಂದೆಸೆಯೊಳೆಸೆದಳಂ ದಾಜಹ್ನು ತನಯೆ.

೫೨

ವಾಹಕನು ಕುದುರೆಗಳನಿಲಿಸಿದಂದತ್ತಿಗೈಯ
 ತೇರಿನಿಂದಿಳಿಸಿದನು ಮರಳಿನೊಂದೆಡೆಯೆ
 ಶಬರ ತಂದೋಡಿಸೊಳು ದಾಂಟಿದನು ಗಂಗೆಯನು
 ದಾಂಟುವೊಲು ಮೇರೆಯನು ಆ ಸತ್ಯರತನು.

೫೩

ಕಷ್ಟದಿಂದೆಂತೆಂಶೊ ನುಡಿಗಳನು ಪವಣಿಸುತೆ
 ಬಳಿಕ ಕಂಠಸ್ತಂಭಿತಾಶು ಸೌಮಿತ್ರಿ
 ಉತ್ಪಾತ ಮೇಘ ತಾಸಶ್ಚವನು ಕರೆವಂತೆ
 ಧರಣೀಶನಾಜ್ಞೆಯನು ಪೇಳ್ವನಂದಲೈ.

೫೪

ಅಭಿಷಂಗ ಜಂಝಾನಲಾಭಿಹತೆ ಆ ಸೀತೆ
 ಜಗುಳುತಿರಲಾಭರಣ ಕುಸುಮಂಗಳಂದು
 ನಿಜಮೂರ್ತಿಯುದ್ಭವದ ನೆಲೆಯಹ ವಸುಂಧರೆಯ
 ಮೇಲೊಡನೆ ಉರುಳಿದಳು ಪ್ರೋಲ್ವವೊಲು ಲತೆಯೆ.

೫೫

ಆರ್ಯವೃತ್ತನು ಭರ್ತನಿಕ್ಷ್ವಾಕುಸಂಭವನು
 ನಿನ್ನನೆಂತುಳಿದಪನಕಾರಣದೊಳೆಂದು
 ತಾಯಿ ತಿರೆ ಶಂಕಿಸುತಲೀತೆರದೊಳಾಕೆಯನು
 ಪುಗಿಸಿಕೊಳಲೆಡೆಗೊಡದನೋಲಿದಳಂದು.

೫೬

ದುಃಖವನು ತಾನರಿಯಳಹ ನಷ್ಟಜೀತನಳು
 ಎಚ್ಚತ್ತ ಬಳಕೊಳಗೆ ಸಂತಪಿಸುತಿಹಳು
 ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಯತ್ನದೊಳು ಲಬ್ಧಮಾದೆಳ್ಳರವು
 ನೋಹದಿಂದತಿಕಷ್ಟವೆನಿಸಿದುದು.

೫೭

ದೋಷವಿನಿತಿಲ್ಲದೊಡಮುಳಿದನೆಂದಿನಿಯನನು
 ಆರ್ಯಸೀತಾವೇವಿ ನಂದಿಸಿದಳಿಲ್ಲ
 ತಾಂ ಚಿರಕ್ಷೇಶಕರ ದುರಿತಭಾಜನೆಯೆಂದು
 ತನ್ನನೇ ಸಲಸಲಕೆ ಜರೆದುಕೊಳುತಿಹಳು.

೫೮

ಬಳಿಕ ರಾಮಾನುಜನು ಸತಿಯ ಸಂತಪಿಸಿದನು
 ತೋರಿದನು ವಾಲ್ಮೀಕಿಯಾಶ್ರಮಾಧ್ಯವನು
 ಸ್ವಾಮ್ಯನುಜ್ಞೆಯ ಕತದೊಳಾದ ಪೌರುಷ್ಯವನು
 ಕ್ಷಮಿಸುವುದು ನಿಶ್ಚಿನೆಂದೆರಗಿದನು ತಾನು

೫೯

ಸೀತೆಯಾತನನೆತ್ತಿ ಪೇಳ್ವಳೀನಾಕೃವನು
 ಪ್ರೀತಳಾದೆನು ಸೌವ್ಯ ಚಿರಕಾಲ ಬದುಕು
 ಹರಿಯಧೀನನು ತಾನು ಆ ಬಿಡೌಜನದೆಂತು
 ನೀನಗ್ರಜಾತಂಗಳೀನನಹೆಯೆಂತು.

೬೦

ಮಣಿದಿಂತು ಪರಿವಿಡಿಯೊಳತ್ತಿವಿರನೆಲ್ಲರನು
 ಪೇಳ್ವಳೆಂವೊರೆಯೆನ್ನ ಬಿನ್ನಪವನಿದನು
 ಮನದೊಳಾಶೀರ್ವದಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಮಗನಿಂದೊಗೆದು
 ಬೆಳೆದ ನನ್ನೀ ಬಸುರಿಗೊಳಿತಕ್ಕೆ ಎಂದು.

೬೧

ತನ್ನೆದುರೊಳಗ್ಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧಳೆನಿಸಿದಳನು
 ಲೋಕವಾದಶ್ರವಣಕತದೊಳಿಂದಿಂತು
 ತೊರೆದವುದು ತತ್ಸದೃಶಕುಲಕೆ ತಕ್ಕುದದೆಂತು
 ಎಂದೆನ್ನ ಮಾತಿನೊಳು ರಾಜನನು ಕೇಳು.

೬೨

ಅಲ್ಲದೊಡೆ ಕಲ್ಯಾಣಬುದ್ಧಿಯಿಂದೆನ್ನಿನಿಯ
 ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದುದು ಎನಲಾಗದಿದನು
 ನನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಪಾಪದುರೈರಕರ್ಮ—
 ದಶನಿ ನಿರ್ಘೋಷವಿರಜೆರಗಿರುವುದಿಂತು.

೬೩

ಪ್ರಾಪ್ತಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ತೊರೆದು ನೀನೆನ್ನನೊಡವೆರೆದು
 ಮುನ್ನ ವನಕೈತಂದೆಯೆಂದವಳು ಮುಳಿದು
 ನಿನ್ನ ಭವನದೊಳಿಂದು ಮರಳಿ ನಾನಿರುವೆಂದು
 ಸಹಿಸದಾದಳು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನನ್ನಿರವನೆಂದು.

೬೪

ದನುಜರಲೆಯೊಳು ನೊಂದ ಋಷಿಪತ್ನಿಯರಿಗಂದು
 ನಿನ್ನನುಗ್ರಹಬಲವೊಳಾಶ್ರಯವನೆರೆದು
 ಅನ್ಯರಾಶ್ರಯವನಿಂದಾನೆರೆವುದೆಂತೆಂದು
 ತೋರದಿಹುದಲ್ಲ ನೀಂ ತೊಳಗುತಿರುವೆಂದು

೬೫

ನಿನ್ನ ಕಟ್ಟಿಗಲಿಕೆಯೊಳಿಂತು ನಿಷ್ಫಲವೆನುವ
 ಹತಜೀವವಿದನಿಂದು ಕಡೆಗಣಿಸಲಹುದು
 ಕಾಪಾಡವೇಳ್ಳು ಮೆನುವಿನಿನ್ನ ತೇಜವಿದು
 ವೊಡೆಯೊಳಿರುತಳಿಯುವೆನಗೆಡರಾಗದಂದು.

೬೬

ಪ್ರಸವೋತ್ತರಾವಧಿಯೊಳಾನು ತಪವೆಸಗುವೆನು
 ಸೂರ್ಯನೊಳು ದೃಷ್ಟಿಯನು ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದಿಟ್ಟು
 ನೀನೆ ಜನನಾಂತರದೊಳಾದೊಡಂ ಪತಿಯಾಗ—
 ಬೇಕೆಂದು ವಿರಹ ಮೇಣೊದಗದಿರಲೆಂದು.

೬೭

ವರ್ಣಾಶ್ರಮಂಗಳನು ತಾನೊಲಿದು ಪಾಲಿಪುದು
 ನೃಪಥರ್ಮಮೆಂದು ಮನುಮುನಿಯೊರೆದನಹುದು
 ತ್ಯಕ್ತೆ ನಾನಾದೊಡಂ ಮುನಿಕುಲಮನೆಂತೆ
 ನೀಂ ನೋಳ್ಪುದದಕೆಂದು ನಾನರ್ಹಳಲ್ತೆ !

೬೮

ಇಂತಾಕೆಯುಸುರುತಿರಲಂತಾಗಲೆಂದೊರೆದು
 ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಕಣ್ಣೊಲದಿನತ್ತನಡೆದಂದು
 ಬಾಯ್ಬೆರೆದು ರೋದಿಸಿದಳತಿದುಃಖಭಾರದೊಳು
 ಬೆದರಿರುವ ಕುರಿವೋಲವಳು ಹಲುಬಿದಳು.

೬೯

ನವಿಲುಗಳು ನೃತ್ಯವನು ವೃಕ್ಷಗಳು ಸುಮಗಳನು
 ಮೆಲುಕಿಡುವ ಹರಿಣಗಳು ಕುಶಕಬಳಗಳನು
 ತಾಮುಳಿದು ತೋರಿದವು ಸಮದುಃಖಭಾವದೊಳು
 ಕಾಡೊಳುಂ ಶೋಕವನು ಆ ಮೈಥಿಲಿಯೊಳು.

೭೦

ವ್ಯಾಧವಿದ್ದಾಂಡಜದ ದರ್ಶನದೊಳೊಗೆದೊಂದು
 ಶೋಕ ತಾಂ ಶ್ಲೋಕಮಾಯ್ತಾರಿಂದಲಂದು
 ಆ ಕವಿ ಕುಶೀಧ್ಮಂಗಳನು ತರಲು ಬಂದವನು
 ಅನುಸರಿಸುತ್ತೈದಿದನು ಆಕ್ರಂದನವನು.

೭೧

ಕವಿವ ಕಂಬಿನಿಯೊರಸಿ ನಿಲಿಸಿ ಗೋದಿಸುವುದನು
 ನಮಿಸಿದಳು ಸೀತೆ ಆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮುನಿಯ
 ಬಸುರಿಯೆಸುವುದನರಿತು ಸತ್ಪುತ್ರವತಿಯಾಗು
 ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಮತ್ತೆಂದನಿತು.

೭೨

ಪ್ರಣಿಧಾನದಿಂದರಿತೆನನ್ನ ತಾಪವಾದದೊಳು
 ಕ್ಷೋಭೆಗೊಂಡೆರೆಯನಿಂದುಳಿದವಳು ಎಂದು
 ಅನ್ಯದೇಶದೊಳಿರುವ ತಂದೆಮನೆಗೈತಂದೆ
 ವ್ಯಥೆಯನಿನ್ನುಳಿವುದೌ ವೈದೇಹಿ ಇಂದು.

೭೩

ಮೂರು ಲೋಕದ ಮುಳ್ಳನೆಳೆದು ಕಿತ್ತಿರಲೇನು
 ಹೊಗಳಿಕೊಳದಿರಬೇನು ನಿಜ ನುಡಿದಗೇನು
 ಕಲುಷ ವೃತ್ತಿಯನಾನಲನಿಮಿತ್ತ ಮೆನಲವನು
 ಭರತಾಗ್ರಜಸ್ತ್ರೋಳು ಮುನಿದಪೆನು ನಾನು.

೭೪

ನನ್ನ ಮಿತ್ರನು ನಿನ್ನ ಮಾವನು ಯಶೋಘನನು
 ಸಜ್ಜನ ಭವೋಚ್ಛೇದಕರನು ತವಪಿತನು
 ಅಗ್ರಗಣ್ಯಳು ನೀನು ಪತಿವ್ರತಾಸ್ತ್ರೀಯರೊಳು
 ನೀನೆನ್ನ ದಯೆಗರ್ಹಳೆಲ್ಲರಿತಿಯೊಳು.

೭೫

ಸಾಧು ಸಂಪರ್ಕದೊಳು ನನ್ಪ್ರತಿಯನಾಂತಿರುವ
 ಮೃಗಗಳಿರುವಾಶ್ರಮದೊಳರು ಭಯವನುಳಿದು
 ನಾಳೆಯಿಂತೆರೆಯಿರೆ ಸುಖಪ್ರಸವಮಾದಂದು
 ಜಾತಕರ್ಮಗಳ ನಾನೆಸಗಿದಪೆನೊಲಿದು.

೨೬

ಮುನಿಜನಗಳುಟಿಜಂಗಳಿಡಿದಿರುವ ತಟಿನಿಯನು
ತಮಸೆಯನು ಮಿಂದೀ ತಮೋಹಾರಿಣಿಯನು
ಪುಳಿನದುತ್ಸಂಗದೊಳು ದೇವತಾರ್ಚನೆಗಳನು
ನಡಸುತಿರೆ ಪಡೆದಪೆ ಮನಃಪ್ರಸಾದವನು.

೨೭

ಕಾಲಕಾಲಕೆ ದೊರೆವ ಹೂವುಪಣ್ಣನು ತಿರಿದು
ಬಾಲೇಯ ಬೀಜಗಳನುಳದೆಡೆಯಿನಾಯ್ದು
ಬಿನದಂಗಳಿಂದಲೀ ಹೊಸತಳಲನಾರಿಪರು
ವಚನಚತುರರು ನಮ್ಮ ಮುನಿಕನ್ನಿಕೆಯರು.

೨೮

ನಿಜಬಲಕೆ ತಗುವೊಂದು ಜಲಕಲಶದಿಂದೆರೆದು
ಎಲೆವನೆಯ ಎಳೆಸಸಿಯ ಬೆಳಸುವಂದು
ಮಗನ ಮೊಗವನು ಕಾಣ್ಬಿ ಮೊದಲೆ ನಿನಗರಿವಹುದು
ಕೂಸಿನೊಳು ತಾಯೊಲುಮೆತಾನೆಂಥದೆಂದು.

೨೯

ಕರುಣಾಳು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ತಾಂತ್ತೋರಿದೊಂದನು—
ಗ್ರಹಕೊಲಿದು ತನ್ನನಂದಭಿನಂದಿಪಳನು
ಸಂಜೆಯೊಳು ವೇದಿಯೆಡೆ ಹರಿಣಗಳು ಮಲಗಿರುವ
ಶಾಂತಮೃಗದಾಶ್ರಮಕೆ ಕರೆತಂದನಂದು.

೩೦

ಅವಳ ಬರುವಿಕೆಗೊಲಿದ ತಾಪಸ್ತ್ರೀಯರೊಳು
ಆ ಶೋಕದೀನೆಯನು ತಾನರ್ಪಿಸಿದನು
ದರ್ಶ ತಾನೋಷಧಿವ್ರಾತಕಿರದರ್ಪಿಪೊಲು
ಪಿತೃಭುಕ್ತಚಂದ್ರನೊಂದವಶಿಷ್ಟಕಲೆಯು.

೮೧

ಮೇಧ್ಯ ಕೃಷ್ಣಾ ಜಿನದ ತಲ್ಪಮಧ್ಯದೊಳೆಸೆಯೆ
 ಇಂಗುದೀಸ್ನೇಹದೀಪಸ್ತಂಭಮುರಿಯೆ
 ಬೈಗುವೊಳ್ತರ್ಚನೆಯ ಕೊನೆಯೊಳವರವನಿಜೆಯ
 ವಾಸಾರ್ಥಮಿತ್ತ ರಂದೊಳ್ಬನೆಲೆವನೆಯ.

೮೨

ಮಿಂದು ಮಡಿಯಾದವಳು ನಾರುಡೆಯನಾಂತವಳು
 ಸಂದವಳು ಶಾಸ್ತ್ರದಂತಧಿಪೂಜೆಯೊಳು
 ಭರ್ತ್ಯವಿನ ಸಂತಾನದಭಿವೃದ್ಧಿ ಗೆಂದವಳು
 ಕಂದಮೂಲಂಗಳಿಂದೊಡಲ ಪೊರೆಯುವಳು.

೮೩

ಈಗಳಾದೊಡಮರಸು ಸಾನುನಯನಾದಪನೊ
 ನೋಳ್ಳೆನೆಂದಿದ್ರಜಿತುಜೇತ್ಯ ತಾನಂದು
 ಅವನಿಜೆಯ ಪರಿದೇವನಾಂತಮಾದಾಣತಿಯ
 ತಾನಾಗುಗೈದುದನು ಪೇಳನಾಪರಿಯ.

೮೪

ಶ್ರೀರಾಮನಾಕ್ಷಣದೊಳಶ್ರುವನು ಸುರಿಸಿದನು
 ತುಹಿನವೃಷ್ಟಿಯ ಕರೆವ ಪೌಷಶಶಿಯಂತೆ
 ಕೌಲಿನಭೀತಿಯಿಂದವನಿಜೆಯನಟ್ಟಿದನು
 ಮನೆಯಿಂದಲಟ್ಟಿದನು ಮನದಿಂದಲಟ್ಟು.

೮೫

ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾದಿಗಳನೆಚ್ಚರದೊಳಾರಯ್ದು
 ತನ್ನಳಲ ತಾನೆ ಸಂತವಿಸಿಕೊಳುತಂದು
 ಭ್ರಾತೃಜನಸಾಮಾನ್ಯಭೋಗಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನು
 ಧೀಮಾನನಾಳ್ವನು ರಜೋರಿಕ್ತಮನನು.

೮೬

ಪರಿವಾದಭಯದಿಂದಲಾವಕಭಾರ್ಯೆಯನು
 ಸಾಧ್ವಿಯನು ಸೀತೆಯನು ತೊರೆದಟ್ಟಲವನು
 ನೃಪನು ರಡೊಳರುಸೊಗದೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀತಾಂ ನೆಲಿಸಿರುತೆ
 ಮೆರೆದಪಳು ಸವತಿಯಿರಡಂತೆಸೆಯುವಂತೆ.

೮೭

ಉಳಿದು ಸೀತೆಯನು ರಾವಣಾರಿ ತಾನನ್ಯನಾರಿಯನು
 ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿ
 ತನ್ನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕನಕಪ್ರತಿಮೆಯನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿರ-
 ಚಿಸಿದನಧ್ಯಗಳನೆಂದು ಹರ್ಷ ತಾಳಿ
 ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದುದನು ಪತಿಯ ವಿಷಯಮಾದಿಂಥ ಸುದ್ದಿಯನು
 ಜನಕರಾಜಸುತೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿ
 ತನ್ನ ಬಿಟ್ಟುದರಿನಾದ ಕಷ್ಟವನು ಮೂಕಶೋಕವನು
 ಎಂತೊ ಸಹಿಸುತಿಹಳಲ್ಲಿ ದೇವಿ ಬಾಳಿ.

ಹದಿನೈದನೆಯ ಸರ್ಗ
ಶ್ರೀರಾಮಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣ

೧

ಸೀತಾಪರಿತ್ಯಾಗಮಂಗೈದು ಪೃಥ್ವಿಪನು ಶ್ರೀರಾಮನಂದು
ತೋಯನಿಧಿಮೇಖಲೆಯ ಮೇದಿನಿಯನೊರ್ವಳನೆ ಭೋಗಿಸಿದನೊಲಿದು.

೨

ಲವಣರಾಕ್ಷಸನಿಂದಲಳಿದ ಯಜ್ಞಕ್ರಿಯರು ಶರಣಾರ್ಥಿಜನರು
ಮೊರೆವೊಕ್ಕರಾಶರಣ್ಯನನಂದು ಯಾಮುನರು ವರಮುನಿಗಳವರು.

೩

ರಕ್ಷಕನು ರಾಮನೆಂದಸುರನನು ನಿಜತೇಜದಿಂದುರಿಸದಿಹರು
ಮೊರೆವರಿಲ್ಲದ ವೇಳೆ ಬೀಯಗೊಳಿಪರು ತಪವನಾಶಾಸಶರರು.

೪

ಪ್ರತಿವಚನವಿತ್ತನಾರಾಘವನು ವಿಘ್ನವನು ನಾಂ ತೊಡೆವೆನೆಂದು
ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆಗೆಂದೆ ದಲ್ ಶಾಬ್ದಿ ಭುವಿಯೊಳವತಾರವೆತ್ತಿಹುದು.

೫

ಶೂಲಧರರಾಕ್ಷಸನು ದುರ್ಜಯನು ಗೆಲಲಹುದು ಶೂಲವಿರದಂದು
ಎನುವ ರಕ್ಕಸಕೊಲೆಯ ತಂತ್ರವನು ರಾಘವನಿಗವರೊರೆದರಂದು.

೬

ಬೆಸಸಿದನು ರಾಘವನು ಶತ್ರುಘ್ನ ! ಮುನಿಹಿತವನಾಗುಮಾಡೆಂದು
ಶತ್ರುನಿಗ್ರಹದಿಂದಲನ್ವರ್ಥನಾಮನಂಗೈವವೋಲಂದು.

೭

ರಘುಕುಲಜನಾವಾತನಾದೊಡಂ ಆತನು ಪರಂತಪನು ಸಹಜಂ
ಉತ್ಸರ್ಗಕಪವಾದದಂದದೊಳು ತಾನಹನು ಅರಿಹನನ ವಕ್ಷಂ.

೮

ನಿರ್ಭೀಕನಗ್ರಜನ ಹರಕೆಗೊಂಡಾದಾಶರಥಿ ರಥವನೇರಿ
ಸುರಭಿಯುತ ಪುಷ್ಪಿತವನಸ್ಥಲಿಯ ನೋಡುತ್ತಲೈದಿದನು ಶೂರ.

೯

ರಾಮನಾದೇಶದಿಂದನುಗಮಿಸಿದಾಸೇನೆ ಅರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯನು
ಪಡೆದುದಧ್ಯಯನಾರ್ಥಧಾತುಗುಪಸರ್ಗದವೊಲರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯನು.

೧೦

ಘನತೇಜರಧ್ವನನು ತೋರುತ್ತಲಾತೇರ ಮುಂದೈದುವಂದು
ವಾಲಖಿಲ್ಯರ್ಕಳಿಂ ತಳ್ತಂಶುಮಾನನಂತೆಸೆದನಾ ನೃಪನು.

೧೧

ತೇರದನಿ ತಳ್ಳಂಕಗೊಳಿಸಿದೆರಳೆಗಳಿರುವ ವಾಲ್ಮೀಕಿಮುನಿಯ
ಎಲೆವನೆಯೊಳೊಂದಿರುಳು ತಂಗಿದನು ರಾಘವನು ಆದಾರಿಯೆಡೆಯೆ.

೧೨

ವಾಲ್ಮೀಕಿ ನಿಜತಪೋಬಲದಿಂದಲಣೆಗೊಂಡ ವಸ್ತುಚಯದಿಂದೆ
ಬಳಲಿದಶ್ವಗಳಿರುವ ಆ ರಾಜಪುತ್ರನನು ಪೂಜಿಸಿದನಂದೆ.

೧೩

ಅವಳಿಮಕ್ಕಳ ಪೆತ್ತಳಂದು ಆ ರಾತ್ರಿಯೊಳೆ ಗರ್ಭವತಿ ಸೀತೆ
ಸಂಪೂರ್ಣಕೋಶದಂಡದ್ವಯವನವನಿಸತಿ ತಾಂ ಪಡೆಯುವಂತೆ.

೧೪

ಪೊಳ್ತರೆಯೊಳರಗಿದನು ವಾಲ್ಮೀಕಿಗಣೆಗೊಂಡ ತೇರನೇರಿದನು
ತದ್ಭ್ರಾತೃಸಂತತಿಶ್ರವಣದಿಂ ಸೌಮಿತ್ರ ಸುಖದೊಳ್ಳೆದಿದನು.

೧೫

ಆತನು ಮಧೂಪಘ್ನನಗರವನು ಸಾರಿದನು ಸತ್ತಾಳಿವೆರೆದು
ಕುಂಭೀನಸೀಸೂನು ಬನದಿಂದಲೈದಿದನು ಬಲಿಯ ತರುವಂತೆ.

೧೬

ಜ್ವಾಲೆವೊಲು ಪಿಂಗಳಶಿರೋರುಹನು ಲವಣನು ವಸಾಗಂಧಯುತನು
ಮಾಂಸಾತಿಗಣವೆರೆದು ಜಂಗಮಚಿತಾಗ್ನಿವೊಲು ಹೊಗೆಗೆಂಪಿನವನು.

೧೭

ಶೂಲರಹಿತನ ಕಂಡು ತಡೆದನಂದವನನಾಲಕ್ಷ್ಮಣಾಸುಜನು
ಮುರ್ಮವರಿತರಿಗಳನು ಹೊಡೆವವರಿಗೈತಹುದು ಜಯವು ನಿಶ್ಚಯವು

೧೮

ನನ್ನೊಡಲಿಗಿಂದುಣಿಸು ಕೊರೆಯಾದುದೆಂದರಿತು ಧಾತಾರನವನು
ಸಲೆ ಬೆದರಿ ಭಾಗ್ಯವಶದಿಂದೆನ್ನಬಳಿಗಿಂದು ನಿನಟ್ಟಿದನ್ನು.

೧೯

ಶತ್ರುಘ್ನನನ್ನಿಂತು ಸಂತರ್ಜಿಸುತ್ತ ಸುರನವನ ಕೊಲಲೆಂದು
ಮುಸ್ತಿಯನು ಕೀಳ್ವವೊಲು ಎತ್ತರದ ಮರನೊಂದ ಕಿತ್ತಿಸಿದನಂದು.

೨೦

ನಿಶಿತಬಾಣಂಗಳಿಂದಸುರನೆಸೆದಾ ಮರವನಂತರದೊಳಿರದೆ
ಸೌಮಿತ್ರಿ ಕತ್ತರಿಸಲಂಗವನು ಸುಮಧೂಳಿ ಸೋಂಕಿದುದು ಭರದೆ.

೨೧

ವೃಕ್ಷನಾಶದ ಬಳಿಕ ರಾಕ್ಷಸನು ಒಂದು ವೆರ್ಬಂಡೆಯನು ಕಿತ್ತು
ಕಳಚಿ ಬಂದಂತಕನ ಮುಷ್ಟಿವೋಲಿಸಿದನಾ ಸೌಮಿತ್ರಿಗೆತ್ತು.

೨೨

ಇಂದ್ರಾಸ್ತ್ರಮಂ ತೆಗೆದು ಶತ್ರುಘ್ನ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಎಚ್ಚನದನಂದು
ಮರಳುಕಣಕಣಕಿಂತ ಸಣ್ಣಿ ತೆನೆ ಚೂರಾದುದೊಡನೆ ಆ ಬಂಡೆ.

೨೩

ಬಲದೋಳು ಮೇಲೆತ್ತಿ ರಾಕ್ಷಸನು ಅವನ ಬಳಿಗೋಡಿದನು ಭರದೆ
ಬಿರುಗಾಳಿಗೋಡುತಿರುವೇಕತಾಲದ್ರಮದ ಗಿರಿಯೆನುವ ತೆರದೆ.

೨೪

ವೈಷ್ಣವಾಸ್ತ್ರವನೆಸೆಯೆ ದಳಿತೋರುವಕ್ಷನಿಳೆಗುರುಳಿವಿಳ್ಳಂದು
ಕಂಪನಮದೆಲೆವನೆಯ ವಾಸಿಗಳನುಳಿದಿಳೆಯ ಸೇರ್ದುದೈತಂದು.

೨೫

ಆ ಬಿದ್ದ ದಾನವನ ತಲೆಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಿಗಣಮೆರಗಿದವು ಬಂದು
ಎದುರಾಳಿಯಾದವನ ತಲೆಮೇಲೆ ದೇವಸುಮ ಸೂಸಿದುದಂದು.

೨೬

ಇಂದ್ರಜಿತ್ ವಧತೋಭಿಯಾದಾನುಹೋಜಸನಿಗೊಡವುಟ್ಟು ಎಂದು
ಲವಣನನು ಕೊಂದ ಆ ನೀರವರ ಶತ್ರುಘ್ನ ಭಾವಿಸಿದನಂದು.

೨೭

ಚರಿತಾರ್ಥರಾದ ಆ ಋಷಿವರರು ರಘುವರನ ಸಲೆ ಪೋಗಳಿದಂದು
ವಿಕ್ರಮಕೆ ಮೇಲೆತ್ತಿ ವಿನಯಕ್ಕೆ ನಸುಬಾಗಿತವನ ತಲೆಯೆಸೆದು.

೨೮

ಯಮುನೆಯು ಸಕೂಲದೊಳು ಮಧುರಕೃತಿ ಮಧುರಿಯನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನವನು
ವಿಕ್ರಮವಿಭೂಷಣನು ಲಕ್ಷ್ಮಣಸಹೋದರನು ಅರ್ಥನಿರ್ಮಮನು.

೨೯

ಸೌರಾಜ್ಯ ಶೋಭೆಯೊಳು ಪೌರರೈಶ್ವಯದೊಳು ಪುರಿ ಮೆರೆದುದಂದು
ಸ್ಥಳದೊಂದಭಾವದೊಳು ದಿವಿಯಿಂದಲಿಳಿಯಿಸಿದ ಸುರರ ನೆರೆವೋಲು.

೩೦

ಕನಕರಚನಾವತಿಯ ಮೇದಿನಿಯ ಜಡೆಯವೊಲು ಹೊಳೆದು ಹೊಳೆ ಹರಿಯೆ
ಕೋಕವತಿಯಮುನೆಯನು ಸೌಧಗತ ಸೌಮಿತ್ರಿ ನೋಡಿದನು ನಲಿಯೆ.

೩೧

ಮಂತ್ರಕೃತ್ ವಾಲ್ಮೀಕಿಋಷಿವರನ್ ಜನಕದಶರಥ ನೃಪರ ಮಿತ್ರನ್
ಮೈಥಿಲೇಯರಿಗತ್ತ ವಿಧ್ಯುಕ್ತರೀತಿಯೊಳು ಸಂಸ್ಕಾರಗೈದನ್.

೩೨

ಕುಶಲವಂಗಳಿನವರ ಗರ್ಭದುಃಖವ ಕಳೆದ ಕಾರಣದೊಳವನು
ಕುಶನೆಂದು ಲವನೆಂದು ಶಿಶುಗಳನು ಹೆಸರಿಸಿದನಂದು ಕವಿವರನು.

೩೩

ವೇದವೇದಾಂಗಗಳನಧ್ಯಯನಗೈಸಿದನು ಶೈಶವಂ ಕಳೆಯೆ
ವರಕವಿಯ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಪದ್ಧತಿಯ ನಿಜಕೃತಿಯ ಪಾಡಿಸಿದನೆಸೆಯೆ.

೩೪

ತನ್ಮತಾಯಿಯ ಮುಂದೆ ರಾಮವೃತ್ತಾಂತವನು ಮಧುರಮೆನೆ ಪಾಡಿ
ತದ್ವಿಯೋಗವ್ಯಥೆಯನೊಂದಿನಿಸು ಕಿರಿದುಗೈದಿರ್ದರಾಸುತರು.

೩೫

ತ್ರೇತಾಗ್ನಿ ತೇಜರಾರಘುವಂಶಸಂಭವರು ಮೂವರುಳಿದವರು
ಒಬ್ಬೊಬರೂ ಪಡೆದರೆರಡೆರಡು ಮಕ್ಕಳನು ತಂತಮ್ಮ ಮಡದಿಯರ್ಕಳೊಳು.

೧೮

ನನ್ನೊಡಲಿಗಿಂದುಣಿಸು ಕೊರೆಯಾದುದೆಂದರಿತು ಧಾತಾರನವನು
ಸಲೆ ಬೆದರಿ ಭಾಗ್ಯವಶದಿಂದೆನ್ನಬಳಿಗಿಂದು ನಿನಟ್ಟಿದನ್ನು.

೧೯

ಶತ್ರುಘ್ನನನ್ನಿಂತು ಸಂತರ್ಜಿಸುತ್ತ ಸುರನವನ ಕೊಲಲೆಂದು
ಮುಸ್ತೆಯನು ಕೀಳ್ವವೊಲು ಎತ್ತರದ ಮರನೊಂದ ಕಿತ್ತಿಸಿದನಂದು.

೨೦

ನಿಶಿತಬಾಣಂಗಳಿಂದಸುರನೆಸೆದಾ ಮರವನಂತರದೊಳಿರದೆ
ಸೌಮಿತ್ರಿ ಕತ್ತರಿಸಲಂಗವನು ಸುಮಧೂಳಿ ಸೋಂಕಿದುದು ಭರದೆ.

೨೧

ವೃಕ್ಷನಾಶದ ಬಳಿಕ ರಾಕ್ಷಸನು ಒಂದು ಪೆರ್ಬಂಡೆಯನು ಕಿತ್ತು
ಕಳಚಿ ಬಂದಂತಕನ ಮುಷ್ಟಿವೋಲಿಸಿದನಾ ಸೌಮಿತ್ರಿಗೆತ್ತು.

೨೨

ಇಂದ್ರಾಸ್ತ್ರಮಂ ತೆಗೆದು ಶತ್ರುಘ್ನ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಎಚ್ಚನದನಂದು
ಮರಳುಕಣಕಣಕಿಂತ ಸಣ್ಣ ತೆನೆ ಚೂರಾದುದೊಡನೆ ಆ ಬಂಡೆ.

೨೩

ಬಲದೋಳು ಮೇಲೆತ್ತಿ ರಾಕ್ಷಸನು ಅವನ ಬಳಿಗೋಡಿದನು ಭರದೆ
ಬಿರುಗಾಳಿಗೋಡುತಿರುವೇಕತಾಲಮ್ರಮದ ಗಿರಿಯೆನುವ ತೆರದೆ.

೨೪

ವೈಷ್ಣವಾಸ್ತ್ರವನೆಸೆಯೆ ದಳಿತೋರುವಕ್ಷನಿಳೆಗುರುಳಿವಿಲ್ಲೆಂದು
ಕಂಪನಮದೆಲೆವನೆಯ ವಾಸಿಗಳನುಳಿದಿಳೆಯ ಸೇರ್ದುದೈತಂದು.

೨೫

ಆ ಬಿದ್ದ ದಾನವನ ತಲೆಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಿಗಣಮೆರಗಿದವು ಬಂದು
ಎದುರಾಳಿಯಾದವನ ತಲೆಮೇಲೆ ದೇವಸುಮ ಸೂಸಿದುದಂದು.

೨೬

ಇಂದ್ರಜಿತ್ ವಧತೋಭಿಯಾದಾನುಹೋಜಸನಿಗೊಡವುಟ್ಟು ಎಂದು
ಲವಣನನು ಕೊಂದ ಆ ವೀರವರ ಶತ್ರುಘ್ನ ಭಾವಿಸಿದನಂದು.

೨೭

ಚರಿತಾರ್ಥರಾದ ಆ ಋಷಿವರರು ರಘುವರನ ಸಲೆ ಪೊಗಳಿದಂದು
ವಿಕ್ರಮಕೆ ಮೇಲೆತ್ತಿ ವಿನಯಕ್ಕೆ ನಸುಬಾಗಿತವನ ತಲೆಯೆಸೆದು.

೨೮

ಯಮುನೆಯುಸಕೂಲದೊಳುಮಧುರಕೃತಿ ಮಧುರೆಯನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನವನು
ವಿಕ್ರಮವಿಭೂಷಣನು ಲಕ್ಷ್ಮಣಸಹೋದರನು ಅರ್ಥನಿರ್ಮಮನು.

೨೯

ಸೌರಾಜ್ಯ ಶೋಭೆಯೊಳು ಪೌರರೈಶ್ಯಯದೊಳು ಪುರಿ ಮೆರೆದುದಂದು
ಸ್ಥಳದೊಂದಭಾವದೊಳು ದಿವಿಯಿಂದಲಿಳಿಯಿಸಿದ ಸುರರ ನೆರೆವೋಲು.

೩೦

ಕನಕರಚನಾವತಿಯ ಮೇದಿನಿಯ ಜಡೆಯವೊಲು ಹೊಳೆದು ಹೊಳೆ ಹರಿಯೆ
ಕೋಕವತಿಯಮುನೆಯನು ಸೌಧಗತ ಸೌಮಿತ್ರಿ ನೋಡಿದನು ನಲಿಯೆ.

೩೧

ಮಂತ್ರಕೃತ್ ವಾಲ್ಮೀಕಿಋಷಿವರನ್ ಜನಕದಶರಥ ನೃಪರ ಮಿತ್ರನ್
ಮೈಥಿಲೇಯರಿಗತ್ತ ವಿಧ್ಯುಕ್ತರೀತಿಯೊಳು ಸಂಸ್ಕಾರಗೈದನ್.

೩೨

ಕುಶಲವಂಗಳಿನವರ ಗರ್ಭದುಃಖವ ಕಳೆದ ಕಾರಣದೊಳವನು
ಕುಶನೆಂದು ಲವನೆಂದು ಶಿಶುಗಳನು ಹೆಸರಿಸಿದನಂದು ಕವಿವರನು.

೩೩

ವೇದವೇದಾಂಗಗಳನಧ್ಯಯನಗೈಸಿದನು ಶೈಶವಂ ಕಳೆಯೆ
ವರಕವಿಯ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಪದ್ಧತಿಯ ನಿಜಕೃತಿಯ ಪಾಡಿಸಿದನೆಸೆಯೆ.

೩೪

ತನ್ಮುತಾಯಿಯ ಮುಂದೆ ರಾಮವೃತ್ತಾಂತವನು ಮಧುರಮೆನೆ ಪಾಡಿ
ತದ್ವಿಯೋಗವ್ಯಥೆಯನೊಂದಿನಿಸು ಕಿರಿದುಗೈದಿರ್ದರಾಸುತರು.

೩೫

ತ್ರೇತಾಗ್ನಿ ತೇಜರಾರಘುವಂಶಸಂಭವರು ಮೂವರುಳಿದವರು
ಒಬ್ಬೊಬರೂ ಪಡೆದರೆರಡೆರಡು ಮಕ್ಕಳನು ತಂತಮ್ಮ ಮಡದಿಯರ್ಕಳೊಳು.

೩೬

ಶತ್ರುಘ್ನನಾಪೂರ್ವಜೋತ್ಪನ್ನಕನು ಮಧುರೆ ಮೇಣ್ವಿದಿಶಿಗಳನಂದು
ಆ ಬಹುಶ್ರುತರಪ್ಪ ಶತ್ರುಘಾತಿ ಸುಬಾಹುಸುತರುಗಳಿಗೆರೆದು,

೩೭

ವಾಲ್ಮೀಕಿಯಾಶ್ರಮವ ದಾಂಟಿದನು ಮರಳಿ ತಪ ಕೆಡಬಾರದೆಂದೆ
ಮೈಥಿಲೀಸುತಗೀತನಿಶ್ಚಲಿತ ಮೃಗವಿತತಿಯಾಶ್ರಮವ ಪುಗದೆ.

೩೮

ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದೆಸೆವ ವೀಧಿಯ ಅಯೋಧ್ಯೆಯನು ವಶಿ ಪೋಕ್ತನವನು
ಲವಣನನು ಕೊಂದನೆಂದತ್ಯಂತಗೌರವದೊಳೀಕ್ಷಿಸಲು ಜನರು.

೩೯

ಆ ಸಭಾಮಧ್ಯದೊಳು ಸತ್ಸಭಿಕಸೇವಿತನನೀಕ್ಷಿಸಿದನವನು
ಅವನಿಜೆಯನುಳಿದುದರಿನವನಿಯ ಅಸಾಮಾನ್ಯನಾಥನೆನಲವನು.

೪೦

ಲವಣದೈತ್ಯಾಂತಕನನಭಿನಂದಿಸಿದನಗ್ರಭವರಾಮನೊಲಿದು
ಕಾಲನೇಮಿಯ ಕೊಂದ ಹರಿಯ ಸುರನಾಥನೊಲಿದಭಿನಂದಿಪಂತೆ.

೪೧

ಕುಶಲವನು ಕೇಳಿದಂದೆಲ್ಲವನು ಪೇಳಿದನು ಕುಶಲವರನುಳಿದು
ಕಾಲದೊಳು ತಾನೆ ಅದನೊರೆವೆನೆಂದಾದಿಕವಿ ಶಾಸಿಸಿದನೆಂದು.

೪೨

ಜಾನಪದಭೂಸುರನು ಅಪ್ರಾಪ್ತಯೌವನದ ಶಿಶುವಳಿದುದೆಂದು
ಭೂಪತಿಯ ಬಾಗಿಲೊಳು ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟದನು ಅಳುತ್ತಿದ್ದನಂದು.

೪೩

ದಶರಥಚ್ಯುತಿಯಾಗಿ ರಾಮಕರಗತಿಯಾಗಿ ಹತಭಾಗ್ಯೆ ವಸುಧೆ
ಕಷ್ಟದಿಂ ಕಷ್ಟತರಗತಿಯ ನೀಂ ಪಡೆದಿಂದು ಕಡುದುಃಖಿಯಾದೆ.

೪೪

ರಕ್ಷಕನು ರಾಘವನು ನಾಚಿದನು ಆ ದುಃಖಕಾರಣವ ಕೇಳ್ದು
ಇಕ್ಷ್ವಾಕುರಾಷ್ಟ್ರವನು ಸೋಂಕದು ಅಕಾಲಭವಮರಣ ಹಿಂದೆಂದು.

೪೫

ದುಃಖಿಸುವ ವಿಪ್ರನನು ಸಂತವಿಸಿ ಕ್ಷಣಕಾಲ ಸೈರಿಸುವುದೆಂದು
ನೆನೆದನಾಕಾಚೀರಯಾನವನು ಗೆಲುವೆ ವೈವಸ್ವತನನೆಂದು.

೪೬

ಯಾನದೊಳು ಆತ್ತಶಸ್ತ್ರನು ಕುಳಿತು ಹೊರವಂಟನಾರಘೋದ್ಯಹನು
ಅಬಳಕ ಮೈಗರೆದು ವಾಗ್ದೇವಿ ಅವನೆದುರು ನುಡಿದಳಂತೆಂದು.

೪೭

ಹೇ ರಾಜ ನಿನ್ನ ಜನಗಳಲೊರುವನಪಚಾರವೆಸಗುತ್ತಲಿಹನು
ಹುಡುಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸು ಅವನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗಲಿಹೆಯದರಿಂದೆ ನೀನು.

೪೮

ಆಪ್ತವಾಕ್ಯವನಿದನು ಕೇಳಿ ತಾಂ ಕಳೆಯಲೆನೆ ವರ್ಣವಿಕ್ರಿಯೆಯ
ವೇಗನಿಷ್ಕಂಪದಾ ಕೇತುವಿನ ಯಾನದೊಳು ಸುತ್ತಿದನು ದಿಶೆಯ.

೪೯

ಮರದ ಹರೆಯೊಳು ಜೋತು ತಲೆಯು ಕೆಳಗಾಗಿ ಹೊಗೆಗಕ್ಕೆ ಕೆಂಪಾಗಿ
ತಪಗೈವನೊರ್ವನನು ಕಂಡನಂದಿಕ್ಷ್ವಾಕುವಂಶಜನು ಹೋಗಿ.

೫೦

ರಾಘವನು ಹೆಸರು ಕುಲಗೋತ್ರಗಳನರುಹೆನಲು ಹೊಗೆಗುಡುವನೆಂದು
ಹೇಳಿದನು ಶಂಭುಕನು ಶೂದ್ರನಾನಮರಪದಕೆಳಸಿದನೆಂದು.

೫೧

ತಪಕನಧಿಕಾರಿಯಾದಿವನಿಂದ ಜನ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂದು
ತಲೆ ತೆಗೆಯಬೇಕೆವನನೆಂದು ರಾಘವನು ತಾಂ ಶಸ್ತ್ರವನು ಹಿರಿದು,

೫೨

ಹಿಮಸುರಿದು ಕೇಸರಗಳುದುರಿರುವ ತಾವರೆಯ ನಾಳದಿಂದೆಂತು
ಕಿಡಿ ಸುಟ್ಟ ಮೀಸೆಯಿರುವಾನನವ ಕಂಠದಿಂದುರುಳಿಸಿದನಂತು.

೫೩

ರಾಜನೆಯೆ ದಂಡಿಸಿದ ಕತದಿಂದಲೈದಿದನು ಸದ್ಗತಿಯನವನು
ಜಮಾರ್ಗವನ್ನುಳಿದ ದುಷ್ಕರತಪಸ್ಸಿನೊಳು ದೊರೆಯದಿದುರ್ಧನು.

೫೪

ಬಳಿಕ ರಘುನಾಥನುಂ ದಾರಿಯೊಳು ತೇಜಸ್ವಿಯಾದಗಸ್ತ್ಯನನು
ಚಂದ್ರನು ಶರತ್ಪಾಲದೊಡವೆರೆಯುವಂದದೊಳು ಸಂಧಿಸಿದನವನು.

೫೫

ಕುಂಭಸಂಭವನಿತ್ತನೊಂದಲಂಕಾರವನು ದಿವ್ಯವಾದುದನು
ತಾಂ ಕುಡಿದ ಕಡಲಂದು ಬಿಡುಗಡೆಯ ಬಿಲೆಯವೊಲು ತೊಡವನಿತ್ತುದನು.

೫೬

ಮೈಥಿಲೀಕಂಠನಿರ್ವ್ಯಾಪಾರಬಾಹುಗಳಲಾತೊಡವನಾಂತು
ಶ್ರೀರಾಮನೈತರುವ ಮುನ್ನಮೇ ವಿಪ್ರಸುತನಸುತಳೆದನಿತ್ತ.

೫೭

ಮೃತ್ಯುಭಯದಿಂದೆಯುಂ ಉಳಿಸಿದಪನಿನೆಂದು ಹೊಗಳಿಕೆಯ ನುಡಿದು.
ಪೂರ್ವೋಕ್ತನಿಂದೆಯನು ತೊಡೆದನಾಸುತಸಮನ್ವಿತನಂದು ನಲಿದು.

೫೮

ಜನ್ನ ಗುದುರೆಯ ಕಳುಹಿದವನಮೇಲಸುರವಾನರನರೇಶ್ವರರು
ಮೋಡಗಳು ಸಸಿಗೆ ಮಳೆಗರೆವವೊಲು ಕಾಣಿಕೆಯ ಮಳೆಗರೆದರವರು.

೫೯

ಕರೆಕಳುಹಿದಾಮಹರ್ಷಿಗಳಂದು ದೆಸದೆಸೆಯನುಳಿಯುತ್ಪಿತಂದರ್
ತಿರೆಯ ತಾಣಂಗಳಲ್ಲರಿತಾಣಂಗಳುಮನುಳಿದು ತಾಂ ಬಂದರ್.

೬೦

ಸುತ್ತ ಪುಷ್ಪಜನರೆಸೆಯೆ ಬೆಳಗಿದುದು ನಾಲ್ದೆಸೆಯ ಬಾಗಲಿನಯೋಧೈ
ಅದೆ ತಾನೆ ಲೋಕವನು ಸೃಜಿಸಿದ ಪಿತಾಮಹನ ತನುವಿದನುವಂತೆ.

೬೧

ಜಾನಕೀ ತ್ಯಾಗಮುಂ ಶ್ಲಾಘ್ಯಮಾಪ್ರಾಗ್ವಂಶವಾಸಿಯಾದವನೊಳ
ಅನ್ಯಕಾಂತಾರಹಿತಗಾಹೇಮಕೃತ ಸೀತೆ ಸತಿಯೆನಿಸಿದಾಗಳ.

೬೨

ವಿಧಿಗಿಂತಲಧಿಕ ಸಂಭಾರದಿಂದಾರಂಭಮಾದುದಾ ಯಜ್ಞಂ
ತತ್ಕೃತಿಯ ವಿಘ್ನರಹ ರಾಕ್ಷಸರೆ ರಕ್ಷಕರವೋಲಿರ್ಪ ಯಜ್ಞಂ.

೬೩

ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮೊದಲರಿತು ಪೇಳ್ವ ರಾಮಾಯಣಮನಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂದು
ಹಾಡಿದರು ಮೈಥಿಲೀಯರ್ಕಳಾಲವಕುಶರು ಗುರು ಬೆಸಸಿದಂದು.

೬೪

ಚಾರಿತ್ರ ರಾಮನದು ಬರೆದವನು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಗಾಯಕದ್ವಯರು
ಕಿನ್ನರಸ್ವನರೆನಲು ಅವುದರಿನಾಲಿಪರ ಬಗೆ ಸೆಳೆಯದಿಹರು.

೬೫

ತಜ್ಞರು ನಿವೇದಿಸಿದ ರೂಪ ಮೇಣ್ ಗೀತಗಳ ರಮಣೀಯತೆಯನು
ಸಾನುಜನು ರಾಮನು ಕುತೂಹಲದೊಳಿಕ್ಕಿ ಸಿದನಾಲಿಸಿದನದನು.

೬೬

ಗೀತವನು ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟಾಲಿಸಿದ ಸಭೆಯಶ್ರುಮುಖಿಯಾದುದಂದು
ಹಿಮಕವಿದ ಪೊಳ್ಳರಿಯ ನಿರ್ವಾತದಾವನಸ್ಥ ಲಿಯೊಂದು ತೆರದೆ.

೬೭

ಕೇವಲ ನಯೋವೇಷವೊಂದನುಳಿದೆಲ್ಲದರೊಳಾ ಜನತೆಯಂದು
ರಾಮಸಾದೃಶ್ಯವನು ಬಾಲರೊಳು ಕಂಡು ಎವೆ ಮಿಡುಕದಿಹುದು.

೬೮

ಪ್ರೀತಿದಾನಂಗಳೊಳು ನೃಪನ ವೀತಸ್ಪೃಹತೆಗಾಜನ ಸಮಂತು
ಚಕಿತಗೊಂಡಂದೊಳು ಚಕಿತಗೊಳದಿರ್ವರಾ ನೈ ಪುಣ್ಯಕಂತು.

೬೯

ಗೇಯ ಶಿಕ್ಷಕನಾರು ಈ ಕೃತಿಯ ಕವಿಯಾರು ಎಂದವರನೊಲಿದು
ರಾಜನೆಯೆ ಕೇಳ್ದಂದು ಪೇಳಿದರು ಬಾಲಕರು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಎಂದು,

೭೦

ಆ ಬಳಿಕ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಬಳಿಗೈದಿ ಸಾನುಜನು ಶ್ರೀರಾಮನಂದು
ತನ್ನೊಡಲನೊಂದನುಳಿದಿತ್ತನಾ ರಾಜ್ಯವನು ಮುನಿವರನಿಗೊಲಿದು.

೭೧

ಮೈಥಿಲಿಯ ಮಕ್ಕಳಿವರಿರುವರುಂ ನಿನ್ನ ಸುತರೆಂದವನಿಗೊರೆದು
ಕರುಣಾಳು ಕವಿವರನು ಬೇಡಿದನು ಸೀತೆಯನು ಪತಿಕರಿವುದೆಂದು.

೭೨

ನಿನ್ನ ಸೊಸೆ ನಮ್ಮೆದುರೊಳಗ್ಗಿ ಪರಿಪೂತಳಾಗಿಹಳಹುದು ತಾತ
ದನುಜದೌರಾತ್ಮ್ಯದಿಂದೀಜನರು ಸೀತೆಯೊಳು ನೆಚ್ಚನಿಡದಿಹಿರು.

೭೩

ತನ್ನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದೊಳು ಜನರು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಡುವವೊಲು ಸೀತೆ
ನೆಗಳುವೊಡೆ ಮಕ್ಕಳೊಡನಾಕೆಯನು ಸೇರುವೆನು ತಮ್ಮಾಜ್ಞೆಯಂತೆ.

೭೪

ಮಾತುಗೊಡಲಿಂತರಸು ಶಿಷ್ಯರನು ಬಳಿಯಟ್ಟೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯಂದೆ
ಜಾನಕಿಯ ಕಸೆಸಿದನು ಸಿದ್ಧಿಯನು ಕರೆಸುವೊಲು ನಿಯಮಂಗಳಿಂದೆ.

೭೫

ಪ್ರಕೃತಕಾರ್ಯಾನುರತಸಂಧಾನರಾಘವನು ಮರುಹಗಲೊಳಿರದೆ
ನೆರೆಯಿಸಿದನಾಪೌರರೆಲ್ಲರನು ಕವಿಯನುಂ ಬರಿಸಿದನು ಭರದೆ.

೭೬

ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ರವಿಯನಾಸ್ವರಶಬ್ದ ಶುದ್ಧಿಯುತಮಂತ್ರದೊಲು ಮುನಿಯು
ತೇಜೋಭಿರಾಮನನು ಸೇರಿದನು ಸುತೆಸಮನ್ವಿತಿಸೀತೆಯೊಡನೆ.

೭೭

ಕಾಷಾಯಪರಿವೀತದಿಂದೆ ಮೇಣ್ ನಿಜಪದಾರ್ಪಿತ ಚಕ್ಷುವಿಂದೆ
ಶಾಂತತನುವೆತ್ತವಳು ಶುದ್ಧಳಹುದೆಂಬೂಹೆ ಸಂಭವಿಸಿತಂದೆ.

೭೮

ಆಲೋಕಪಥದಿಂದಲಕ್ಷ್ಮಿಯನು ತಿರುಗಿಸುತಲಾ ಸರ್ವಜನರು
ಫಲಿತಶಾಲಿಯವೊಲು ಅವನತಾನನರೆನಲು ನಿಂದಿದರ್ವನರು.

೭೯

ಆಸನಾಸೀನಮುನಿ ಬೆಸಸಿದನು ಬಾ ಮಗಳೆ ನಾಥನೆದುರಿಂದು
ನಿಜಚರಿತವಿಷಯದೊಳು ಲೋಕವನು ನಿಸ್ಸಂಶಯಂಗಳಿಸು ಎಂದು.

೮೦

ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಶಿಷ್ಯನಂದೆರೆದ ವುಣ್ಣಾಂಬುವಿಂದಾಚಮನಗೈದು
ಸೀತೆಯುಚ್ಚರಿಸಿದಳು ಆಬಳಿಕ ನಿಜಸರಸ್ವತಿಯನಿಂತೆಂದು.

೮೧

ವಾಙ್ಮನಃಕಾರ್ಯಂಗಳಿಂದಲವ್ಯಭಿಚಾರಿಯಾಗಿದೊಡಾನು
ದೇವಿ ವಿಶ್ವಂಭರೆಯೆ ನಿನ್ನೊಡಲೊಳೆನ್ನನೊಳವೊಗಿಸಿಳೆಯೆ ನೀನು.

೮೨

ಸಾಧ್ವಿಯಿಂತೆಂದೊಡನೆ ಭುವಿ ಬಿರಿದು ರಂಧ್ರದಿಂದೊಗೆತಂದುದಂದು
ವೈದ್ಯತಜ್ಞೋತಿಯಂತೆಸೆವ ಉದ್ಯತ್ ಪ್ರಭಾವಂಡಲಮದೊಂದು.

೮೩

ನಾಗರಾಜನ ಹೆಡೆಯ ಮಣಿಯ ಸಿಂಹಾಸನದೊಳಾಸೀನಳೆನಿಸಿ
ಉದಧಿಮೇಖಲೆಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಸುಂಧರೆಯೆ ಮೈತೋರ್ದಳೊಡನೆಳಸಿ.

೮೪

ಭರ್ತೃದತ್ತೇಕ್ಷಣೆಯನಂಕದೊಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಭೂದೇವಿ
ವಾತಾಳಕೈದಿದಳು ಬೇಡಬೇಡೆಂದರಸು ಬೇಡುತಿರಲೋವಿ.

೮೫

ಮರಳಿತಹೆನವನಿಜೆಯನೆಂದು ಕೋದಂಡವನು ಹಿಡಿದಿಳೆಯೊಳಂದು
ಕೋಪಗೊಂಡರಸನನು ವಿಧಿಬಲಾಪೇಕ್ಷಿಗುರು ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿದನು.

೮೬

ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಋಷಿಗಳನು ಸುಹೃದರನು ಯಜ್ಞಾಂತಸತ್ಯತರನವನು
ಸೀತೆಯೊಳು ತಳೆದೊಂದು ಮನುತೆಯನು ಮಕ್ಕಳೊಳು ತೋರಿದನುನೃಪನು.

೮೭

ಆ ಯುಧಾಜಿತ್ತಿನೊಂದಾದೇಶದಿಂದಂದು ವರಭೃತಪ್ರಜನು
ಸಿಂಧು ದೇಶವನಿತ್ತನಾದತ್ತಮಹಿಮಂಗೆ ಭರತಂಗೆ ನೃಪನು.

೮೮

ಯುದ್ಧದೊಳು ಗಂಧರ್ವರನು ಗೆಲಿದು ಭರತನವರಾಯುಧವನುಳಿದು
ಮುಂದೆ ತಾನಾತೋದ್ಯವಾತ್ರವನು ಧರಿಸುವೊಲು ಗೈದಿದರ್ಧನಂದು.

೮೯

ಭರತನಭಿಷೇಕಾರ್ಹಪುತ್ರರನು ತಕ್ಷಪುಷ್ಕಲರನಂದೊಲಿದು
ತಕ್ಷಪುಷ್ಕಲದೊಳಭಿಷಿಕ್ತರಂಗೈದು ಬಂದನು ರಾಮನೆಡೆಗೆ.

೯೦

ಲಕ್ಷ್ಮಣನುಮಾತ್ಮಸಂಭವರೆನಿಸ ಚಂದ್ರಕೇತಾಂಗದರ ಕರೆದು
ರಘುನಾಥ ಶಾಸನದೆ ಕಾರಾಪಥಾಧೀಶರಂಗೈದನಂದು.

೯೧

ತನುಭವರನಿಂತಿರಿಸಿ ರಾಜ್ಯದೊಳು ಕಾಲಬರಲಾಜನೇಶ್ವರರು
ಭರ್ತೃಲೋಕಕೆ ಸಂದ ಜನನಿಯರಿಗುತ್ತರಕ್ರಿಯೈಗೈದರವರು.

೯೨

ರಾಘವಂಗಿಂತೆಂದನೊರ್ಮೆ ಮುನಿವೇಷದಿಂ ಕಾಲನೈತಂದು
ಗುಟ್ಟಿನೊಳು ಮಾತಾಡುತಿರಲಾವು ನೋಡುವನ ನೀಂ ತ್ಯಜಿಪುದೆಂದು.

೯೩

ಅಂತಾಗಲೆಂದೊರೆದ ಸಮಯವನು ರಾಮಂಗೆ ಯಮನು ತಾಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ
ಹೇಳಿದನು ಪರಮೇಷ್ಠಿಯಾಜ್ಞೆಯಿದು ದಿವಿಗೆ ನೀನೈತರ್ಪುದೆಂದು.

೯೪

ತಿಳಿದಿದುಮವರೊಂದು ಸಮಯವನು ಮುರಿದನಾದ್ವಾಃಸ್ಥ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು
ರಾಮನನು ನೋಡಲೆಂದೈತಂದ ದೂರ್ಮಾಸ ಶಾಪಬಾಧಿತನು.

೯೫

ಒಡನೆ ಸರಯೂತೀರಕ್ಕೆತಂದು ಸೌಮಿತ್ರಿ ವರಯೋಗವಿದನು
ಆತ್ಮದೇಹವನುಳಿಯುತಗ್ರಜನ ನನ್ನಿಯನು ಕಾಯ್ದನೆಂದವನು.

೯೬

ಸ್ವಾತ್ಮದೊಳು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಭಾಗವಂತಾದಿವಕೆ ಸಂದಬಳಿಕಂದು
ಮೂರಡಿಯ ಧರ್ಮದೊಲು ತಿಥಿಲನೆನೆ ರಾಘವನು ನೆಲಸಿದನು ಕುಸಿದು.

೯೭

ರಾಘವನು ಆ ಕುಶಾವತಿಪುರದೊಳರಿಗಜಾಂಕುಶ ಕುಶನನಿರಿಸಿ
ಸೂಕ್ತಿಯಿಂ ಸುಜನಾಶ್ರುಲವಬರಿಸ ಲವನಂ ಶರಾವತಿಯೊಳಿರಿಸಿ,

೯೮

ಸಾನುಜನು ಅಗ್ನಿಸಹಿತುತ್ತರಕೆ ತೆರಳಿದನು ಸ್ಥಿರಬುದ್ಧಿಯುತನು
ಭರ್ತೃವಾತ್ಸಲ್ಯದೊಳಯೋಧೈಯನುಸರಿಸಿದುದು ವಸತಿಗಳ ತೊರೆದು.

೯೯

ನೀಪಮುಕುಳಸ್ಥೂಲಜನತಾಶ್ರುಕಣತೊಯ್ಯಿದಧ್ವವಿಡಿದೊಲಿದು
ಹರಿದನುಜರನುಸರಿಸಿ ನಡೆದರಾರಾಘವನ ಚಿತ್ತಜ್ಞರಂದು.

೧೦೦

ಭಕ್ತಾನುಕಂಪೆಯಿಂದಾಪ್ರಾಪ್ತಪುಷ್ಪಕನು ಅನುಯೂಯಿ ಜನಕೆ
ಸಾರುವೊಂದೇಣಿವೋಲಿಸಗಿದನು ಸರಯುವನು ಸಾರುವೊಡೆ ದಿವಕೆ.

೧೦೧

ಅಂದಾದ ಮಜ್ಜನದ ಸಮ್ಮರ್ಧ ಗೋಪ್ರತರದೋಲೊಗಿದ ಕತದೆ
ಗೋಪ್ರತರತೀರ್ಥಮೆಂದಾತಾಣಮೆಸೆದಿದುರ್ದೋಡನಂದಿನಿದೆ.

೧೦೨

ದೇವಾಂಶರಾದವರು ನಿಜರೂಪದಿಂದಲ್ಲಿ ದಿವಿಯೊಳಿರುವೆಂದು
ಸುರರಾದ ಪೌರರಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ನಾಕವನು ಕಲ್ಪಿಸಿದನೊಲಿದು.

೧೦೪

ದಶಮುಖದೈತ್ಯನ ಶಿರವನು ತರಿದನು
ಅಮರರ ಕಾರ್ಯವನೆಸಗಿದನು
ಉತ್ತರಗಿರಿಯೊಳು ಲಂಕೇಶ್ವರನನು
ದಕ್ಷಿಣಗಿರಿಯೊಳು ಹನುಮನನು
ಈರ್ವರನಂತಾ ವಿಶ್ವಕ್ಷೇನನು
ಕೀರ್ತಿಸ್ತಂಭದೊಲಿರಿಸಿದನು
ಲೋಕಸಮಸ್ತವ ಪೊರೆಯುವ ತನುವನು
ಆ ಬಳಿಕಾತನು ಸೇರಿದನು.

—

ಹದಿನಾರನೆಯ ಸರ್ಗ
ಕುಮುದ್ವತೀಪರಿಣಯ

೧

ಜನ್ಮದೊಳು ಗುಣದೊಳಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠನಾದಾಕುಶನು
ಬಳಿಕ ರತ್ನವಿಶೇಷಪಾತ್ರನೆಂದು
ಉಳಿದೊಳು ರಘುವರರು ಕಟ್ಟಿದರು ಪಟ್ಟವನು
ಸೌಭ್ರಾತ್ರಮವರೊಳು ಕುಲಾನುಗತವು.

೨

ಸೇತುವಾರ್ತಾನಾಗಬಂಧಾದಿ ಸಫಲಕ—
ಮಂಗಳಿಂದೇಳಿಗೆಯ ಪಡೆದುಮವರು
ವೇಲೆಯನು ದಾಂಟದಿರುವಬ್ಬಿವೊಲು ತಂತಮ್ಮ
ನಾಡುಗಳ ಎಲ್ಲೆಯನು ದಾಂಟದಿಹರು.

೩

ದಾನಪ್ರವೃತ್ತಿಯೊಳು ಸಾಂತತ್ಯವನು ಮೆರೆವ
ಸಾಮಭವ ಸುರಗಜಗಳೆಂಟರೊಲು
ದಾನಪ್ರವೃತ್ತಿಯೊಳು ಸಾಂತತ್ಯವನು ಮೆರೆವ
ಹರಿವಂಶಸಂಭವರ ಬಳಿ ಬೆಳೆದುದು.

೪

ಸ್ತಿಮಿತಪ್ರದೀಪದೊಳು ಕುಶನರ್ಧರಾತ್ರಿಯೊಳು
ಪರಿಜನರು ಮಲಗಿದಂದೆಳ್ಳರಿರಲು
ಮುನ್ನ ಕಂಡಿರದೊರುವ ಪಥಿಕವನಿತೆಯನಂದು
ಶಯನಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕಂಡನವನು.

೫

ಸಾಧುಸಾಧಾರಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯಶ್ರೀಯುತನು
ಬಂಧುಯುತನಿಂದ್ರನಿಭನರಿಜೇತನು
ಮೆರೆಯುತಿರಲಾಕುಶನು ಆತನೆದುರಾವನಿತೆ
ಬೊಗಸೆಗೈಮುಗಿಯೆ ಜಯವೆಂದು ನುಡಿದು,

೬

ದೇಹಪೂರ್ವಾರ್ಥದಿಂದುಳಿದು ವರತಲ್ಪನನು
 ವಿಸ್ಮಯದೊಳಾದಾಶರಥಿಪುತ್ರನು
 ಅರ್ಗಳವ ತೆಗೆಯದೆಯೆ ಕನ್ನಡಿಯ ನೆಳಲೆಂತು
 ಅಂತುವೊಳವೊಕ್ಕವಳಿಗೊರೆದನಿಂತು.

೭

ಬಾಗಲನು ಮುಚ್ಚಿರುವ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂದಿರುವೆ
 ಆದರೂ ಕಾಣಿಸದು ಯೋಗಮಹಿಮೆ
 ಹಿಮಬಾಧೆಯಾಂತಿರುವ ನಳನಿಸ್ತೊಲು ದುಃಖಿಸುವೆ
 ದುಗುಡದೊಂದಾಕೃತಿಯ ತೋರುತಿರುವೆ.

೮

ನೀನಾರು ಓ ಶುಭಿಯೆ ಮೇಣಾರ ಮನೆಯವಳು
 ಮೇಣೆನ್ನ ಬಳಿಗಿಂದು ಬಂದುದೇಕೆ ?
 ಸಂಯಮಿರಘೋಧ್ವಹರು ಅನ್ಯಾಂಗನಾವಿಮುಖ—
 ರೆಂಬುದನು ಬಗೆದು ನೀನೆನ್ನೊಳುಸುರು.

೯

ಆವ ನಗರದೊಳಂದು ನಿಜಪದೋನ್ಮುಖಪಿತನು
 ಪೌರರನು ತನ್ನೊಡನೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದನು
 ಆ ನಗರದಧಿವಿ ವಿವಿತನಾಥಳು ನಾನು
 ಇಂತರಿವುದೆಂದೊರೆದಳಾ ಅವಂಧ್ಯೆ.

೧೦

ವೈಭವದ ಸೌರಾಜ್ಯಭದ್ರೋತ್ಸವಂಗಳಲಿ
 ಅಲಕೆಯುಮನಿಳಿಕೆಗೈದಿರ್ವೆನಂದು
 ಅಧಿಕಬಲನಿದೋಡಂ ಸೂರ್ಯವಂಶನು ನೀನು
 ನೋಡಿ ನಿತು ದೀನತೆಯನಾಂತೆನಿಂದು.

೧೧

ಉಡಿದೊಡೆದ ತಲ್ವಾಟ್ಟುಶತಗಳುಂ ಕುಸಿದುರುಳ್ಳ
 ಕೋಂಟಿಗಳುಮಳಿದಂದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುವು
 ಸೂರ್ಯನಸ್ತವಿಸಿದಂದುಗ್ರಮಾರುತ ಭಿನ್ನ
 ಮೇಘಯುತ ಸಂಧ್ಯೆಯನು ಅಣಕಿಸುವುವು.

೧೨

ಲಸಿತಕಲನೂಪುರದ ರಸಿಕಾಭಿಸಾರಿಕೆಯ—
 ರೊಸೆದು ಚರಿಯಿಸುತಿರ್ದ ರಾಜಸಥವು
 ಮೊಗದೊಳೆಸೆವುಲ್ಕದಿಂದಡಗನರಸುತಲಿಂದು
 ಕೂಗುತಿಹ ಬಳ್ಳುಗಳಿಗೆಡೆಯಾದುದು.

೧೩

ಪ್ರಮದೆಯರ ತುದಿಗೈಯ ತಾಡನಗಳಿಂದಂದು
 ಮದ್ದಳೆಯ ದನಿಗೈದ ಕೊಳದ ಜಲವು
 ತಾನಿಂದು ಅಳುವ ದನಿಗೈಯುತ್ತಲೂಳುವುದು
 ಕಾಡೆಮ್ಮೆ ಕೋಡುಗಳ ಕುಟ್ಟಿದಂದು.

೧೪

ವಾಸಯಷ್ಟಿಗಳಳಿಯಲಡವಿ ಮರಗಳನೇರಿ
 ಮದ್ದಳೆಯ ದನಿಯಳಿಯೆ ಕುಣಿವುದುಳಿದು
 ಅಡವಿಸೋಗೆಗಳಾದವಾಟದ ಮಯೂರಗಳು
 ಕಾಳ್ಕಿಚ್ಚು ಸುಟ್ಟುರಿಸಿದೆರಡು ಗರಿ ತೋರಿ.

೧೫

ಸುಂದರಿಯರಲತಿಗೆಯ ಚಿನ್ನಡಿಗಳಿಂದೆಸೆದ
 ದೀರ್ಘಕೆಯ ಸೋಪಾನ ಮಾರ್ಗವಿಂದು
 ಹುಲಿಗಳಡಿಯಿಡುತಿರಲು ಹುಲ್ಲೆಗಳನದೆ ಕೊಂದ
 ನೆತ್ತರಿನ ಹೆಜ್ಜೆ ಯೊಳು ಕೊಳೆಗೊಂಡುದು.

೧೬

ಪದ್ಮವನದೊಳಗಿಳಿದು ಪಿಡಿಯಿತ್ತ ಬಿಸಜವನು
ತಿನ್ನುವೊಲು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವಾನೆಗಳನು
ಕುಂಭಗಳನಂಕುಶೋಪಮನಖಳಿಂದೊಡೆದು
ಕೆಡಹುತಿವೆ ಕೋಪದೊಳು ಹರಿಗಳಂದು.

೧೭

ವರ್ಣರೇಖೆಗಳಳಿದು ಧೂಸರತೆಯಾಂತಿರುವ
ಮದನ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಳಿದು
ಹಾವುಗಳು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಪೊರೆಗಳಾಗಿಹವಿಂದು
ನೊಲೆಯ ಮೇಲುದುವೋಲು ನೋಡು ಬಂದು.

೧೮

ಉಪ್ಪರಿಗೆ ಮನೆಗಳಲಿ ಕಾಲವಶದಿಂದಿಂದು
ಸುಣ್ಣ ಮಾಸುತ ಬಂದು ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆದು
ಮುತ್ತಿನೊಲು ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಚಂದಿರನ ಕಿರಣಗಳು
ಮಾರ್ಪೊಳೆಯದಿಹವಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು.

೧೯

ಮನೆಯ ಕಿಟಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನೊಳಲ್ಲಿ
ವನಿತೆಯರ ಮುಖಕಾಂತಿ ತೋರದಿಹುದು
ರಾತ್ರಿ ದೀಪದಕಾಂತಿ ಕಾಣಿಸದು ಕಂಪು ಹೊಗೆ—
ಯನು ತಡೆದು ಜೇಡ ಬಲೆಗಟ್ಟುತಿಹುದು.

೨೦

ಕೊಂಬೆಗಳನಳ್ಳರಿದೊದಿನಿಸು ಬಾಗಿಸುತೆ
ಊರಿನ ವಿಲಾಸಿನಿಯರಲ್ಲಿ ಬಂದು
ಹೂವುಗಳನಾಯುತಿರ್ದುದ್ಯಾನಲತೆಗಳನು
ಕಪಿವಿಂಡು ತರಿಯುತಿವೆ ಬೇಡರಂತೆ.

೨೧

ಮರಳದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬಲಿಯ ಕುರುಹುಗಳಿಲ್ಲ
 ನೀರಿನೊಳು ಪರಮಳ ದ್ರವ್ಯವಿಲ್ಲ
 ಬಳಿಯ ಬಳ್ಳಿಯ ಮನೆಯೊಳೋಪರುಗಳಾರಿಲ್ಲ
 ನೋಡಿ ಸರಯೂಜಲವನಳು ಬರುವುದಲ್ಲ.

೨೨

ಆದುದರಿನೀಬೀಡು ತೊರೆದಿಂದು ಸೇರುವುದು
 ಕುಲರಾಜಧಾನಿಯನು ನೀನೆನ್ನನು
 ಸಂದ ಕಾರಣತನುವ ತಂದೆ ತಾನಿರದುಳಿದು
 ಪರಮಾತ್ಮರೂಪನನು ಸೇರಿದಂತೆ.

೨೩

ರಘುನೃಪರೊಳುತ್ತಮನು ತಥ್ವಾಂಭಿಗೊಪ್ಪಿದನು
 ಸಂತೋಷದಿಂದಲಂತಾಗಲೆಂದು
 ನಗರಾಧಿದೇವಿಯುಂ ಮನುಜರೂಪವನುಳಿದು
 ತಾಂ ತಿರೋಹಿತೆಯಾದಳಂದು ನಲಿದು.

೨೪

ಆ ಇರುಳಿನದ್ಭುತವನುದಯದೊಳು ನೃಪವರನು
 ಸಭೆಯೊಳಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗರುಹಿದರ್ಪನು
 ಕುಲರಾಜಧಾನಿ ತಾನೈತಂದು ವರಿಸಿದಳು
 ಕುಶನನೆಂದವರು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

೨೫

ಶ್ರೋತ್ರಿಯರಿಗೇಯುತೆ ಕುಶಾವತಿಯನಾಕುಶನು
 ಯಾತ್ರಾನುಕೂಲವಹ ಶುಭತಿಥಿಯೊಳು
 ಸೇನೆಯನುಸರಿಸಿಬರಲಭ್ಯ ಚಯದನಿಲನೊಲು
 ತೆರಳಿದನಯೋಧೈಗವರೋಧಯುತನು.

೨೬

ಪೇರಾನೆ ಬಳಗಂಗಳಾಟದದ್ರಿಗಳಾಗೆ
 ಬಾವುಟಗಳೋಳಿಯುಪವನಗಳಾಗೆ
 ತೇರುಗಳೆ ಚಿಲುವಾದ ಮನೆಗಳೆನಲಾಸೇನೆ
 ತಾನೆ ಜಂಗಮರಾಜಧಾನಿಯಾಯ್ತು.

೨೭

ಮಂಡಲಾಕಾರದೊಳು ಹೊಳೆವ ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯನನು
 ಪೂರ್ವವಾಸಸ್ಥಳಕೆ ವಾಹಿನಿಯನು
 ಉದಯಿಸಿದ ಚಂದಿರನು ಮೊರೆವ ವಾರಾಶಿಯನು
 ವೇಲೆಯೆಡೆಗೊಯ್ವವೊಲು ಕೊಂಡೊಯ್ದನು.

೨೮

ಮುಂದುಮುಂದಕೆ ನಡೆವ ವಾಹಿನಿಯ ಪದಹತಿಯ
 ಪೀಡೆಯನು ಸಹಿಸಲಸಮರ್ಥಿಯೆಂದು
 ತಾನಿಂದು ಭೂದೇವಿ ಹುಡಿಯ ರೂಪವನಾಂತು
 ಎರಡನೆಯ ಹರಿಪದವನೇರ್ದಳಹುದು.

೨೯

ಪುರದೆ ಪೊರಮಡುವಂದು ದಾರಿಯೊಳು ನಡೆವಂದು
 ನಡುನಡುವೆ ಬೀಡಬಿಟ್ಟೆಳಿಯುವಂದು
 ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣಮೆನುವವೊಲು
 ನೋಟಕರಿಗಾಸೇನೆ ಕಂಡಿತಂದು.

೩೦

ನೇತಾರನಾನೆಗಳ ಮದವಾರಿಸೇಕದೊಳು
 ಮೇಣವನ ಕುದುರೆಗಳ ಋರಹತಿಯೊಳು
 ಧೂಳು ಕೆಸರಾದತ್ತು ನಡೆವಂದು ದಾರಿಯೊಳು
 ಕೆಸರು ಧೂಳಾದತ್ತು ಪರಿವಿಡಿಯೊಳು.

೩೧

ಮುಂದೆ ದಾರಿಯ ಹುಡುಕುತ್ತಲ್ಲಿ ಕವಲುಗಳೊಡೆದು.
 ರೇವೆವೊಲು ರವಗೈದು ಸೇನೆ ನಡೆದು
 ಗವಿಯ ಮಾದ್ರನಿಯಿಂದಲಮಿತಶಬ್ದಂಬಡೆದು
 ವಿಂಧ್ಯಕಟಕಾಂತರದೊಳ್ಳೆದಿತಂದು.

೩೨

ಕಾವಿಯರೆಗಳಲುರುಳುತರುಣಗೊಂಡರೆಯಿರುವ
 ಬಗೆಬಗೆಯ ತೂರ್ಯರವ ಬೆರೆದು ಮೊರೆವ:
 ದಂಡಿನಿಂದೊಡವೆರೆದು ಮುಂದೆ ನಡೆದನು ಕುಶನು.
 ಬೇಡರೊಲಿದಿತ್ತುದನು ನೋಡಿ ನಲಿದು.

೩೩

ಗಜಸೇತುಬಂಧದಿಂದುತ್ತರಿಸಿ ತೀರ್ಥವನು
 ಪಶ್ಚಿಮಕೆ ತಿರುಗಿರುವ ಜಾಹ್ನವಿಯನು
 ಗಗನಲಂಘನಲೋಲಪಕ್ಷಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದೆ
 ಹಂಸಗಳಯತ್ನ ಚಾಮರಗಳೆನಲು.

೩೪

ಕಪಿಲಮನಿ ರೋಷದಿಂದವನ ಪೂರ್ವಜರಂದು.
 ಭಸ್ಮಾವಶೇಷೀಕೃತಾಂಗರೆನಲು
 ಅವರ ಸ್ವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತಿ ಗಾಕಾಶದಿಂದಿಳಿದ
 ನೌಲುಲಿತ ಗಂಗೆಯನು ವಂದಿಸಿದನು..

೩೫

ಕೆಲದಿವಸದಧ್ವನನು ಕಳೆದಿಂತು ಕುಶವರನು.
 ಸರಯೂನದೀತೀರದೆಡೆಯನ್ನೈದಿ
 ವಿಸ್ತೃತಾಧ್ವರನೃಪರ ವೇದಿಮಧ್ಯದೊಳೆಸೆವ:
 ಶತಶತಸ್ತಂಭಗಳನೀಕ್ಷಿಸಿದನು.

೩೬

ಸರಯೂತರಂಗಾಂಬುಕಣಸಂಗಶೀತಲನು
 ಆಧೂತತರುಪುಷ್ಪಗಂಧವಹನು
 ಕುಲರಾಜಧಾನಿಯಿಂದುಪವನಸಮೀರಣನು
 ಕ್ಲಾಂತಕುಶನ್ಯಪನಿಗಂದಿದಿರೆಳ್ಳನು.

೩೭

ರಿಪುಮಗ್ನಶಲ್ಯನಾ ನಗರೋಪಶಲ್ಯದೊಳು
 ಅಮಿತಬಲನಾಕುಶನು ಪೌರಸಖನು
 ಚಂಚಲಧ್ವಜರಾಜಿಯಿಂದೆಸೆವ ಸೇನೆಯನು
 ನಿಲಿಸಿದನು ನಿಜಕುಲಧ್ವಜನು ನೃಪನು.

೩೮

ಮಿಳಿತೋಪಕರಣದಿಂದಾತೆರದ ನಗರವನು
 ಪ್ರಭುನಿಯೋಜಿತ ಶಿಲ್ಪಿಸಂಘದವರು
 ಮಳೆಗರೆದು ಮೇಘವು ನಿದಾಘತಸ್ತೋರ್ವಿಯನು
 ಪ್ರೊಸತುಗೈವಂದದಿಂದೆಸಗಿದರು.

೩೯

ವರವೇವತಾಯತನದಿಂದೆಸೆವ ನಗರವನು
 ತಾಮುಪ್ರೋಷಿತವಾಸ್ತು ವಿಧಿವೇತ್ತರು
 ಪಶುಬಲಿಸಮರ್ಪಣದಿನರ್ಚನೆಯೆಸಗಿದರು
 ರಘುವರನು ಅರ್ಚನೆಯನೀಕ್ಷಿಸಿದನು.

೪೦

ಕಾಮಿ ಹೊಗುವಂದದೊಳು ಕಾಮಿನಿಯ ಹೃದಯವನು
 ಆ ರಾಜಭವನವನು ಹೊಕ್ಕು ಕುಶನು
 ಉಚಿತಭವನಗಳಿಂದಲನುಜೀವಲೋಕವನು
 ಸಂಭಾವಿಸಿದನಾ ರಾಮಸೂನು.

೪೧

ಲಾಯದೊಳು ಕುದುರೆಗಳು ಕಂಬದೊಳಗಾನೆಗಳು
 ವಸ್ತುಚಯವಂಗಡಿಯ ಬೀದಿಗಳೊಳು
 ಅಣಿಗೊಂಡ ಪುರವೆಸೆದುದಾಭರಣಮಾಲೆಗಳು
 ಮೆಯ್ಯೊಳಣಿಗೊಂಡೆಸೆವ ನಾರಿವೋಲು.

೪೨

ಪೂರ್ವಶೋಭೆಯನಾಂತು ಮತ್ತೆ ಮೆರೆಯುತಲಿರುವ
 ರಘುವರರ ವಸತಿಯೊಳು ವಾಸಗೈದು
 ದೇವೇಂದ್ರ ಭೋಗವನು ಕೌಬೇರನೈಸಿರಿಯ—
 ನೆಳಸದಂತಿದನಾ ಮೈಥಿಲೇಯ.

೪೩

ಮುತ್ತಿನಂಬರದಿಂದೆ ಮಣಿಯ ಹಾರಗಳಿಂದೆ
 ಸುಯ್ಯಲಗುವಂಶುಕಗಳುಡೆಗಳಿಂದೆ
 ನಾಯಕಿಯ ವೇಷವನು ಕುಶನಿಗುಪದೇಶಿವೋಲು
 ಗ್ರೀಷ್ಮಯುತು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಮಾದುದುದು.

೪೪

ಭಾಸ್ಕರನಗಸ್ತ್ರಚಿಹ್ನಾಯನವನುಳಿದಂದು
 ಹತ್ತೆ ಬರಲುತ್ತರದಿಶಾವನಿತೆ ನಲಿದು
 ಆನಂದಶೀತಲದ ಬಾಷ್ಪವನು ಕರೆವವೋಲು
 ಹಿಮವಾರಿ ತುಹಿನಗಿರಿಯಿಂದಿಳಿದುದು.

೪೫

ಘನತಾಪಕೆಡೆಯೆನಿಸಿ ಸುಟ್ಟುರಿವ ನಿಡುಹಗಳು
 ಸೊರಗಿ ಕೃಶತೆಯನಾಂತ ಮತ್ತಿನಿರುಳು
 ಗ್ರೀಷ್ಮದೊಳು ತೋರುತಿವೆ ಪ್ರಣಯ ಕಲಹದೊಳಳಲು
 ಮಿಗೆ ವೆರ್ಚಿ ನವೆನ ದಂಪತಿಗಳೋಲು.

೪೬

ಹಾವಸೆಯನುಳಿದುಳಿದು ಮೆಟ್ಟಲುಗಳಿಳಿದಿಳಿದು
 ಬತ್ತಿದುದು ದಿನದಿನಕೆ ಕೊಳದ ನೀರು
 ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ಹೆಂಗುಸಿನ ಪೊರವಾರಿನೆತ್ತ ರಕೆ
 ಮೇಲೆದ್ದ ತಾವರೆಯ ಜಲ ನಿಂತುದು.

೪೭

ಉಪವನಾಂತದೊಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ವೊಗ್ಗುಗಳು
 ಸಂಜೆಯೊಳು ಅರಳಿ ಘನುಘಮಿಸುವಂದು
 ಒಂದೊಂದು ಹೂವಿನೊಳು ಕುಳಿತು ಅಳಿ ನೊರೆವೊರೆದು
 ಹೂವುಗಳನೆಣಿಸುವೊಲು ತೋರುತಿಹುದು.

೪೮

ಹೊಸ ಉಗುರು ಕಲೆ ಮೆರೆವ ಬೆವರಿದ ಕಪೋಲದೊಳು
 ಕೇಸರಗಳೊಂದೊಂದುಮಂಟಿದಂದು
 ಕಿವಿಯಿಂದೆ ಜಗುಳಿದರು ನವಶಿರೀಷದ ಸುಮವು
 ನೆಲಕೆ ತಟ್ಟನೆ ಉರುಳಿ ಬೀಳದಿಹುದು.

೪೯

ಜಲಯಂತ್ರಧಾರೆಗಳಿಗುವ ಚಂದನ ರಸದೆ
 ತೊಯ್ದ ಶೀತಲ ಶಿಲಾತಲದೊಳಂದು
 ಪವಳಿಸುತ ಬೇಸಗೆಯ ಬೇಗೆಯನು ಕಳೆದಪರು
 ತಂಪಿಗಳಿಸಿದ ಜನರು ಹಣವಂತರು.

೫೦

ಬಿಚ್ಚಿ ಮುಡಿಯನು ಮಿಂದು ಧೂಪಧೂಮಕೆ ತೆರೆದು
 ಸಂಜೆಮಲ್ಲಿಗೆ ಮುಡಿದು ಪೆಣ್ಣುಳಿರಲು
 ಮಧುಮಾಸದಂತ್ಯದೊಳು ಬಲಗುಂದಿದಂಗಳನು
 ವನಿತೆಯರ ಕುರುಳಿನೊಳು ಬಲಗೊಂಡನು.

೫೧

ಕುಸುಮರೇಣುವಿನಿಂದಲೀಷದರುಣತೆ ತಳೆದ್ದು
 ಅರ್ಜುನಕುಜೋದಾರಗುಚ್ಛವಿಹುದು
 ಗಿರಿಶನು ಮನೋಭವನ ತನುವನುರುಹಿಯುಮಿರದೆ.
 ಸಿಟ್ಟಿನೊಳು ಹರಿದೊಗೆದ ಮೌರ್ವ್ಯ ತೆರದೆ.

೫೨

ಮಾಂದಳಿರ ಕಂಪೆರೆದು ಹಳೆಯ ಕಳ್ಳನು ಸುರಿದು
 ಪಾದರಿಯ ಪೊಸಪೂವಿನಿಂಪುತಂದು
 ಬೇಸಗೆಯ ಕಾಲದೊಳು ಕಾಮಿಗಳ ದೋಷವನು
 ಪರಿಹರಿಸಲೆಳಸಿದನು ಚೈತ್ರನೈವನು.

೫೩

ಆ ಕಠಿನ ಸಮಯದೊಳು ಜನಕೆ ಪರಮಪ್ರಿಯರು
 ಅಂದು ಆ ಇರ್ವರೆಯೆ ತಾವಾದರು
 ಪಾದಸೇವಾರತರ ತಾಪವನು ಕಳೆವವರು
 ಉದಯಸ್ಥ ಭೂನಾಥ ಉಡುನಾಥರು.

೫೪

ಊರ್ಮಿಮಾಲಾಲೋಲಮದಹಂಸಕುಲಮೆಸೆವ
 ತಟಲತಾಕುಸುಮಗಳಿನೊಪ್ಪುತಿರುವ
 ಗ್ರೀಷ್ಮಸುಖಕರಮೆನುವ ಸರಯುವೋಳೆಳಸಿದನು
 ಜಲಕೇಳಿಗಿನಿಯೆಯರ ಬೆರಸರಸನು.

೫೫

ಜಾಲಿಕರು ಮಡುವಿಂದೆ ಮೊಸಳೆಗಳ ಹೊರದೆಗೆಯೆ.
 ಪಟಗೃಹಗಳಾನದಿಯ ದಡದೊಳೆಸೆಯೆ
 ನಿಜವೈಭವಾನುಗುಣವೆನಿಸೊಂದು ಕೇಳಿಯನು
 ತೊಡಗಿದನು ಚಕ್ರಧರನಿಭಮಹಿಮನು.

೫೬

ಆತೀರಸೋಪಾನಮಾರ್ಗಾವತಾರದೊಳು
 ಅನ್ಯೋನ್ಯಕೇಯೂರ ಘರ್ಷಣದೊಳು
 ರಮಣಿಯರ ಪದಹತಿಯ ನೂವುರಕ್ಷೋಭೆಯೊಳು
 ಬೆದರಿದವು ಸರಯುವಿನ ಹಂಸಂಗಳು.

೫೭

ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ನೊಗಕೆ ನೀರೆರಚುವಂಗನೆಯ-
 ರಂದವನು ಅಳ್ತಿಯಿಂದೀಕ್ಷಿಸಿದನು
 ಚಾನುರವನಿಕ್ಕುತಿಹ ಪಕ್ಕದ ಕಿರಾತಿನಿಯ
 ನುಡಿಸಿದನು ದೋಣಿಯೊಳು ಕುಳಿತು ಕುಶನು.

೫೮

ನೋಡೆಲೆ ಪುಳಿಂದಿನಿಯೆ ಸರಯೂಪ್ರವಾಹವಿದು
 ನನ್ನಂತವುರದವರು ಮೀಯುವಂದು
 ಗಳಿತಾಂಗರಾಗದಿಂದಖಿಳವರ್ಣಮನಾಂತು
 ಸಾಭ್ರಸಂಧ್ಯೋದಯದೊಲೆಸೆವುದಿಂತು.

೫೯

ಅವರೋಧಸುಂದರಿಯರಂಜನವ ಕೊಂಡುದಕೆ
 ನೌಲುಲಿತಸರಯುವಿನ ವೀಚಿಮಾಲೆ
 ಮದರಾಗಶೋಭೆಯನು ಸತಿಯರ ವಿಲೋಚನಕೆ
 ಮಾರಿತ್ತದೆನೆ ಮೆರೆಯುತಿಹುದು ಲೀಲೆ.

೬೦

ಗುರುಜಘನಕುಚಗಳಿಂದವರೋಧದಬಲೆಯರು
 ಭಾರವನು ಹೊರಲಾರದಳಲುವವರು
 ಕೇಯೂರಲಸಿತನಿಜಬಾಹಗಳಿನೀಸುವರು
 ಅತಿಯತ್ನದಿಂದೆಂತೊ ರಾಗವಶರು.

೬೧

ನೀರಾಟಕೆಳಸಿರುವ ನಾರಿಜನರುಲ್ಲೋಲ—
 ದೀಶಿರೀಷಪ್ರಸವದವತಂಸವು
 ಜೊರಿ ನೀರೊಳು ತೇಲುತೈತರಲು ಶೈವಾಲ
 ಲೋಲಮೀನಂಗಳಹ ಮರುಳಪ್ಪವು.

೬೨

ನೀರೆರಚುವಾಟದೊಳು ಆಸಕ್ತರಾದವರು
 ತಮ್ಮ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರ ಹರಿದಿದ್ದರು
 ನೊಲಿಯ ಮೇಲುದುರುತಿಹ ಮುತ್ತುಗಳ ತೆರನಿರುವ
 ತುಂತುರೊಳು ತಾವದನು ಅರಿಯದಿಹರು.

೬೩

ಒದಗಿವುಡಬಲೆಯರಿಗಿದೊ ಬಳಿಯೆ ಸರಯುವೊಳು
 ಲಲಿತಾವಯವಗಳುಪಮಾನಂಗಳು
 ಕುಚವನೆಣೆವಕ್ಕಿಯನು ಕುಡಿವುವರ್ನಲೆಗಳನು
 ಸುಳಿಯನು ಸುನಾಭಿಯನು ನೋಡು ನೀನು.

೬೪

ದಡಗಳಲಿ ಗರಿಗೆದರಿ ಕುಣಿಯುವ ಮಯೂರಗಳು
 ಜೇನ್ದನಿಯ ಕೇಕೆಯೊಳು ಹೊಗಳುತ್ತಿರಲು
 ರಮಣಿಯರ ಸವಿಯುಲಿಯ ಹಾಡಿನೊಳು ತಳೆಗೊಗೆದು.
 ನೀರ ಮದ್ದಳೆಯ ದನಿ ಕಿವಿವುಗುವುದು.

೬೫

ಸಂದಷ್ಟವಸ್ತ್ರದೊಳು ಸತಿಯರ ನಿತಂಬದೊಳು
 ಜೊನ್ನದೊಳು ಮುಳುಗಿರುವ ತಾರೆಗಳೊಲು
 ನೀರಿನೊಳಗದ್ದಿರುವ ರಶನಾಕಲಾಪಗಳು
 ಮೌನವನು ತಳೆದಿಹವು ಸದ್ದು ನಿಲಲು.

೬೬

ಬೀಗಿ ಸಖಿಯರ ನೋಗಕೆ ಬೋಗಸೆ ನೀರೆರಚುವರು
 ಅವರುಮಿವರಾನನಕ್ಕೆರಚಿದಪರು
 ಚೂರ್ಣಾರುಣಾಂಬುಕಣಜಾಲನನು ತರುಣಿಯರು
 ಸರಲಾಲಕಾಗ್ರದಿಂದಿಳಿಯಿಸುವರು.

೬೭

ಮುಡಿ ಕೆದರಿ ಬಿಚ್ಚಿಹುದು ಪವುಸೆಲತೆಯಳಿಸಿಹುದು
 ಕಿವಿಯ ಮುತ್ತಿನ ಓಲೆ ಸಡಿಲಿರುವುದು
 ನೀರಾಟದಾಯಸಕೆ ತುತ್ತಾದರೇನಿಂತು
 ನೋಗದಂದಮೆಸೆದಪುದು ಚಿಲುನನಾಂತು.

೬೮

ತೋನೆವ ಮಾಲೆಯ ಕುಶನು ದೋಣಿಯಿಂದೊಡನಿಳಿದು
 ಪೆಣ್ಣು ಕೊಡನಾಡಿದನು ನೀರೊಳಂತೆ
 ತಾನರೆಯ ಬಳ್ಳಿಯನು ಕೊರಳ ಮಾಲೆಯ ಗೈದು
 ಕಾಡಾನೆ ಪಿಡಿಗಳೊಡನಾಡುವಂತೆ.

೬೯

ಭ್ರಾಜಿಷ್ಟು ವಾನ್ಯಪನು ಬೆರೆಯಲಂದಬಲೆಯರು
 ಸಾತಿಶಯಕಾಂತಿಯಿಂದೆಸೆದಿದರ್ರು
 ನೊದಲೆ ಮುಕ್ತಾಹಾರ ನಯನಾಭಿರಾಮನವದು
 ಹೊಳೆವ ನೀಲಂವೆರೆಯಲೇವೇಳ್ವುದು.

೭೦

ಕನಕಮಯ ಜೀರ್ಣೋಳವಿಯಿಂದಾಯತಾಕ್ಷಿಯರು
 ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ದ ನೀರನೆೊಲಿದು ತಂದು
 ಕುಶನ ಮೇಲೆರಚಿದರು ತೊಳಗಿದರ್ನವನಿಪನು
 ಧಾತುನಿಷ್ಯಂದಗಿರಿರಾಜನಂತೆ.

೭೧

ಸರಯೂತರಂಗಿಣಿಯೊಳವರೋಧತರುಣಿಯರು
 ಬೆರಸಿಬರೆ ಜಲಕೇಳಿಯಾಡಿದವನು
 ಅಸ್ವರಾವೃತನೆನಿಸುತಾಕಾಶಗಂಗೆಯೊಳು
 ಕ್ರೇಡಿಸುವ ದೇವೇಂದ್ರನಂತಿದರ್ನು.

೭೨

ರಾಜ್ಯವನು ಕುಡುವಂದು ಕುಂಭಜನಿನಾಂತುದನು
 ರಾಮನೊಲಿದಾವುದನು ಕುಶಗತ್ತನು
 ಜೈತ್ರಭೂಷಣವೆನುವ ಆ ತೊಡವು ನೀರಿನೊಳು
 ಜಾರಿದುದು ಕುಶನಿಗರಿವಿಲ್ಲದವೊಲು.

೭೩

ಮನವೆಳಸಿದಂದದೊಳು ವನಿತೆಯರನೊಡವೆರೆದು
 ನೀರಾಟದೊಳು ಕುಶನು ನಲಿದು ಮಿಂದು
 ಪಟನಿಲಯಕ್ಕೆತಂದು ಬಟ್ಟಿಗಳ ತೊಡುವಂದು
 ನೋಡಿದನು ಬಳೆಯಿರದ ಬರಿದೋಳನು.

೭೪

ತಂದೆ ಧರಿಸಿದುದನು ಜಯವಶೀಕರಣವನು
 ಕಳೆದುಕೊಂಡೆನೆ ಎಂದು ನೊಂದನವನು
 ಲೋಭವಶದಿಂದರಸು ಅಳಲಿದನೆ ತಾಂ ಬರಿದೆ
 ಹೂವೇನು ತೊಡವೇನು ಬುಧನಿಗೊಂದೆ.

೭೫

ಈಸುವುದನರಿತುವ ಚಿದುರ ಬೆಸ್ತರಿಗಂದು
 ಬೆಸಸಿದನು ಭರದೊಳದನರಸಲೆಂದು
 ಸರಯುವೊಳು ಮುಳುಗಿದರು ಮರಳಿದಡಕ್ಕೆದಿದರು
 ನಿಷ್ಫಲಪರಿಶ್ರಮರು ನೃಪಗಿಂದರು.

೨೬

ಹೇ ದೇವ ನೀರಿನೊಳು ನಾವೆನಿತೊ ಹುಡುಕಿದೆವು
ಕಂಡುಡಿಲ್ಲಾ ತನ್ಮೃಹಿರಿಯತೊಡವು
ಮಡುವಿನಾಳದೊಳಿರುವ ಕುಮುದನಾಮದಿನೆಸೆವ
ನಾಗನಾಶೆಯಿನದನು ಕೊಂಡನಹುದು.

೨೭

ಬಳಿಕಾಧನುರ್ಧರನು ಕೋಪಾರುಣಾಂಬಕನು
ಆತೀರದೆಡೆಗೈದಿ ಬಲವಾನನು
ಉರಗವನು ಕೊಲಲೆಂದು ಬಿಲ್ಲನೇರಿಸಿನಿದು
ಗಾರುಡಾಸ್ತ್ರವ ಭರದಿನೆಳೆದನೊಂದು.

೨೮

ತೊಡುವುದೆ ತಡಂ ಕಣೆಯನಾಮಡುವು ರಭಸದೊಳು
ತೆರೆಗೈಗಳಂ ಬಡಿದು ಕದಡೆದ್ದು ದು
ಕೊಳ್ಳದೊಳು ಬಿದ್ದೊಂದು ಕಾಡಾನೆಯಂದದೊಳು
ಪರುಷರವನುಂಗೆಯ್ದು ಭೋರ್ಗರೆದುದು.

೨೯

ಮಧಿಸಿದಂಬುಧಿಯಿಂದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದೊಡವೆರೆದು
ಸುರರಾಜತರುವು ಮೇಲೇಳುವಂತೆ
ಕ್ಷುಭಿತನಕ್ರಾಕರದೆ ಕೊಡಗೂಸನೊಡವೆರೆದು
ಒಡನೆ ಭುಜಗೇಂದ್ರನೈತಂದನತ್ತೆ.

೩೦

ಮರಳಿ ತನಗೀಯಲೆಂದಾಭರಣವನು ಪಿಡಿದು
ಕರಮುಗಿದು ಬಂದುದನು ನೋಡಿದಂದು
ವರಸುಪರ್ಣಾಸ್ತ್ರವನು ಮರಳಿಸಿದನಾ ನೃಪನು
ಆನತರೊಳವನನಿರ್ಭಂಧರುಷನು.

೮೧

ಮಾನದಿಂದೆತ್ತಿರುವ ತಲೆಯನಿನಿಸಾನಿಸುತ
 ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಾಥನ ಕುಮಾರಕನನು
 ಅಸ್ತ್ರವಿದನುಸುರಿದನು ಮೂರ್ಧಾಭಿಷಿಕ್ತನನು
 ವೈರಿಕುಲದಂಕುಶನನಾಕುಶನನು.

೮೨

ಸುರಕಾರ್ಯಕೈತಂದು ನರರೂಪವನು ತಳೆದು
 ವಿಷ್ಣುವಿನ ಲೀಲೆಯಿದು ಬೇರೆಯೊಂದು
 ಮಗನೇನುವರೂಪಿದೆಂದರಿತಿದುಮೆಂತಾನು
 ಪೂಜ್ಯ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಗೆಡರೊಡ್ಡಿದವನು !

೮೩

ಕೈಚೆಂಡಿನಾಟಕೆಂದೆತ್ತ ರಕೆ ಹೊಡೆದಿವಳು
 ಮೊಗವೆತ್ತಿ ಚೆಂಡನೆಯೆ ನೋಡುತಿರಲು
 ನಿನ್ನ ಜೈತ್ರಾಭರಣ ನಕ್ಷತ್ರದಂದದೊಳು
 ಬೀಳ್ಬುದನು ಕೌತುಕದಿ ಕಂಡಾಂತಳು.

೮೪

ಇಳೆಯ ಕಾಪಿಡಲಿರುವ ಪೇರಗುಳಿಯಂತಿರುವ
 ಮೊಳಕಾಲವರೆಗಿಳಿದು ನೀಳಮಿರುವ
 ಹೆದೆಯ ಬಿರುಗಾಯದಿಂದೊಗಿದ ಜಡ್ಡುಗಳಿರುವ
 ನಿನ್ನ ಭುಜ ತಳೆಯಲಿಂದೀ ವಲಯವ.

೮೫

ತವಚರಣಸೇವೆಯಿಂದಾತ್ಮಾಪರಾಧವನು
 ಕಳೆದುಕೊಳಲೆಂದಿವಳು ಬಯಸಿರುವಳು
 ಈ ಕುಮುದ್ವತಿಯನೆನ್ನಕ್ಕರೆಯ ತಂಗಿಯನು
 ಪಾರ್ಥಿವನೆ ನೀನಿಂದು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಳು.

೮೬

ಪೇಳುತಲಿಂತಾಕುಮುದನು ಕೊಟ್ಟನು ದಿವ್ಯಾಭರಣವನು
ನಂಟನು ಮಾನ್ಯನು ನೀನೆಂದವನನು ಪ್ರೊಗಳಿದನವನಿಪನು
ಕನ್ಯಾರೂಪದ ತೊಡವನು ಕುಲಭೂಷಣೆಯನು ಕುಮುದನು ಸಲೆ ನಲಿದು
ಅವನಿಪಗತ್ತನು ಬಂಧುಸಮೇತನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವೆನೆ ತಾನಂದು.

೮೭

ಮಾಂಗಲ್ಯೋರ್ಣದ ವಲಯದಿನೆಸೆಯುವ ಕುಮುದನ ತಂಗಿಯ ಕೈಗಳನು.
ಜ್ವಾಲೆಯನೆಸೆಯುವ ಪಾವಕನೆದುರೊಳು ಸಹಚರ್ಯಕೆ ಪಿಡಿಡಿರೆ ಕುಶನು
ದಿಕ್ಕಿನ ಕೊನೆಯನು ಕವಿಯುವ ಅಮರರ ತೂರೈಸ್ವರ ತಾಂ ಪೊಣ್ಣಿದುದು.
ಅಚ್ಚರಿ ಮುಗಿಲುಗಳಮಳಸುಗಂಧದ ಪೂಮಳೆಯನು ಸಲೆ ಸುರಿಸಿದುದು.

೮೮

ಇಂತಾನಾಗನು ತ್ರಿಭುವನ ಗುರುವಿನ ಔರಸಪುತ್ರನ ಬಂಧುತ್ವಕೆ ಸಂದು
ಕುಶನುಂ ತಕ್ಷಕನೈದನೆ ಮಗನನು ಕುಮುದೋರಗನನು ಬಾಂಧವ್ಯದೆ ಪಡೆದು.
ತಂದೆಯ ವಧಿಸಿದ ರಿಪುಗರುಡನ ಭಯತೊರೆದಂದೊರ್ದನು ಸುಖಿಸಿದನು
ಸರ್ಪನ ಭಯವಿರದಿಳೆಯನದೊರ್ದನು ಜನಮನರಂಜಕನಾಳಿದನು.

ಹದಿನೇಳನೆಯ ಸರ್ಗ

ಅತಿಥಿರಾಜ್ಯಭಾರ

೧

ಕಾಕುತ್ಸ್ಥನಾತನಿಂದಾಕುಮುದ್ವತಿ ಪಡೆದಳತಿಥಿಯೆನುವಾತ್ಮಜನನತ್ತಿ
ಯಾಮಿನಿಯ ಆ ಕಡೆಯ ಯಾಮದೊಳು ಚೀತನವು ಸುಪ್ರಸನ್ನತೆಯ
ಪಡೆವಂತೆ.

೨

ತಾಯ್ತಂದೆಯರ ಕುಲನುನುಪಮದ್ಯುತಿಯುತನು ಪಿತೃಮಂತನಮಲ
ಗೊಳಿಸಿದನು
ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರವಾರ್ಗಗಳನಮಳಗೊಳಿಸುವೊಲು ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಸವಿತಾ
ರನವನು.

೩

ಮೊದಲು ಕುಲವಿದ್ಯೆಗಳ ಕಲಿಸುತರ್ಥಗ್ರಹಣಗೈಸಿದನು ಅರ್ಥವಿದ್ವರನು
ಬಳಿಕ ಪಾರ್ಥಿವಕನ್ಯೆಯರ ಕರಗ್ರಹಣಮಂ ಗೈಸಿದನು ಆ ಅತಿಥಿಪಿತನು.

೪

ಶೂರನು ಕುಲೀನನು ಕುಶಾಧಿಪನು ವಶಿ ತನ್ನನೆಣಿಸಿದನನೇಕನೆಂದು
ಶೂರನು ಕುಲೀನನು ಮಹೋನ್ನತನು ವಶಿ ಅತಿಥಿಸುತನಿಂದಲಂದು.

೫

ಅನ್ವಯೋಚಿತಸಹಾಯವನು ತಾನಮರಾಧಿಪಂ ಗೀಯಲೆಂದೈದಿದವನು
ಸಮರದೊಳು ದೈತ್ಯನನು ದುರ್ಜಯಾಖ್ಯನನಳಿದು ತಾನುಮವನಿಂದಳಿದ
ನಂದು.

೬

ಪತಿಯನನುಸರಿಸಿದಳು ಸತಿಕುಮುದ್ವತಿ ನಾಗರಾಜನಾದಾಕುಮುದನನುಜಿ
ಕುಮುದದಾನಂದನನು ಆ ಶಶಾಂಕನನು ಇರದನುಸರಿಪ ಕೌಮುದಿಯ ತೆರದೆ

೭

ಆ ದಿವಸ್ಪತಿಯ ಸಿಂಹಾಸನಾರ್ಥಕ್ಕವರೊಳೊರವನಿರಲರ್ಹನೆಂದೆನಿಸಿ
ಪಾರಿಜಾತಾಂಶಭಾಗಿನಿಯಾದಳುಳಿದ ಮತ್ತೊರವಳಾಶಚಿಯ ಸಖಿಯೆನಿಸಿ.

೮

ಯುದ್ಧಕೆಂದೈದುವಂದವರೊಡೆಯ ಕುಶನೃಪನು ಅವರಿಗಿತ್ತಾಣತಿಯ
ನೆನೆದು.
ವೃದ್ಧಸಚಿವರ್ಕಳೊಡನಾ ಆತ್ಮಸಂಭವನನಿಸಿದರು ರಾಜ್ಯದೊಳು ನಲಿದು.

೯

ಅಭಿನವೋನ್ನತವೇದಿಯಿಂದೆಸೆವ ನಾಲ್ಕುಕಂಬಗಳ ವಿಮಾನವನು ಅವರು.
ಕುಶಲಕೋವಿದರಪ್ಪ ಶಿಲ್ಪಿಗಳನತಿಥಿಯಭಿಷೇಕಕೆಂದಣಿಮಾಡಿಸಿದರು.

೧೦

ಅಲ್ಲಿ ಆ ಭದ್ರಪೀಠದಮೇಲೆ ತಾಮೆಲ್ಲರತಿಥಿಯನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸುತ್ತಂದು
ಸೇರಿದರು ತೀರ್ಥಾಂಬುಪೂರ್ಣವರಹೇಮಕುಂಭಂಗಳನು ಸಲೆ ಹೊತ್ತು
ತಂದು.

೧೧

ಮುಂದವಿಚ್ಛಿನ್ನಕಲ್ಯಾಣದ ಪರಂಪರೆಯನಿವನನುಭವಿಸನತಿಥಿಯೆಂದು
ಸೂಚಿಸಿದುದಾಹತಸುಪುಷ್ಕರಮುಖೋದ್ಭೂತ ಮಧುರಗಂಭೀರರವಮಂದು.

೧೨

ಚಿಗುರಿನಿಂದಾಲದೆಳೆತೊಗಟಿಯಿಂದಾಯವಾಂಕುರದಿಂದೆ ಮೇಣ್ ದೂರ್ವ
ಯಿಂದೆ.
ಜ್ಞಾತಿವೃದ್ಧರ್ಕಳಂದಣಿಗೈದ ನೀರಾಜನವಕೊಂಡನವನರ್ತಿಯಿಂದೆ.

೧೩

ಬಳಿಕಮುಖೋದಭವನುಪಕ್ರಮಿಸಲಿದರು ಪುರೋಹಿತಪ್ರಮುಖಭೂಸುರರು.
ಜಿಷ್ಣುವಾದತಿಥಿಯನು ಜಯವ ತಂದೀಯುವ ಅರ್ಥವಮಂತ್ರಂಗಳಿಂ
ದವರು.

೧೪

ಮಂತ್ರಶಬ್ದಂ ಬೆರೆದು ಮೂರ್ಧ್ನಿಯಿಂದಿಳಿದುಬರುವಭಿಷೇಕದೋಷ
ತಾನೆಸೆದು
ತ್ರಿಪುರವಿಧ್ವಂಸಕನ ಮೂರ್ಧ್ನಿಯಿಂದಿಳಿದುಬಹ ಗಂಗೆಗೆಣೆಯಾಗಿದು
ದಂದು.

೧೫

ವಂದಿಜನಸಂಸ್ತುತ್ಯನಾದತಿಥಿ ತಾಂ ವರ್ಧಿತಾನಂದದಿಂದೆನೆದನಲ್ತೆ
ಸಾರಂಗವೃಂದದಿಂದಭಿವಂದ್ಯನಾಗಿದ ಪರ್ಜನ್ಯನೆಂತೆವನಂತೆ.

೧೬

ವೆರ್ಚಿದುದು ಸನ್ಮಂತ್ರಪೂತತೋಯಂಗಳಿಂದಭಿಷಿಕ್ತನಾದವನ ಕಾಂತಿ
ವೃಷ್ಟಿಸೇಕೋತ್ಕರದೊಳಾವೈದ್ಯುತಾಗ್ನಿ ತಾಂ ವೆರ್ಚುವೋಲ್ ಪೊಸಪೊ
ಗರನಾಂತು.

೧೭

ಸ್ನಾತಕರಿಗತಿಥಿನರಪತಿಯಿತ್ತನಾಪಟ್ಟಿದಭಿಷೇಕದಂತ್ಯದೊಳು ನಲಿದು
ಅವರೊಡರ್ಚುವ ದಕ್ಷಿಣೋಪೇತಯಜ್ಞಗಳಿಗಾಗುವನಿತ್ಯೆಸಿರಿಯನಂದು.

೧೮

ಪ್ರೀತಿಮಾನಸರವರು ಹರಕೆಯನದಾವುದಂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರಾತನಂ ಕುರಿತು
ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯೋತ್ಪನ್ನ ಕರ್ಮಫಲದಿಂದಲದು ಮೀಸಲಾಗಿಡೆಪಟ್ಟುದಂತು.

೧೯

ಬಂಧದಿಂದಿ ಬಿಡಿಸಿದನು ಬದ್ಧರನು ಸಾವಿನಿಂದಿಳಿದನು ವಧ್ಯರನು ಅವನು
ನಿಲಿಸಿದನು ಗೋದೋಹನಂಗಳನು ಮೇಣಂತೆ ತೆಗಿಸಿದನು ಪಶುಧುರಂ
ಗಳನು.

೨೦

ಪಂಜರದ ಆ ಗಿಣಿಯೆ ಮೊದಲಾದ ನೃಪವರನ ಆಟದೊಳ್ವಕ್ತಿಗಳುಮಂದು
ಅರಸನಾಣತಿಯಿಂದೆ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಪಡೆದು ಹಾರಾಡಿದವು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದೊಲಿದು.

೨೧

ಬಳಿಕ ಕಕ್ಷಾಂತರನ್ಯಸ್ತಶುದ್ಧೇಭದಂತಾಸನದೊಳಾಸ್ತರಣಮಧ್ಯೆ
ನೇಪಥ್ಯಸಂಗ್ರಹಣಕೆಂದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದನತಿಥಿಭೂಪೋತ್ತಮನು ಭರದೆ.

೨೨

ಸದ್ಗ್ರಾಹಪಶೋಷಿತಕಚಾಗ್ರನನು ತೋಯನಿರ್ಣಿಕ್ತಹಸ್ತರ್ಕಳೈತಂದು
ಆಕಲ್ಪಸಾಧನಗಳಿಂದಲಂಕರ್ತೃಗಳು ಸಿಂಗರಿಸತೊಡಗಿದರಂದು.

೨೩

ಪುಷ್ಪಮಾಲಾಯುಕ್ತಮುಕ್ತಾಗುಣೋನ್ನದ್ಧನೈಪತಿಧಮ್ಮಿಲ್ಲದೊಳವರ್ಗಳಾ
ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಸುಪ್ರಭಾಮಂಡಲದ ಮಾಣಿಕ್ಯಭೂಷಣನನಿಸಿದರಾಗಳಾ

೨೪

ಮೃಗನಾಭಿಸೌಗಂಧದೊಡವೆರೆದ ಚಂದನದ ಶುಭದಂಗರಾಗವನು ತೊಡೆದು
ಬಳಿಕ ತಾಂ ರೋಚನದ ಪತ್ರವಿರಚನೆಗಳನು ಮೂಡಿಸಿದರಾನ್ಯಪನೊಳಂದು.

೨೫

ಮಾಣಿಕ್ಯಭೂಷಣನು ಪುಷ್ಪಹಾರಾನ್ವಿತನು ಹಂಸಚಿಹ್ನಾಂಬರನು ನೈಪನು
ಶೋಭಿಸಿದನತಿಥಿಯಂದತಿಶಯಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯನಾರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀವಧೂವರನು.

೨೬

ತನ್ನಲಂಕಾರವನು ಕನಕಮಯದರ್ಪಣದೊಳೀಕ್ಷಿಸಂದವನ ಪಡಿನೆಳಲು
ಕಾಣಿಸಿತ್ತಿನಬಿಂಬದುದಯದೊಳು ಮೇರುಗಿರಿಮಧ್ಯದಾಕಲ್ಪತರುಪೋಲು.

೨೭

ರಾಜಕಕುದಂಬಿಡಿದ ಪಾರ್ಶ್ವವರ್ತಿಗಳಂದು ನಡೆಯೆ ಜಯಕಾರಮಂಗೈದು
ದೇವಸಭೆಗೇನೂನಮಿಲ್ಲದೊಡ್ಡೋಲಗಕೆ ಸಡಗರದೊಳತಿಥಿಯೈತಂದು.

೨೮

ನೈಪತಿರೋರತ್ನಂಗಳುಜ್ಜಿರುವ ಮಣಿಪಾದಪೀಠದಿಂದುಲ್ಲೋಚದಿಂದೆ
ಮೆರೆವ ಆ ಪೂರ್ವಜರ ಸಿಂಹಪೀಠದೊಳತಿಥಿ ಮಂಡಿಸಿದನತಿಹರ್ಷದಿಂದೆ.

೨೯

ಅತಿಥಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿದುದು ಶ್ರೀವತ್ಸನಾಮದ ಮಹೋನ್ನತಶುಭಾವಸಥ
ಮಂದು
ಶ್ರೀವತ್ಸಲಾಂಛನದ ಕೌಸ್ತುಭಾಕ್ರಾಂತಮಾದಾಹರಿಯ ವಕ್ಷಕೆಣೆವಂದು.

೨೦

ಬಾಲ್ಯಕಳೆವನಿತರೊಳೆ ಆಧಿರಾಜ್ಯಂಬಡೆದು ಮೆರೆಯುವಾ ಅತಿಥಿನ್ಯ ಪವರನು
ಬಾಲ್ಯಚಂದ್ರತ್ವವನು ಕಳೆದೊಡನೆ ಪೂರ್ಣತೆಯಿನೆಸೆವಿದುಮಂಡಲದೊಲಿಹನು.

೨೧

ಬಗೆದರನುಜೀವಿಜನರಾತನನು ನಂಬುಗೆಯೆ ಮೃತಳೆದ ಸಾಂಗದಹುದೆಂದು
ಸೌಮ್ಯಮುಖರಾಗನನು ಸ್ವಿತಪೂರ್ವಭಾಷಣನನತಿಥಿರಾಜನನು ತಾನುಂದು.

೨೨

ಅಮರೇಂದ್ರನಿಭಮೆನಿವ್ವೇಜೆಯೊಂದಾನೆಯೊಳು ಸುರಗತ್ತಿಶ್ರೀನಿಭನು ನೃಪನು
ಸುರತರುನಿಭಧ್ವಜದಯೋಧ್ಯೆಯೊಳು ಸಂಚರಿಸುತೆಸಗಿದನು ದಿವಿಯವೋಲದನು.

೨೩

ಅತಿಥಿಯೊರ್ದನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯ ಕಾಂತಿ ತಾನಂದು
ಮೊದಲರಸಿನಗಲಿಕೆಯೊಳೊಗೆದ ಜಗದುರವಣೆಯ ಬೇಗೆಯನು ನೀಗಿದುದು ಸಂದು.

೨೪

ಹೊಗೆಯೊಗೆದ ಬಳಿಕಲುರಿಯೊಗೆದವುರು ನೇಸರೊಗೆದಾಬಳಕ ಕದಿರೊಗೆವುದಹುದು
ಅವನು ತದ್ವೃತ್ತಿಯನತಿಕ್ರಮಿಸುತುದಯಿಸಿದನಂದಖಿಲಗುಣಗಣಂಬೆರೆದು.

೨೫

ಪ್ರೀತಿವಿಶದಾಲೋಕನೇತ್ರೆಯರು ಅವನನನುಸರಿಸಿದರು ಪೌರಾಂಗನೆಯರು
ಧ್ರುವನನನುಸರಿಸುವಂತಾಶರತ್ ಪುಲ್ಲನಕ್ಷತ್ರಯುತಯಾಮಿನಿಗಳೊಲಿದು.

೨೬

ಕೈಕೊಳುತ್ತಾ ಪ್ರಶಸ್ತಾಯತನದರ್ಚನೆಯ ಸಾಕೇತವೇನತೆಗಳಂದು
ತದನುಗ್ರಹಾರ್ಹನನು ವಿಗ್ರಹಮೊಳವತರಿಸುತೊಲಿದನುಗ್ರಹಿಸಿದರು ಬಂದು.

೨೭

ಅಭಿಷೇಕಜಲಸಕ್ತಮಾದ ಆ ವೇದಿ ತಾನೊಣಗಿತೆನುವನಿತರೊಳಗಿತ್ತ
ತಡೆಯಲಸದಳವೆನಿಸಿದವನಾರ್ಪು ವೇಲಾಂಬರಂಬಿಡದೆ ಪರಿದಿದುರ್ದದತ್ತ.

೨೮

ವಾಸಿಷ್ಠಗುರುವಿನಾಶೋಚನೆಗಳಾಧನುರ್ಧರನ ನಾರಾಚಗಳ್ ಸರಿಯೆ
ಇಂತಿರ್ದರುಂ ಬೆರೆಯಲೇವೇಳ್ವಿನಾವುದಿದಿ ಸಾಧಿಸಲ್ಕುರಿದವ್ವುದರಿಯೆ.

೩೯

ತಾನೆ ಪರಿಹರಿಸಲೆಂದಾಲಿಪನು ಆ ಅತಂದ್ರಿತನತಿಥಿ ಧರ್ಮಸ್ಥ ಸಖನು
ಅರ್ಥಿಪ್ರತ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಸಂಶಯಚ್ಛೇದ್ಯವಾದಂಗಳನು ವ್ಯವಹಾರಗಳನು.

೪೦

ಇಷ್ಟಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯನು ಸೂಚಿಸಿರಲಾವ್ಯಕ್ತವಾದಾತ್ಮಸಾಮನಸ್ಯದೊಳು
ತಂ ತಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಗಳಂ ಪೇಳ್ದು ಫಲಪಡೆವರೊಡನೊಡನೆ ಊಳಿಗದ ಜನರು.

೪೧

ಶ್ರಾವಣದ ನದಿಗಳಂತಾಪ್ರಜೆಗಳಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡೆದವರು ಕುಶನಿಂದಲಂದು
ಭಾದ್ರಪದದಾತೋರಿಗಳಂತಮಿತವೃದ್ಧಿಯನು ಪಡೆದಿದರ್ಶಿಧಿಯಿಂದಿಂದು.

೪೨

ಅವನೇನೊರೆವನದು ಪುಸಿಯಾಗದೇನನಿತ್ತಪನದನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕೊಳನು
ಆದರವನರಿಗಳನು ಮುಂದೊಗೆದು ಮರಳಿ ನೆರೆಗೊಳಿಪಂದು ವ್ರತಗೇಡಿಯಹನು.

೪೩

ಮದಹೇತುವವ್ವುದು ವಯೋರೂಪವಿಭವಂಗಳೊಂದೊಂದೆ ಎನಲವನೊಳಂದು
ನೆರೆದಿದುರ್ಮಾಗುಣಸಮಸ್ತಮುಂ ವರರಘೂರ್ಧ್ವಹನೆ ಮನತಾಂ ಕಡಡದಿಹುದು.

೪೪

ದಿನದಿನಕೆ ಜನಜನಿತರಾಗದಿಂದಕ್ಷೋಭ್ಯನೆನಿಸಿರ್ಪನಭಿನವನು ನೃಪನು
ಭೂಮಿಯೊಳು ದೃಢಮೂಲಮೆನಿಸಿ ಸಂಜನಿಸಿದೊಂದು ನವವೃಕ್ಷದೋಲವನು.

೪೫

ಹೊರಗಿರುವ ಶತ್ರುಗಳನಿತ್ಯರುಂ ಮತ್ತೆ ದೂರಸ್ಥರುಂ ಆದುದರಿನವನು
ಜಯಿಸಿದನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲೊಳಗಿರುವ ನಿತ್ಯರೆನಿಸಿದಾರು ನಿಜಶತ್ರುಗಳನು.

೪೬

ನಿಜದಿಂದಲಸ್ಥಿರಳು ತಾನಾದೊಡಂ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಆಪ್ರಸಾದಾಭಿಮುಖನೃಪನೊಳ್
ಸುಸ್ಥಿರತೆಯಿಂದಂದು ನಿಕಷದೊಳು ಆ ಹೇಮರೇಖೆಯೆಂತಂತು ನೆಲಸಿದರ್ಳ್.

೪೭

ಆರ್ಪಿರದ ಬರಿಯ ನಯ ಭಯವಹುದು ನಯವಿರದ ಬರಿಯಾರ್ಪು ಪಶುಜೀವ್ಯ
ಯಹುದು
ಅದರಿಂದಲುಭಯಗುಣದನ್ವಯದೊಳಾನ್ಯಪನು ಸಿದ್ಧಿಯನು ಪಡೆಯುತಿಹನಹುದು.

೪೮

ಎಲ್ಲಕಡೆಗಟ್ಟಿರುವ ಚರರ ದೀಧಿತಿಯಿಂದಲವನಿಗಾನಾಡಿನೊಳಗಂದು
ಕಾಣದಿಹುದೊಂದುಮಿಲ್ಲೆಂದಾದುದಭ್ರರಹಿತೋಜ್ವಲವವಸ್ವತನವೋಲು.

೪೯

ಪಗಲಿರುಳ್ಳಳ ವಿಭಾಗಂಗಳೊಳು ಅವನಿಸರಿಗಾವುದಾದಿಷ್ಟಮಾಗಹುದು
ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದದನವನು ಸಂಶಯಪರಾಜ್ಞುಖನು ಎಡಬಿಡದೆ ನಡಸುತಿಹನಹುದು.

೫೦

ಪ್ರತಿದಿನವು ನಡೆಯಿಸನು ಮಂತ್ರವನು ಮಂತ್ರಿಜನದೊಡನವನು ಅತಿಥಿಭೂವರನು
ಹಲವುಸಲ ನುಡಿದರೂ ಅತಿಗೋಪ್ಯವಾದುದರಿನಾಮಂತ್ರ ಹೊರಬೀಳದಿಹುದು.

೫೧

ಸ್ವಪರಜನಮಧ್ಯದೊಳು ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರನರಿಯದಾಗೂಢಚಾರರನು ಕಳುಹಿ
ಯುಕ್ತಕಾಲದೊಳರಸು ನಿದ್ರೆಗೈದಿದುರ್ಮಮೆಚ್ಚರದಿಂದಲಿರುತಿಹನು ತಾನು.

೫೨

ದುರ್ಭೇದ್ಯದುರ್ಗಗಳನಾಂತಿಹನು ಶತ್ರುನಿರ್ಭೀತನಾ ಅರಿನಿರೋಧಕನು
ಭೀತಿಯಿಂದಿಹನೇನು ಗಿರಿಗುಹೆಯೊಳಾನೆಗಳ ಕೊಲ್ವದಟಿನಾಮ್ಯುಗಾಧಿಪನು.

೫೩

ಸುವಿಚಾರಯುತಮೆನಿಸುತೆಡರರಿಯದಾನ್ಯಪನ ಮಂಗಳಪ್ರದಸಮಾರಂಭಂ
ಫಲಕಾರಿಯಾದುದು ರಹಸ್ಯದೊಳು ಗರ್ಭದೊಳೆ ಪಣ್ಣ ಆ ಶಾಲಿವೋಲನಿಶಂ.

೫೪

ತಾನದೆನಿತೇಳಿಗೆಯನ್ನೈದಿದರುಮಡಿಯಿಡನು ಅಪಥದೊಳು ಅತಿಥಿಭೂಮಿಪನು
ತೋಯಧಿ ನದೀಮುಖದೊಳಲ್ಲದಿನ್ನೆನಿತು ಭರ ಬಂದರೂ ಹೊರಸೂಸದಿಹುದು.

೫೫

ಪ್ರಕೃತಿಯೈರಾಗ್ಯವನು ತಾಂ ಕ್ಷಣದೊಳುಪಶಮನಗೊಳಿಸುವೊಂದಾರ್ಪವನೊಳಿಹುದು
ಆದರೂ ತಾಂ ಪ್ರತೀಕಾರವನು ಕೈಗೊಳುವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಡೆಗೊಡದೊಲಿಹನು.

೫೬

ಅಧಿಕಬಲನಾದರೂ ಶಕ್ಯರಾದರಿಗಳನೆ ಗೆಲುವುದಕೆ ಯಾತ್ರೆಗೈಯುವನು
ಅನಿಲನ ಸಹಾಯ ತನಗಿದ್ದ ರೂ ಜಲದ ಸನಕೆಳಸನು ದವಾನಲನು ತಾನು.

೫೭

ಕಾಮವನು ಅರ್ಥದಿಂದರ್ಥವನು ಕಾಮದಿಂದಿವುಗಳನು ಆ ಧರ್ಮದಿಂದೆ
ಧರ್ಮದಿಂದಿವುಗಳನು ಬಾಧಿಸದೊಲಾನ್ಯ ಪನು ಮೆರೆಯುವನು ಮೂರರನ್ವಯದೆ.

೫೮

ಉನ್ನತರು ಅರಿಗಳಹರಳಿವೆವೆಯೊಳಿರುವವರು ವರ್ಣಾರವಿಗವನುಧರಹರು
ಅದರಿಂದಲಾನ್ಯ ಪನು ತನ್ನೆಲ್ಲ ಮಿತ್ರರನು ಮಧ್ಯಮಸ್ಥಿತಿ ಯೊಳಿರಿಸಿಹನು.

೫೯

ತನ್ನ ಮೇಣರಿಗಳ ಪರಾಕ್ರಮ ಬಲಾಬಲಗಳೆಲ್ಲವನು ಪರಿಗಣಿಸುತವನು
ಹಗೆಗಿಂತ ತನ್ನ ಕೈ ಮೇಲೆನಿಸಲೈವನು ಅಲ್ಲದಿರೆ ತಾಂ ಸುಮ್ಮನಹನು.

೬೦

ಕೋಶದಿಂದಲೆ ಭಜನೀಯತ್ವಮಪ್ಪುದೆಂದರ್ಥವನು ಗಳಿಸಿರುವನವನು
ಜಲಗರ್ಭಮಪ್ಪ ಜೀಮೂತನೆಯೆ ಚಾತಕಕುಲಂಗಳಿಂದಭಿನಂದ್ಯನಲೆ.

೬೧

ಪರರ ಕರ್ಮಗಳನು ಕೆಡಿಸುತುದ್ಯುಕ್ತನಾದವನಾತ್ಮಕರ್ಮದೊಳು ನೃಪನು
ಪರರ ಕೊರೆಗಳ ತಿಳಿದು ಸದೆಬಡಿಯುತಾತ್ಮರಂಧ್ರಂಗಳನು ಮುಚ್ಚಿದಪನವನು.

೬೨

ಜನಕನಿಂದನಿಶಮಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡೆದಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಕಲ್ಪು ಧುರಕೆ ತಗುವುದನು
ನಿಜದೇಹದಿಂದನ್ಯವೆಂದೆಣಿಸನಾದಂನುರುದಂಡಸಂಪನ್ನನೃಪನು.

೬೩

ಅನ್ಯರಪಹರಿಸದಿಹರವನ ಶಕ್ತಿತ್ರಯವ ಸರ್ಪದ ಶಿರೋರತ್ನದಂತೆ
ಅದರವನನ್ಯರಿಂದದನೆಳೆದುಕೊಂಡಪನು ಸೂಜಿಗಲ್ಲುಕ್ಕನೆಂತಂತೆ.

೬೪

ವನದೊಳುಪವನದಂತೆ ಗಿರಿಯೊಳಾಲಯದಂತೆ ತೊರೆಗಳೊಳು ಪರಿಕಾಲ್ನುಳಂತೆ
ವರ್ತಕರು ಸಂಚಾರವೆಸಗಿದರು ವಾಣಿಜ್ಯಕೆಂದೊಲಿದು ನಿರ್ಭೀತರಂತೆ.

೬೫

ತಪವನೆಡರುಗಳಿಂದಲೈಸಿರಿಯ ಕಳ್ಳರಿಂದಾನ್ಯ ಪನು ರಕ್ಷಿಸುತೆ ಮುದದೆ
ಧನದ ಮೇಣ್ ತಪದ ಷಡ್ಭಾಗಾರ್ಹನಹನು ವರ್ಣಂಗಳಿಂದಾಶ್ರಮಗಳಿಂದೆ.

೬೬

ಗಣಿಯಿಂದೆ ರತ್ನವನು ಹೊಲದಿಂದೆ ಸಸ್ಯವನು ಕಾಡಿನ್ನಿಂದಾನೆಯನು ಪೆತ್ತು
ಸಂರಕ್ಷಣಾನುಗುಣವೇತನವನವನಿ ತಾನವನಿಗಿತ್ತುದು ಮುದಂಬೆತ್ತು.

೬೭

ಅರುಮೋಗನ ಅರ್ಪಿನವನಾ ಆರು ಗುಣಗಳನು ಮೇಣಾರು ಬಲಗಳನು ತಳೆದು
ವಸ್ತುಗಳ ಸಾಧಿಪನು ಸಾಧಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳಲವುಗಳುಪಯೋಗವನು ತಿಳಿದು.

೬೮

ಪರಿವಿಡಿಯೊಳಾಚತುವಿಧರಾಜನೀತಿಯನು ತಾಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸತತಿಥಿಯಿಂತು
ಮಂತ್ರಾದಿ ತೀರ್ಥಸಿದ್ಧ್ಯಂಬರಂ ನಡೆಯಿರದೆ ಫಲಗಳನು ಪಡೆದನು ಸಮಂತು.

೬೯

ಕಪಟಿಯುದ್ಧಪ್ರಕಾರಾಭಿಜ್ಞನತಿಥಿ ಸನ್ಮಾರ್ಗಸಮರಮಂಗೈವನೆಂದು
ವೀರಗಾಮಿನಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಭಿಸಾರಿಕಾವೃತ್ತಿಯನು ತಾಂ ತಳೆದಳೆಂದು.

೭೦

ಮದಗಂಧಮಾತ್ರದಿಂದನ್ಯದ್ವಿಪಂಗಳನು ಓಡಿಸುವ ಮದಗಜಕದೆಂತು.
ಸಮರದುರ್ಲಭವಾದುದತೀಜದಿಂದರಿಗಳೋಡುತ್ತಿರಲವನಿಪನಿಗಂತು

೭೧

ಬೆಳೆಬೆಳೆದು ಉಬ್ಬಿರುವ ಚಂದಿರನು ಕುಗ್ಗುವನು ಕುಗ್ಗುವುದು ಕಡಲುಮುಬ್ಬಿದುದ
ಶಶಿಯಂತೆ ಕಡಲಂತೆ ಅತಿಥಿನ್ಯಪನುಬ್ಬುವನು ಅವರಂತೆ ಕುಗ್ಗದಿಹನಹುದು.

೭೨

ಕಡುಬಡವರಾದಂದು ಬೇಡಲಿಂದವನಬಳಿಗೈತಂದ ಆ ವಿಬುಧಜನರು
ಕಡಲಿನೆಡೆಗೈತಂದ ಮೋಡದೊಲು ತಾವೆ ದಾತ್ಯತ್ವವನು ಪಡೆದು ತೆರಳಿದರು.

೭೩

ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹಮಾದುದನೆ ನೆಗಳಿದಂದೆಲ್ಲರೂ ಹೊಗಳುತಿರಲುರೆನಾಚುತಂದು
ಹೊಗಳುವರ ಹಗೆದರೂ ಹೆಚ್ಚಿದುದು ಆ ಮಹೀಪಾಲಕನ ಕೀರ್ತಿ ತಾಂ ಬೆಳೆದು.

೭೪

ದುರಿತವನು ನೋಟದಿಂದಳಿಸಿದನು ನಶಿಸಿದನು ತತ್ಪಾರ್ಥದಿಂದಂಧತಿಯನು
ಉದಯಿಸಿದ ರವಿಯನೋಲಂತು ಜನರೆಲ್ಲರನು ಆತ್ಮವಶರೆನಿಸಿದನು ನೃಪನು.

೭೫

ನೈದಿಲೆಯನೊಳವೊಗದು ರವಿಕಿರಣ ಶಶಿಕಿರಣವೊಳವೊಗದು ಬಿರಿವ ತಾವರೆಯ
ಆದರೇನೊಳವೊಕ್ಕವರಿಯ ಬಗೆಯೊಳಗನಿರದೊಳ್ಳು ಣಗಳಾಗುಣಾಗ್ರಣಿಯ.

೭೬

ಅಶ್ವಮೇಧಾರ್ಥಮುಜ್ಜು ಗಿಸಿದನನೀಶ್ವರನ ವಿಜಯಪ್ರಯತ್ನಂಗಳಂದು
ಸೈತಾದವರಿವಂಚನೋಸಾಯಮೆನಿಸಿಯುಂ ಸದ್ಧರ್ಮಸಿದ್ಧಿಯೊಳು ಸಂದು.

೭೭

ಶಾಸ್ತ್ರನಿದಿಷ್ಟಪಥದಿಂದಿತ್ತು ಪರಮಪ್ರತಾಪದಿಂದಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಂತು
ಆ ದೇವದೇವನಾದಿಂದ್ರನೊಲು ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರನು ಆದನು ಸಮಂತು.

೭೮

ಐದನೆಯ ಪಾಲನೆಂದಾರನೆಯ ಭೂತನೆಂದೆಂಟನೆಯ ಕುಲಶೈಲನೆಂದು
ಸಾಧರ್ಮಯೋಗದಿಂದತಿಥಿಭೂಮಿಶನನು ಗಣಿಸಿದರು ಲೋಕದವರಂದು.

೭೯

ಶಾಸನಾರ್ಪಿತಮೆನಿಸಿದತಿಥಿಯೊಂದಾಣತಿಯ ಭತ್ತಿಯನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ನೃಪರು
ತಲೆಯೊಳಾಂತಪರವರು ದೇವೇಂದ್ರನಾಚ್ಛೆಯನು ತಳೆದಪರವೆಂತಂತು ಸುರರು.

೮೦

ಆ ಮಹಾಕ್ರತುವಿನೊಳು ದಕ್ಷಿಣೆಯನವನಿತ್ತನರ್ಚಿಸಿದ ಋತ್ವಿಜರಿಗೆರೆದು
ತನ್ನ ಮೇಣಾಧನದನಂಕಿತಗಳೊಂದಾಗುವೋಲತಿಥಿ ಭೂಪನಂದೊಲಿದು.

೮೧

ರೋಗದುಬ್ಬನು ಯಮನು ತಡೆದನು
ಕಾಲಕಾಲಕೆ ಮಳೆಯ ಸುರಿಸಿದನಿಂದ್ರನು
ಸುಕರಗೊಳಿಸಿದನಂಬುಪಥವನು
ನಾವಿಕರ್ಗಳಿಗಂದು ಯಾದೋನಾಥನು
ನೆನೆದು ರಘುರಾಮಾದಿ ನೃಪರನು
ಧನದನತಿಥಿಯ ಕೋಶವೃದ್ಧಿಯ ಗೈದನು
ಶರಣುಬಂದವರಂತೆ ನಡೆದರು
ದೊರೆಯೊಳಂತಾ ಲೋಕಸಾಲಕರೆಲ್ಲರು.

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಸರ್ಗ
ವಂಶಾನುಕ್ರಮ

೧

ಅರ್ಥಪತಿನೈಷಧನ ವರಸುತನೊಳಾನ್ಯ ಪನು
ನಿಷಧಪರ್ವತರಾ ಜಸಮನನೊರ್ವನನು
ಪಡೆದನು ಕುಮಾರನನು ಅನ್ಯಾನಸಾರನನು
ನಿಷಧನೆಂದಾತನನು ಹೆಸರಿಟ್ಟನವನು.

೨

ಜನರಕ್ಷಣಾರ್ಥಮೆನಲುರುವೀರ್ಯದಿಂದೆಸೆವ
ತದ್ಭವಕಸುತನಿಂದೆ ಗುರು ನಲಿದನಂದು
ಸುವೃಷ್ಟಿಯೋಗದೊಳು ತಾಂ ಫಲೋನ್ಮುಖಿಯೆನುವ
ಸಸ್ಯದಿಂದೆ ನಲಿವಂತೆ ಈ ಜೀವಲೋಕ.

೩

ಚಿರಕಾಲಮನುಭವಿಸಿ ಶಬ್ದಾದಿಸುಖಗಳನು
ಆತನೊಳು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ರಾಜಶಬ್ದವನು
ಕೌಮುದ್ವತೇಯನಂದಡರಿದನು ನಾಕವನು
ಕುಮುದಾವದಾತನಿಜಕರ್ಮಲಬ್ಧವನು.

೪

ಏಕೈಕವೀರನು ಕುಶೇಶಯ ವಿಲೋಚನನು
ನಿಷಧನೃಪನಾಪುರಾರ್ಗದೀರ್ಘಭುಜನು
ಕುಶಪೌತ್ರನಬ್ಧಿಗಂಭೀರಮನನಾಳಿದನು
ಏಕಾತಪತ್ರದಿಂದಬ್ಧಿಂಶತ ಧರೆಯು.

೫

ಅವನಬಳಿಕನ್ವಯಶ್ರೀಯನನುಭವಿಸಿದನು
ನಳಿನಾಭವಕ್ತ್ರನನಿಲೋಜನಾನಳನು
ರಿಪುಬಲವ ಮರ್ದಿಸಿದನಾನಳೇಶ್ವರನವನು
ನಡ್ಬಲವ ಮರ್ದಿಪೊಲು ನಾಗೇಂದ್ರ ತಾನು.

೬

ಅಬಲಕ ಪಡೆದನು ನಭಶ್ಚರಸ್ತುತಯಶನು
ವರನಭಶ್ಯಾಮತನುತನುಜನನು ತಾನು
ನುತನಭೋಮಾಸದೊಲು ಜನರೊಲುಮೆ ಗಳಿಸಿದನು
ನಭನಾಮದಿಂದವನು ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಿದನು.

೭

ಪ್ರಭವನಾದಾತನೊಳಯೋಧ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವನು
ಧರ್ಮಪ್ರಧಾನನಾನಳನಿರಿಸಿ ನಡೆದು
ಜರೆಯೊರೆಯಿತೆಂದು ಮಿಗವಿಂಡಿನೊಳು ನೇಹವನು
ಬಿಳಿಸಿದನದೇಹಬಂಧವನೆಳಸುತಂದು.

೮

ನಭಸುತನು ಪುಂಡರೀಕನಜೀಯನರಸರೊಳು
ದಿಗಿಭಗಳಲಾಪುಂಡರೀಕದಂದದೊಳು
ಪುಂಡರೀಕವ ಪಿಡಿದು ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನನು
ಸಾರುವೊಲು ಸಾರಿದಳು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾತನನು.

೯

ಕ್ಷಮಯೋಪಪನ್ನನನು ಕ್ಷೇಮಧನ್ವಾಖ್ಯನನು
ತತ್ಪ್ರಜಾಕ್ಷೇಮಸಂರಕ್ಷಣಕ್ಷೇಮನನು
ಕ್ಷಾಮಪಾಲನಕ್ಕಿರಿಸಿ ಕ್ಷಾಂತತರನೈದಿದನು
ತಪಕೆಂದು ತದಮೋಘಧನ್ವಿ ಆ ಪಿತನು.

೧೦

ಸಮರದೊಳನೀಕಿನಿಯ ಮುಂದುಗಡೆ ನಡೆವವನು
ದೇವಸಮನೆನುವವನು ಆ ನೃಪನು ಸುತನು
ದೇವಪದವಾದಿಯೊಳನೀಕಪದವಂತ್ಯದೊಳು
ಮೆರೆವ ಹೆಸರೆಸೆದತ್ತು ದೇವಲೋಕದೊಳಂ.

೧೧

ಶುಶ್ರೂಷೆಗೈಯುತಿಹ ಪುತ್ರನಿಂದಾಪಿತನು
 ಪುತ್ರಿ ತಾನೆಂತಾದನೀಪುತ್ರನಂತು
 ಆತ್ಮಜಪ್ರೀತಿನಿರ್ಭರಭರಿತಸಿತನಿಂದ—
 ಲೆಸೆದಪನು ಪಿತೃಮಂತನಾಗಿರೆ ಸಮಂತು.

೧೨

ಗುಣಗಳೇಕೈಕನಿಧಿ ಅವಯೋಳಾಮೊದಲಿಗನು
 ಆತ್ಮಸುತ ಆತ್ಮಜನೊಳಾಯಜ್ವನೊಲಿದು
 ಸಲಕಾಲಮಾಂತುದನು ಯಜ್ಞ ರಕ್ಷಣಧುರವ—
 ನಿರಿಸಿದನು ಯಜಮಾನಶೋಕವನು ಕುರಿತು.

೧೩

ಇನಿನುಡಿಯಿನೊಲಿದಿಹನು ತನ್ನವರನನ್ಯರನು
 ಆ ನೃಪಕುಮಾರನು ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನು ತಾನು
 ನೊದನೊದಲು ಮಿಗವಿಂಡು ಅಂಜಿ ಓಡಿದರೇನು
 ಮೃದುಮಧುರ ಗಾನದೊಳು ವಶವಾಗದಿಹವೆ?

೧೪

ಹೀನಸಂಗತ್ಯಾಗದಿಂದನರ್ಥವ್ಯಸನ
 ಹೀನನು ಅಹೀನನು ಕುಮಾರಕನು ತಾನು
 ಆ ಬಳಿಕತಾಳಿದನಹೀನಭುಜವಿಕ್ರಮನು
 ಈ ಮಹೀತಲಸಮಸ್ತವನು ನೃಪವರನು.

೧೫

ಪುರುಷರಾಂತರ್ಯವನು ಬಲ್ಲವನು ಪರಿಣತನು
 ಅವತರಿಸಿದಾಆದಿಪುರುಷನೊಲು ಅವನು
 ಪಿತನ ಸಮನಂತರದೊಳಾಚತುರ್ದಶೆಗಳನು
 ಆಳಿದನು ಸಫಲಚತುರೋಪಾಯಯುತನು.

೧೬

ತೊಡಗಿದಂದರಿಜೇತ್ಯ ಪರಲೋಕಯಾತ್ರೆಯನು
 ಸಾರಿದಳು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಆ ರಾಜಾತ್ಮಜನನು
 ಮಸ್ತಕೋನ್ನತಿಯಿಂದಲಾಪಾರಿಯಾತ್ರವನು
 ಗೆಲ್ಲವನನಾಪಾರಿಯಾತ್ರನೆನುವನನು.

೧೭

ಶಿಲನೊಗೆದನಾತನಿಗುದಾರಶೀಲನು ಸುತನು
 ಶಿಲೆಯ ಫಲಕದವೊಲು ವಿಶಾಲೋರುಯುತನು
 ನಿಜಶಿಲೀಮುಖದಿಂದಲರಿಗಣವನರಿದವನು
 ಪ್ರೊಗಳುವೊಡೆ ಶಾಲೀನತೆಯನಾನುತವನು.

೧೮

ಯುವರಾಜನೆನಿಸಿದನನಿಂದಿತಾತ್ಮನು ಅವನು
 ಆತ್ಮಸಂಪನ್ನನನು ಆಯುವಾನನನು
 ಬಂದಿಗಳ ವೃತ್ತಿಯೊಲು ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ವೃತ್ತಿಯದು
 ನೋಡುವೊಡೆ ಸೌಖ್ಯೋಪರೋಧಿಯಹುದು.

೧೯

ರಾಗವರ್ಧಕಸುಖದೊಳವಿತ್ಯಪ್ತನೆನುವನನು
 ಬೆಡಗಿಯರ ಸೊಬಗಿನಿಂದಿನ್ನು ಮೊಲಿವನನು
 ರತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನು ಪಡೆಯದ ಜರಾವನಿತೆ
 ಬರಿದೆ ಮಾತ್ಸರ್ಯದೊಳು ತಾಂ ಸೆಳೆದಳಲೆ.

೨೦

ಉನ್ನಾಭನೆನುವವನು ವಿಖ್ಯಾತನಾದವನು
 ಅನ್ವರ್ಥನನ್ನತಸುನಾಭಿಯುತಸುತನು
 ಉದಯಿಸಿದನರವಿಂದನಾಭಸಮನೆನುವವನು
 ಸೃಪತಿಮಂಡಲನಾಭಿಯೆನೆ ಮೆರೆಯುವವನು.

೨೧

ವಜ್ರಧರನಿಭತೇಜನುನ್ನಾಭನಾತ್ಮಜನು
 ಧುರಧರೆಯೊಳುಗ್ರಮಪ್ಪಾವಜ್ರಧರನು
 ವಜ್ರಾಕರಾಭರಣಶೋಭಿತವಸುಂಧರೆಯ
 ನಾಳಿದನು ವಜ್ರಣಾಭಾಂಕಿತನು ಅವನು.

೨೨

ಸುಕೃತೋಪಲಬ್ಧವಹ ದಿವಿಯನೈದಿದನವನು.
 ಉತ್ಪಾತಶತ್ರುವನು ಸೂನು ಶಂಖಣನನು
 ಆಕರೋದಿತರತ್ನಹಾರಗಳನರ್ಪಿಸುತೆ
 ಸೇವಿಸಿದಳುದಧಿವೇಷ್ಟಿತೆ ಧರಾವನಿತೆ.

೨೩

ಹರಿದಶ್ವಧಾಮನಂದವನಾವಸಾನದೊಳು
 ಅಶ್ವರೂಪನು ಕುಳಿತು ಗುರುವಿಷ್ಟರದೊಳು
 ಅಶ್ವಸೇನೆಯನಿರಿಸಲಬ್ಧಿಯ ತಟಂಗಳೊಳು
 ವ್ಯುಷಿತಾಶ್ವನಿಂದೊರೆದರಾವುರಾವಿದರು.

೨೪

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾರ್ಚನೆಯೊಳಾಂತನು ನರೇಶ್ವರನು
 ತನ್ನಿಜಾಪರರೂಪನಾದಪತ್ಯನನು
 ವಿಶ್ವಸಹನನು ವನನು ವಿಶ್ವಸಖನಾದನನು
 ವಿಶ್ವಸಂರಕ್ಷಣಸಮರ್ಥನಾದನನು.

೨೫

ಆ ಹರಣ್ಯಾಕ್ಷಾರಿಯಂಶದೊಳಪತ್ಯಕನು
 ಒಗೆದನು ಹಿರಣ್ಯನಾಭಾಂಕಿತನು ತಾನು
 ಸಾನಿಲಹಿರಣ್ಯರೇತನು ವೃಕ್ಷಗಳಿಗೆಂತು
 ದುಸ್ಸಹನು ವಿಶ್ವಸಹನರಿವೃಂದಕಂತು.

೨೬

ರಾಜನಂ ಗೈದು ಆ ಆಜಾನುಬಾಹುವನು
 ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದವನು ಮುಕ್ತಪಿತೃಖುಣನು
 ಅವಸಾನಕಾಲದೊಳು ತದನಂತಸುಖರತನು
 ವಲ್ಕಲಾಂಬರಧಾರಿಯಾದನಾನ್ಯ ಪನು.

೨೭

ಸೂರ್ಯಕುಲಭೂಷಣನೊಳಾಸೋಮಯಾಜಿಯೊಳು
 ಮೆರೆವ ಉತ್ತರಕೋಸಲಾಧೀಶ್ವರನೊಳು
 ಕಣ್ಣಿಗುತ್ತವವೀಯುವೆರಡನೆಯ ಸೋಮನೊಲು
 ಜನಿಸಿದನು ಕೌಸಲ್ಯನೌರಸನು ಸುತನು.

೨೮

ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞನಾದನನು ಬ್ರಹ್ಮಿಷ್ಠನೆನುವನನು
 ಸ್ವಾಧಿಕಾರದೊಳಿರಿಸುತಾಸ್ವಾತ್ಮಜನನು
 ಆ ಬ್ರಹ್ಮವರಸಭಾಂತಶ್ರಾಂತಯಶಯುತನು
 ಬ್ರಹ್ಮಗತಿಗೈದಿದನು ಕೌಸಲ್ಯನೃಪನು.

೨೯

ಶಾಸನಾಂಕಿತಮಹಿಯನಾಳಿದನು ಸುಪ್ರಜನು
 ಅನ್ವಯಾಪೀಡನಿಭನಾಪ್ರಜೇಶ್ವರನು
 ನಿಷ್ಪೀಡಮಾದೊಳ್ಪಿನಾಳ್ವಿಕೆಯೊಳಾಪ್ರಜರು
 ಹರ್ಷಾಶ್ರುಕಲಿತಾಕ್ಷರಾನಂದಿಸಿದರು.

೩೦

ಪಿತಾದಿಸೇವೆಯಿಂದಹರ್ತೆಯನಾಂತವನು
 ಪತ್ರರಥಕೇತುವೋಲೆಸೆಯುತಿರುವವನು
 ಪುತ್ರವಂತದೊಳು ಪಿತನಗ್ರನೆನಲೆಸಗಿದನು
 ಪದ್ಮಪತ್ರಾಂಬಕನು ಪುತ್ರನಾಮಕನು.

೩೧

ವಿಷಯತ್ಯಷ್ಟಾ ಮುಕ್ತನಾದವನು ಆ ನೃಪನು
 ಬ್ರಹ್ಮಿಷ್ಠನಮರೇಂದ್ರ ಸಖನಾಗುವವನು
 ಬೆಳಗುವನು ವಂಶವನು ವಂಶಕರನೆಂದರಿದು
 ಆ ತ್ರಿಪುಷ್ಕರದೊಳಲ್ಲಾಂತನಮರತೆಯ.

೩೨

ಆ ಪುತ್ರನೃಪಸತ್ತಿ ಪುಷ್ಕಪೂರ್ಣಮೆಯಂದು
 ಪ್ರಭೆಯಿಂದಲಾಪುಷ್ಕರಾಗವನು ಗೆಲ್ಲು
 ಮೆರೆವ ಪುಷ್ಕಾಖ್ಯನನು ಪೆತ್ತೆಂದು ಪುಷ್ಪಿಯನು
 ಜನಮಾಂತುದಾಪುಷ್ಕನಿಭನೊಗೆದನೆಂದು.

೩೩

ಮಹಿಯನು ಮಹೇಚ್ಛನಂದಾತ್ಮಜನೊಳುಳಿದವನು
 ಬ್ರಹ್ಮವಿತ್ ಜೈಮಿನಿಯನಾಶ್ರಯಿಸಿ ನೃಪನು
 ಆತನುಪದೇಶಿಸಿದ ಯೋಗವಿದ್ಯೆಯಿನಂದು
 ಜನಿಭೀರು ನಿರ್ಜನ್ಮಪದವಿಗೈದಿದನು.

೩೪

ತತ್ಪ್ರಭವನುರ್ವಿಯನು ಬಳಿಕ ತಾನಾಳಿದನು
 ಧ್ರುವಸಂಧಿಯನುವನು ಧ್ರುವಸದೃಶ ನೃಪನು
 ವರಸತ್ಯಸಂಧನೊಳು ನಮಿತಾರಿ ಜನಸಂಧಿ
 ಧ್ರುವಪದವ ತಾನಾಂತು ಮೆರೆದಿದುರ್ದಂದು.

೩೫

ದರ್ಶಾತ್ಯಯೇಂದುವೊಲು ಪ್ರಿಯದರ್ಶನಾದವನು
 ಪುತ್ರನು ಸುದರ್ಶನನು ಎಳೆಯನಿರುವಂದು
 ಮೃಗದೀರ್ಘಲೋಚನನು ಮೃಗಯಾವಿಹಾರದೊಳು
 ಸಿಂಹದಿಂದಳಿದನು ನೃಸಿಂಹನವನಿಪನು.

೩೬

ಅಮರನಾದವನಿಸನಮಾತ್ಯರುಗಳೈತಂದು
ತಬ್ಬಲಿಗಳಾಗಿರುವ ಪುರಜನರ ನೆನೆದು
ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ರೀತಿಯೊಳು ವಂಶೈಕತಂತುವನು
ಸಾಕೇತದೊಡೆಯನೆನಲೆಸಗಿದರಂದು.

೩೭

ಸಿಂಹಶಾಬಕದಿಂದಲೆಸೆವ ಕಾನನದಂತೆ
ಬಾಲಶಶಿಯಿಂದೆಸೆಯುವಾಕಾಶದಂತೆ
ಕಮಲಕುಟ್ಟಲಕಲಿತ ವರಸರೋವರದಂತೆ
ರಘುಕುಲವು ಬಾಲನೃಪನಿಂದೆಸೆದುದತ್ತೆ.

೩೮

ಮಕುಟವನು ತಳೆದ ಆ ಬಾಲನನು ಕಂಡವರು
ಅಪ್ಪನವೊಲಿರ್ಪನಿವನೆಂದೂಹಿಸಿದರು
ಮರಿಯಾನೆ ಮುಗಿಲೊಂದು ಮುಂಗಾಳಿಯಾಂತಂದು
ದಿಕ್ಕುಗಳ ಮುಕುರುವೊಲು ಗೋಚರಿಸದೇನು !

೩೯

ಚಾರುವೇಷವ ತಳೆದು ಮಾವುತನ ನೆರವಾಂತು
ಆನೆಮೇಲೈತರಲು ನೃಪಕುಮಾರಕನು
ತಂದೆಯನು ಕಂಡವೊಲೆ ಷಡ್ವರ್ಷದರಸನನು
ಗೌರವದೆ ನೋಡಿದರು ಪುರಜನರು ನಲಿದು.

೪೦

ಹಿರಿಯರಾಹಿರಿಯ ಸಿಂಹಾಸನವು ತುಂಬಿದೊಲು
ಕುಳಿತುಕೊಳಲಾದನಾಬಾಲನಕ್ಷಮನು
ಹೇಮಕಾಂತಿವೊಲುಗುವ ನಿಜಮಹಿಮೆಯಿಂದವನು
ವಿಷ್ಣುರದೊಳುಳಿದೆಡೆಯ ತಾಂ ತುಂಬಿದಪನು.

೪೧

ಹರಿಪೀಠದಿಂದಿಳುಹಿದವನ ಕುರುಗಾಲುಗಳು
 ಕನಕಮಯ ಕಾಲ್ಮಣೆಯ ಸೋಂಕದೊಡಮಂದು
 ಅಲತೀಗೆಯ ಕೆಂಪೆಸೆಯುವನಡಿಯನೆರಗಿದರು
 ಉನ್ನತ ಕಿರೀಟಧರಾರಾಧರಾಧಿಪರು.

೪೨

ಚಿಕ್ಕದಾದರು ರತ್ನ ಅಮಿತತೇಜವ ತಳೆದು
 ವರಮಹಾನಿಲಮಣಿಯೆನಿಸಿಕೊಳುವಂತೆ
 ಕಿರಿಯನಾದರು ನೃಪನು ಅಮಿತತೇಜವ ತಳೆದು
 ವರಮಹಾರಾಜನೆಂದೆಸೆದನಂದಲೈ.

೪೩

ಚಾನುರಗಳಿಕ್ಕೆಲದೊಳಾಡುತಿರೆ ಕೆನ್ನೆಯೊಳು
 ಜೋಲ್ದಿಳಿದ ಕಾಕಪಕ್ಷಗಳಲುಗುತಿರಲು
 ಆ ಮುಖೋತ್ಪನ್ನಮಾದಾಣತಿಯ ನುಡಿಗಳವು
 ಕಡಲದಂಡೆಯ ತನಕ ಭಂಗಗೊಳದಿಹವು.

೪೪

ಕನಕಪಟ್ಟದೊಳೆಸೆವ ಫಾಲಫಲಕದೊಳವನು
 ತಿಲಕವನು ತಿದ್ದಿಟ್ಟ ಆ ಸ್ಮೇರಮುಖನು
 ಅರಿಸುಂದರಾಂಗಿಯರ ವದನಾರವಿಂದದೊಳು
 ಅಂಥ ಆ ತಿಲಕವನು ಅಳಿಸಿದನು ನೃಪನು.

೪೫

ಅಧಿಕಸುಕುವಾರಯುತನಾತನು ಶಿರೀಷದೊಲು
 ಭೂಷಣಗಳಿಂದೆಯುಂ ಕಡುಬಳುವನನು
 ಆ ಬಾಲಭೂಷಾಲನನುಭಾವನಶದಿಂದೆ
 ಗುರುತರದ ಧಾರಿಣಿಯ ಧುರವ ಧರಿಸಿದನು.

೪೬

ಹಲಗೆಯೊಳು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು ಬಿಳಾಕ್ಷರಂಗಳನು
ಕಲಿತುಕೊಳುವಷ್ಟರೊಳು ಆ ಸುದರ್ಶನನು
ದಂಡನೀತಿಯ ಸರ್ವಫಲವನನು ಭವಿಸಿದನು
ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧರ ದಿವ್ಯಸನ್ನಿಧಿಯೊಳವನು.

೪೭

ಅವನೆದೆಯೊಳಲ್ಪಾವಕಾಶವಿಹುದೆನುವುದನು
ನೆಲಸಲೆಂದೈತಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ತಾನರಿತು
ಅಪ್ಪಿದಳು ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯ ನೆಳಲಿನ ನಿಮಿತ್ತದೊಳು
ಸಾಕ್ಷದಾಲಿಂಗನಕೆ ನಾಣ್ಣಿದಪಳೆನಲು.

೪೮

ನೊಗದ ಹೋಲಿಕೆಯಿರದ ಹೆದೆಯ ಕಿಣಮುಣಮಿರದ
ಕೂರಸಿಯ ಆ ಹಿಡಿಯ ಸೋಂಕಿಸುಮಿರದ
ಆ ಬಾಲರಾಜಭುಜಮಾತ್ರದಿಂದಿಳೆಯಂದು
ತಾಂ ಸುರಕ್ಷಿತನಾದುದರಿಭಯವನುಳಿದು.

೪೯

ದೇಹದಂಗಾಂಗಳೆ ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆಲ್ಲ
ಬೆಳೆಬೆಳೆದು ಶೋಭಿಸುತಲೆಸೆದುವೆಂದಲ್ಲ
ಜನಮನಃಪ್ರಿಯಮೆನಿಸಿದನ್ವಯದ ಗುಣಗಳುಂ
ದಿನದಿನಕೆ ಆತನೊಳು ಬೆಳೆದು ಬೆಳಗಿದವು.

೫೦

ತಾಂ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದೊಳು ಕೊನೆಗಂಡುವನ್ನಿಂದು
ನೆದೆವವೋಲೋಜರನು ಬಕಲಿಸದೆ ನೃಪನು
ವರ್ಗಮೂರರ ಮೂಲವೆನಿಪ ಮೂಬಿಜ್ಜೆಯನು
ಗಳಿಸಿದನು ಮೇಣ್ ಜನರಧೀನತೆಯನವನು.

೫೧

ಮೈಯ ಮೊದಲರ್ಥವನು ಹಸರಿಸುತಲೊಂದಿನಿಸು
 ಮೇಣಂತೆ ಕಿರಿದುಗೈಡೆಡೊಡೆಯನಿನಿಸು
 ತಲೆ ಕುರುಳ್ಳ ಕಟ್ಟ ಕಣೆಯ ಕಿವಿವರೆಗೆಳೆದು
 ಚಾಪವಿದ್ಯಾಕುಶಲನವನೆಸೆದನಂದು.

೫೨

ಪೆಣ್ಣೊಲಿದು ಕಣ್ಣೊಂದಲೀಂಟಿ ನಲಿವ ಮಧುವಿದು
 ರಾಗವೆನುವ ಚಿಗುರೊಳಿಸೆವ ಮನಸಿಜತರುಸುಮವಿದು
 ಕೃತಕವಲ್ಲದೆಲ್ಲ ಅವಯವಂಗಳಾಭರಣವಿದು
 ಮೆರೆಯಲಿರುವ ಮೊತ್ತಮೊದಲನೆಯ ವಿಲಾಸಪದವಿದು
 ಇಂತು ಮೆಸೆವ ಯೌವನವನು ತಳೆದನಾ ಸುದರ್ಶನಾಖ್ಯನು.

೫೩

ಶುದ್ಧಸಂತಾನವನು ಬಯಸಿದ
 ಮಂತ್ರಿಜನ ಕರೆತಂದ ಪೆಣ್ಣೊಳು
 ದೂತಿಯರು ತೋರಿಸಿವ ತನ್ನಾ
 ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿಕೃತಿಗಿಂತ ಚೆಲುವಾದರಸುಕುವರಿಯರು
 ತರುಣನೃಪನ ಸುದರ್ಶನಾಖ್ಯನ
 ನೊಲಿದು ಆ ನೃಪನದಕು ಮೊದಲೆಯೆ
 ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಕರವಿಡಿದ ಭೂ ಶ್ರೀ
 ವನಿತೆಯರ್ಕಳ ಜೊತೆಯ ಸವತಿಯರಾದರಂದನರು.

ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಸರ್ಗ ಅಗ್ನಿವರ್ಣಶೃಂಗಾರ

೧

ಅಗ್ನಿ ತೇಜನ ಸುತನನಾ ಅಗ್ನಿವರ್ಣನನು
ವಶಿ ತನ್ನ ಪದದೊಳೊಲಿದಭಿಷೇಕಗೈದು
ಪಶ್ಚಿಮವಯಸ್ಸಿನೊಳು ಶ್ರುತವಿದರಪಶ್ಚಿಮನು
ಸಾರಿದನು ರಾಘವನು ಆ ನೈಮಿಶವನು.

೨

ಭೂಮಿಯೊಳು ಹರಹಿದ ಕುಶಂಗೊಳು ತಲ್ಪವನು
ಆ ತೀರ್ಥಸಲಿಲದೊಳು ವರದೀರ್ಘಿಕೆಯನು
ಎಲೆವನೆಯೊಳಾಸೌಧವಾಸವನು ಮರೆತವನು
ಫಲನಿಸ್ಪೃಹಸ್ತಪವನೇಸಗಿದನು ತಾನು.

೩

ಲಬ್ಧಪಾಲನವಿಧಿಯೊಳಾಸುತನು ಖೇದವನು
ತಳೆದುದಿಲ್ಲರಿಗಳನು ದಲ್ ತೋಳ್ಬಲದೊಳು
ಗೆಲಿದಯ್ಯನಿಳಿಯ ಮಗನನುಭವಿಸಲಿತ್ತಿಹನು
ಕೇಡಿಗರ ಕಳೆದೊಗೆಯಲೆಂದಿತ್ತನೇನು.

೪

ಅನ್ವಯಾಗತಮಾದ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನು
ಕೆಲಕಾಲ ನಡಸಿದನು ಆ ಅಭಿಕನ್ಯಪನು
ಬಳಿಕದನು ಸಚಿವರೊಳು ಸಲೆ ನಿಲಿಸುತರಿಸಿದನು
ಅಬಲೆಯರೊಳಾತನ್ನ ಯೌವನವನು.

೫

ಕಾಮಿನೀಸಹಚರನಿಗಾಕಾಮುಕಂಗಂದು
ನವಮೃದಂಗಧ್ವನಿಯ ಹರ್ಷಾಗ್ರಗಳಿ
ಹಿಂದಣ ಮಹೋತ್ಸವಗಳೊಂದೊಂದುಮುಳಿಸಿದುದು
ಆ ಮುಂದಣಧಿಕತರಮೆನಿಸಿದುತ್ಸವದೆ.

೬

ಶಬ್ದಾದಿವಿಷಯಸುಖಶೂನ್ಯವೆನುವೇಕಕ್ಷ—
 ಣಾಂತರವನಾದರೂ ತಾಂ ಸಹಿಸದಂದು
 ಅಕ್ಷಮನು ದರ್ಶನೋತ್ಸುಕಜನರನೀಕ್ಷಿಸದೆ
 ರಮಿಸಿದನು ಪಗಲಿರುಳುವೊಲಿದಂತವುರದೆ.

೭

ಮಂತ್ರಿಜನಗೌರವದಿನೆಂದಾದರೊಂದುದಿನ
 ಜನರೆಳಸಿದೊಂದಾತ್ಮದರ್ಶನವ ನೃಪನು
 ತಾನನುಗ್ರಹಿಸುವನು ತನ್ನೊಂದು ಚರಣವನು
 ಕೇವಲ ಗವಾಕ್ಷದೊಳು ತೋರುತ್ತಲವನು.

೮

ಮೂಡುವೆಳನೇಸರಿನ ಕೆಂಬಿಸಿಲ ಕಾಂತಿಯೊಳು
 ಬಿರಿನ ತಾವರೆಯೆನಲು ತೋರುತೆಸೆದಿರಲು
 ಧಳಧಳಿಸುವಾ ತನ್ನ ಎಳೆಯುಗುರ ಪೊಗರಿನೊಳು
 ಮೆರೆವಡಿಯ ಸೇವಿಸಿದರನುಚರರು ಮಣಿದು.

೯

ಯೌವನೋನ್ನತವಿಲಾಸಿನಿಯರ ಕುಚಾಗ್ರದೊಳು
 ಕ್ಷೋಭೆವಡೆದೆಯೆಲೆವ ಕಮಲಾಕರದೊಳು
 ಗೂಢವೋಹನಗೃಹದೊಳಾಗಾಢಮನ್ಮಥನು
 ಚಿಲ್ಲಾಟವಾಡಿದನು ವರ ನಾರಿಯರೊಳು.

೧೦

ನೀರಾಟದೊಳು ತೊಳೆದ ಕಾಡಿಗೆಯ ಕಣ್ಣಿನೊಳು
 ಕೆಂಬಣ್ಣವಳಿಸಿರುವ ಕೆಳದುಟಿಯೊಳವರು
 ನೈಜಕಾಂತಿಯೊಳಿಸೆವ ಮುಖಗಳಿಂದಾತನೊಳು
 ವೋಹವನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರವನಂಗನೆಯರು.

೧೧

ಘ್ರಾಣಕಮನೀಯಮಧುಗಂಧದೊಳು ಬಗೆಗೊಳುವ
ವರಪಾನರಚನೆಗಳನಾಪ್ತಿಯಾಸಖನು
ಗಂಡಾನೆ ಪಿಡಿಯೊಡನೆ ಅರಳಿದರವಿಂದವನು
ಸಾರುವೊಲು ಸಾರಿದನು ನೋದವಾಂತವನು.

೧೨

ಉದ್ರೇಕಹೇತುಮಾದವನ ಮುಖಮದಿರೆಯನು
ಗುಟ್ಟಿನೊಳಗಿತ್ತು ದನು ಸತಿಯರೆಳಸಿದರು
ಆ ನೃಪನುಮೆಳಸಿದನು ಬಕುಳಸಮದೋಹದನು
ಅಂಗನೆಯರಾನನದ ಆಸವಾಂಬುವನು.

೧೩

ಅಂಕಪರಿವರ್ತನಾರ್ಹಂಗಳೆನಿಪೊಂದೊಂದು—
ಮಂಕಮನಶೂನ್ಯಮೆನಲೆಸಗಿದವಂದು
ವಲ್ಲುವಾಕ್ಯಿನೊಳೆಸೆವ ಆ ಚಾರು ಪೆಣ್ಣೊಂದು
ಹೃದಯಂಗಮಸ್ಪನದ ವೀಣೆ ಮೇಣೊಂದು.

೧೪

ಹಾರಕೇಯೂರಂಗಳಲಗುತಿರಲಾಕುಶಲಿ
ತಾನೆ ಮದ್ದಳೆ ನುಡಿಸಿ ಮನಸೆಳೆಯಲೊಲಿದು
ಆಚಾರ್ಯರೆದುರಿನೊಳೆ ಅಭಿನಯವ ತಪ್ಪಿದರು
ನಾಣ್ಣೊಂಡರಾ ಎಲ್ಲ ವರ ನರ್ತಕಿಯರು.

೧೫

ನಾಟ್ಯವಸಾನದೊಳು ಸೇದೆಯಿಂದೊಗೆದಿಳಿದು
ಬೆಮರಹನಿ ತಿಲಕವನು ಅಳಿಸುತಿರಲಂದು
ಅತ್ತಿಯಿಂ ಮುದ್ದಿಸುತಲಾನನವನೊದಿದನು
ಮೀರಿಸಿದನಮರಾಲಕೇಶ್ವರನವನು.

೧೬

ಆ ನೃಪನು ನವಕಾಮ್ಯವಸ್ತು ರತನಾದಂದು
 ಸಾವರಣದೃಷ್ಟ್ಯ ಸಾಧನಗಳನು ತಿಳಿದು
 ವಿಷಯೋಪಭೋಗಸುಖದಾಅರ್ಥಮಾತ್ರವನು
 ಪಡೆವವೋಲಿಸಗಿದರು ಸತಿಯರೈತಂದು.

೧೭

ಚಿಂದಳಿರವೋಲಿರುವ ತುದಿಬೆರಳ ಬೆದರಿಕೆಯ
 ಹುಬ್ಬು ಗಂಟೆಕ್ಕಿರುವ ಕುಡಿನೋಟದುರಿಯ
 ನಲ್ಲೆಯರ ವಂಚಿಸುತಲನುಭವಿಪನವನಿಸನು
 ಮತ್ತೆ ಸಲಸಲಕೆ ಆ ಮೇಖಲೆಯ ಸೆರೆಯ.

೧೮

ಸಂಭೋಗರಾತ್ರಿಗಳೊಳವನಿಸನು ಬಂದವನು
 ಕಾದಲೆಯರರಿಯದೊಲು ಹಿಂದುಗಡೆ ಕುಳಿತು
 ಆಳಿಯರು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿವಂದದೊಳು ಕೇಳುವನು
 ವಿರಹಶಂಕಿನಿಯರಾಲಾಸಗಳನಂತು.

೧೯

ಅರಸಿಯರ ಬಳಿಯೊಳಿರುತ್ತೈದಲಸದಳವೆನುವ
 ನರ್ತಕೀಜನರೊಳನುರಕ್ತನ್ಯ ಪನವನು
 ಬೆರಳ ಬೆಮರಿನ ಕತದೆ ಕುಂಚ ಜಗುಳುತಲಿರಲು
 ಚಿತ್ರಗಳ ಬರೆದೆಂತೊ ವೇಳೆಗಳೆದಪನು.

೨೦

ಸವತಿಯರು ಬಿಂಕಗೊಳಲರಸು ಮೆಚ್ಚಿಹನೆಂದು
 ಕರುಬು ಬೆಳೆದಂಗಜವಿಕಾರದೊಳು ನೊಂದು
 ಸಿಟ್ಟನುಳಿದರಸಿಯರು ಪಡೆದರವರಿಷ್ಟವನು
 ಉತ್ಸವದ ನೆವದಿಂದಲಿನಿಯನನು ಕರೆದು.

೨೧

ಪರಿಭೋಗಶೋಭಿತನ ದರ್ಶನದೊಳರಸಿಯರು
ಮುನಿದುಕೊಳಲಿನನುದಯಕಿನಿಯನೈತರಲು
ಕೈಮುಗಿದು ಬೀಡಿಕೊಳುವನಿತರೊಳೆ ಮರಳಿದನು
ಗಣಿಕೆಯರ ಮೋಹದೊಂದಲಸಿಕೆಯೊಳವನು.

೨೨

ಕನಸಿನೊಳು ಸವತಿಯರ ನೆನೆದು ಕರೆವಾತನನು
ಅರಸಿಯರು ನುಡಿಯಿಸದೆ ತೊರೆಯುವರು ನೊಂದು
ಸಿಟ್ಟಿನೊಳು ಬೀಳುವುವು ಕೈಬಳೆಗಳೊಡೆದೊಡೆದು
ಮೇಲ್ವಾಸು ತೋಯುವುದು ಕಣ್ಣು ಹನಿ ಸುರಿದು.

೨೩

ದೂತಿಯರು ತೋರಿಸಿದ ಬಳ್ಳಿವನೆ ದಾರಿಯನು
ಕುರಿತು ನೃಪನೈದುವನು ಕಾಮಮೋಹಿತನು
ಅಲ್ಲಿ ಹೂಹಾಸುಗೆಯೊಳಾಳಿಯರ ನೆರೆಯುವನು
ಪೆಂಡವಾಸದ ಜನರಿಗಂಜಿ ನಡುನಡುಗಿ.

೨೪

ನಿನ್ನ ವಲ್ಲಭಜನರ ನಾಮವನು ಹೊಂದಿದೆವು
ಅವರೊಂದು ಭಾಗ್ಯವನುಮಾಶಿಸುತಲಿಹೆವು
ಕಟ್ಟಾಸೆಗೊಂಡಿರುವುದೆಮ್ಮ ಬಗೆಯೆನ್ನವರು
ವೆರರ ವೆಸರೆತ್ತಿದವನಿಪನನರಸಿಯರು.

೨೫

ಹರಿದ ಹೂಸರದಿಂದೆ ಕಿತ್ತ ಮೇಖಲೆಯಿಂದೆ
ಅಲತಿಗೆಯ ಕುರುಹಿಂದೆ ಕುಂಕುಮಗಳಿಂದೆ
ನೃಪನುಳಿದ ತಲ್ಪಮದು ನಿದ್ದೆ ತಿಳಿದಿದ್ದೆಂದೆ
ಅವನ ರತಿಕೇಳಿಗಳ ಸೂಚಿಸಿದುದಿರದೆ.

೨೬

ತಾನೆ ಬಳಿದಲತಿಗೆಯ ಸತಿಯರಡಿದಾವರೆಯ
 ಸಿಂಗರಿಸುತಿರುವೆಂದು ಆ ಕಾಮಿ ದೊರೆಯ
 ದಿಟ್ಟಿ ತಾನುಡೆಸಡಿಲಿದರಸಿತಿಯ ಕಟಿಯೆಡೆಯ
 ಕಡೆಗೊಲಿಯಲಡಿಯಿಂದ ಪಡೆದತ್ತು ಕೊರೆಯ.

೨೭

ಚುಂಬನಕೆ ಕೆಳದುಟಿಯನೀಯದೆಯೆ ತಿರುಗಿಸಿರೆ
 ಉಡೆಯ ಕಳಚುವ ಕೈಯನಿರದೆ ನೂಂಕುತಿರೆ
 ಎಲ್ಲಿ ಡೆಯೊಳೊಡೆದೊಡಂ ಆತನ ಮನೋರಥವು
 ಅಂಗಜೇಂಥನವಾದುದಾವಧೂರತವು.

೨೮

ಭೋಗದಂಕಿತಗಳನು ಮುಕುರದೊಳು ನೋಳ್ವೆಂದು
 ಬಿನದಕೆಂದರಸಿಯರ ಬೆನ್ನ ಬಳಿ ನಿಂದು
 ನಗೆಯಿಂದೆ ಚೆಲುವಾದ ತನ್ನ ಪಡನೆಳಲಿಂದೆ
 ನಾಚಿ ಮೊಗ ತಗ್ಗಿ ಪಂತೆಸಗುವನು ಭರದೆ.

೨೯

ತಮ್ಮ ನಳಿತೋಳುಗಳನೆಸೆದು ಕೊರಳನು ಬಿಗಿದು
 ತುದಿಗಾಲಿನಲಿ ನಿಂದು ದಯಿತೆಯರು ನಲಿದು
 ಹಾಸಿಗೆಯನುಳಿದೇಳುವಿನಿಯನನು ಬೇಡುವರು
 ಕಡೆಯಿರುಳ ಬೀಳ್ಕೊಳುವ ಚುಂಬನನನವರು.

೩೦

ಪರಿಭೋಗಲಕ್ಷ್ಮಮಂಡನವ ಕಂಡವನೆಂತು
 ಮೋದಗೊಂಡುಬ್ಬುವನು ಆ ತರುಣ ನೃಪನು.
 ದೇವೇಂದ್ರಶೋಭೆಯನು ಸಳವ ನೃಪವೇಷವನು
 ಮುಕುರದೊಳು ಕಂಡಂತು ನಲಿಯನವನಿಪನು.

೩೧

ಕೆಳೆಯರುಜು ಗದೊಂದು ನೆವವಿಡಿದು ಆ ನೃಪನು
ಮತ್ತೊಂದುವಳಿಡೆಗೆಂದು ತೆರಳಲಿರುವೆಂದು
ಹೇ ಶರನೆ ಬಲ್ಲೆವು ಪಲಾಯನಚ್ಛಲವಿದನು
ಎಂದವರು ಗದರಿಸರು ಜುಟ್ಟು ಹಿಡಿದೆಳೆದು.

೩೨

ನಿರ್ದಯರತಿಶ್ರಮದೊಳೊಗೆದೊಂದು ಸೇದೆಯೊಳು
ತರುಣಿಯರು ಪರಿರಂಭಣವ್ಯಾಜದಿಂದೆ
ಪೀವರಸ್ತನಲುಪ್ಪಚಂದನದ ವಕ್ಷದೊಳು
ಮಲಗಿದರು ಮೈಮರೆತು ಸಲೆ ಮೋದದಿಂದೆ.

೩೩

ಯಾರುಮರಿಯದವೋಲು ಮಿಲನಕೆಂದಿರುಳಿನೊಳು
ಗುಟ್ಟಿನಿದೈದುವುದನಾಳಿಯರಿನರಿದು
ಅಂಗನೆಯರಾತನನು ಕಾಮುಕನೆ ಕತ್ತಲೊಳು
ವಂಚಿಪೆಯ ನಡೆಯೆಂದು ಕರೆತಂದರಂದು.

೩೪

ಚಂದಿರನ ಕರಗಳಿಂದಾವೋದವಡೆದಂತೆ
ರಮಣಿಯರ ಸೋಂಕಿನೊಳು ಸೊಗವಡೆದು ನಲಿದು
ಇರುಳೊಳೆಚ್ಚರವಾಂತು ಪಗಲು ನಿದ್ಧೆಯೊಳಿರುತೆ
ನೈದಿಲೆಯ ಕೊಳದವೋಲಾದನವನಿಪನು.

೩೫

ಉಗುರುಗಾಯದ ತೊಡೆಯೊಳವಡಿಸಿ ವೀಣೆಯನು
ಕಚ್ಚಿರುವ ಕೆಳದುಟಿಯೊಳಿಟ್ಟು ವೇಣುವನು
ನುಡಿಸುವಂದರೆನೊಂದೂ ಕೊಂಕಿಸಿದ ಕಣ್ಣಿನೊಳು—
ಮವನಿಪನು ಮುದಗೊಂಡು ಲೋಭವಾಂತಪನು.

೩೬

ಸತ್ವಾಂಗವಚನಂಗಳಳವಟ್ಟ ನಾಟ್ಟ್ಯವನು
 ಗುಟ್ಟಿನೊಳು ಅರಸಿತಿಯಿಂದರಿತು ನೃಪನು
 ಮಿತ್ರಜನಸನ್ನಿಧಿಯೊಳದನಾಡಿ ತೋರುವನು
 ನಾಟ್ಟ್ಯಗುರುವರ್ಯರೊಳು ಚರ್ಚಿಸುವನದನು.

೩೭

ಕುಟಜಕಕುಭಸೃಜಗಳಂಸದೊಳು ತೊನೆವನು
 ನೀಪರಜಮಂಗದೊಳು ತೊಳಗುತಿರುವನು
 ರತಿಕೇಳಿಗಳಸುವನು ವರ್ಷದಾರಂಭದೊಳು
 ಪ್ರಮದಬರ್ಹಿಗಳೆಸೆವ ಕೃತ್ರಿಮಾದ್ರಿಯೊಳು.

೩೮

ಪ್ರಣಯಕಲಹದಿ ನೊಂದು ನೊಗದಿರುಹಿದೋಪಳನು
 ಸಂತ್ಯಿಸುವಾತುರವ ತೊರೆವನವನಿಪನು
 ಘನಶಬ್ದವಿಕ್ಲವೆಯರಾತನ್ನ ವಕ್ಷವನು
 ಮರೆವೊಗುವರೆಂದೆಳಸಿ ತಾಂ ಕೆಮ್ಮನಿಹನು.

೩೯

ಸವಿತಾನಸೌಧದೊಳು ಲಲಿತಾಂಗನಾಸಖನು
 ಆ ಶರದ್ರಾತ್ರಿಯೊಳು ವಿರಮಿಸುತಲವನು
 ಸುರತದಾಯಾಸವನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು
 ಘನವಿರಹಿತೋಲ್ಲಸಿತ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೊಳದನು.

೪೦

ಕಟಿಯೆಡೆಯ ಮೇಖಲೆವೊಲರಸಂಚಿಯೆಸೆಯುತಿರೆ
 ವೊರವಾರಿನಂದದೊಳು ಪುಳಿನದೆಡಿ ತೋರೆ
 ಕಾಂತಾವಿಲಾಸವನು ಅನುಕರಿಸ ಸರಯುವನು
 ಹರ್ಮ್ಯಜಾಲಂಧ್ರಗಳಿನೀಕ್ಷಿಸನು ನೃಪನು.

೪೧

ಅಗರುಧೂಪದ ಹೊಗೆಯ ಮರ್ಮರದ ಗರಿಮುರಿಯ
ಹೇಮಮಯಮೇಖಲೆಯ ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಸಿರಿಯ
ಹೇಮಂತವಸನದಿಂದೆಳೆವರಸಿಮಧ್ಯೆಯರು
ನೀವೀವಿನೋಚನಾಸಕ್ತನನು ಅವರು.

೪೨

ಸರ್ವಸುರತಾಂತರಕ್ಷಮಗಳೆನಿಸಾಕ್ಷವೆಗ—
ಳಚಲದೀಪಾಕ್ಷಿಗಳೆನೀಕ್ಷಿಸುತಲಂದು
ಅನಿಲನಾಂದೋಳವಿರದಂತವುರದೆಡೆಗಳೊಳು
ನರಸತಿಯ ತತ್ಕೃತಿಯ ಸಾಕ್ಷಿವೋಲಿಹವು.

೪೩

ತೆಂಕಣಿಲರಿದೊಗೆದ ಮಾವಿನೆಳೆನನೆಕೊನೆಯ
ನೋಡಿದಬಲೆಯರಂದು ತಾಳದಗಲಿಕೆಯ
ಪ್ರಣಯ ಕೋಪವನುಳಿದು ಬಯಸಿದರು ಲಗುಬಗೆಯ
ತಳೆದವರು ತಾವೆ ಬಂದವನಿಸನ ಕೆಳೆಯ.

೪೪

ತೊಡೆಯ ಮೇಲರಸಿಯರ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡವನು
ಸರಿಜನರು ತೂಗುವುಯ್ಯಾಲೆಯೊಳು ಕುಳಿತು
ಹಗ್ಗ ಹರಿವಂದೊಳು ತೂಗುತಿರಲಬಲೆಯರು
ಹೆದರಿ ತೋಳ್ಳೆನಿಸೆದು ಕೊರಳನಪ್ಪುವರು.

೪೫

ಚಂದನವ ತೊಡೆದಿರುವ ಕೊಡವೊಲೆಗಳಬಲೆಯರು
ಮುತ್ತಿನಾಭರಣಗಳ ಧರಿಸಿದಬಲೆಯರು
ರತ್ನಮಯ ಕಾಂಚಿಯನು ಪೊರವಾರೊಳಾಂತವರು
ಗ್ರೀಷ್ಮವೇಷಂಗಳಿಂದವನನೊಲಿಸಿದರು.

೪೬

ರಕ್ತಪಾಟಲಕುಸುಮದಾಸವನಿಂಟಿದನು
 ಅಮೃಪಲ್ಲವಯುತವನನಿಪನು ತಾನು
 ಜೈತ್ರನಪಗಮನದಿಂದತಿಸೊರಗಿದಾ ಅತನು
 ಮರಳಿ ಬಲಯುತನಾದನಾತನಂಗಳನು.

೪೭

ಮದನಜೋದಿತನಿಂತು ಅನ್ಯಕರ್ಮವನುಳಿದು
 ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಂಗಳೊಳಗದ್ದು ತಿರುವೆಂದು
 ಋತುಸರಂಪರೆಗಳನು ತಾನರಿತುಕೊಳುತಿಹೆನು
 ಧರಿಸಿರುವ ಕುಟಜಾದಿ ಹಾರದಿಂದವನು.

೪೮

ಅತಿಮತ್ತನಾದರೂ ನಿಜಮಹಿಮೆಯಿಂದವನು
 ಅನ್ಯರ ಪರಾಭವಕೆ ಗುರಿಯಾಗದಿಹನು
 ಭೋಗಭವರೋಗದಿಂದಾದರೂ ಸೊರಗಿದನು
 ದಕ್ಷಶಾಪಗ್ರಸ್ತಚಂದ್ರನೊಲು ನೃಪನು.

೪೯

ದೋಷಯುತವೆಂದರಿತ ಮದ್ಯಾದಿಗಳ ಬಿಡನು
 ಭಾವಿಸನು ಭೇಷಜರ ನುಡಿಗಳನುಮಂತೆ
 ಪ್ರಿಯವಿಷಯಸುಖಗಳಿಂದಿಂದ್ರಿಯ ಗಣಂಗಳನು
 ಸೆಳೆದಿತ್ತಲೈದುವುದು ಕಠಿಣತರಮಲ್ಲೆ.

೫೦

ಬೆಳ್ಳಿಡಿದ ಮೊಗದಿಂದೆ ಕುಗ್ಗಿರುವ ದನಿಯಿಂದೆ
 ಮಿತವಾದ ಮೈಮೇಲಿನಾಭರಣದಿಂದೆ
 ಹೆರರ ಕೈಹಿಡಿದೊಯ್ಯನಡಿಯಿಡುವ ನಡೆಯಿಂದೆ
 ಕಾಮಿನೊಲು ಕೊರಗಿದನು ಕ್ಷಯರೋಗದಿಂದೆ.

೫೧

ಕೊನೆಯ ಕಲೆಯೊಂದುಳಿದ ಶಶಿಯೆಸೆವ ಬಾನಿನೊಲು
 ಕೆಸರುಳಿದ ಬೇಸಗೆಯ ಪೆರ್ಮಡುವಿನೋಲು
 ಕಿರುಗದಿರ ಕುಡಿಯಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೆಜ್ಜೆ ಡರಿನೊಲು
 ತಾನಾದುದನ್ವಯವು ಕ್ಷಯದರಸನಿರಲು.

೫೨

ರೋಗವನು ಬೈತಿರಿಸಿದವನಿಪನ ಮಂತ್ರಿಗಳು
 ವ್ಯಸನಶಂಕಿನಿಜನರಿಗೊರೆದರಿರದಂದು
 ಪುತ್ರಾರ್ಥಮವನಿಪನು ನಿತ್ಯವೂ ತೊಡಗಿಹನು
 ಕರ್ಮಗಳಲೀಮಾತು ಸತ್ಯವಹುದೆಂದು.

೫೩

ಅಮಿತವನಿತಾಸಖನು ತಾನಾದರೂ ನೃಪನು
 ಅನುಳಸಂತಾನವನು ಕಾಣದಿರುವವನು
 ವೈದ್ಯರೌಷಧಗಳಂದುಡುಗದುರುರುಜೆಯಾಂತು
 ಗಾಳಿಗೊಡ್ಡಿದ ಸೊಡರವೋಲಾದನಂತು.

೫೪

ಪಶ್ಚಿಮಕ್ರತುವಿದಪುರೋಹಿತನನೊಡವೆರೆದು
 ರೋಗಶಾಂತಿಕ್ರಿಯಾವ್ಯಾಜದಿಂದಂದು
 ಆ ಗೃಹಾರಾಮದೊಳೆ ಭುಗ್ಗನುರಿದಗ್ನಿಯೊಳು
 ಗುಟ್ಟಿನಿಂದುರಿಸಿದರು ನೃಪನ ವಪುವದನು.

೫೫

ಅಗ್ನಿವರ್ಣನ ಪಶ್ಚಿಯೊರ್ದಳಂತರ್ದತ್ತಿ—
 ಯೆಂದರಿತು ಪುರಜನಪ್ರಮುಖರನು ಕರೆದು
 ಮಂತ್ರಿಜನಮುಖ್ಯರ್ಕಳೆಲ್ಲರಾಲೋಚಿಸುತೆ
 ಪಟ್ಟವನು ಕಟ್ಟಿದರು ಆ ತಾಯಿಗಂದು.

೫೬

ಅಂಥ ದೊರೆಯನು ಕಳೆದುಕೊಂಡೊಂ
 ದಳಲಬೇಗೆಯೊಳಿಳಿದ ಬಿಚ್ಚನೆ
 ಕಣ್ಣ ಹನಿಗಾ ಮೊದಲು ತಪಿಸಿದ ಬಸಿರದು
 ಶೀತಲತೆಯನು ಪಡೆದುದಂದಾ
 ಕನಕಕುಂಭಗಳಿಂದಲಿಳಿಯುವ
 ತಣ್ಣಿ ತಹ ವಂಶಾಭಿಷೇಕೋದಕದೊಳು.

೫೭

ಪ್ರಸವಸಮಯಾಕಾಂಕ್ಷಿಯಾದಾಪ್ರಜರ ಸಂಪದದೇಳೆ ಸಾಧಿಪ ಬಗೆಯೊಳು
 ಶ್ರಾವಣದೊಳೂರಿರುವ ಹಿಡಿಬೀಜವನು ತಳೆದಿಳೆಯಂತೆ ಗರ್ಭವ ತಳೆದು
 ತನ್ನಾಪೊಡೆಯೊಳು
 ಮಣಿಸಿ ತನ್ನಾಣತಿಯೊಳೆಲ್ಲರನಂದು ವೃದ್ಧಾನಾತ್ಮವೃಂದದ ನೆರವೊಳು
 ಹೇಮಸಿಂಹಾಸನವನೇರಿದ ರಾಣಿ ತನ್ನಾಪತಿಯ ರಾಜ್ಯವ ಕ್ರಮದಿನಾಳುತೆ
 ಪೊರೆದಳು.

ಶ್ರೀ. ಎ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ
ಅವರ ಕೃತಿ ರತ್ನಗಳು

ವಚನ ಭಾರತ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದ ಹದಿನೆಂಟು ಪರ್ವಗಳ ಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ. ತಿಳಿಗನ್ನಡ ಗದ್ಯ ದಲ್ಲಿದೆ. ಪುಟಗಳು ೫೦೦.

ಬೆಲೆ ೬-೮-೦

ಕಥಾಮೃತ

ಸೋಮದೇವ ಕವಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆ ದಿರುವ 'ಕಥಾಸರಿತ್ಸಾಗರ' ದ ಕನ್ನಡದ ಅನುವಾದ. ತಿಳಿಗನ್ನಡ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಸುಂದರ ವಾಗಿ ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಪುಟಗಳು ೬೦೦

ಬೆಲೆ ೭-೮-೦

ಭಾಸಕವಿ

ಭಾಸಕವಿಯ ಹದಿನಾಲ್ಕು ನಾಟಕಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಗ್ರಂಥ.

ಬೆಲೆ ೨-೮-೦

ಪ್ರತಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು

ನಳಚರಿತ್ರೆಯ ಸಂಗ್ರಹ—	ಶ್ರೀ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣರಾವ್	೧	೨	೦
ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಾಲಂಕಾರ—	ಡಾ. ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	೬	೦	೦
ಕನ್ನಡ ಪ್ರತಿಮಾನಾಟಕ—	,,	೨	೪	೦
ಕನ್ನಡ ಕಿರಾತಾರ್ಜುನಿಯ—	,,	೨	೪	೦
ಕನ್ನಡ ಕುಮಾರ ಸಂಭವ—	ಶ್ರೀ. ಎಸ್. ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಭಟ್ಟ	೨	೮	೦
ಕನ್ನಡ ಮೇಘದೂತ—	,,	೧	೦	೦
ಪ್ರೇಮಾರಾಧನ—	,,	೨	೦	೦
ಆಮರು ಶತಕಮ್—	ಶ್ರೀ. ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರಶಾಸ್ತ್ರಿ	೧	೮	೦
ಒಲುಮೆ—	ಪ್ರೊ. ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ	೧	೮	೦
ರಸ ಸರಸ್ವತಿ—	ಶ್ರೀ. ಪು. ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್	೧	೮	೦
ನಗಬರಹಗಳು—	ಶ್ರೀ. ಎನ್. ಗೋವಿಂದರಾವ್	೧	೪	೦
ರಾಗಜಯಂತಿ—	ಶ್ರೀ. ಕ.ವೆಂ. ರಾಜಗೋಪಾಲ್	೧	೮	೦
ಕನಿಲ್‌ವರ್ತ್—	ಶ್ರೀ. ಎಚ್. ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡ	೩	೦	೦

ಮುಂಬರಲಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು

ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ—	ಪ್ರೊ. ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್
ಮಾರ್ಕಪ್ರೋಶ್ವರವಾಸ ಕಥನ—	ಶ್ರೀ. ಎಚ್. ನಾಗೇಗೌಡ
ಕನ್ನಡ ಮಾಳವಿಕಾಗ್ನಿಮಿತ್ರ—	ಶ್ರೀ. ಎಸ್. ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಭಟ್ಟ
ಕನ್ನಡ ಶಾಕುಂತಲ—	,,
ವಿರಾಟಸರ್ವ—	ಶ್ರೀ. ಎಚ್. ಎಂ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣರಾವ್
ಕರ್ಮಯೋಗ—	ಶ್ರೀ. ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ಕರುಣೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು—	ಶ್ರೀ. ಎಂ. ಪಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ
ಹಿಂದೀ ಸಾಹಿತ್ಯಚರಿತ್ರೆ—	ಶ್ರೀ. ಎಮ್. ಕೆ. ರಾಜಗೋಪಾಲ್

ವಿವರಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ :

ಶಾರದಾನಂದಿರ, ೫೭೮ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜವನಂ, ನೈಸೂರು.

